

CHỦ GIẢNG: Tiến sĩ Thái Lễ Húc
Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

(Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy)

TẬP 4

NHÀ XUẤT BẢN HỒNG ĐỨC

MỤC LỤC

Bài thứ 61.....	7
CHÁNH VĂN 3:	7
3-1. “Đông tắc ôn, hạ tắc thanh” (Đông phải ấm, hạ phải mát).....	8
1. Phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ	8
Hình thức có thể thay đổi, bản chất không đổi.....	9
2. Phải quan tâm cha mẹ những phương diện nào?.....	14
Thứ nhất: “Dưỡng phụ mẫu chi thân” (Là chăm sóc thân thể của cha mẹ).....	14
Một là: Mọi việc nhu cầu sức khỏe đều phải quan tâm	15
Hai là: Cung cấp tri thức “Sức khỏe người già” cho cha mẹ.....	17
Ba là: Thay đổi quan niệm của cha mẹ không thể chốc lát .	17
Bốn là: Làm thế nào để “hóa độ” cho người nhà ăn chay?..	21
1- Không áp đặt, dần dần từng bước	21
2- Về sự: Sao cho đối phương không nhận ra thay đổi....	25
3- Về lý: Thảo luận từng chút quan niệm chính xác	27
4- Tạo môi trường cho đối phương nhận biết	28
Bài thứ 62.....	30
Năm là: Để cha mẹ hiểu, mình phải có tri thức sức khỏe	32
Thứ hai: “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” (Chăm sóc tinh thần của cha mẹ)	36
Một là: Giữ gìn đức hạnh để cha mẹ yên vui.....	36
Hai là: Giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm.....	37
Ba là: Lãnh hội được ý cha mẹ nghĩ gì	39
Bài thứ 63.....	52
Thứ ba: “Dưỡng phụ mẫu chi chí” (Chăm sóc cái “Chí” của cha mẹ).....	52
Là thành danh đức hạnh cho bản thân... ..	52
<i>Chia sẻ chủ đề: CHĂM SÓC CHA MẸ LÚC TUỔI GIÀ THẾ NÀO?</i>	59
Bài thứ 64.....	75
3-2. “Thần tắc tinh, hôn tắc định” (Sáng phải thắm, tối phải viêng)	
.....	76

Làm cho cha mẹ thực sự yên lòng	77
3-3. “Xuất tât cáo, phản tât diện” (Đi phải thưa, về phải trình).....	84
1. Đi thưa về trình với cha mẹ.....	84
2. Đi thưa về trình đối với tất cả người thân	90
3. Đi thưa về trình với lãnh đạo	93
<i>Bài đọc thêm: MẸ OI CON ỒN</i>	95
Bài thứ 65.....	100
3-4. Cư hữu thường, nghiệp vô biên (“Thường ổn định, chớ danh lợi, mà đổi nghề”)	100
1. “Học nghiệp” ổn định - Là giữ quy củ trong cuộc sống	103
Thứ nhất: Giữ quy củ trong học tập kể cả ngày nghỉ	103
Thứ hai: Đề phòng tác động xấu từ internet, truyền hình.....	109
Một là: Rèn luyện cho con thói quen đọc sách	121
Bài thứ 66.....	124
Hai là: Cha mẹ phải làm gương cho con.....	125
2. Sự nghiệp phải ổn định	127
Thứ nhất: Ngành nghề nên chọn phù hợp với mình.....	131
Thứ hai: Ngành nghề phải giúp ích xã hội nhiều nhất	134
Thứ ba: Sau đó tận tâm tận lực phát triển.....	135
Thứ tư: Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi việc	139
Bài thứ 67.....	148
3. Gia nghiệp ổn định - Là gia đình êm ấm.....	153
Thứ nhất: Giáo dục con cái tốt để ông bà yên tâm	153
Thứ hai: Vợ chồng phải hòa hợp	155
Vì sao tỷ lệ ly hôn cao?.....	156
1- Trước khi kết hôn: Luôn hy sinh vì đối phương.....	162
2- Sau khi kết hôn: Luôn đòi hỏi đối phương phải vì tôi	163
<i>Bài đọc thêm: LỜI SÁM HỐI MUỘN MÀNG</i>	164
Bài thứ 68.....	169
Thứ ba: Làm gì để hóa giải mâu thuẫn vợ chồng?	169
Một là: Trước tiên là chuyển ý niệm vì người	171
Hai là: Nâng cấp lên là học lễ kính với người	175
Ba là: Đối đãi vợ chồng quan trọng nhất là thái độ	178
1- Không thờ ơ lạnh nhạt với đối phương.....	180

2- Không nói lỗi đối phương.....	182
3- Thường tán thán ưu điểm của đối phương.....	183
<i>Bài đọc thêm: MÓN QUÀ CỦA MẸ CHỒNG.....</i>	<i>188</i>
Bài thứ 69.....	194
Bốn là: Dùng “Tứ nhiếp pháp” thu phục	195
1- Pháp thứ nhất: Bố thí	196
2- Pháp thứ hai: Ái Ngữ	200
3- Pháp thứ ba: Lợi Hành.....	201
4- Pháp thứ tư: Đồng Sự	202
1) Dùng “Đệ Tử Quy” giải quyết mâu thuẫn	204
- Ưu điểm của đối phương phải thấy.	205
- Khuyết điểm của đối phương phải quên đi.	205
2) Vợ chồng cùng xây dựng quan niệm chính xác... ..	208
<i>Bài đọc thêm: VỢ HIỀN BIẾT THIỆN ĐÃI CHỒNG.....</i>	<i>208</i>
Bài thứ 70.....	220
Bài thứ 71.....	245
CHÁNH VĂN 4:	247
4-1&2. “Sự tuy tiểu, vật thiện vi; Cầu thiện vi, tử đạo khuỵ” (việc xấu nhỏ cũng chẳng làm, Tùy tiện làm thì bất hiếu).....	247
1. Cha mẹ cũng không được làm việc xấu ác dù nhỏ	247
2. Cảnh tỉnh trẻ những việc nào?	252
Thứ nhất: Hành vi có thể gây nguy hiểm cho trẻ	252
♣ Đi qua đường	252
♣ Đi bơi mùa hè, rồi nghịch điện, lửa, nước sôi... ..	254
Thứ hai: Hành vi gây nguy hiểm cho người khác	257
Thứ ba: Hành vi không được tùy tiện nơi công cộng.....	259
Một là: Đối với đại tự nhiên	259
Hai là: Đối với mọi người ở nơi công cộng.....	262
3. Phải giáo dục trẻ thái độ làm người, làm việc.....	264
Thứ nhất: Học lực cao chưa chắc đã có “Giáo dục”.....	264
Thứ hai: “Giáo dục” gì? Thái độ làm người, làm việc	265
Thứ ba: Phương pháp giáo dục.....	265
Một là: Cha mẹ phải kết hợp với thầy giáo.....	265
Hai là: Dạy trẻ phải có lòng hổ thẹn	266

Bài thứ 72.....	269
<i>Chủ đề: “Đừng tưởng việc ác nhỏ nên cứ làm; Đừng cho là việc thiện nhỏ mà không làm”.....</i>	
1. ĐỪNG TƯỞNG VIỆC ÁC NHỎ NÊN CỨ LÀM	269
2. ĐỪNG CHO LÀ VIỆC THIỆN NHỎ MÀ KHÔNG LÀM	274
4-3 & 4.4 - “Vật tuy nhỏ, vật tuy tàng; Cầu tư tàng, thân tâm thương” (Vật tuy nhỏ, chứ cất riêng; Tự cất riêng, cha mẹ buồn)	280
1. Tài vật trong gia đình không được cất giấu riêng	280
<i>Chuyện thứ nhất:</i>	281
<i>Câu chuyện thứ hai:</i>	282
2. Tài vật của người dù nhỏ cũng không được lấy	284
Thứ nhất: Trưởng dưỡng tâm liêm khiết cho trẻ	287
Một là: Khi trẻ phạm sai lầm là cơ hội giáo dục trẻ	287
Hai là: Giáo dục tính liêm khiết cho trẻ thế nào?	289
1- Không lấy của người dù vật rất nhỏ.....	289
2- Không cất giấu, lấy đồ của người để dùng dù là vật rất nhỏ.....	290
Thứ hai: Trưởng dưỡng tâm liêm khiết cho trẻ	291
Một là: “Hiếu” là căn bản của làm người	292
Hai là: “Liêm” là căn bản của làm việc	292
Ba là: “Liêm” là căn bản của sự ổn định chính trị của quốc gia.....	293
Bài thứ 73.....	295
3. Tài vật của mình phải biết để người cùng hưởng.....	296
4. Tài vật người cho tặng mình cũng không tham	303
5. Tài vật công cộng không được lấy để dùng riêng	308
Bài thứ 74.....	318
TRAO ĐỔI CÙNG ĐỒNG HỌC.....	323
<i>Câu hỏi thứ nhất: LÀM THẾ NÀO ĐỂ DẠY TRẺ CÓ LÒNG HỖ THẸN?</i>	323
1. Lòng hổ thẹn quan trọng đến như thế nào?.....	323
2. Làm thế nào để trưởng dưỡng cho trẻ lòng hổ thẹn?	326
Em yêu tổ quốc Việt Nam.....	330
3. Những thông điệp làm phá hủy lòng tự trọng của trẻ.....	336

Bài thứ 75.....	341
1. Cầu học vẫn quan trọng nhất chính là kiên trì	342
2. Cầu học vẫn phải nỗ lực để khai phát tiềm lực	347
<i>TRAO ĐỔI VỀ THÁI ĐỘ HỌC TẬP CỦA LỚP CHÚNG TA HIỆN</i>	
<i>NAY</i>	349
1. Với thái độ nôn nóng muốn học thật nhanh.....	349
<i>Thứ nhất: Nên để thời lượng học Đệ Tử Quy thế nào cho thích</i>	
<i>hợp?</i>	351
<i>Thứ hai: Đệ Tử Quy là pháp hữu vi của Nho gia, vậy liệu có thể</i>	
<i>thoát luân hồi sinh tử hay không?</i>	360
Bài thứ 76.....	364
2. Với thái độ học giải đãi, lười nhác	364
<i>CHÁNH VĂN 5</i>	
5-1. “Thân sở thích, lực vi cụ” (Cha mẹ thích, dốc lòng làm).....	374
1. Đáp ứng sở thích cha mẹ phải hợp đạo lý nhân sinh	375
<i>Thứ nhất: Dốc lòng, nếu sở thích của cha mẹ là hợp với nhân</i>	
<i>sinh</i>	375
<i>Thứ hai: Không làm theo sở thích danh, lợi</i>	376
2. Sở thích của phàm phu là gì? Là Danh & Lợi.....	380
<i>Thứ nhất: Quan niệm “Phú, Quý” của người đời</i>	381
<i>Một là: “Phú” là nhiều tiền, giàu có – Là lợi</i>	381
<i>Hai là: Quý là làm quan lớn- Là danh</i>	382
<i>Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn thành công</i>	382
Bài thứ 77.....	386
<i>Một là: Những kết cục của việc “xông” đi kiếm tiền</i>	387
1- Lao tâm, lao lực	387
2- Bận rộn đến mức người thân xem như “đã chết”	392
3- “Lang đang nhập ngục”.	397
4- Thân thể bệnh hoạn.....	399
<i>Bài đọc thêm: TUỔI XUÂN HUY HOÀNG, TUỔI GIÀ HIU QUẠNH</i>	
.....	400
<i>Thứ nhất: Có sự nghiệp và tình yêu, nhưng thất bại khi làm mẹ..</i>	401
<i>Thứ hai: Không người thân những năm cuối đời</i>	403
Bài thứ 78.....	406

<i>Bài đọc thêm: ĐOẠN ĐƯỜNG PHẢI ĐẾN</i>	407
Thứ ba: Làm quan chưa hẳn quý	416
Thứ tư a: Vậy ý nghĩa chân thực của “Phú Quý” là gì ạ ?	417
Một là: “Phú” là bản thân phải thường hoan hỉ, vui vẻ.	418
Hai là: “Quý” là người khác hoan hỉ khi gặp bạn.	423
1- Vì sao làm quan là “Quý”? Lo cho dân nên dân quý.	423
2- Không làm quan, được người quý cũng là “Quý”	426
Làm sao để mọi người quý? Luôn giúp đỡ người.	427
Bài thứ 79.....	428
Thứ năm: Làm thế nào để có “Phú, Quý” chân thật?	436
Một là: Biết đủ thường vui.....	438
Hai là: Không lo, không nghĩ là vui.....	439
1- Đạo lý nhân quả phải hiểu rõ thì tâm sẽ an.....	439
2 - Phải đặt nền móng (gieo nhân) cho con từ nhỏ	443
Ba là: Thân thể khỏe mạnh là vui	445
Bốn là: Giúp người là vui	447
Năm là: Ăn ngon ngủ ngon là vui.....	450
Bài thứ 80.....	451
Chủ đề: CẦU LÀM QUAN ĐỂ LÀM GÌ?	452
2. Vì sao người xưa cầu làm quan?	453
3. Nếu không làm quan thì liệu có cơ hội để tu thiện nhanh, và nhiều được hay không?	457
XÃ HỘI ĐANG SAO NHỈ? CON NGƯỜI TẠI SAO LẠI VẬY?	458

Bài thứ 61

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đã kết thúc chánh văn 2, đã chia sẻ khai thị của Hòa thượng Tịnh Không: Vì sao phải học lễ kính.

Hôm nay chúng ta bắt đầu học

CHÁNH VĂN 3:

(Bây giờ các bạn sẽ cùng tôi đọc chánh văn 3 một lần).

“Đông phải âm, hạ phải mát;
Sáng phải thăm, tối phải viêng.
Đi phải thưa, về phải trình;
Thường ôn định, chớ danh lợi, mà đôi nghề”

Âm hán văn

“Đông tắc ôn, hạ tắc thanh;
Thần tắc tĩnh, hôn tắc định,
Xuất tất cáo, phản tất diện;
Cư hữu thường, nghiệp vô biến.”

Chúng ta bắt đầu:]

3-1. “**Đông tắc ôn, hạ tắc thanh**” (Đông phải ấm, hạ phải mát)

[Chánh văn này có 2 nội dung:

1. Phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ

2. Phải quan tâm cha mẹ những phương diện nào?

Chúng ta bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Chữ “Hạ tắc thanh” có nghĩa là “Hạ phải mát”. Đây là một chữ cổ; “Xuất tất cáo, phản tất diện” tức là “Đi phải thưa, về phải trình”. Chữ này là đọc âm, là âm từ cổ xưa truyền lại. *[Chúng ta biết đại khái vậy thôi.]* Hiện nay thông thường khẩu ngữ của chúng ta đều đọc là “Cáo”.

Đây là có một câu chuyện. Vào thời Đông Hán, có một đứa trẻ chín tuổi, tên là Hoàng Hương. Vì mẹ mất sớm, nên nó và cha, hai người nương tựa vào nhau mà sống.

[Đây, “Đông phải ấm, hạ phải mát” mà.]

Sức khỏe cha không tốt nên vào mùa đông sợ cha lạnh, nó thường vào nằm vào trong mền, ủ cho mền ấm lên, sau đó mới mời cha lên ngủ. Mùa hạ thời tiết quá nóng, nó lấy quạt, quạt cho giường mát. Sau đó mới mời cha lên giường để ngủ.

[Đây! “Đông phải ấm hạ phải mát”. Ý thứ nhất là:]

1. Phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ

[Không thì chúng ta học Hoàng Hương chúng ta bảo “ờ”, “đông phải ấm hạ phải mát”. Thế là lúc cha mẹ chuẩn

bị đi ngủ chúng ta bật toẹt một cái điều hòa lên. Thế xong rồi chúng ta mặc kệ, thế là tối cha mẹ rét run cầm cập lên. Không được.

Chúng ta sẽ xem nhé, quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ.]

Từ đây chúng ta có thể thấy được, Hoàng Hương lúc nào cũng quan sát nhu cầu của ba mẹ.

Hình thức có thể thay đổi, bản chất không đổi

Phải chăng Hoàng Hương chỉ làm đông ấm hạ mát? Khi nó có trái tim lúc nào cũng biết quan tâm cha mẹ, thì tin rằng tất cả sinh hoạt trong cuộc sống của cha mẹ nó đều tận tâm tận lực để làm.

Thấy đứa trẻ chín tuổi có thể tận được phần hiếu tâm này, nên quan địa phương nơi Hoàng Hương ở đấy, nhìn thấy rất cảm động. Khi Hoàng Hương đến tuổi làm quan, quan viên địa phương liền cử Hoàng Hương làm “Hiếu Liêm”, về sau ông làm quan đến Thượng thư.

[Lúc trước chỉ làm đến quan Hiếu Liêm, đây là gì ạ? “Trung thân xuất thân từ hiếu tử”. Cho nên cái vị quan địa phương này có con mắt. Vì người ngày xưa họ đều được học Nho giáo, thấy Hoàng Hương đối với cha có hiếu như thế, thì cử Hoàng Hương làm quan Hiếu Liêm. Về sau thì ông làm đến quan Thượng thư.]

Cho nên đích thực người có lòng hiếu thảo, họ cũng có thể tận trung với quốc gia, trung với nhân dân. Có câu

“Trung thần xuất ư hiếu tử chi môn” có nghĩa là *“Cầu bề tôi trung thì tại cửa con hiếu”*. Thật sự không sai. Vì tấm lòng của người con hiếu, nhất định có thể thúc đẩy mở rộng ra. Nên có thể thương yêu cha mẹ của mọi người, con cái của tất cả mọi người.

*[Mạnh Tử có câu gì ạ? “**Thân thân nhi nhân dân, nhân dân nhi ái vật**”. Có nghĩa là: trước tiên là cha mẹ mình đã. Sau đây mở rộng ra bá tánh, “Thân thân nhi nhân dân”, nhân dân nhi ái vật”. Tức là, từ bá tánh bắt đầu mở rộng ra tất cả chúng sinh muôn loài.*

Ghi chú: “Hiếu Liêm” là một cái chức quan nắm quyền cai trị ở cấp bậc trung bình của chính quyền địa phương. Chức Hiếu Liêm là sản phẩm của nền hành chính Hán Triều. Đời Hán Vũ Đế đặt ra lệ bắt các trưởng quan địa phương mỗi năm phải chọn và đề cử một người thanh liêm, hay một người con hiếu ra để chấp chính.

Xin nhắc lại nhé: Căn bản làm người là gì ạ? Là “Hiếu”. Căn bản làm việc là gì ạ? Là “Liêm”. Thái độ làm người là gì ạ? “Nhân, lễ, nghĩa, trí, tín,”. Thái độ làm việc là gì ạ? “Thành thật, khiêm hạ, có trách nhiệm, nhân nại”. Bạn có đủ bốn cái đức tính, thì đảm bảo ở đâu cũng nhận bạn vào làm việc.

Thế cho nên căn bản làm người là hiếu, căn bản làm việc là liêm. Nên mới thường hay có hai chữ gọi là “hiếu liêm” vậy, đó.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Lúc đó nhà vua tán thán Hoàng Hương, nói rằng: “Giang hạ Hoàng Hương, cử thế vô song” (nghĩa là: Thế gian này không có người thứ hai). Câu chuyện về Hoàng Hương lưu truyền đến thiên cổ.

[Bây giờ bạn muốn làm đến quan Thượng Thư thì bạn bắt đầu phải từ “Quạt nồng ấp lạnh” này, sau đấy mở rộng tất cả các nhu cầu của cha mẹ bạn đều phải quan tâm.]

Nhà vua làm như vậy, đối với nhân dân có ảnh hưởng chẳng? Tin rằng ông có thể lôi kéo nhân dân toàn quốc học theo Hoàng Hương. *[Một nhà có hiếu thì sao ạ? Cả nước có hiếu.]* Vì thế từng lời nói hành động của người lãnh đạo, đều lôi kéo theo nếp sống của cả quốc gia.

Cũng như chúng ta làm phụ huynh, làm thầy cô giáo, những gì chúng ta cường điệu, những gì chúng ta yêu thích, cũng sẽ đồng thời ảnh hưởng đến con cái và học sinh của mình. Khi cha mẹ coi trọng đức hạnh, thì con cái cũng coi trọng đức hạnh. Khi thầy cô giáo xem trọng đức hạnh, thì con em cũng học theo như thế.

[Còn khi cha mẹ coi trọng gọi là gì ạ, học vị, thì con cái nó chỉ có điểm số. Thế cho nên mới nói là, nếu như mà bạn, bố mẹ, thầy cô coi trọng đức hạnh, thì con em cũng theo như thế. Nhưng nếu như bố mẹ, thầy cô mà coi trọng chỉ có điểm số, chủ nghĩa học vị thôi, thì chúng sẽ chạy theo cái chủ nghĩa học vị như thế. Thì cuối cùng, chúng sẽ trở thành người tự tư.]

Thầy Thái đã đưa ra một cái ví dụ là: Hai bố mẹ già sinh được năm người con, thế thì bốn người đều là đỗ đạt,

nào tiến sĩ, nào là thạc sĩ các thứ ... thì chẳng ai ở với bố mẹ già cả. Cuối cùng thì lại là bố mẹ ở với cái người con mà đồ đạt kém nhất.

Thế cho nên phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ, nhưng mà hình thức có thể thay đổi, nhưng bản chất thì không thay đổi.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta từ trường hợp của Hoàng Hương, không chỉ học được “Quạt nồng ấp lạnh”, mà quan trọng hơn nữa là phải lĩnh hội được chủ tâm của Hoàng Hương. Chủ tâm là bản chất Hoàng Hương, “Quạt nồng ấp lạnh” là hành vi của ông, là hình thức, còn bản chất tuyệt đối không phải vì thời đại mà thay đổi, nhưng hình thức có thể sẽ thay đổi, vì tất cả phương thức sinh hoạt giữa người với người đều vì thời đại mà bất đồng.

[Khi cái tâm đã nghĩ đến cha mẹ rồi thì, không phải bảo là bây giờ không có gọi là quạt mát này nữa, không có ngủ ấp chăn nữa thì thôi, điều khiển điều hòa đây bố mẹ muốn làm gì thì làm. Vậy là chúng ta đã thực hiện xong là “đông phải ấm, hạ phải mát”. Không phải thế. Mà chúng ta đây là hình thức thay đổi nhưng bản chất không thay đổi.

Vậy tất cả các cái nhu cầu sinh hoạt của cha mẹ từ ăn uống, rồi từ mặc ấm, rồi đến thuốc men, rồi đến cái gì nữa ạ? Giường, gọi là, như chúng ta “Tứ sự cúng dường” là gì ạ? Ấm thực, rồi là y phục, thuốc men và ngọa cụ. Đó. Thì chúng ta đều phải quan tâm tất cả, đến với cha mẹ. Tí nữa Thầy sẽ mở rộng ra là quan tâm đến cái thân thể để cho cha

mẹ khỏe mạnh. Sau đây thì quan tâm đến cái tâm của cha mẹ và đến cái chí của cha mẹ.]

Ví dụ, ngày xưa nếu gặp nhà vua thì phải hành lễ thế nào? *[Đấy, thầy nói về cái chuyện gọi là “Thời đại thay đổi” đấy.]* “Tam quỳ cửu khấu lễ” (là ba lần quỳ, chín lần lạy). Bản chất của nó là gì? Tâm cung kính, vì vua là người lãnh đạo quốc gia, mỗi ngày phải xử lý hàng trăm ngàn công việc. Lúc nào cũng nghĩ cho nhân dân, cho nên chúng ta hành lễ như vậy là do chúng ta cung kính sự cống hiến của người lãnh đạo đối với nhân dân. Nên chúng ta mới hành lễ với họ. Đây là lễ ngày xưa, lễ là ba quỳ chín lạy.

Hiện nay gặp Thủ tướng, Tổng thống ở nơi phi trường, liệu chúng ta có thể lập tức quỳ xuống ba quỳ chín lạy, như vậy được chăng? Nếu bạn làm như vậy, thì nhất định người lãnh đạo quốc gia sẽ nói:

- Ai bày làm như vậy? Sao lại dạy như vậy?

[Thời đại thay đổi rồi.]

Hình thức như vậy không còn phù hợp với thời đại hiện nay nên cần phải thay đổi. Nhưng bản chất có thay đổi không? Không. *[Vẫn là tâm cung kính.]*

Có rất nhiều người nói:

- Thời đại khác rồi, tất cả đều phải thay đổi.

Không phải vậy, chỉ là hình thức thay đổi chứ bản chất thì không thay đổi. Thế nên văn hóa xưa nếu chúng ta

ví nó như một cây đại thọ 5.000 năm thì tất cả bản chất và nguyên tắc giống như thân cây này vậy, thân cây này là thẳng đứng, “Bốn ngàn năm” không có đổ; nhưng mỗi năm nó đều lên mầm mới, đều phải thay lá và nhánh mới, lá mới và nhánh mới này đều tùy theo ánh mặt trời, không khí của năm đó, cộng với nguồn nước mới nảy mầm ra những lá mới và nhánh mới, nên những cành lá này nhất định thích hợp khí hậu lúc đó.

Thế nên chúng ta học tập bất kỳ kinh văn nào, chúng ta cũng phải nắm bắt bản chất của nó để học, học tập như vậy chúng ta có thể nắm chắc được cương lĩnh.

[Còn nếu không ấy, mà bạn cứ y văn giải nghĩa thì “Tam thế Phật hàm oan”. Chúng ta chuyển sang nội dung thứ hai:]

2. Phải quan tâm cha mẹ những phương diện nào?

Từ “Quạt nồng, ấp lạnh”, chúng ta liền lãnh hội được, Hoàng Hương lúc nào cũng có thể thấy được nhu cầu của cha mẹ. Vậy cha mẹ ở phương diện nào thì cần chúng ta luôn quan tâm?

Chúng ta đem nó quy nạp lại là: **“Dưỡng phụ mẫu chi thân, Dưỡng phụ mẫu chi tâm; và Dưỡng phụ mẫu chi chí”** (Chăm sóc cha mẹ về thân thể; Chăm sóc cha mẹ về cái tâm; Chăm sóc cha mẹ về cái chí). Chữ “Chí” này cũng có thể xem như là tâm nguyện.

Thứ nhất: “Dưỡng phụ mẫu chi thân” (Là chăm sóc thân thể của cha mẹ).

[Mục này có năm ý nhỏ:

- 1- Mọi việc sinh hoạt đều phải quan tâm*
- 2- Cung cấp tri thức “Sức khỏe người già” cho cha mẹ*
- 3- Thay đổi quan niệm của cha mẹ, không thể trong chốc lát;*
- 4- Làm thế nào “hóa độ” người nhà ăn chay?*
- 5- Để hiểu cha mẹ, mình phải có tri thức về sức khỏe*

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng về ý thứ nhất:]

Một là: Mọi việc nhu cầu sức khỏe đều phải quan tâm

Nếu chúng ta sống cùng cha mẹ hoặc ở gần. Về phương diện thực vật, khi chúng ta trở về đem theo một ít trái cây tươi và một ít rau tươi.

Lúc nhỏ tôi thường thấy mẹ tôi, khoảng hai ba tuần lại trở về nhà ông bà ngoại. Tôi cũng có tiêu chuẩn để được đi theo. Cho nên mỗi lần theo mẹ về cùng, thứ nhất có thể học tập hiểu tâm của cha mẹ, thứ hai là vì mỗi lần trở về, ông bà ngoại rất vui, thường đem rất nhiều thức ăn cho tôi.

Tôi uống hết một lon nước, họ lập tức lấy thêm lon nữa, có khi uống liền hai ba lon. Trong lúc tôi uống cũng có thể cảm nhận được tình thương yêu của ông bà nội ngoại đối với mình.

[Đó. Bao giờ cũng là hai mặt, chúng nó đến thăm, nhưng ông bà nếu lúc nào cũng cáu kỉnh, tôi đã thấy có những gia đình như thế mà. Còn nếu lúc nào bạn cũng hoan

hỷ đầy tâm thương yêu, rồi chúng nó thích ăn, chúng nó thích chơi, rồi cuối cùng chúng nó thế. Cho nên thầy Thái nói này:]

“Mỗi lần theo mẹ về cùng: Thứ nhất là học hiếu tâm của mẹ; thứ hai là vì mỗi lần trở về ông bà ngoại rất vui, thường đem nhiều thức ăn cho tôi”.

[Nhưng, làm con trẻ thì lại thì phải soi lại xem mình đã thực sự gọi là hiếu để với cha mẹ, với ông bà mình chưa?

Bà Xu Kun, là người đã sáng lập ra đường dây hỗ trợ người già mang tên Đường Dây Nóng Lan Tỏa Yêu Thương Bắc Kinh cho hay: “Người già thường trở nên giận dữ ở độ tuổi của họ. Vấn đề là họ có xu hướng đẩy những người xung quanh ra xa, dù rằng họ rất cần đến sự quan tâm và chăm sóc”. Bà Xu còn nói: “Gia đình và xã hội không thể hiểu sự gắt gỏng hay buồn chán ở người già, khi tuổi của họ ngày một cao”. Thế cho nên người già càng cần sự yêu thương và quan tâm.]

Thật ra để trẻ con thường tiếp xúc ông bà nội ngoại, họ có cảm nhận được niềm vui ruột rà, điều này cũng rất quan trọng.

Khi trở về trong nhà có thể quan sát được gạo sắp hết, dầu cũng sắp hết, chúng ta đều phải chủ động mua giúp cha mẹ, như vậy nhất định cha mẹ sẽ cảm thấy vô cùng ấm áp.

[Ở đây thì tôi thấy nhà tôi có cư sĩ Hằng làm được điều này, cứ nhòm thấy cái gì thiếu là mua về hết, đắp điểm cho đủ hết.]

Hai là: Cung cấp tri thức “Sức khỏe người già” cho cha mẹ

Ngoài ra, người già thường sợ không có sức khỏe vì “Sinh, lão, bệnh, tử”, nên chúng ta cũng phải thường thảo luận với cha mẹ một vài quan niệm về sức khỏe. Cha mẹ có tri thức về sức khỏe mới có thể đưa ra lựa chọn và phán đoán về sức khỏe.

Chúng ta gặp cha mẹ thì phải nói thế nào? Người ta nói, người già khi gặp mặt đều nói:

- Ăn nhạt một chút mới không cao huyết áp, mới không bị ung thư.

Vì tuổi lớn ăn càng thanh đạm, thì bệnh ốm càng ít, gánh nặng đối với sức khỏe càng ít. Nhưng quý vị phải thông qua thảo luận với cha mẹ, rồi dần dần mới nói cho họ rằng “Ăn uống thanh đạm mới tốt”.

Vì thời đại trước của chúng ta rất nghèo nên đã rất sợ, họ cảm thấy nếu không ăn nhiều cá thịt thì không đủ dinh dưỡng. Thậm chí hiện nay, chúng ta đều nên đề xướng với cha mẹ nên ăn gạo lức, gạo mầm có dinh dưỡng hơn, vì đó toàn là tổ chất dinh dưỡng, còn cơm gạo trắng sẽ bị nhiều đường, không tốt cho sức khỏe của người già.

Ba là: Thay đổi quan niệm của cha mẹ không thể chốc lát

[Chúng ta thường hay mắc bệnh không chế. Không biết các bạn có bị không, tôi bị cái bệnh này nặng. Vì cứ

cho là mình đúng, cứ có một cái câu, cứ nói đi nói lại với mẹ tôi là:

- “Trẻ cậy cha, già cậy con”. Vậy bây giờ mẹ cứ phải dựa vào con hết.

Nhưng đến bây giờ thì hiểu rồi, không thể không chế được.]

Thay đổi quan niệm của cha mẹ không thể trong chốc lát.

Nếu như chúng ta đem gạo lức, thậm chí lấy khoai lang (vì những thứ này đều là dinh dưỡng hơn) đem cho cha mẹ ăn, thì họ sẽ nghĩ rằng “hiện nay cuộc sống của ta tốt hơn rồi, còn bắt ta ăn những thứ này, ta muốn ăn cơm trắng”. Cho nên quan niệm của họ nhất thời không thay đổi được, thì quý vị phải thảo luận với họ, và hướng dẫn từng bước.

Chúng ta kiến lập cho cha mẹ, kiến lập cho người nhà quan niệm chính xác, để họ thân thể tốt hơn. Nhưng kiến lập quan niệm này cũng không phải một lần là được, phải nhớ “Dục tốc bất đạt” (muốn nhanh tất không thành).

[Tôi vẫn thường nói là, người xưa hay nói là “Một già một trẻ bằng nhau”. Nhưng có bằng nhau không các bạn? Không bao giờ bằng nhau.

Bởi vì nếu đối với trẻ là con cháu chúng ta, chúng ta bắt nó phải như thế này, bắt nó phải như thế khác. Nó sẽ phải chịu, nếu không chúng ta rút roi ra. Nhưng đối với cha

mẹ, thì không bao giờ chúng ta làm được như thế, vì nếu như dù chúng ta có cầu lên.

Ví dụ như sáng nay cháu Sâm mới bảo:

- Bà bảo thế.

- Bà là cái gì mà sai được tôi, mà bảo được tôi.

Đó, cho nên thực sự nếu bạn nào mà đã bắt đầu sống với lại cha mẹ già mà các bạn sống được, thì phải nói là các bạn đã có tu. Bởi vì người già thường hay là, nhiều cái là trở tính, khó tính.]

Chúng ta không thể gấp gáp, không được áp đặt người quá đáng:

- Các vị phải ăn cái này mới được, đừng có nói năng lời thôi.

Như vậy cha mẹ hay là người nhà, trong lòng có cảm thấy dễ chịu chăng? Không dễ chịu. Khi trong lòng không dễ chịu, thức ăn dù có dinh dưỡng cũng không dễ tiêu hóa.

[Thậm chí bạn chẳng cần phải cho ăn cao lương mỹ vị gì. Hoà thượng có nói trong “Thái thượng cảm ứng thiên”: Bạn làm thế nào để cho tâm người già được hoan hỷ thì nhất định người này, vị này không đọa tam ác đạo. Vậy là công đức của bạn vô lượng vô biên.

Mỗi một lần mà cụ nhà tôi có lẫn lên hoặc có cái gì mà cư sĩ chồng cảm thấy có hơi khó chịu một cái, tôi bảo:

- Chỉ cần anh làm cho mẹ hoan hỷ, tức là mẹ sẽ không đọa tam ác đạo, là công đức anh vô lượng vô biên.

Thế là lại thay đổi luôn.

Và chúng tôi cũng đưa ra thành cái khẩu hiệu là trong nhà phải thường xuyên nhắc nhau này, để thực hiện đúng theo “Đạo pháp tự nhiên”. Người này quên thì người kia phải nhắc, và nhất định là phải cố gắng là làm sao đây, ông có thể báo trước cho tôi rằng là ông sẽ ra đi ngày này. Tôi cũng sẽ có thể báo trước cho các con rằng là tôi sẽ ra đi ngày này... là sẽ thành công.

Đối với tôi bây giờ chỉ còn hai nhiệm vụ quan trọng, lúc nào còn cơ hội nói pháp tôi vẫn nói, tôi còn hai nhiệm vụ quan trọng là lo cho mẫu thân và lo cho ông, bởi vì tôi tin là ông đi trước tôi. Nếu xong, đối với tôi Ta Bà không còn một cái gì để luyến tiếc, tôi khẳng định với các bạn thế.

Cho nên nếu như còn đắm chìm Ta Bà, còn thấy nào là quần áo, phấn sáp, nào là ăn uống, nào là du lịch rồi các nơi, thì các bạn có nhớ Hòa thượng nói: “Chỉ còn một chút tham luyến, thì không được rồi, không thể vãng sinh”.

Mấy ngày hôm nay, tôi nhắc đi nhắc lại với cư sĩ ông thế. Tôi chỉ còn đúng hai nhiệm vụ quan trọng. Còn con cháu thì sao? “Cháu con có phước cháu con, định làm trâu ngựa đời còn gì vui”. Cho nên là còn duyên thì tôi sẽ còn giúp, con trai, con dâu cũng như là cùng với đại chúng tu tập, và cháu.

Nhưng mà đến lúc mà biết rằng là đến lúc mà mình phải buông rồi. Mọi việc đây đã thành tựu, thành công rồi.

Thì con cháu, mình ngày xưa cũng nuôi được các con, còn khổ hơn chứ. Tại sao chúng nó có tu thì chắc chắn có phước thì việc gì mà mình phải lo. Thế cho nên, đây, tôi chỉ còn có đúng hai cái điều ấy thôi, còn lại thời gian thì còn bao nhiêu thì tôi còn chia sẻ Phật pháp với các bạn.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi trong lòng cha mẹ mà không dễ chịu, thì thức ăn dù có dinh dưỡng cũng không dễ tiêu hóa.

Bốn là: Làm thế nào để “hóa độ” cho người nhà ăn chay?

[Đây, các bạn nhớ, nhiều bạn hỏi câu này rồi, bây giờ các bạn cứ thế các bạn áp dụng nhé.

Cho nên Tiến sĩ Thái giảng mục này có 4 ý như sau:

- 1- Không áp đặt, dần dần từng bước*
- 2- Về sự: Sao cho đối phương không nhận ra thay đổi*
- 3- Về lý: Thảo luận từng chút quan niệm chính xác*
- 4- Tạo môi trường cho đối phương nhận biết*

Chúng ta bắt đầu:]

- 1- Không áp đặt, dần dần từng bước*

Có một người bạn, là một cô gái, vừa lúc cô nghe tôi giảng bài, hiểu được ăn uống nên giảm bớt thức ăn về thịt, nên ăn nhiều rau, có lợi ích lớn cho sức khỏe. Cô nghe xong rất vui, khi trở về nói với chồng:

[Đây là thật sự đấy các bạn ạ. Bởi vì bạn nào chưa ăn chay thì tôi không biết. Nhưng mà riêng tôi thì từ khi ăn chay tất cả các bệnh cũ của tôi biến hết. Tôi chỉ còn mỗi mấy cái bệnh gọi là cứ ồm ồm. Thế rồi còn trước đây là những cái bệnh, nó cũng là lớn hơn như thế đấy mà cuối cùng tôi không còn, tất cả những cái đấy tôi không còn.

Lúc nào có dịp tôi kể cho các bạn nghe, tôi, từ khi lấy chồng, tôi đã kể với cư sĩ Minh Châu là:

- Từ khi mẹ lấy chồng coi như là lấy bố con xong rồi, suốt ngày ồm, ồm đến nỗi có một lần bạn của bố con đến chơi, xong bạn của bố con nói câu này xong thì bắt đầu mẹ tỉnh ra này: “Đàn ông chán nhất là cứ về nhà thấy vợ mắc màn với đắp chăn”.

Thế là lúc đấy bắt đầu tỉnh ra là mình quyết tâm mình phải giữ gìn sức khỏe, mình chăm sóc nhà cửa rồi là con cái thì được một thời gian thì được phong là “Nuôi con khỏe, để con xinh, dạy con ngoan”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cô nghe xong về chuyện ăn chay rất vui, khi trở về liền nói với chồng:

- Bắt đầu từ hôm nay em sẽ không nấu thịt cho anh ăn, vì em lo cho sức khỏe của anh, nên anh phải cảm kích.

Từ ngày đó trở đi, có dứt khoát chẳng? Rất dứt khoát, nhưng quá gấp gấp nên có hiệu quả ngược lại. Cho nên một hai tuần sau, cô ta đến trung tâm tìm tôi, sắc mặt không được tốt.

Cô ta nói:

- Chồng tôi thật sự không tiếp nhận. Tôi vì muốn tốt cho anh ấy, hy vọng anh ấy được mạnh khỏe, nên không nấu thịt cho anh ăn, vậy mà anh ấy không chịu tiếp nhận.

Cô ta nói một hồi, tôi liền rót cho cô ta một ly nước. Khi cô ta đang uống nước, tôi liền nói với cô ta.

Tôi nói:

- Nếu như chồng cô có bạn gái, cô phải chịu trách nhiệm.

Cô ta giật mình.

Tôi lại nói:

- Nếu chồng cô mắc bệnh cao huyết áp, cô cũng phải chịu trách nhiệm; Con cô ngày càng ít cơ hội gần gũi cha, quan hệ cha con sẽ bị ảnh hưởng cô cũng phải chịu trách nhiệm.

Tôi càng nói, thì cô ta càng bức bối:

- Sao lại như vậy?

Tôi lại hỏi cô ấy:

- Hôm nay cô không nấu thịt cho chồng mình ăn, xin hỏi anh ta có ăn cơm không?

Cô ấy nói:

- Có, nhưng anh toàn đi ăn bên ngoài.

Tôi nói:

- Đúng rồi, ra bên ngoài ăn, có thể đến quán rượu ăn, ở đó rất nhiều con gái, đúng lúc gặp nhân duyên không tốt, phải chăng có thể sẽ xảy ra chuyện? Nên nếu anh ấy có “bồ” cô phải gánh lấy trách nhiệm. Ra bên ngoài ăn cơm, bên ngoài nấu vừa dầu vừa mặn, có thể ăn khoảng ba năm huyết áp tăng cao, sẽ bị cao huyết áp, cô cũng phải chịu trách nhiệm.

Chồng ngày nào cũng ăn bên ngoài, không thể có sự cầu thông tốt và yêu thương chăm sóc tốt cho con cái, nên quan hệ cha con cũng là do cô phá hoại, thế nên cô cũng phải chịu trách nhiệm.

Nhìn cô ta giống như bị rất uất ức. Tôi nói:

- Mục đích ban đầu cô làm điều này là gì? Là vì khiến chồng cùng người nhà được mạnh khỏe. Xin hỏi hiện nay cô có đạt được mục đích chẳng?

[Đấy, bây giờ các bạn nghe đoạn này quan trọng này.]

Các bạn! Con người rất nhiều khi mục đích ban đầu là chính xác, nhưng đi đến nửa đường quên hết, liền xử sự theo cảm tính.

[Đây chính là điều tôi vừa chia sẻ hôm qua đó là lúc đầu bạn chỉ định dùng “Phương tiện” mà quát mắng con để cho chúng sợ, vào nếp, còn tâm bạn sẽ không động. Nhưng

đến lúc mắng con rồi, nó cãi lại, hoặc ông bà bênh cháu, thế là “điên tiết” lên đánh thật đau cho hả giận.

Cũng vậy, lúc đầu mục đích của một số người chồng là gì? Là kiếm tiền để mong muốn một cái cuộc sống cho vợ con mình được mở mày mở mặt. Nhưng đến khi đến nửa đường thì quên mất cái mục tiêu ấy rồi. Thì thậm chí là làm đủ mọi cái hành vi để làm sao kiếm tiền bằng được, lợi mình hại người. Đến khi về nhà vợ con thấy đi suốt số, vợ con kêu thì quát mắng đánh đập vợ con, rồi có bồ. Vậy là bạn quên mất cái mục tiêu ban đầu rằng bạn đi kiếm tiền là bạn về muốn cho cuộc sống của gia đình bạn, của vợ con bạn hạnh phúc, đó.]

Con người nhiều khi mục đích ban đầu là chính xác, nhưng đi đến nửa đường quên hết, đều xử sự theo cảm tính

[Các bạn lưu ý câu này. Đây ạ, về lý thì bạn phải rất là dần dần.]

2- Về sự: Sao cho đối phương không nhận ra thay đổi

[Bạn cho ăn chay mà đối phương không biết.]

Tôi liền nói với cô ấy:

- Nếu muốn một người tiếp thu một quan niệm, không phải là chuyện trong chốc lát. Cho nên phải làm sao phải không để lại “dấu vết”, tức là làm sao cho đối phương không nhận ra.

Ví dụ nói tuần này nấu ba món thịt, tuần sau giảm xuống còn hai món, tháng sau chỉ còn một món, giảm từ từ để chồng mình không cảm thấy được. Nhưng khi không nấu thịt, món rau đem lên phải ngon. Thế nên cô phải mau học người khác, làm sao để nấu thức ăn chay ngon hơn ăn thịt. Chồng cô vừa ăn vừa nói “Món ăn này là gì nhỉ, sao ngon thế?” Cô nói “Đây là món rau chay gì gì đó”. Như vậy anh ta đối với thức ăn chay có thể sẽ dễ tiếp nhận hơn.

[Thịt không cho ăn nhưng mà ví dụ rau xào, tức là các bạn xào một cái món rau các bạn cho nấu luộc sơ trước là nước nó xanh dền đi như thế này. Thế bạn bỏ một ít sấu vào, xong cái rau. Tôi thấy cư sĩ Tâm làm mấy lần. Tôi thấy tôi ngồi gọi dầu mà tôi thấy thơm cứ nức cả mũi lên. Thế xong cái rau ấy bạn xào bạn cho ít dầu vào xong bạn đập tỏi vào, thế là cuối cùng là đĩa rau xanh mà mùi tỏi thơm, ngon.

Thế một bát nước rau với sấu chẳng hạn. Thế là tôi ngồi gọi dầu tôi bảo:

- Thế này thì tôi cũng thích.

Thế thì một là bạn phải không được để lại cái, cái dầu tích là bạn giảm dần, dần dần.

Lúc đầu thì chồng nhất định đòi ăn cá, là phải cá sống cá tươi, đập đánh bốp một cái chết, đấy. Bây giờ tôi nghĩ đến tôi vẫn sợ những cái cách như thế. Thì bây giờ mình giảm dần là mình mua sẵn, cá sẵn. Nhiều lý do nhưng mà chồng không có biết. Sau đấy bạn giảm, tuần này 3 rồi sang tuần sau 2, tuần sau 1, xong tháng sau giảm.

Nhưng mà những cái món ăn chay bạn phải làm thật ngon. Bạn phải học bạn làm thật ngon. Thế đến một lúc nào đấy, thì cuối cùng, tôi thấy như cư sĩ Minh Châu về nhà tôi (tôi thì cũng chả có khéo léo gì làm) nhưng mà bộp một cái, đang từ ăn mặn chuyển sang ăn chay trường luôn, mà ăn được. Bây giờ bạn nhìn thấy không, trắng trẻo khỏe mạnh, xinh xắn, chứng tỏ là làm được, chứ không phải là không làm được.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

3- Về lý: Thảo luận từng chút quan niệm chính xác

Ngoài ra, những quan niệm chính xác này, phải thảo luận từng chút một với anh ta. Ví dụ như người nữ có thể phát huy được sự ôn nhu của mình với chồng:

- Sức khỏe của anh là hạnh phúc của đời em, nên sức khỏe của anh rất quan trọng. Vậy ăn uống như thế nào để được mạnh khỏe? Đây là cuốn sách của tiến sĩ Lôi Cửu Nam viết rất hay *[Tôi đoán đây là của chắc của Osawa, không biết có đúng không, vâng ạ]* hoặc là một vị chuyên gia nào đó viết rất hay về vấn đề này.

Trong sách đó có quan niệm gì, quý vị từng câu, từng câu dần dần truyền tải cho anh ta, như vậy rất dễ tiếp thu.

[Bạn phải nhớ nhé, từng câu từng câu. Không phải hôm nay bạn đọc cho một lèo, thế cuối cùng chồng bạn cũng không thể nhớ được. Mỗi một hôm một câu.

Cũng như chia sẻ Đường Đến Hạnh Phúc này, nếu đưa cho bạn cả 4 tập thì bạn sẽ rất là khó nuốt. Nhưng mỗi một hôm dần dần, chỉ từng câu như thế này thôi và chia sẻ với bạn rất kỹ, thì bắt đầu bạn sẽ được thấm dần.]

4- Tạo môi trường cho đối phương nhận biết

Sau đó tôi lại kiến nghị với cô ta.

Tôi nói:

- Đến lúc cô nên dẫn chồng mình cùng đến để nghe giảng. Học xong buổi trưa ở lại cùng mọi người, cùng ăn cơm với các thầy cô giáo ở trung tâm. Anh ta sẽ cảm thấy người này cũng ăn chay, người kia cũng ăn chay. Như vậy anh ta sẽ không cảm thấy ăn chay là việc rất kỳ lạ. Khi ăn thầy cô giáo bên cạnh nói với anh ta “Ăn chay cũng không tồi nhỉ!”. Anh ta liền nói “À, rất ngon, rất ngon”. Từ từ sẽ có nếp sống của đoàn thể.

Sau đó, chồng cô ta hai ba tháng sau cũng ăn chay rất tự nhiên.

[Đấy ạ, không được khống chế ngay từ đầu, phải rất là dần dần.

Sau đấy là phải làm sao cho đối phương không có nhận ra. Giảm dần thịt, xong các món chay phải làm thật là ngon.

Xong đấy là phải tạo cái môi trường, đưa sách cho anh ta đọc, “đây nhé, nếu anh nói ăn chay mà yếu sức khỏe, đây nhé, thì sách đây”.

Và ví dụ “đây, những người này...”. Người ta đã ví dụ hai con chó, một con chó thì chuyên ăn chay, một con chó chuyên ăn thịt. Cho chạy đua, thì cái con chó ăn thịt chạy chỉ chạy một tí là lăn đùng, nhưng cái con chó ăn chay chạy không biết bao nhiêu vòng.

Thế rồi người này, người khác nhé, Đường Tăng chẳng hạn, từ thuở bé lọt lòng mẹ đã ăn chay. Vậy sao mà coi như là trông ngài đẹp thế, khỏe mạnh thế và rất nhiều vị thiền sư đều như thế. Ủ, thôi không nói đến sư.

Xong lại đến, bài học rõ ràng nhé, tôi ví dụ này. Con gái cư sĩ Bà chả bị một cái đốt sống gọi là u máu cột sống, người ta bảo không đi được suốt đời. Vậy mà từ khi phát nguyện ăn chay thì bây giờ khỏe mạnh, lại sinh đứa con thứ hai, không hề làm sao. Mà cuối cùng lại là không có để lại một cái hình tích gì là, là mình bị tật ở chân cả. Không hề có. Mà lại còn đứa thứ hai lại còn để thường, không phải để mổ nữa. Mà 2 tuổi thì bạn đã biết: đọc Đệ Tử Quy ron ron. Bây giờ thuộc nhiều lắm rồi.

Thế mình phải ví dụ ra những cái người thật việc thật.

Thế sau đây thì mình, đây, dắt đến môi trường, đây. Ở nhé, ví dụ dân trí thức nhé. Ở, đây nhé cư sĩ Loan cũng là dân trí thức nhá, đây nhé cư sĩ Trung nhé, rồi người này người khác nhé. Thế tại sao người ta lại tin, người ta ăn chay mà người ta khỏe thế?

Thế và đồng thời, ví dụ nhiều người lại hay nói là:

- Mê tín, các bà là hay phải cái mê tín, thế, tôi thì không có như thế.

Ví dụ như thế, tôi thấy nhiều gia đình chồng nói thế. Ở thì đến đây người ta toàn người có học cả, người ta mê tín hết à? Mà sao người ta khỏe mạnh thế?

Thì từng bước, từng bước bạn dẫn dắt người nhà như thế. Bạn phải hóa độ được người nhà như thế.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học tiếp đến ý thứ 5 vẫn là của chánh văn 3-1 ạ: “Để cha mẹ hiểu mình phải có tri thức về sức khỏe”.

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 62

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Sáng nay chúng ta đang đi đến ý thứ nhất trong khổ chánh văn là “*Đông tắc ôn, hạ tắc thanh*” hay là “*hạ tắc sảnh*” cũng vậy, tức là “*Đông phải ấm, hạ phải mát*”, thì không phải chỉ có quan tâm đến cha mẹ về cái chuyện gọi là làm sao cho cơ thể được “*quạt nồng ấp lạnh*”, mà phải quan tâm đến cha mẹ trong tất cả các phương diện sinh hoạt.

Ý thứ nhất là “*Dưỡng phụ mẫu chi thân*”, là quan tâm đến tất cả các cái vấn đề liên quan đến sinh hoạt của cha mẹ.

Tôi đã gói lại, từ việc ăn uống, rồi từ việc mặc, rồi đến việc thuốc men, và đến việc gọi là ngủ nghỉ, chúng ta đều phải quan tâm. Bạn nhớ được tứ sự cúng dường thì bạn sẽ nhớ được là cần phải quan tâm đến cha mẹ những điều gì.

Làm sao để chăm sóc được thân thể của cha mẹ?

Trong nội dung “*Dưỡng phụ mẫu chi thân*” này, Tiến sĩ Thái có đưa ra cho chúng ta 5 ý:

- Một là: Mọi việc sinh hoạt của cha mẹ đều phải quan tâm

- Hai là: Cung cấp tri thức về “*Sức khỏe người già*” cho cha mẹ.

Ví dụ, chúng ta có thể nói với cha mẹ rằng: Ăn nhạt, ăn thanh đạm sẽ giúp tăng sức khỏe của người già.

- Ba là: Thay đổi quan niệm của cha mẹ không thể trong chốc lát

- Bốn là: Làm thế nào để “hóa độ” được người nhà ăn chay?

Chúng ta đã học xong 4 ý đầu, bây giờ chúng ta sẽ học nốt ý thứ 5, cũng là ý cuối cùng trong nội dung “Đường phụ mẫu chi thân”, đó là:]

Năm là: Để cha mẹ hiểu, mình phải có tri thức sức khỏe

[Mời các bạn nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Vì thế chúng ta quan tâm cha mẹ, quan tâm người nhà cũng không nên quá gấp gáp. Đương nhiên, nếu quý vị muốn quan tâm sức khỏe của người khác, thì đầu tiên chính mình phải đầy đủ tri thức. Cho nên có câu: “Tri thức chính là sức mạnh”.

[Bây giờ ví dụ là cha thì bị cao huyết áp, rất muốn rằng là hướng dẫn cho cha là cách khi mà huyết áp nó lên thì nên làm như thế nào, thì bây giờ bạn không có một cái tí kiến thức nào thì bạn hướng dẫn gì cho cha mẹ đây?

Rất nhiều người tri thức của họ trên một phương diện nào đó rất là phong phú, vì họ đều là trong cuộc sống khi cần thì lúc đó họ mới nâng cao. Ví dụ nói sức khỏe của mẹ

có một chút vấn đề, chúng ta mới hiểu được là lập tức đi nghiên cứu về vấn đề này.

[Tôi có biết về một vị thầy, trước đây thầy không hề học về đông y ạ, thầy là người xuất gia. Đến khi tôi hỏi là “vì nhân duyên gì mà thầy lại học đông y thế ạ?”, thì thầy có kể chuyện lại là bởi vì mẫu thân của thầy là bị bệnh, cho nên thầy quyết tâm thầy phải học đông y để về chữa cho mẫu thân trước.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta không nên đợi đến khi sức khỏe người nhà có vấn đề rồi mới đi học, lúc này quý vị sẽ cảm thấy rất là mệt. *[Cứ gọi là phòng bệnh hơn chữa bệnh, ta cứ học trước ạ.]* Hiện nay chúng ta nên học trước thật tốt, đem những quan niệm này vào trong gia đình.

[Để kết thúc ý thứ nhất là “Dưỡng phụ mẫu chi thân”, là chăm sóc cái thân thể cho cha mẹ, tôi xin đưa ví dụ để bạn rõ hơn:

Chúng ta đã có hai cái tấm gương tôi chia sẻ trước, là Thái Thuận. Thái Thuận biết là mẹ thích ăn dâu, thì vào rừng để hái dâu cho mẹ, nhưng vì biết mẹ thích ăn dâu chín nên anh ta mang hai cái giỏ hai vai. Cứ trái dâu nào chín anh ta bỏ vào một giỏ, trái dâu nào xanh anh ta lại bỏ vào một giỏ, để làm gì? Để mang cái trái dâu chín đây về dâng cho mẹ ăn.

Đến lúc trong rừng gặp phải bọn cướp, đáng lẽ nó giết chết luôn. Thế nhưng nó thấy hai cái giỏ, một bên chín một bên xanh nó mới hỏi, nó hỏi:

- Sao lại đưa hai giỏ này?

Thì anh ta thật thà trả lời rằng:

- Giỏ chín để mang về để dâng mẫu thân, còn cái giỏ xanh ấy thì để tôi ăn.

Thì cuối cùng bọn cướp ‘trắc ẩn chi tâm’ - làm người ai cũng có lòng thương cảm - chúng thấy thế chúng thả và chúng bảo là:

- Hãy mang giỏ dâu chín này về cho mẹ ăn đi.

Đó.

Thứ hai là cái câu chuyện về Chữ Đồng Tử, nói về mặc đấy, nhà nghèo quá, hai cha con chỉ có chung nhau một cái khó. Cuối cùng đến khi cha chết, cha bảo rằng:

- Thôi cha đằng nào cũng chết, con chôn cha nhưng giữ lấy cái khó ấy mà mặc.

Nhưng mà Chữ Đồng Tử không chịu, nhường nốt cho cha cái khó cuối cùng để chôn theo cha. Đây là nói dưỡng phụ mẫu chi thân.

Ngày nay thì sao? Trên trang báo mạng, có một nhà báo kể về một trường hợp như sau:

“Cụ M được các con gửi vào Trung tâm Dưỡng lão Thị Nghè (Thành phố Hồ Chí Minh) mà chúng tôi có dịp tiếp xúc đã không còn nước mắt khóc cho cảnh ngộ của mình. Cụ đồng ý để con gửi vào trung tâm vì khó sống được chính trong ngôi nhà của mình. Cụ kể:

- Con trai tôi sợ vợ, con dâu thì ngày càng quá quắt. Vợ chồng nó vì tôi mà hục hặc nhau. Chẳng đáng dùng tôi đồng ý vào đây. Ngày đi, tôi chỉ xin các con là Tết hoặc ngày lễ thì đón tôi về. Nhưng rồi, Tết, lễ các con tôi bận vui chơi và sợ phiền, không đón mẹ về.

Quà con trai nhờ người mang đến cho cụ, cụ ném tan tành rồi bỏ bữa, nằm liệt luôn mấy ngày liền. Nghe tôi kể vụ án của một công dân xã Đại Đình, huyện Tam Đảo, tỉnh Vĩnh Phúc đưa đơn ra tòa án, kiện chính mẹ để mình đòi tiền công nuôi dưỡng mẹ, cụ bảo:

- Chắc đó là chuyện đùa.

Nếu cụ biết trong đơn kiện, người con trai tính toán chi tiết mỗi ngày phải chi 50.000 đồng để nuôi mẹ, kể từ khi đến ở nhà ông cho đến lúc chuyển về ngôi nhà tình nghĩa do địa phương giúp, số tiền lên tới hàng trăm triệu đồng, thì chắc cụ sẽ còn buồn hơn.”

[Các bạn đừng vội cười những người như thế này. Bởi vì các bạn đang không phải rơi vào cảnh ấy đấy, nhiều bạn không phải rơi. Ví dụ như gia đình nhà tôi chẳng hạn, tôi với lại cư sĩ ông mà có nghỉ hưu thì chúng tôi có lương hưu. Cho nên hãy đặt mình đúng vào cái vị trí đấy để mà tu sửa.]

Đây là “*Dưỡng phụ mẫu chi thân*” (Chăm sóc thân thể của cha mẹ).

[Chúng ta bắt đầu đi đến ý]

Thứ hai: “*Dưỡng phụ mẫu chi tâm*” (Chăm sóc tinh thần của cha mẹ)

[Chăm sóc tinh thần của cha mẹ là] Khiến trong lòng cha mẹ có thể thường được vui vẻ tự tại.

Ở đây, có một tiền đề chính là tất cả những gì chúng ta làm nhất định phải khiến cha mẹ yên tâm, không lo nghĩ gì.

[Nội dung này có 3 ý như sau:

- *Một: Giữ gìn đức hạnh để cha mẹ yên vui*

- *Hai: Giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm*

- *Ba: Phải lĩnh hội được ý cha mẹ suy nghĩ cái gì*

Tiến sĩ Thái giảng về ý thứ nhất:]

Một là: Giữ gìn đức hạnh để cha mẹ yên vui

Nếu như đức hạnh của chúng ta không tốt, thì dù cho mỗi một ngày, chúng ta đều để cho cha mẹ ăn những món ngon, cho cha mẹ ăn rồi, cha mẹ có cảm thấy vui mừng chăng?

Không thấy vui. Có thể họ vừa ăn vừa lo lắng cho chúng ta.

[Bởi vì muốn cho cái tâm của cha mẹ lúc nào cũng được bình an, thoải mái. Cuối cùng thì quay trở lại, cha mẹ nào cũng lại chỉ quay về nghĩ cho con. Cho nên làm sao thì làm, đức hạnh của chúng ta phải làm sao để cho cha mẹ yên tâm; thân thể của chúng ta cũng phải làm sao khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm.]

Các bạn để ý nhé, mỗi một lần mà các bạn về muộn quá 10 giờ không gọi điện, tôi không biết các bạn như thế nào, nhưng tôi thì là như thế, thì là bắt đầu tôi đã không yên rồi. Vậy các bạn đi đến đâu, đi chơi đến đâu thì các bạn cũng phải gọi là: con đang ở đây, con chưa về được vì lý do này, vì lý do khác, để cho cha mẹ yên tâm, để cho cái tâm cha mẹ hoan hỷ. Cha mẹ hoan hỷ thì chắc chắn không đọa lạc, mà không đọa lạc thì các bạn có phước.

Còn nếu như mỗi một ngày các bạn học, mà cuối cùng các bạn vẫn, thôi chẳng yêu cầu được như Nhan Hồi là “sai bất quá nhị”, gọi là “sai bất quá thập” cũng được. Nhưng mà phải để tâm để sửa. Đây là quán chiếu, như thầy Thái nói là quán chiếu các hành vi của mình, nếu thấy sai phải sửa ngay, thì giữa hành vi và việc học mới không bị sai lệch quá đáng.]

Hai là: Giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm

Trong Hiếu Kinh có câu: **“Thân thể phát phu, thụ chi phụ mẫu, bất cảm hủy thương, hiếu chi thủy dã”**, là “Thân thể tóc tai và da thịt này là nhờ cha mẹ mà có, nên không dám hủy hoại tổn thương. Đây là khởi nguồn của

hiếu”. Cho nên chúng ta phải chăm sóc tốt sức khỏe của chính mình, đây là việc làm đầu tiên của hiếu đạo.

[Tăng Sâm, trước khi ông sắp chết, ông bắt học trò của ông là lật hết, giở hết chân tay với người tôi ra xem có bị thiếu bộ phận nào không. Bởi vì nếu thiếu một bộ phận tức là bất hiếu với cha mẹ.]

Thời xưa có nói đến Tư Mã Thiên, ông là người viết ra cái cuốn gọi là “Tư Mã Thiên Sử Ký”, là một cái cuốn nói về sử của Trung Quốc, là nổi tiếng luôn, mà rất là có tác dụng cho tất cả các triều đại sau. Thế thì ông vốn là được Hán Vũ Đế rất là trọng dụng.

Thế thì cũng có một lần ông bênh vực cho Lý Lăng, là một cái vị tướng, bởi vì là Hán Vũ Đế thì nói là dòng họ Lý này là phản. Thế nhưng ông biết Lý Lăng là người tốt thì ông bênh vực. Cuối cùng Hán Vũ Đế giận quá bảo cho chọn ba hình phạt: Một là phải bị xử tử; và hai là phải bị gọi bỏ tù; xong đấy rồi là thiên.

Vì ngày xưa có một cái luật gọi là Lục Hình. Lục Hình là sáu cái hình phạt: Nặng nhất là chặt đầu; thứ hai là đến chặt tay, chặt chân, bốn tay chân ấy, là chặt; thứ ba là xẻo mũi; thứ tư là cắt tai; và thứ năm là thiên.

Thì cuối cùng ông nhận là chịu thiên vậy. Vì sao? Bởi vì ông còn phải quyết tâm để làm bằng được cái cuốn gọi là “Tư Mã Thiên Sử Ký”, và ông biết được rằng khi ông chịu cái hình phạt này là vô cùng nhục nhã rồi, là bởi vì là bất hiếu với cha mẹ rồi. Cho nên ông bảo là chỉ cố làm sao cho

những cái ngày tháng còn lại, ông bù lại là viết được xong cái cuốn “Tư Mã Thiên Sử Ký” hoàn thành.

Cho nên là người ngày xưa thì như thế, bây giờ các bạn tha hồ hủy thương thân thể.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên chúng ta phải chăm sóc tốt sức khỏe của chính mình, đây là việc làm đầu tiên của hiếu đạo.

Ba là: Lãnh hội được ý cha mẹ nghĩ gì

Các bậc cha mẹ của chúng ta rất nội tâm. Những cảm nhận trong lòng họ đôi khi không để lộ ra ngôn ngữ, nên chúng ta cần biết cách để lãnh hội tâm cảnh của cha mẹ và những gì cha mẹ cần.

Trong Luận Ngữ có nói, quân tử phải có “Cửu tư” [*“Tư” là suy nghĩ, cửu là chín, đã là người quân tử thì phải có chín cái điều để suy nghĩ trước sau*] có chín điều phải thường biết cách quán chiếu, một vài thái độ. Chín điều gì?

Thứ nhất là “Thị tư minh” (Lúc nhìn thì phải suy nghĩ cho phân minh, [*Đây chính là quán chiếu*];

Thứ hai là “Thính tư thông” (Lúc nghe thì suy nghĩ cho thông suốt).

Cho nên từ trong cách nói năng của cha mẹ mà nhận ra được những nhu cầu trong lòng họ. Ví dụ chúng ta rất lâu

không gọi điện cho cha mẹ, mà đợi mẹ gọi đến, đợi cha mẹ gọi chúng ta, chúng ta quả thật là quá thất lễ.

Cha mẹ đến hỏi thăm quý vị tình hình công việc hiện nay, tuy đang hỏi tình trạng công việc của quý vị, nhưng trên thực tế chúng ta nên nghe ra được là họ đang nhớ chúng ta, thậm chí là đang nhớ cháu chắt.

[Giả vờ gọi điện. Không phải giả vờ nhưng mà, khi cất điện thoại lên:

- Thế nào, tình hình công việc của con như thế nào?

Nhưng mà chỉ cần nghe thấy tiếng con khỏe mạnh ở đầu kia là mình yên tâm rồi. Tôi cũng bảo hôm nào cư sĩ Trung, cư sĩ Châu quên không xuống vấn an tôi buổi sáng với buổi tối là tôi nhắc. Tôi bảo:

- Thực lòng mẹ không có cần các con phải đến chào mẹ để mẹ cần cái danh, không phải. Nhưng khi con trai, con dâu xuống chào buổi sáng, chào buổi tối thì như thầy Thái nói: À, thấy vẫn phát quang trên đầu, ờ, sức khỏe nó vẫn tốt, con dâu cũng thế.

Cho nên là phải thường nghĩ cho cha mẹ, phải lãnh hội được ý của cha mẹ nghĩ gì.]

Chúng ta nghe ra được thì không nên đợi cha mẹ mở miệng mà chủ động nên trở về thăm nom. Thật ra con người chỉ cần trên 60 tuổi thì sự già cả ngày càng rõ ràng, nên khi chúng ta một, hai tháng chưa về thăm cha mẹ, khi nhìn thấy thì có cảm giác thế nào? Sao lại già đi rất nhiều!

[Sáu mươi tuổi rồi. Nên thường xuyên thời gian này tôi cứ nói chuyện với cư sĩ ông:

- Ông phải cố gắng nhớ, thoát ai là phải thoát người đấy, phải cố gắng tu sửa, tu tâm dưỡng tính của mình, rồi phải chịu khó.

Cho nên 60 tuổi rồi thì sự già cả ngày càng rõ ràng, nên chúng ta một, hai tháng chưa về thăm cha mẹ, khi trở về thì nhìn thấy cảm giác thế nào? Sao lại già đi rất nhiều.]

Chúng ta cần phải trân quý cơ hội gần gũi cha mẹ, thể hiện nhiều hơn tấm lòng với cha mẹ. Thường quan tâm, hỏi han. Đây là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”.

[“Bách thiện hiếu vi tiên”, chẳng phải bạn mong muốn rằng bạn có đại phước báu lúc lâm chung sao? Bởi vì nếu không có đại phước báu lúc lâm chung thì chắc chắn là lúc lâm chung bạn rơi vào hôn mê, không nhận ra ai nữa. Mà cái điều kiện để vãng sinh thì bạn phải niệm được một câu Phật hiệu lúc lâm chung, tức là lúc ấy bạn phải tỉnh táo. Bạn làm thế nào thì làm để lúc lâm chung có đại phước báu nó hiển lộ, thì lúc đấy bạn sẽ tỉnh táo, sẽ niệm được một câu Phật hiệu.

Vậy tích phước cái gì nhanh nhất? **“Bách thiện hiếu vi tiên”** - Trăm điều thiện thì hiếu làm đầu. Sao không tận dụng những cái cơ hội khi cha mẹ vẫn còn sống đây để mà tận hiếu? Thì cái công đức đấy bạn sẽ tích lũy được. Cứ đi mãi mãi chạy đi đâu đi đâu ấy, giúp hết người này người khác, rồi làm hết cái nọ cái kia, thế rồi cuối cùng cha mẹ vẫn cứ vớt còng queo ở nhà. Thì trong đạo nói là gì? **“Bất**

ái kì thân, nhi ái tha nhân giả, vị chi bội đức”, nghĩa là đến cha mẹ bạn mà bạn không thương yêu, mà bạn nói rằng bạn đi thương yêu người ngoài thì đây là phản bội đạo đức, là giả, không là thật.

Tôi lại nói lại nhé. Chẳng phải bạn rất cần đại phước báu lúc lâm chung sao? Có cần không ạ? Vậy thì cái tích lũy đối với cha mẹ này là cái tích lũy nhanh nhất đấy. Bạn cứ thử giờ Công Quả Cách ra mà xem. Đối với cha mẹ mà bạn thường xuyên gọi là, nghĩ đến cha mẹ mỗi ngày - 10 công, bạn cãi cha mẹ một câu bạn mất 1000 tội.

“Dưỡng phụ mẫu chi tâm”. Tôi đã ngộ ra điều này. Mỗi một lần theo tập khí của mình định sân lên với cụ một cái lại nghĩ: Thôi, thôi, thôi, dừng ngay, dừng ngay không là bị 1000 “quá” bây giờ đây này, dừng ngay, dừng ngay đi. Mà đúng như cư sĩ Loan nói là, nói dừng không có dễ, đúng không ạ? Khi bạn luyện mãi luyện mãi thì dần dần lúc ấy bạn sẽ tiêu dần. Không có thì bao nhiêu công lũy tích được, cứ gọi như hạt thóc bỏ giỏ, hạt thóc bỏ giỏ thế này, thế thì làm một quả cãi cha mẹ một cái là thôi, toàn bộ cái giỏ thóc ấy nó bị thủng một lỗ to, tất cả rò ra ngoài, mất hết.

Cho nên lần trước chúng ta có chia sẻ cái câu chuyện về Nàng Dâu Hiếu Thảo. Khi mà cô con dâu San Hô đối với mẹ chồng rất tốt, mẹ chồng đối xử không ra gì vẫn cứ hết lòng hiếu kính. Nhưng cái cô con dâu thứ hai là cô Túy Hoa thì ghê gớm, đáo đẽ; rồi là mắng chửi mẹ chồng, rồi không cho ăn, rồi bắt làm như đầy tớ, quần áo thì rách mướp. Đến khi quả báo đến thì vợ chồng cô Túy Hoa bị quan phủ bắt bỏ tù.

Thế đến khi cô San Hô chịu nhẫn nhịn như thế thì về sau quả báo đến là cuối cùng lại được sum họp lại với chồng, chăm sóc mẹ chồng.

Thế thì giúp lại vợ chồng cô em dâu ấy là nhà cửa, tiền nong là giúp lại hết. Thì cô em dâu lúc này thực sự quay đầu, vì thấy cái quả báo đến với mình sợ quá rồi, họa đến sợ quá thì quyết tâm là trông nom mẹ chồng, hiếu đễ để bù lại những cái ngày mà mình bất hiếu. Nhưng một năm sau thì bà chết. Cô Túy Hoa, cô khóc thế nào? Cô bảo:

- Mẹ ơi, sao mẹ không sống thêm với con một ngày, để con được báo hiếu cho mẹ để con được trừ bù bớt những cái tội lỗi mà con đã gây ra cho mẹ.

*Cho nên một ngày mà cụ còn sống, mà còn gọi là tận hiếu phục vụ với cụ thì đây chính là tu công bố quá, các bạn có nhớ, các bạn có nhớ không ạ? Chắc không nhớ, mười tám gọi là thuận sinh tử và nghịch sinh tử, **“tu công bố quá”** - tức là làm ra những cái công đức để hỗ trợ cho những tội lỗi, “quá” là tội lỗi của mình.*

Cho nên đây là cái bạn tu được gọi là nhanh nhất, dễ nhất, vậy mà sao không làm? Cứ mong trúng xổ số độc đắc ở đâu đâu ý, không biết rằng là xổ số độc đắc đây bắt đầu từ cha mẹ trở ra.

Xin chia sẻ thêm cùng các bạn một câu chuyện về hiếu dưỡng phụ mẫu, từ đó bạn hãy kiểm điểm xem bạn đã “dưỡng phụ mẫu chi tâm” được hay chưa nhé. Đang nói đến mục “dưỡng phụ mẫu chi tâm”.

MẸ CHỈ MUỐN CÙNG CON ĂN CƠM MỖI NGÀY

[Ôi, tôi cứ mỗi lần tôi nói đến các bài về hiếu sao tôi lúc nào cũng không giữ được nước mắt. Chắc trước đây mình bất hiếu nhiều quá cho nên là mình cảm thấy là tội nhiều hay sao ấy, mỗi lần nói là không cầm được nước mắt.]

Chuyện kể về một gia đình chỉ có hai mẹ con, người cha mất sớm nên người mẹ tần tảo sớm hôm, mong nuôi con khôn lớn nên người. Do bà rất thương con nên bà quyết định ở vậy nuôi con, vì bà biết nếu bà đi bước nữa thì sẽ không có cha dượng nào yêu quý con riêng của vợ. Khi đó con bà sẽ rất khổ.

[Cho nên cổ nhân có câu là “Mồ côi cha thì ăn cơm với cá, mồ côi mẹ liếm lá đầu đường”. Vì mồ côi mẹ thì cha chắc chắn đi lấy vợ hai rồi, ít người sống ở vậy nuôi con như là cái phim gọi là “Về nhà đi con” lắm, thì chắc chắn là mẹ ghẻ đời nào nuôi con chồng, cho nên là ‘liếm lá đầu đường’. Nhưng mồ côi cha ‘ăn cơm với cá’ vì mẹ bao giờ cũng thương con không có đi bước nữa, vì sợ rằng cha dượng sẽ đánh đập con mình, không thương yêu con mình, nên thường là người mẹ thương con hay ở vậy.

Chúng ta nghe tiếp:]

Như thường lệ sau bữa cơm là đưa con trai của bà sang nhà hàng xóm xem tivi nhờ, vì gia đình cậu nghèo nên vẫn chưa có tivi. Những bi kịch gia đình cũng hay xuất phát từ sự nghèo khó của cuộc sống mà ra.

Cậu hỏi mẹ:

- Mẹ ơi sao nhà mình không có tivi để xem hả mẹ?

Người mẹ trả lời:

- Con à! Nhà mình nghèo nên chưa có tiền mua tivi, khi nào có tiền mẹ sẽ mua tivi cho con xem nhé!

Nhưng bà thừa hiểu là mình chả bao giờ mua được tivi cả, bà cố công cùng cực nuôi con cho nó ăn học còn chưa đủ, huống chi là mua tivi. Bà chỉ nói vậy để đưa con trai của bà không hỏi nữa mà thôi.

[Năm 1975 khi Miền Nam mới giải phóng, thì cả một cái dãy phố của chúng tôi thì toàn các gia đình là nhân viên của Bộ Kế hoạch và Đầu tư. Thì có một cái gia đình duy nhất là cái gia đình cái cô này hai vợ chồng đi nước ngoài về, thì có một cái tivi cũ từ Miền Nam, họ hàng, không phải đi nước ngoài mà có một cái tivi cũ từ Miền Nam gửi ra cho. Lúc đấy chương trình đài truyền hình cũng chỉ là phát thí nghiệm chứ không phải phát chính thức như bây giờ. Cả phố chạy sang xem nhờ cái tivi đấy, thế là đến cái chương trình “Bông hoa nhỏ” là cứ chạy cuống hết cả lên. Thế lúc ấy tôi cũng còn nhỏ, trong lòng cũng cứ mơ ước mãi một điều rằng giá như nhà mình có tivi nhỉ.

Chúng ta nghe tiếp:]

Nhưng đưa con cũng hiểu nên nó nói với mẹ:

- Nay mai con lớn con sẽ làm ra nhiều tiền để giúp mẹ mua một cái tivi to để xem, mua sắm nhiều đồ dùng trong nhà.

[Hai mẹ con sống trong cảnh nghèo nàn nên cuối cùng con trai biết là như vậy nên thương mẹ nói.]

Người mẹ xoa đầu cậu con trai và cổ họng bà nghẹn lại, nước mắt cứ tuôn rơi: “Tại sao có cái mơ ước có được cái tivi để xem mà mình không làm được cho con, mình thật có lỗi với con, ước gì ông ấy còn sống thì tốt biết bao”. Những giọt nước mắt mặn đắng cứ lăn trên hai gò má gây gò của bà.

Thấm thoát, thời gian trôi thật nhanh, người con đã học xong đại học và kiếm được một công việc tốt trong một tập đoàn lớn.

[Nghèo thì sao hả bạn? Con có chí, vì quyết tâm phải cải tạo cái nghèo này. Chúng ta đã học ở bài trên có nhớ không ạ? Nghèo thì sao ạ? Biết tri ân.]

Người mẹ thì do quá vất vả, một tay nuôi dạy con nên người và do thời gian trôi qua nên tóc bà đã bạc trắng, còn bà thì hom hem, nhìn bà ai cũng nghĩ bà già hơn cả chục tuổi.

Hằng ngày bà vẫn đợi cơm con đến hơn 10 giờ đêm. Người con thì do bận bịu với công việc nên không hề để ý đến mẹ. Cậu ta suốt ngày chỉ lo hoàn thành công việc mà không quan tâm gì đến gia đình và mẹ của mình sống ra sao.

Một hôm anh ta về và thấy mẹ mình vẫn chờ cơm như thường lệ, anh ta nói:

- Con đã bảo mẹ, con rất bận, mẹ đừng chờ cơm con nữa, mẹ cứ ăn trước đi. Sáng mai con có một dự án quan trọng nên con đi nghỉ sớm đây!

Thế là cậu con trai vào phòng đóng sập cửa lại, để một mình người mẹ già bên mâm cơm lạnh ngắt. Cậu ta không hề mảy may để ý đến suy nghĩ, tâm tư của mẹ như thế nào.

[Đấy, thầy vừa dạy, bạn phải nghĩ được, phải đón trước được cái tâm tư của cha mẹ bạn, gọi điện đây nhưng mà là nhớ con nhớ cháu. Đây thì cậu không hề quan tâm.]

Cậu ta không hề mảy may để ý nghĩ đến suy nghĩ, tâm tư của mẹ như thế nào. Bà chỉ mong có một bữa cơm gia đình với con mình thôi. Đời bà một mình lủi thủi bao năm, bà cứ nghĩ con mình học xong ra trường là bà được ở cạnh con, ai ngờ...

Cứ mỗi tháng cậu con trai lại dúi vào tay mẹ một khoản tiền và một bịch thuốc, nói là thuốc bổ mua ở nước ngoài tốt lắm, còn tiền cho mẹ thì mẹ thích tiêu gì thì tiêu.

[Đó. Cho nên chúng ta nhiều khi nhầm tưởng cái “dưỡng phụ mẫu chi thân” là các bạn mang tiền về. Tôi còn nhớ ngày trước phụ thân tôi đã nói là:

- Cái việc biếu tiền cha mẹ dễ. Đến quẳng ra một cục tiền dễ. Cái việc chăm sóc cha mẹ, cận kề từng ngày từng giờ nâng giấc, cho đến khi cha mẹ khuất núi mới là khó.

Tôi không hiểu các bạn có thấy câu đây là đúng không ạ? Còn nếu các bạn chưa thấy đúng tức là các bạn chưa chạm cảnh.]

Rồi cậu cứ biên biệt.

[Rất mừng là các bạn đều thấy đúng, tức là các bạn đã chạm cảnh.]

Rồi cậu cứ biên biệt, cậu đi công tác cũng như ở nhà, gần như hai mẹ con rất ít nói chuyện, ăn cơm với nhau. Người mẹ rất buồn vì sự cô quạnh của mình.

Bỗng một hôm anh ở lại làm muộn, nhận được điện thoại của mẹ, anh đã không nghe, và cho rằng chắc lại gọi về ăn cơm tối. Sau đó, anh nhận được điện thoại của bác hàng xóm, nói là “Mẹ anh bị bệnh phải nhập viện”. Tin như sét đánh bên tai. Anh vội về và vào viện, anh đến hỏi bác sĩ về tình hình của mẹ mình.

Bác sĩ nói:

- Chúng tôi thành thật xin lỗi anh và gia đình, chúng tôi đã cố hết sức, mẹ anh bị ung thư giai đoạn cuối rồi, do phát hiện muộn nên khối u biến thành ác tính, nên không còn cách nào cứu chữa được nữa.

Người con cầu xin bác sĩ:

- Xin bác sĩ hãy cứu lấy mẹ tôi, hết bao nhiêu tiền tôi cũng chịu, miễn là mẹ tôi khỏi bệnh.

Nhưng anh chỉ nhận được cái lắc đầu của bác sĩ. Anh chạy đến phòng bệnh với mẹ:

- Mẹ ơi! Con sẽ đưa mẹ đến những bệnh viện tốt nhất để chữa cho mẹ, mẹ không thể bỏ con mà đi được.

Bà mẹ rút cái bọc trong túi áo ra, một cái bọc được quấn cẩn thận bằng cái khăn mùi xoa cũ kỹ.

Bà nói:

- Đây là số tiền mà con đưa cho mẹ hàng tháng, mẹ chưa tiêu đồng nào cả, con cầm lấy mà sau này dùng những lúc cần. Mẹ thực sự chỉ muốn được ăn bữa cơm với con thôi.

Người con quỳ xuống bên mẹ và khóc nức nở.

- Mẹ ơi, mẹ ơi! Con xin lỗi, con đã sai rồi... con sai thật rồi!

Bỗng dừng tay bà tuột khỏi tay người con trai, bà đã ra đi, ra đi mãi mãi khỏi cõi đời này. Người con ôm chầm lấy mẹ và khóc, vừa khóc anh vừa nói:

- Con xin lỗi mẹ... Con xin lỗi mẹ!

Đám tang cho mẹ xong, cậu con trai ngồi ăn cơm một mình. Đã lâu lắm rồi anh ta mới ngồi ăn cơm ở nhà. Đồng hồ đã điểm, nhưng sao thời gian trôi chậm như vậy? Lúc đó cậu mới hiểu là sự mòn mỏi chờ đợi của mẹ mình nó đón đau đến như thế nào!

Và rồi, nhiều hôm người ta thấy buổi chiều cậu bé cả mâm cơm ra mộ mẹ, mời mẹ cùng ăn, nhưng xung quanh bốn bề yên lặng, chỉ có tiếng thông reo vi vút như những lời hát mà mẹ từng ru cậu từ thuở nào”.

[Đó. Đây “dưỡng phụ mẫu chi tâm”, bạn có hiểu được không? Hay bạn nghĩ rằng, đây một cục tiền này mang về là đủ lắm rồi?

Hôm trước cư sĩ Hằng cũng bị tôi nhắc nhở. Mẹ ốm, con vào con hỏi mẹ một câu là:

- Mẹ có cần gì không, mẹ có ăn gì không?

Mẹ bảo: Mẹ không ăn, mẹ không cần. Thế là con xin phép con đi làm luôn. Thế con có biết là cái người ốm thì thường không muốn ăn không? Cho nên Đệ Tử Quy mới dạy là: Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước; Ngày đêm hầu, không rời bước. Không rời bước dù mẹ có nói là mẹ không cần, cha có nói cha không cần, nhưng đây là người ốm, vậy thì mình phải ở liền bên cạnh.

Ví dụ cha mẹ cảm thấy khó chịu, ‘Để con đấm lưng cho cha mẹ nhé’; cha mẹ muốn uống chén nước ‘để con lấy ngay cho cha mẹ’. ‘Mẹ ơi, cháo mẹ không ăn được, vậy thì con nấu mỳ, vậy thì con nấu cái này cái khác, hay mẹ ăn hoa quả ...’, thì phải nghĩ đến là “Dưỡng phụ mẫu chi thân, dưỡng phụ mẫu chi tâm”.

Thế thì con rót cho mẹ một chén nước thì con rót một chén nước lạnh. Cha mẹ bệnh nếm thuốc trước là nếm xem nó có vừa độ nóng lạnh hay không? Vậy mà con không hề

nghe cái người đang ốm thì không thể uống được nước lạnh, con đưa ngay một cốc nước lạnh.

Mẹ bảo cần cái khăn để lau mặt thì con đưa cả một cái khăn mặt mới tinh vẫn còn cả cái e-tơ-ket ghim vào đấy. Đáng nhẽ ra thì con phải mang cái khăn mặt này vào con vò nước ấm con đưa ra cho mẹ. Vậy thì: “Dưỡng phụ mẫu chi tâm, dưỡng phụ mẫu chi thân” con đã làm được điều nào chưa?

Lúc đấy cư sĩ Hằng mới nói rằng:

- Con xin lỗi mẹ. Mẹ đã chỉ lỗi cho con, để cho con biết đường con sửa, không thì con hoàn toàn không biết rằng con đang mắc những lỗi này.

Nếu các bạn cũng mắc như thế thì các bạn phải thấy đây là cái bài học để cảnh tỉnh mình.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta xin tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến nội dung thứ 3 của chánh văn 3.1 này, đó là “Dưỡng phụ mẫu chi chí”, là chăm sóc cho cái chí của cha mẹ.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính*

Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 63

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta vẫn tiếp tục học chánh văn 3.1 “Đông phải ấm, hạ phải mát”, chúng ta cũng đã kết thúc ý thứ hai là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” trong mục 2: Phải quan tâm cha mẹ những phương diện nào?

Hôm nay, chúng ta sẽ chuyển sang ý]

Thứ ba: “Dưỡng phụ mẫu chi chí” (Chăm sóc cái “Chí” của cha mẹ)

Chăm sóc cái chí của cha mẹ, tâm nguyện của cha mẹ là gì?

Là thành danh đức hạnh cho bản thân...

...để làm cha mẹ nở mày, nở mặt là việc hiếu sau cùng. Nếu chúng ta dùng đức hạnh của mình cống hiến cho gia đình, cho xã hội, ai là người hạnh phúc nhất, mãi

nguyện nhất? Là cha mẹ, ngoài ra còn có thầy cô. Đây là “Dưỡng phụ mẫu chi chí”.

[Trong cuộc đời bạn chỉ có hai người không bao giờ đố kỵ với thành danh của bạn. Là ai? Cha mẹ và thầy cô. Còn thì phần lớn khi bạn thành tựu, bạn sẽ thường xuyên gặp phải những sự đố kỵ. Kể cả anh chị em ruột. Nếu không tu, gia đình không tu thì sẽ là như thế, chắc chắn là như thế.]

Mỗi người thật ra đều có một phần thiện tâm, hy vọng có thể cống hiến cho xã hội. Nhưng rất nhiều bậc cha mẹ vì toàn tâm toàn ý vun bồi cho con cái, vì ở rất nhiều phương diện trong xã hội, họ muốn tận lực, nhưng đôi khi “Lực bất tòng tâm”, cho nên khi con cái họ có thể cống hiến lớn lao cho xã hội, họ sẽ cảm thấy an ủi.

[Đó ạ! Việc hiếu sau cùng đây: “Lập thân hành đạo, dương danh ư hậu thế, dĩ hiếu phụ mẫu, hiếu chi chung dã”, nghĩa là lập thân hành đạo, để được tiếng thơm muôn đời, làm rạng rỡ đức hạnh của cha mẹ, đó là mục đích cuối cùng của đạo Hiếu.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ở Hải Khẩu có một cô giáo, cô học Đệ Tử Quy hơn ba tháng, sáng tối cô nhất định đọc qua một lần. Sau hơn ba tháng cô ta chủ động đến nói với tôi.

Cô nói:

- Thầy Thái à, bài học hay như vậy không thể chỉ có tôi và con tôi được lợi ích, phải để cho nhiều đứa trẻ có thể nghe được giáo huấn của Thánh Hiền.

Cho nên cô ta quyết định trở về quê nhà, phổ biến rộng rãi Đệ Tử Quy. Cô ta có chí hướng như vậy.

[Đây ạ: Các bạn nào mà cùng chia sẻ Đệ Tử Quy, nếu như các bạn có chí hướng như vậy, có đạo đức, có học vấn và cố gắng thì cuối cùng cũng làm được.]

Cô ta có chí hướng như vậy. Tục ngữ nói: “Nhân hữu thiện nguyện, thiên tất tùng chi” (Người có nguyện lành, thì Trời mới ứng giúp cho).

[Còn nguyện ác, nguyện tham, nguyện sân, nguyện si thì ai giúp bạn.]

Tôi nói thật là từ khi tôi bắt đầu phát tâm để chia sẻ Đệ Tử Quy, tôi cũng không thể nghĩ được rằng là cái kết quả nó lại nhanh như vậy. Cô Nhân tuần trước có nói với tôi là bên truyền hình họ gửi cho các dàn ý slide để mình xem qua xem mình có nhất trí không và có sửa chữa gì không, có quyết tâm không? Và không tốn một đồng, không tốn một hào.]

Cho nên con người chỉ cần dũng cảm gánh vác, bỏ công sức.

Khi cô bắt đầu bước đi, cô không sợ mình đứng không vững.

[Cứ làm đúng đạo thì cứ thế mà đi, không sợ, sẽ có bao nhiêu người giúp. Chỗ bên Đài truyền hình, bây giờ thứ Bảy tuần nào người ta cũng bỏ công sức ra người ta dạy cái lớp cắt băng của chúng ta đấy.]

Vì cô bước đi bước đó, nên bên cạnh nhất định có người giúp cô giữ vững, sợ cô làm hư công việc, bởi đây là việc tốt. Khi cô chủ động đề cập, ở trung tâm rất nhiều thầy cô lập tức đem kinh nghiệm dạy học để chia sẻ với cô ấy.

[Đấy, đem kinh nghiệm chia sẻ luôn với cô ấy, để cô về cô dạy ở quê cô ấy cho được tốt.]

Tôi cũng đem một bộ Đức Dục Khóa Bản, có hơn 700 câu chuyện thánh triết tặng cô, cô cũng rất hoan hỷ, liền bắt đầu dạy.

[Chỗ này xin chia sẻ thêm với các bạn:]

*Trước đây khi tôi có duyên gặp được pháp của Hòa thượng và giảng giải Đệ Tử Quy của Tiến sĩ Thái, tôi thấy hay quá, rất là hay, nên muốn đem cái hay này để chia sẻ cho mọi người cùng được biết. Nhưng nghĩ đi nghĩ lại lại ko dám ă, vì sao ă? Vì sợ nhớ nói sai một câu lại giống Công Án Hồ Ly Thiên thì chết. Chỉ nói có mỗi nhằm một chữ gọi là “**Bất muội nhân quả**”, có người hỏi ông rằng: hỏi Phật Bồ Tát còn có rơi vào vòng nhân quả không? Ông nói là “**Bất lạc nhân quả**” là không còn rơi vào vòng nhân quả, sai rồi, ông 500 năm làm kiếp hồ ly.*

Đến khi gặp được câu của Hòa thượng: “Nếu bạn phát tâm vì người, không phải vì danh vì lợi của bạn, thì giả

sử bạn có nói sai cũng thành đúng. Còn nếu như bạn vì danh, vì lợi, vì thu hút đồ chúng, thì bạn nói đúng cũng thành sai. Đại thừa Phật pháp chỉ luận từ tâm không luận từ sự”.

Lúc đây bắt đầu yên chí rằng mình sẽ học để chia sẻ những cái hay của Hòa thượng mà mình đã được học.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi cũng đem một bộ Đức Dục Khóa Bôn, có hơn 700 câu chuyện thánh triết để tặng cô, cô cũng rất hoan hỷ, liền bắt đầu dạy.

*[Bao nhiêu người giúp cô để thành tựu cái việc dạy
Đệ Tử Quy.]*

Khi học đến Chương II: “Xuất tác dĩ” (Lễ độ và khiêm nhường), trong đó có một câu là: “Sự chư phụ, như sự phụ. Sự chư huynh, như sự huynh” (Có nghĩa là: Kính chú bác, như cha mẹ; Anh em họ, cũng xem như, anh em ruột).

Vì bản thân cô giáo này làm việc ở phi trường, chưa từng tiếp nhận qua sự huấn luyện về sự phạm của học đường, nhưng vì có thiện tâm này, tấm lòng thương yêu giáo dục, nên cô bỏ ra rất nhiều thời gian để nghiên cứu câu này dạy như thế nào. Rất nhiều tâm cảnh cần phải thông suốt, và trên thực tế hành vi phải bỏ ra thì mới cảm nhận được.

*[Qua lý thuyết không cảm nhận được. Cứ phải thực tế
a.]*

Cho nên cô ta liền mua một thùng vải, sau đó trở về quê dạy câu này cho bọn trẻ. “Sự chư phụ, như sự phụ; Sự chư huynh, như sự huynh” (Kính chú bác, như cha mẹ; Anh em họ, cũng xem như, anh em ruột), cô nói với học sinh:

- Chúng ta học xong “Nhập tắc hiếu” đã hiểu được người làm cha mẹ vô cùng cực khổ gian lao. Thế nên chúng ta cần phải tôn kính cha mẹ mình.

Cũng vậy, cha mẹ người khác cũng gian nan như thế, cũng rất cực nhọc, nên chúng ta đối diện với tất cả các bậc cha mẹ, trưởng bối đều phải tôn kính họ;

Không chỉ là cha mẹ người khác mà tất cả người già đều dùng tuổi xuân của họ, để cống hiến cho xã hội này, nên chúng ta cũng đều phải tôn kính họ.

[Đấy mở rộng từ cha mẹ này, sang cô dì chú bác, rồi sang tất cả trưởng bối, rồi sang tất cả những cha mẹ người khác, rồi tất cả người già.]

Đó mới là “Sự chư phụ, như sự phụ; Sự chư huynh, như sự huynh” (Kính chú bác, như cha mẹ; Anh em họ, cũng xem như, anh em ruột).

Giảng xong bài này cô nói với học sinh:

- Bây giờ chúng ta đem số vải này cho những trưởng bối trong thôn chúng ta ăn. Khi các con đem cho họ, cần phải lễ phép, cần phải hành lễ hỏi han họ.

Các em nhỏ nghe xong rất vui mừng, chúng lập tức như ong vỡ tổ chạy tới chạy lui trong thôn này. Toàn bộ thôn rất là náo nhiệt, toàn bộ thôn này tràn ngập nếp sống như thế nào? **“Kính lão tôn hiền”** (Nếp sống kính già yêu trẻ). Tin tưởng rằng mỗi bậc trưởng bối, trưởng giả khi nhận được chùm vải này, trong lòng nhất định sẽ rất vui.

[Các bạn sẽ học tập nhé. Về quê mình, mình cố gắng hoằng dương, mình học tập thì là đại công đức của bạn lại vô lượng vô biên rồi.]

Còn khi bọn trẻ nhìn thấy các bậc trưởng bối hoan hỷ như vậy, nhất định sẽ ghi dấu trong lòng. Về sau khi chúng cung kính với người, chúng sẽ sinh tâm hoan hỷ. Sau ngày hôm đó, cách hai ngày cha cô gọi điện cho cô, ông nói với con gái, ông nói:

- Con gái à, rất nhiều trưởng bối trong thôn đều gọi điện thoại đến nhà, các vị trưởng bối này nói: “Con gái ở quê mình đã gả đi, xưa nay chưa có ai yêu thương quê mình như vậy. Đã gả đi rồi mà vẫn quan tâm quê hương như vậy.” Thế nên các bậc trưởng bối này đều rất cảm động.

Các bạn, trong lòng cha cô cảm thấy thế nào? Cảm thấy rất vinh quang, đây là “Dưỡng phụ mẫu chi chí”.

[Thành danh đức hạnh của bản thân. Thành danh đức hạnh nhé, chứ không phải thành danh công danh nhé, thành danh đức hạnh của bản thân, khiến cha mẹ được vinh danh.]

Cha cô lại nói:

- Con gái à, con có thể tìm thấy giá trị của nhân sinh, cha rất vui vì con.

Các bạn, hành vi này của con gái đem niềm vui đến cho cha là một ngày hay là hai ngày? Là bao lâu? Là an ủi suốt cả đời. So với chúng ta, cầm một bao thức ăn ngon cho cha mẹ ăn, đó là hai việc hoàn toàn không giống nhau.

Cho nên chúng ta đang học tập “Thần tắc tĩnh, hôn tắc định” là “Sáng quan tâm, tối an lòng”. Chúng ta phải khéo léo để lãnh hội, đem sự quan tâm đối với cha mẹ, từng chút từng chút lan rộng vào trong cuộc sống, lan rộng đến “Dưỡng phụ mẫu chi thân; Dưỡng phụ mẫu chi tâm; Dưỡng phụ mẫu chi chí”.

Bài giảng của Tiến sĩ Thái chúng ta tạm dừng ở đây ạ. Bây giờ chúng ta chuyển sang chuyên mục TRAO ĐỔI CÙNG ĐỒNG HỌC

Chia sẻ chủ đề: CHĂM SÓC CHA MẸ LÚC TUỔI GIÀ THẾ NÀO?

- *Đồng học thứ nhất:*

Thưa cư sĩ Bà, con nhận thấy không chỉ trong quan hệ công tác mà nhiều khi trong gia đình, mọi người thường hay tặng nhau tiền, và xem đó là món quà thuận tiện nhất vì đỡ phải nghĩ nhiều và nếu mua quà không đúng ý người nhận thì vừa mất tiền, lại vừa mất công ạ.

Con cũng được khuyên rằng người già, người về hưu lại càng thích được tặng tiền vì thu nhập của họ đã ít đi ạ.

Thưa cư sĩ Bà, về việc tặng tiền con cảm thấy rất nhiều băn khoăn giữa sự quan tâm và sự thực dụng ạ.

[Đó! Rất hay. Câu hỏi này rất hay. Quan tâm nhưng bây giờ lại chuyển sang thành tiền hết, vậy có thành thực dụng không?]

Nhân câu chuyện này, con xin cư sĩ Bà dạy cho con thêm về việc tặng tiền cho người thân trong gia đình ạ.

Trả lời:

Kính gửi đồng học!

Theo tôi người già không nên tặng tiền. Họ cần gì thì mình đáp ứng cái đấy. Vì sao thế? Vì càng tặng tiền càng làm cho tâm tham lúc cuối đời không buông xuống được;

Thứ hai người già ít khi đi đâu, nên nếu có cần gì họ đều bảo con cháu mua, vậy thì mình mua luôn cho cha mẹ đi, hoặc người già thân quen này đi;

Có đi đâu được đâu, như mẹ tôi chả đi đâu được. Chỉ cần đón ý thôi, cha mẹ cần gì mình mua luôn đi. Cho nên không nên tặng tiền. Như mẹ tôi mà ai cho tiền, tôi còn nhớ có một cái năm mà cách đây độ khoảng vài năm rồi, chả biết cụ tích được bao nhiêu, chắc cũng vài năm rồi. Cuối cùng cụ, khi về ở với tôi, cụ vỗ vào trong túi cụ bảo “40 triệu tiền mừng tuổi”. Cụ giấu hết dưới gối này, giấu dưới đệm này, xong rồi nhét cả vào trong giày, không thể nào tìm

được. Xong có một hôm cụ kêu mất âm cả lên, thế là cả nhà nhao đi tìm, rồi nghi ngờ, rồi thế này rồi thế khác. Mỗi, cuối cùng hóa ra là cụ cắt cái ruột gối ra, cụ nhét vào bên trong giữa bông ấy, xong rồi cụ khâu nó lại. Thế là làm cho cái tâm buông bỏ không thể nào buông được. Vậy thì bây giờ người già chả đi đâu nữa, vậy tiền làm gì? Bạn hãy biết là cha mẹ cần gì bạn mua luôn đi, hoặc có nhu cầu gì bạn đón lấy bạn làm luôn đi.

Thứ 3: Người già khi đi ra đường, nếu rút tiền ra vừa lập cập, rồi trộm, rồi cướp giật có khi mang họa.

Đây là ba cái lí do không nên tặng tiền. Cho nên từ lâu lắm rồi tôi không còn biếu tiền mẫu thân nữa. Nhưng mình sẽ phải mất công hơn đưa tiền, vì mình sẽ phải thường xuyên quan tâm xem cha mẹ cần gì, hỏi xem cha mẹ cần gì?

Ví dụ sắp đến ngày giỗ cụ lại phải hỏi “Mẹ ơi, con mang phong bì sang nhà bác trưởng để góp giỗ nhé”, hoặc “Con mua gì để xem như là thay mẹ góp giỗ ạ”.

Hôm nọ cư sĩ Yên nói với tôi rằng:

- Chị ạ, cụ đi đôi dép, mỗi một lần cụ bước lên giường cụ tháo cái đôi dép, em thấy tháo rất là khó.

Bảo:

- Ủ đúng rồi.

Cư sĩ Yên bảo:

- *Vậy đây tức là do cái dép nó chật, vậy thì để em mua đôi dép khác rộng hơn.*

Tôi bảo:

- *Vâng, thế vậy nhờ cư sĩ Yên giúp cho.*

Tôi cũng nhận lỗi luôn là:

- *Chị thật là vô tình không nhìn thấy là mẹ đôi dép đi vào chân đã bị chật.*

Mấy lời chia sẻ để bạn tham khảo.

Vô Danh cư sĩ

- *Đồng học thứ hai hỏi:*

Mẹ em là một công chức nghỉ hưu, lương cao. Bà sống cùng em trai em không có gia đình và bị bệnh tật không đi làm được. Mẹ em rất rộng rãi với con cháu, nhưng có lẽ vì cuộc sống ngày xưa quá khó khăn nên bà chi tiêu cá nhân rất tiết kiệm, và rất thích tiền.

Mẹ em và em trai em đều có tiền tiết kiệm gửi trong ngân hàng, nhưng bà vẫn thường giấu con cháu thỉnh thoảng tranh thủ buôn bán một số thứ lặt vặt để kiếm tiền. Và sau mỗi một lần có lãi, được chút tiền là bà rất vui. Chúng em thường khuyên can mẹ là tuổi cao không nên kiếm tiền nữa nhưng mẹ em không chịu, bảo đó là thú vui của mẹ.

Nhiều lần em ngỏ ý muốn mua tặng mẹ em thêm quần áo và các vật dụng cần thiết, nhưng bà thường gạt đi và bà nói không thiếu những thứ đó mà chỉ thiếu tiền thôi.

Từ nhiều năm nay, em vẫn chiều theo ý mẹ em là biếu bà tiền hàng tháng và tiền vào mỗi dịp Tết đặc biệt khác, và hàng tháng đều hỗ trợ em trai em một khoản nhỏ.

Cho đến hôm nay, khi em đọc được lời dạy của cư sĩ Bà rằng: Tâm tham khiến người già khi chết không buông được. Em bỗng giật mình và nhận ra em đã góp phần vun bồi thêm cái tâm tham cho mẹ em ạ.

Thưa cư sĩ Bà, mẹ em tuổi đã cao, thời gian còn lại không nhiều, lại bị tâm tham che lấp do vô minh tiếp thêm cho bà. Em xin cư sĩ Bà cho em lời khuyên để cứu mẹ em ạ.

Trả lời:

Kính gửi đồng học!

Thứ nhất: Nói về “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” (Chăm sóc tinh thần cho cha mẹ)

Theo tôi, bạn nên tìm nguyên nhân vì sao mẹ bạn lại “thích tiền” đến thế. Liệu đằng sau lời nói “thích tiền” của bà, phải chăng bà đang lo cho người con trai bị bệnh, không có tiền, nếu sau này bà chết đi thì cậu ấy sẽ phải sống sao đây? Còn việc bà và em trai có gửi tiền gửi tiết kiệm cũng là bình thường vì bà mong có một khoản lãi thêm để chi tiêu cho con trai và đập vào càng nhiều càng tốt

phòng khi lúc bà ra đi thì con trai cũng còn có một khoản, vì đã ốm bệnh thì tiền bao nhiêu cũng thiếu.

Trong kinh “Phật thuyết Đại Báo Phụ Mẫu Ân trọng kinh”, Phật có dạy:

***“Đức mẹ dày như đất
Ân cha thăm tợ trời
Nuôi con đều bình đẳng
Lòng mẹ chẳng chia phôi
Không ghét con mù, điếc
Không hiềm tật chân tay
Con cùng chung máu mủ
Lòng thương chẳng đổi thay”.***

Đây chính là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” (Là chăm sóc tinh thần cho cha mẹ). Nếu đúng là nguyên nhân này thì bạn hãy làm sao để mẹ bạn yên tâm rằng khi mẹ nhắm mắt đã có con lo cho em trai thay mẹ.

Thứ hai: Nói về “Dưỡng phụ mẫu chi chí” (Là nuôi cho cha mẹ cái chí để giúp cho cha mẹ thành tựu đạo quả)

Cho nên trong trường hợp của mẫu thân bạn, nếu do tập khí thói quen “tham lam” của bà (nhưng tôi không nghĩ là điều này, vì bà rất rộng rãi với con cháu) thì bạn phải nỗ lực dạy đạo cho bà để bà biết luân hồi và buông xả. Còn không thì với cái tâm tham tiền này thì chắc chắn sau khi chết sẽ về đường ngạ quỷ, hoặc súc sanh.

Nếu bạn tìm ra được nguyên nhân bà “thích tiền” này, thì bạn sẽ xử lý được thôi, miễn là cần tâm nhẫn nại,

và tâm kiên trì. Tâm này từ đâu mà có? Từ tình thương cha mẹ mà có, từ hiểu tâm học được mà có.

Giúp cha mẹ cái gì: Như Hòa thượng nói là để thành tựu đạo quả cho cha mẹ là ‘Dưỡng phụ mẫu chi chí’.

Trong Kinh Bản Sự Phật dạy:

“Nếu cha mẹ đối với Phật, Pháp, Tăng không có lòng tin tưởng, con phải dùng phương tiện để giảng giải, khuyến khích, tán dương về sự lợi ích phụng sự Tam Bảo, cho song thân sanh lòng tin.

Như cha mẹ không giữ tịnh giới, con phải khuyên lớn cho thọ trì cấm giới.

Nếu song thân chưa hiểu rộng về Phật pháp, con phải dùng phương tiện khiến cho người nghe hiểu được chánh pháp. [Đấy]

Hoặc cha mẹ có tâm tham lam bồn sển, không ưa bố thí, con phải giải rõ sự lợi hại trong việc ấy, và khuyên cho sanh tâm rộng rãi, thích làm việc bố thí.

Nếu song thân bầm tính ngu tối, con phải thường dẫn giải, khuyến khích về đạo pháp, chỉ cho phương châm tu hành, cho cha mẹ được phân trí huệ.

Làm con đối với song thân như thế, mới gọi là chân thật báo đáp thâm sâu” (Trích: Kinh Bản-Sự)

Thứ ba: Nói về “Dưỡng phụ mẫu chi thân” (Là chăm sóc thân thể của cha mẹ)

Các bạn, cả chương “Ở nhà phải hiếu” này là Thánh hiền dạy bạn cách đối xử với cha mẹ làm sao cho phải đạo (tức là pháp tắc đại tự nhiên).

Bình thường khi cha mẹ khỏe mạnh thì bạn phải thực hiện chăm sóc thân thể cho cha mẹ (Dưỡng phụ mẫu chi thân); chăm sóc tinh thần cho cha mẹ (Dưỡng phụ mẫu chi tâm);

Đệ Tử Quy có dạy: “Đi phải thưa, về phải trình, thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề”; “Việc không hợp, dù tuy nhỏ chẳng nên làm, tùy tiện làm là bất hiếu”, “Thân bị thương cha mẹ lo, đức hạnh kém cha mẹ tủi”. Bạn làm được những điều đấy chính là bạn đã “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”.

Vậy lúc ốm thì sao? Chăm sóc cái thân bệnh cho cha mẹ trước (Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước, ngày đêm hầu, không rời bước... tiếp đến phóng sanh, niệm Phật, ấn tống kinh sách ...hồi hướng công đức cho cha mẹ.

Bạn thử nghĩ mà xem, ngay bạn là người hiếu đạo, đã biết cái thân tứ đại giả tạm, vậy mà mỗi ngày vẫn cứ phải 12-15 tiếng để đi kiếm sống để nuôi cái thân giả này, chứ chưa thể buông được, vẫn còn phải dùng cái “giả ngã” này để làm “chiếc bè” để qua sông.

Vậy mà khi cha mẹ ốm có bạn lại chia sẻ với tôi rằng: “Mẹ con ốm, con vì ở xa, con lại tặc lưỡi. Nhà mình tháng này chưa về thăm ông bà được vì khi thì trời nóng quá, khi

thì trời lạnh quá, khi thì công việc bận quá... nên con chỉ phóng sinh rồi hồi hướng công đức cho cha mẹ. Vậy có được chăng?”

Tiện nhất, thôi ông bà cứ ở nhà, còn con thì ở đây con đi phóng sinh cùng đạo tràng, con hồi hướng, thế là được rồi. Quên mất luôn cái “Dưỡng phụ mẫu chi thân”. Nhớ là “Cha mẹ bệnh, nếm thuốc trước, ngày đêm hầu, không rời bước.”

Vì sao lại không rời bước ạ? Bởi vì cha mẹ yếu thế, cha mẹ nằm trên giường, cha mẹ cần phải gọi một cái là phải có con bên cạnh ngay:

- Cha cần uống cốc nước này, cha nóng này, hay cha ra mồ hôi này...

Trong bài “Gửi con yêu” đây:

*Nếu một mai khi cha mẹ già yếu
Hãy thương yêu và thấu hiểu song thân
Mỗi khi ăn mẹ thường hay vung vãi
Hay tự cha không mặc được áo quần*

Vậy mà bạn bảo rằng là cha mẹ ốm, thì con chỉ cần có gọi là đi phóng sinh hồi hướng, niệm Phật thôi, còn không có quan tâm đến cái “Dưỡng phụ mẫu chi thân” này. Bạn đi ngược với thánh dạy trong Đệ Tử Quy rồi.

Người xưa cũng có câu “Còn sống thì chẳng cho ăn, đến khi lúc chết thì làm văn tế ruồi”.

Hơn nữa, lần trước có chia sẻ “Nhật Ký Lời Khuyên Của Cha” có nói đến vị nữ cư sĩ kia định vào Nam theo chồng để kiếm tiền thì người cha đã dạy:

“Cha mẹ ngày một già yếu cũng là mong muốn có các con ở gần, nương tựa lúc ốm đau sau này. Vậy mà khi cần thì chẳng thấy con đâu, có chăng bay từ trong Nam ra ngoài Bắc thăm nom cha mẹ chớp nhoáng, mua một chút đồng quà tấm bánh, biếu một ít tiền rồi lại đi.

(Các bạn ở xa các bạn thử kiểm lại xem có hình bóng các bạn trong đây không?)

Rồi đến khi cha mẹ chết lại chạy vội về chịu tang, thấp được đôi ba nén nhang rồi lại chuồn. Đây là đại bất hiếu”.

Mấy lời chia sẻ để bạn tham khảo!

Vô Danh cư sĩ.

• Đồng học thứ ba:

Con xin tri ân bài chia sẻ pháp của cư sĩ Bà. Quả thật nhiều lúc chúng con nghĩ là hiếu với cha mẹ, nhưng chưa chắc đã là có hiếu, vì thật sự trong tâm chưa hiểu được cha mẹ cần cái gì, cái gì thật sự là tốt cho cha mẹ.

[Cho nên mới gọi là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”. Bạn phải biết là cha mẹ cần gì, mà muốn như thế bạn phải quán sát.]

Đôi lúc nghĩ rằng mình làm việc này việc khác như chia sẻ của Cư sĩ Bà ở trên mới là có hiếu, nhưng thật sự là không phải vậy.

Con cũng từng như thế, đi làm vất vả kiếm tiền, cứ hy vọng là như thế để báo hiếu cha mẹ. Nhưng thật sự thì cái cha mẹ cần ở con nhất là sức khỏe thì nhiều khi con dù không có bệnh gì nhưng hay để thân thể ồm ật, là con chưa đáp ứng được. Nên nghĩ là có hiếu mà lại chưa có hiếu. Con nghĩ vậy có đúng không thưa cư sĩ Bà?

Trả lời:

Đúng thế, nhiều bạn mua quần áo, giày dép, bánh kẹo biếu cha mẹ, nhưng cha mẹ có cần đâu, thành ra quần áo giày dép xếp tủ mãi mãi, bánh kẹo thì lại cho lại cháu.

Trong khi “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” là phải hiếu cha mẹ cần cái gì thì hãy làm, không được làm chiếu lệ, qua loa cho có.

Cổ nhân có câu: “Phụ mẫu duy kỳ tật chi ưu” (Là: cha mẹ lo sợ nhất là con cái bị bệnh). Ồm thì nó có thể một vài ngày, nhưng cái bệnh ấy là khiếp lắm. Thế lúc nào mà tâm an cho được? Vậy bây giờ cứ gọi là mãi đi kiếm tiền, xong bảo mang tiền về để đưa cha mẹ. Cha mẹ có cần cái đấy đâu.

Cho nên, thật sự cái cha mẹ cần nhất là sức khỏe thì nhiều khi con dù không bệnh gì nhưng hay để thân thể ồm ật là con chưa đáp ứng được.

- *Đồng học thứ tư:*

Con xin tri ân cư sĩ Bà đã giảng rõ cho chúng con chăm sóc cha mẹ về các phương diện sức khỏe, và tinh thần. Và con nghĩ khi bố mẹ con ốm thì con cùng anh em con sẽ cố gắng trực tiếp về chăm sóc cha mẹ ạ.

Con thừa cư sĩ Bà, con nghĩ thân tứ đại của chúng con là giả mà con vẫn tưởng thật, chúng con vẫn phải chăm cái “bè” để qua sông; nhưng việc học và hành theo hiếu đạo với cha mẹ là thật ạ? Con xin cư sĩ Bà giảng giải thêm ạ.

[Đồng học ấy nói rằng là mình chăm sóc cái thân tứ đại này, cái thân tứ đại này cũng giả, ý là “Vạn pháp giai không”, nhưng mình vẫn phải chăm sóc vì coi như đây là cái “bè” để mình làm cái phương tiện để thành tựu đạo quả.

Nhưng việc hiếu hạnh với cha mẹ lại là thật sao? Vì vạn pháp giai không nên việc này theo lý mà nói cũng là giả, vậy sao lại bảo là thật.]

Trả lời đồng học thứ tư:

Kính gửi đồng học!

Con lại “Thế trí biện thông rồi”. Là tôi nói ví dụ về “chiếc bè” qua sông, là nói đến tột cùng lý. Bạn phải hiếu chăm sóc thân tứ đại của cha mẹ là cần thiết.

Sau đây tôi xin chia sẻ thêm với bạn như sau:

** Thứ nhất: Khi bạn chưa buông bỏ được chấp trước (tức là bạn chưa đắc quả vị A-la-hán, đây là mức tối thiểu a) thì mọi thứ vẫn đều là thật, không cái nào là giả cả.*

Vì một cái “thật” (có nghĩa là “có”) thì tất cả đều là “thật”. Bạn chưa thể đạt được cái cảnh giới là “thân này như huyễn”. Vậy thì cái thân này còn có phải ăn không? Có phải.

Ví dụ nói “Vạn pháp giai không” – mọi thứ đều không có, tất cả “như huyễn” – không thật có. Nhưng bạn có còn ăn cơm không? Bảo huyễn thì đừng ăn nữa. Nhưng vẫn còn phải ăn cơm thì tất cả các cảm thọ khác đều là thật.

Thế chưa qua sông đã vội định phá cái bè rồi. Muốn để dùng cái thân tứ đại này để tu hành được, để đến bờ giác thì Phật lại dạy là bắt đầu cái phương tiện tu hành bắt đầu phải “Hiếu dưỡng phụ mẫu”, thế bây giờ lại không chịu nữa. Bảo hiếu dưỡng phụ mẫu, “Dưỡng phụ mẫu chi thân”, không, ăn thật kham khổ vào, đấy là để tiết phước cho cha mẹ.

Khi nào thấy tất cả “như huyễn”? Là khi mình “Minh tâm kiến tánh” (tức là chứng đắc), bạn sẽ thấy “Vạn pháp giai không”.

*Trong “Chứng Đạo ca” của đại sư Vĩnh Gia nói rất hay: **“Trong mộng rõ ràng có sáu cõi; Tỉnh rồi không không cả đại thiên”**. Hai câu này nói rõ Phật, Bồ tát là giác, “Không cả đại thiên” chính là nói không có cả sáu cõi luân hồi, đại thiên thế giới chính là sáu cõi luân hồi.*

Khi nào bạn tỉnh thì hãy nói đến “Không không cả đại thiên”, còn bây giờ vẫn còn nguyên mê mờ đầy đủ, gọi là “vọng tưởng, phân biệt, chấp chước” còn đầy đủ mà đã nói rằng là cái thân tứ đại này là giả, vậy thì cái việc học hành thì là gì?

Người giác ngộ không có sáu cõi luân hồi, người mê thì có. Người mê thì như nằm trong mộng vậy, trong mộng rõ ràng có sáu cõi luân hồi. Do đây có thể biết sáu cõi luân hồi không phải là thật, trên kinh Kim Cang nói rất hay, loại cảnh giới này là “mộng huyễn bào ảnh” mà thôi, làm gì là chân thật?

Nhưng mà vẫn còn ở trong mê thì phải hiểu đây nó là thật. Một cái “Có” thì tất cả đều “Có”.

Cho nên khi bạn chưa “Minh tâm kiến tánh” thì thân này là thật, việc hành hiếu đạo và học đều là thật.

Khi bạn đã “Minh tâm kiến tánh” thì không cần phải học nữa. Mà tất cả trí tuệ đều do tự tánh lưu xuất.

Chỉ cần đến cái quả vị A-la-hán là không cần học nữa. Vì làm gì mà cần gì học, tự tánh lưu xuất, biết hết rồi. Gọi là “Cụ túc vô lượng trí tuệ, vô lượng tài bảo, vô lượng đức năng, vô lượng thần thông”, đầy đủ tất cả, thì lúc này không cần học nữa.

Cho nên “A-la-hán” nghĩa là “Vô học”. “Vô học” là không cần học nữa, tất cả pháp thế gian đều đã hiểu hết rồi, đều biết là “Vạn pháp giai không” rồi.

Thứ hai: Quá trình tu tập phải là dần dần, không phải muốn là được ngay ạ.

Nên mới có câu “Lý đạo đồn ngộ, mà sự đạo thì phải tiệm tu”: chữ “sự” là chỉ cho mọi việc tu hành ạ, chữ tiệm có nghĩa là dần dần. Cho nên từ việc chăm sóc thân thể của mình để có cái bè là phương tiện qua sông, đến việc học và hành hiểu đạo đều là các bước tu tập để đạt được đến cảnh giới “Vạn pháp giai không” (hay còn gọi là tất cả mọi sự đều là giả).

Không có thì bảo không về nữa, chỉ có phóng sinh hồi hướng thôi, còn mặc kệ cha mẹ ở nhà ốm đau bệnh tật thế nào, con chỉ có hồi hướng thôi. Đến cái thân của bạn, bạn còn đang phải chăm nữa là nói cái thân ốm của cha mẹ bạn lại bảo không cần, thì tôi nói là tốt cùng về lý.

Ngày trước tôi cũng không chế lắm, khi mẩu thân tôi ốm. Ủ, tôi đã bảo không đi ăn hiệu nữa, có dứt khoát không? Rất dứt khoát. Không đi chơi nữa, dứt khoát không? Rất dứt khoát. Không xem tivi nữa, dứt khoát không? Rất dứt khoát.

- Bây giờ mẹ chỉ có một câu A Di Đà Phật niệm đến cùng.

Đây ạ, và các bạn nhìn tất cả các cái kệ của tôi đều có cái chữ A Di Đà Phật, 4 câu tôi dán ở đây. Cuối cùng cứ bắt mẹ vào niệm Phật. Chính là mình, mình không chế, mà mình không biết rằng phải đi rất từ từ.

Đương nhiên là cái việc trầm cảm này của mẹ tôi thì đây là sau khi bố tôi ra đi. Nhưng tôi có không chế không? Có không chế. Và bây giờ thì tôi đã thay đổi lại.

Có lần tôi nói, tôi ví dụ với các bạn, tôi biết câu A Di Đà Phật là đây là “Giác mà không mê” bởi vì mình niệm ra tự tánh, về lý thì mình biết là như thế. Lúc nào tôi cũng muốn là trên xe niệm câu A Di Đà Phật. Nhưng khi chồng tôi đi xa, đi xe đường dài, tôi cứ bắt chồng tôi niệm câu A Di Đà Phật, một lúc anh ấy buồn ngủ gật. Vậy thì tai nạn. Công phu chưa đến nơi mà mình cứ không chế.

Vậy thì tôi phải thay đổi, tôi thay đổi là gì? Tôi biết chồng tôi rất thích nghe nhạc đỏ. Vậy thì đến lúc mà cảm thấy, ngồi bên trên mà cảm thấy là bắt đầu chồng có vẻ gật gù, gật gù rồi, nghe A Di Đà Phật cũng không ăn thua nữa rồi:

- Vào nhạc đỏ nhé, ok chưa?

“Đoàn quân Việt Nam đi...”, thế là vui vẻ. Công phu chưa đến nơi mà bạn cứ không chế thì không cẩn thận là tàu hỏa nhập ma đấy.

Cho nên thánh mới dạy là “Dưỡng phụ mẫu chi thân” trước đã, “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”, rồi cuối cùng mới là “Dưỡng phụ mẫu chi chí”. Bây giờ lại không cho ăn, không cho mặc, không cho gì, chỉ bảo ngồi niệm Phật thôi. Sinh nhật cũng không có cái gì nữa.

- Mẹ làm thế là tiêu phước, không ăn uống gì nữa.

Có được không? Bạn sai quá rồi mà không nhận ra đây. Vì trước đây tôi mắc thế đấy.

Bài trao đổi cùng các đồng học về chủ đề “Chăm sóc cha mẹ thế nào cho đúng” chúng ta tạm dừng ở đây.

Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến chánh văn vắn 3.2 “Sáng phải thăm tối phải viếng” (Thần tắc tĩnh, hôn tắc định)

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]

Bài thứ 64

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đã kết thúc chánh văn 3.1 “Đông phải ấm, hạ phải mát” (Thần tắc tĩnh, hôn tắc định).

Nhưng không phải chỉ có lạnh làm ấm, nóng làm mát mà là phải quan tâm đến tất cả mọi nhu cầu của cha mẹ. Vậy phải quan tâm đến những phương diện nào?

- Thứ nhất: Quan tâm đáp ứng mọi nhu cầu liên quan đến thân thể của cha mẹ như ăn, mặc, thuốc men, chăn đệm giường nằm, gọi là “Dưỡng phụ mẫu chi thân”.

- Thứ hai: Rồi đến phải làm sao đây để tâm cha mẹ được an vui, gọi là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”.

- Thứ ba: Và cuối cùng là thành danh đức hạnh để cha mẹ được vẻ vang hay nâng cấp lên là giúp cha mẹ cái chí để thành Thánh thành Hiền, thì đây gọi là “Dưỡng phụ mẫu chi chí”.

Hôm nay, chúng ta sẽ học tiếp chánh văn:]

3-2. “Thần tắc tĩnh, hôn tắc định” (Sáng phải thăm, tối phải viếng)

“Thần hôn, định tĩnh” [Đấy ạ,] “Thần tắc tĩnh, hôn tắc định”, [là “Sáng phải thăm, tối phải viếng”]

Ở bài trước, chúng ta có đề cập đến Chu Văn Vương đối với cha ông là Vương Quý đã làm được đến “Thần hôn, định tĩnh” [*Sáng thăm, tối viếng*]. Do lòng hiếu thảo này đã cảm động, khiến nhân dân toàn quốc đều học theo.

[“Sáng phải thăm, tối phải viếng”. Bản chất là gì? Là]

Làm cho cha mẹ thực sự yên lòng

[Không phải là cha mẹ cần là coi như là hãnh diện là cầu danh, anh phải lên anh lạy cha mẹ, không phải, là làm cho cha mẹ thật sự yên lòng.]

Khi tôi đối diện với thầy giáo, từng có một thầy giáo đề cập với tôi. Ông nói:

- Trong Đệ Tử Quy có “vỏ trấu”.

“Vỏ trấu” chính là gạo đã xử lý xong, nhưng “vỏ trấu” đó là những thứ hoàn toàn không ăn được, *[Vẫn còn ở bên trong]* nên ông nói có vỏ trấu.

Các bạn, nếu có người nói Đệ Tử Quy có vỏ trấu, quý vị sẽ nên như thế nào?

[Nhảy tanh tách lên đúng không? Cãi thật lực.]

Có cần lập tức phải biện luận với họ hay không? Biện luận có thể không có hiệu quả gì. Chúng ta trước là dùng thái độ khiêm cung để thỉnh giáo họ.

[“Nghe khen thì sợ, nghe chê thì vui; Người hiền lương, dần gần gũi”. Bạn vừa nghe có “vỏ trấu” một cái là bạn bảo.

- Ủi trời ơi, tôi đang hoảng dương thế này, ông lại định bôi gio trát trấu lên Thánh giáo, mà cuối cùng là bôi gio trát trấu lên mặt tôi đây ạ. Thôi, ông không có nhân duyên.

Có thể không ạ? Không nên, hoàn toàn không nên. Có cần phải cãi nhau không ạ? Đây ạ:]

...Biện luận có thể không có hiệu quả gì. Chúng ta trước là dùng thái độ khiêm cung để thỉnh giáo họ:

- Xin hỏi câu nào có vỏ trấu?

Tôi thỉnh giáo ông.

Ông liền nói:

- “Thần tắc tỉnh, hôn tắc định” là vỏ trấu. *[Tức là “Sáng phải thăm, tối phải viếng”]*

Tôi tiếp tục hỏi:

- Vì sao ông cảm thấy đây là vỏ trấu?

Ông ta nói:

- Một ngày phải hỏi hai lần, quá phiền phức.

Tôi lại nói với vị thầy này, tôi nói:

- Những đứa trẻ sáng sớm thức dậy, liền đến cung kính vấn an cha mẹ: “Chào cha mẹ buổi sáng”. Mẹ thấy trên đầu con trai phát sáng, chứng minh hôm qua con ngủ rất ngon nên cha mẹ yên tâm. Sáng sớm có sự hỏi han của con cái khiến tinh thần người mẹ rất vui vẻ, công việc trong ngày rất có động lực. Đây là ưu điểm của việc chào buổi sáng.

[Hai lý do: Khi bạn đến, trông sắc khí của bạn tỏa hào quang ra thì cha mẹ yên tâm.

Thứ hai là gì? Với cái lời hỏi thăm của con như thế thì tinh thần người mẹ rất vui vẻ, công việc trong ngày rất có động lực.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Buổi tối hôm nay chúng đi học về báo cáo với cha mẹ:

- Thừa ba mẹ con mới về, hôm nay cha mẹ có khỏe không?

Khi chúng ta hỏi thăm cha mẹ, cha mẹ nhìn sắc mặt của con rất tốt chứng tỏ hôm nay ở trường học hành rất tốt, chắc không có xung đột với các bạn học, cha mẹ cũng yên lòng.

Cho nên buổi sáng hỏi một lần, tối đến hỏi thăm một lần, khiến cho cha mẹ yên lòng hơn và được an ủi thật nhiều.

[Có riêng gì đối với cư sĩ Trung, cư sĩ Châu đâu ạ, mà ngay cư sĩ Chúc Hạnh cũng thế, sáng nào:]

- Con chào Bà, con chúc Bà một buổi sáng tốt lành, con xin phép Bà con đi làm đây ạ.

Tôi yên tâm hẳn là vị ấy không bị ốm đau gì cả.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Làm con cái như chúng ta một ngày chỉ nhớ cha mẹ có hai lần, thử hỏi một ngày cha mẹ nhớ chúng ta bao nhiêu lần?

Có một bà mẹ từng nói với tôi, bà nói:

- Trong mùa xuân và mùa thu, nhiệt độ thay đổi rất lớn, vì sợ con mình nửa đêm đắp mền dễ bị nhiễm lạnh. Bản thân tôi đắp mền rất mỏng, vì đắp mền mỏng nên ngủ đến nửa đêm cảm thấy lạnh, nên lập tức dậy xem các con có đắp mền hay không. Kết quả là đích thực đắp không đàng hoàng, nên tôi đắp lại mền cho các con.

Các bạn, cha mẹ đến trong lúc ngủ cũng không quên quan tâm đến con cái. Thử nghĩ cũng có thể biết cha mẹ một ngày nhớ chúng ta bao lần? Từng giờ từng phút đều quan tâm.

Nói đến đây, trong ký ức tôi cũng có ấn tượng rất sâu sắc, nửa đêm đều đột nhiên cảm thấy có người giúp tôi đắp mền. Mất mơ hồ mở ra là có khi là ba, có khi là mẹ đắp. Thân tình giữa cha con, mẹ con ở trong điều này có một loại hồ tương qua lại rất tự nhiên.

Tôi lại nói với thầy giáo này:

- Phận làm con như chúng ta, đặc biệt là khi tuổi còn nhỏ, rất khó nói là trong cuộc sống hay trong công việc, thậm chí là trong lúc kiếm tiền, khó có thể ủng hộ cho cha mẹ gì đó. Vì chúng ta còn nhỏ không làm được những điều này, nhưng ít nhất là đừng để cho cha mẹ lo lắng quá nhiều vì mình, phải để cha mẹ yên lòng.

“Thần hôn, định tỉnh” [*Sáng thăm, tối viếng*] chính là có thể thực sự khiến cho cha mẹ yên lòng.

[Chính là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”.]

Sau khi thầy giáo này nghe xong liền nói:

- Thầy Thái à, văn hóa xưa của thầy học không tệ.

[Bắt đầu khen đấy.]

Đương nhiên là tôi không dám nhận, rất sợ hãi. [*Nghe khen sợ*] Cuối cùng đột nhiên ông lại hỏi:

- Thầy Thái à, chính thầy cũng chưa làm được “Thần hôn, định tỉnh” [*Sáng thăm, tối viếng*].

Chúng ta là người đọc sách Thánh hiền rất sợ người khác nói “Chính quý vị cũng chưa làm được”, đột nhiên rất sợ hãi.

[Đọc sách Thánh hiền mà rao giảng ra rả, tôi cũng sợ chứ, tôi cũng sợ các bạn nói “Cư sĩ Bà không làm được” chứ. Vậy thì biểu pháp cho ai?

Hòa thượng bảo cái tội, đặc biệt là những người đã học Thánh giáo, những người chưa học không nói làm gì; người nào là người phá hoại Thánh giáo hả các bạn? Người nào là người phá hoại Phật Pháp? Người học mà không hành.

Bởi vì khi bạn học không hành thì bạn biểu một cái pháp rất xấu, gia đình nhà bạn vẫn cứ họa hại, rồi đánh

nhau, cãi nhau, chửi nhau. Những người khác, họ vào học họ nhìn thấy thế họ bỏ luôn “Tôi chả biết nhà ông bà này học Thánh giáo kiểu gì mà cuối cùng nhà cửa như thế, hôm thì nói cho đến hoa trời rơi rụng, vậy mà con cái, cha mẹ cãi nhau âm ỉ”.

Vậy thì người này là người phá Thánh giáo, người này là người phá Phật pháp, người này là người phá cổ Hán văn”. Hòa thượng bảo: “Tội A tỳ địa ngục”. Cho nên tôi cũng sợ chứ. Cho nên thầy Thái nói là:]

Rất sợ là người khác nói “Chính quý vị cũng chưa làm được”, đột nhiên rất sợ hãi.

Tôi hỏi ông ta:

- Vì sao ông cảm thấy tôi chưa làm được?

Ông nói:

- Hiện nay thầy ở xa nhà như vậy, làm sao thầy có thể sáng sớm thăm hỏi một lần, tối đến thăm một lần?

Hiện nay điện thoại rất phương tiện, sáng sớm có thể gọi, tối đến cũng có thể gọi. Vậy vì sao ông ta lại nói tôi là “Chính thầy cũng chưa làm được”. Tôi liền nói với ông ta:

- Nếu như buổi sáng tôi gọi một cuộc điện thoại, tối đến tôi gọi một cuộc điện thoại. Mẹ tôi nhất định sẽ la tôi, bà nói “Con không biết tiền điện thoại đường dài mắc lắm sao?”. Cho nên chúng ta học câu “Thần hôn, định tĩnh” này, quan trọng nhất là phải làm yên lòng cha mẹ.

[Đây, khi bạn đã học được cái cơ bản là làm sao cho cha mẹ yên lòng, thì tất cả các hành vi khác bạn đều thấy có cái ngọn đèn như là cái ngọn đèn hải đăng để soi rọi cho bạn đi đúng hướng.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chỉ cần chúng ta cố định, ví dụ mỗi tối thứ bảy gọi điện thoại về nhà, mẹ đã đang ngồi ở đó để đợi. Thậm chí điện thoại vừa mới reo, bà liền có thể đoán được là con gọi về. Trong mỗi lần gọi điện về, chúng ta nhất định đem tình hình công việc, tình hình cuộc sống trong tuần đó nói cho cha mẹ biết, khiến bà hiểu rõ, không cần phải lo lắng.

Quan trọng nhất là ngôn ngữ, hành vi và đức hạnh của mình không nên để cha mẹ lo, điều này quan trọng nhất.

Nếu như chúng ta đối mặt với công việc, đối mặt với gia đình mà không có cách nào xử lý tốt, cho dù mỗi ngày gọi điện cho mẹ quý vị ba lần, mẹ quý vị có yên tâm không? Nên chúng ta học tập, phải nắm bắt được bản chất của mỗi một câu giáo huấn nên thực hành thật tốt. Đó là “Thần tắc tĩnh, hôn tắc định” *[“Sáng phải thăm, tối phải viếng”].*

[Chúng ta đã đi hết chánh văn 3.2. “Sáng phải thăm, tối phải viếng”. Và các bạn phải làm sao để luyện được thành từ sự, thì chuyển thành thói quen, từ thói quen chuyển thành thành ý. Chứ không phải chạy vào một cái chỉ hỏi một câu: “Con chào cha mẹ, con đi ngủ”; hoặc là: “Cha mẹ đi ngủ nhé”, thì đây là bạn làm hình thức.

Chúng ta chuyển sang chánh văn:]

3-3. “Xuất tất cáo, phản tất diện” (Đi phải thưa, về phải trình)

[Cũng là để cho cha mẹ yên tâm.

Mục này có 3 ý:

- 1. Đi thưa về trình với cha mẹ*
- 2. Đi thưa về trình đối với tất cả người thân*
- 3. Đi thưa về trình với lãnh đạo*

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng về ý thứ nhất:]

1. Đi thưa về trình với cha mẹ

Khi có việc ra khỏi nhà, phải nói với cha mẹ mình con đi đâu; khi trở về cũng phải cho cha mẹ biết, là con đã trở về.

[Cái câu này, không biết có phải nhắc các bạn nhiều không, từ cái nhỏ này nó sẽ thành cái lớn. Chứ tôi thấy ở nhà tôi, cư sĩ Quang Trung là cứ thường xuyên để tôi nhắc, tài thế chứ lại, sao mà chúng ta nghiệp chướng sâu dày thế! Bởi vì biết thừa một điều rằng là 10 giờ mà chưa về đến nhà, chưa vào chào cha mẹ, cha mẹ chưa biết về hay không, là cha mẹ còn lo lắng chưa ngủ được.

Cho nên là các bạn nhớ, khi có việc ra khỏi nhà phải nói rõ con đi đâu. Có hôm chả nói gì cả, điện thoại thì vứt ở nhà. Thế đi mãi, tôi chả thấy đâu cả, đến lúc tôi hỏi cũng chẳng thấy đâu cả, một lúc sau mới bảo:

- Con có thằng bạn nó hẹn hỏi về Marx, thế là con đi ra ngoài quán nước ngồi với nó.

Bảo:

- Ô thế chết, thế suốt cả lúc con ngồi như thế mà mẹ không hề biết con đi đâu, sợ nhớ hay ra ngoài kia lại va vào đâu rồi. Thế con có hiểu được như thế không?

Đấy, cho nên các bạn phải lưu ý điều đấy, bởi vì khi các bạn để cho tâm các cha mẹ mà lo lắng, là tự các bạn mất phúc trước đã.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thật ra những thói quen này của bọn trẻ cũng rất quan trọng, chúng ta không nên xem thường những chi tiết nhỏ. Khi con cái hiểu được “Thần hôn, định tỉnh” [*Sáng thăm, tối viếng*] rồi, thì mỗi một câu thăm hỏi đối với cha mẹ đều nâng cao tình hữu nghị giữa cha con;

[*Tại sao lại phải dạy các bạn là “Phụ tử hữu thân” mà lại không đúc kết lại một câu là “Mẫu tử hữu thân” hả các bạn? Có ai đặt câu hỏi đấy bao giờ không ạ?*]

Vâng ạ, bố có phải mang nặng đẻ đau đâu, mẹ mang nặng đẻ đau, nên lúc nào cũng thân thiết với con rồi. Thế nhưng nếu như mà bố không thân được với con thì gia đình tan vỡ. Cho nên lại phải dạy, là phải “Phụ tử hữu thân” là cha con phải thân thiết.

Nếu như bạn đi công tác suốt, bạn chẳng hỏi gì đến con cả, thì liệu rằng là cha con có thân thiết được không? Không thể thân thiết được. Khi người cha mà chăm sóc con, cận kề ngày đêm thế này, thì tự nhiên là tình thương nó sẽ phát sinh, và khi tình thương phát sinh ấy thì cha con sẽ thân thiết. Đó!

Còn nếu như rất nhiều người cha con không hề thân thiết, mẹ con vẫn thân thiết nhưng mà gia đình ấy vẫn tan nát, có khi là bỏ nhau. Cho nên Thánh dạy tôi thấy không có một câu nào thừa, không có một câu nào sai.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Mỗi lần đi thưa về trình là để chúng hiểu thêm tất cả hành vi của mình, đều không nên khiến cho cha mẹ lo lắng.

Đã từng có một học sinh, sau khi học xong trở về nhà, không bao giờ chào hỏi người nhà, lập tức đi vào phòng sách để chơi điện tử. Hơn một tiếng sau, mẹ em cho rằng em chưa trở về nhà, liền gọi điện đến trường, hỏi xem liệu phải chăng em đã bị thầy cô giáo giữ lại trường? Khi gọi đến, tôi vừa bắt máy. Mẹ của em rất lo lắng hỏi:

- Giờ đã tan học hơn một tiếng sao con tôi chưa về nhà? Có cần phải báo cảnh sát chăng?

Tôi nói:

- Khoan đã, bà nên tìm kỹ trong nhà xem.

Khi xem lại thì ra là đang ở trong phòng sách để chơi trò chơi điện tử khiến cha mẹ phải lo lắng nhiều. Cho nên một thói quen tốt nhất định phải tập.

[Trường hợp này ấy, là các bạn mà có nhà mặt đất nên lưu ý. Là bởi vì mỗi một con sống ở một tầng, cha mẹ sống một tầng. Thế là về cũng không có chào cha mẹ, không báo cho cha mẹ biết, cha mẹ cứ ngồi thẩn thức “không biết là 10 giờ đêm rồi, không thấy nó về”.

Còn nếu các bạn ở chung một mặt sàn như căn hộ của chúng tôi thì dễ hơn nhiều. Cư sĩ Trung về đến một cái thì là, phòng mình là kề sát cạnh phòng cha mẹ rồi, là chỉ cần cạch cạch (mà thường không cần cạch cạch, vì chưa về là tôi không bao giờ đóng cửa), thì là biết ngay.

Các bạn ở nhà tầng thì nên lưu điều này. Không thì đến lúc xuống, thế chẳng may nếu không nhìn thấy, mà lúc ấy các bạn lại đi trong nhà vệ sinh chẳng hạn, cha mẹ không biết thì cha mẹ cứ thế là thẩn thức “không biết nó đi đâu, không biết đến giờ này rồi sao nó chưa về”.

Cho nên là các bạn làm con thì các bạn phải đặt các bạn vào vị trí của cha mẹ. Tôi kể cho các bạn nghe nhé:

Hôm qua, tôi có một người bạn đến chơi, thì người bạn này có nói rằng là bố của vị ấy hiện tại thì đang nằm ở trong bệnh viện 108, mê man bất tỉnh không còn biết gì nữa, vì năm nay 93-94 tuổi, Alzheimer bây giờ chuyển sang thành người thực vật.

Thế thì tôi mới hỏi:

- Vậy thì bây giờ sao bạn đến chơi được với tôi?

Thì vị ấy nói là:

- Bởi vì bây giờ là 10 triệu/ một tháng là một cô giúp việc ở trong đây, là thuê ngay tại bệnh viện để chăm. Cho nên con cái thỉnh thoảng mới phải vào.

Tôi mới nhớ đến cái cảnh trước đây tôi đã biết. Tôi hỏi là:

- Có chắc là cô ấy ngồi 24/24h không?

Thì vị ấy bảo là:

- Cũng chẳng chắc được. Thế nhưng mà phải chịu thôi.

Đây vị ấy trả lời một câu “chịu thôi”. Tôi hỏi:

- Vậy thì 4 người con có thay nhau vào thăm không?

Bảo:

- Không, cũng ít, phần lớn là để giao cho cô giúp việc

- Vậy thì chị thứ hai đâu?

Bảo:

- Chị thứ hai thì bây giờ sang Mỹ để trông cháu ngoại.

10 triệu, 5 đứa con chia nhau ra, mỗi đứa 2 triệu, còn lúc nào thích vào thì vào, không vào thì thôi.

Thảo nào mà các cụ ngày xưa bảo “Nước mắt chảy xuôi”, trông hết cháu này cháu khác, nhưng bố mẹ mình thì sẵn sàng vứt ra, trong khi bố mẹ mình cận kề với cái chết. Các bạn không quay đầu trở lại thì chắc chắn là họa sẽ đến đều đều.

Rất nhiều người tôi thấy làm một cách vô tư, tức là không hề biết rằng mình đang làm sai. Tôi cho là nhà đấy vẫn còn có phúc, có phúc với thời đại hiện tại, là vì sao ạ? Ít nhất còn hơn là cái nhà lần trước tôi kể các bạn là, cụ 96 tuổi, khi cụ ăn, cụ nghen, thấy cháu ra để đập đập vuốt thế này để cho nó xuôi cơm xuống, thì lập tức là con trai nói luôn rằng là: “Thôi, cho nghen để cho chết luôn đi!”.

Mình nghe xong mình cảm thấy vô cùng sợ hãi cho những người đấy. Vì biết là cái gì sẽ chờ đón họ ở tương lai.

Cho nên, đây lại nói là “Đi phải thưa, về phải trình”, kiêu gì thì kiêu, đi làm về muộn kiêu gì cũng phải chạy vào “Con đã về ạ! Thưa cha, thưa mẹ, con đã về ạ!”. Còn nếu chưa trình bẩm với cha mẹ, tức là cha mẹ hiểu các bạn chưa về. Đây ạ, về chạy thẳng lên phòng chơi điện tử, cha mẹ lo lắng gọi điện vung đi khắp nơi, cuối cùng thì hoá ra là chơi ở phòng chơi điện tử.

Cho nên một thói quen tốt nhất định phải tập, chẳng thể nào tự tốt, tự ngoan được. Muốn tốt, muốn ngoan thì phải tập. Mà phải tập mãi thì nó mới thành thói quen.

Đây gọi là gì hả bạn? Thầy Thái nói là: Tư tưởng thì dẫn đến hành vi; hành vi dẫn đến thói quen, thói quen thì dẫn đến tính cách, tính cách thì dẫn đến tính mệnh, đúng rồi ạ, hoàn toàn đúng ạ.]

2. Đi thưa về trình đối với tất cả người thân

[Đấy nhé, không có lại bảo tôi chỉ trình với bố mẹ tôi thôi, thế còn vợ chồng con cái tôi mặc kệ. Không phải.]

Ví dụ: Đối với vợ có cần phải đi thưa về trình chẳng? Cần! Vì sao? Vì đối với người quan tâm mình, chúng ta nên để họ an tâm mới đúng, đây là việc làm người nên thông cảm lẫn nhau. *[Bạn cứ đặt mình vào vị trí của người khác, là bạn sẽ hiểu ngay người khác nghĩ gì thôi mà]*. Thế nên đi đâu cũng cần phải nói cho vợ biết,

[Ta quen thế này rồi, nên Thầy phải dạy cho từ cái nhỏ.]

Nhưng hiện nay giữa vợ chồng có chân thành thẳng thắn như vậy chẳng? Nếu như giữa vợ chồng không chân thành thẳng thắn, còn phải che đậy giấu giếm, như vậy sống với nhau mấy mươi năm sẽ vô cùng đau khổ.

Duy trì gia đình có một nguyên tắc rất quan trọng, tức là không có bí mật. Sống với nhau chân thành, bao dung lẫn nhau, rất nhẹ nhàng, tự tại, đi đâu cần nói cho vợ biết.

[Không có bí mật thì ví dụ như có tiền riêng chẳng hạn, chôn ở một góc. Thế là thỉnh thoảng đi thì lại nhón một cái là đi. Đây là nói chôn một góc thôi, chứ chưa kể là có bồ. Cho nên Thầy nói là sao ạ? Vợ chồng không nên có bí

mật. Chẳng qua bạn có bí mật là vì gì? Vì bạn bạn sợ thiệt thòi đến bạn, nên bạn mới phải giữ bí mật thôi.]

Khi chúng ta xác định không về ăn cơm, nhất định hãy nói sớm cho vợ biết. Quý vị không nên đã quyết định không ăn cơm mà mãi đến 12 giờ trưa mới gọi về, vợ ở nhà đã chuẩn bị cơm cho quý vị xong rồi.

[Trường hợp này 12 giờ trưa vẫn còn gọi, còn nhiều người thì không gọi.]

Chúng ta không nên lãng phí công sức và sự quan tâm của người khác dành cho mình, chúng ta nên quý trọng, và thông cảm. Vì thế nên gọi điện về nhà sớm, nói với bố mẹ hoặc nói với vợ, nói với người trong nhà để họ không cần phải uổng công bận rộn.

Khi giữa người thân đều có sự thông cảm lẫn nhau, thì đó chính là “Gia hòa vạn sự hưng” (Là gia đình hòa thuận, thì vạn sự hưng thịnh).

[Bạn nào đi đâu có báo cáo với vợ, hoặc là có báo cáo với chồng, giờ tay tôi xem ạ? Vâng ạ. Vâng. Thế Tùng đi đâu có báo cáo vợ không hả con? Cố gắng báo cáo hết 100% nhé, không thì vợ ở nhà nó lo đấy.]

Có những bạn trong lúc bối rối công việc gia đình, tôi tình cờ gọi điện:

- Con ở đâu?

- Con đang ở ngoài đường, con đang đi, con buồn lắm ạ.

Thế là tự nhiên cư sĩ Bà cảm thấy sao mà lo lắng thế. Tôi mới bảo:

- Phải về ngay lập tức, không ai cho đi ra ngoài đường.

Bảo:

- Vâng ạ, con về ngay ạ.

Tôi bảo:

- Về ngay, chỉ có về nhà là nơi chốn bình yên thôi. Không được đi ra ngoài đường vào buổi tối.

Vậy thì vợ chồng có bao giờ hiểu được điều đấy không?

Đúng là một cái nguyên tắc rất đơn giản mà mình lại không làm được. Cái nguyên tắc đơn giản đấy là gì? Là phát tâm vì người, chuyển ý nghĩ không vì mình nữa mà vì người, thì bắt đầu bạn đặt mình vào cái vị trí của người, bạn sẽ hiểu ngay người nghĩ gì. Rất đơn giản, tôi thấy rất đơn giản luôn ấy. Thì khi bạn hiểu người nghĩ gì, thì bạn cứ thế mà bạn hành xử thôi. Nhưng cái quan trọng nhất là chúng ta không chịu nghĩ xem người nghĩ gì, mà chúng ta chỉ nghĩ đến là xem ta cần gì.

Ngoài việc phải đi thưa về trình với lại cha mẹ, với vợ, thì thứ...]

3. Đi thưa về trình với lãnh đạo

[Tiền sĩ Thái giảng tiếp:]

Ngoài việc ở nhà phải đi thưa về trình ra, chúng ta trong công việc, ở trong công ty thật ra cũng nên là đi thưa về trình.

Ví dụ quý vị có việc đột xuất cần đi xử lý, nếu quý vị không nói với ai, đến lúc đó đột nhiên có việc cần hỏi tới quý vị, như vậy họ sẽ không biết quý vị đi đâu, vậy thì sẽ ra sao?

Mọi người sẽ vô cùng nóng ruột, cấp trên sẽ có lời trách mắng với quý vị. Đến lúc đó cảm thấy không có tín nhiệm đối với quý vị. Cho nên chúng ta phải biết nói:

- Bây giờ tôi cần đi đâu đó, 20 phút sẽ trở lại.

Hoặc là nói:

- Hiện nay tôi cần đi xử lý một chút việc, nếu có việc đột xuất cần tôi xử lý, thì lập tức gọi điện thoại cho tôi nhé.

[Vâng ạ. Các bạn là công chức ai làm được điều này ạ? Các bạn giờ tay tôi xem ạ. Đi đâu đều báo cáo với lãnh đạo ạ? Vâng ạ.]

Lúc này chỉ cần quý vị mở máy điện thoại, nếu không đến lúc đó, quý vị tắt máy, người ta lại không tìm được quý vị, thì không khí sẽ không tốt.

[Tôi trước cũng làm lãnh đạo, tôi chán nhất là nhân viên cứ mỗi lần tôi gọi đều tắt máy, ò e í ỏi. Mà được quyền nhận, thì không bao giờ nhận những người đấy. Mà nếu được quyền thải hồi, thải hồi những người ấy đầu tiên, vì không thành thật. Chuyên môn là sợ thiệt, sợ thòi, là lúc về chẳng may, ví dụ lãnh đạo có gọi nhiều không, đương nhiên thì lãnh đạo cũng phải lưu ý là nhân viên họ cũng còn có gia đình, có rất nhiều việc khác. Thế là tắt búng máy đi, thế xong đến lúc lãnh đạo gọi mãi không được, chán thì phải chịu. Thế đến hôm sau hỏi:

- Sao hôm qua không gọi được.

- Em để quên điện thoại ở đâu đấy, hoặc là “Máy em hết pin chẳng hạn”, “Máy em thế này thế khác”, “Hoặc là em đi đến chỗ này máy em nó không phủ sóng”.

Toàn dối hết. Cho nên đây ạ:]

Người ta lại không tìm được quý vị, không khí sẽ không tốt. *[Cứ thành thật thôi. Trước đây mình không biết, thì bây giờ mình biết rồi.]*

Cho nên đi thưa về trình, chính là khiến chúng ta nhạy bén thấu hiểu được những người quanh mình, không nên vì không biết chúng ta đi đâu mà nóng ruột.

Sau đó chúng ta cũng thường lãnh hội được ngôn ngữ hành vi của mình, có tạo thành gánh nặng cho người khác hay không. Nên dụng tâm nỗ lực ở điểm này. *[Đó.]*

[Xin chia sẻ thêm với các bạn bài “Mẹ ơi con ớn”. Đây chính là cách làm thế nào để cho cha mẹ yên tâm khi bạn vắng nhà.]

Bài đọc thêm: MẸ ƠI CON ỚN

Có một chàng trai 27 tuổi chu du khắp thế giới luôn mang theo tấm bảng có dòng chữ “Mẹ ơi con ớn”. Bạn sẽ không bao giờ, có thể bằng cách nào mà đo lường được tình yêu của mẹ dành cho mình. Dù bạn có lớn khôn đến đâu, trong mắt mẹ, bạn vẫn chỉ là một đứa trẻ. Mẹ sẽ luôn lo lắng và dõi theo từng bước chân của bạn, đặc biệt là khi bạn đang ở rất xa khỏi bà.

[Đợt này thì cư sĩ Trung cũng có tiến bộ nhiều. Đi Thái Lan 3 tuần, thì tối nào cũng gọi điện, thế là tôi yên chí.]

Jonathan, người Brussels, đã có một quyết định táo bạo ở tuổi 27, khi anh bỏ công việc người mẫu bán thời gian và chuyên gia tư vấn để đi du lịch khắp thế giới. Không ai khác, mẹ anh là người lo lắng cho anh hơn cả. Yêu mẹ và không muốn để cho mẹ hao tổn tâm lực vì mình, nên Jonathan đã có một cách vô cùng đặc biệt và đáng yêu để trấn an mẹ.

[Không thì ngày nào cũng thoi thóp “máy bay có bị tai nạn không nhỉ, ô tô thì như thế nào, rồi nó đến chỗ này, nó có biết đường đến, đi đến không, hay lạc đường, hay đưa nào lại bắt nạt nó...” Lúc nào cũng thoi thóp, cho nên anh này anh nghĩ ra cái cách:]

Để xua tan nỗi lo của mẹ, Jonathan tạo dựng trang “Mẹ ơi con ỏn” trên trang mạng, chàng trai chu du khắp trái đất không quên gửi thông điệp “Mẹ ơi con ỏn” về cho mẹ, người có lẽ ngày đêm chỉ mong chờ tin con.

Cuộc hành trình khám phá thế giới của Jonathan bắt đầu từ Cuba, chàng trai thông minh và giàu tình cảm này đã cập nhật toàn bộ hình ảnh chuyến đi của mình cho mẹ theo cách hết sức vui nhộn và sáng tạo. Những bức ảnh của anh, dù ở đâu, cũng nổi bật dòng chữ: “Mẹ ơi con ỏn” khiến cộng đồng mạng xúc động mà rơi nước mắt.

Jonathan nói với tờ The LADbible:

“Các bà mẹ luôn lo nghĩ, đặc biệt là mẹ tôi. Để liên lạc với mẹ thì khá là phức tạp, vì thế tôi quyết định đưa ra một thông điệp tích cực để cho mẹ thấy thế giới đẹp để biết bao và rằng tôi vẫn ỏn”.

[Cái này tôi thấy rất dễ, là bây giờ, tất cả các bạn mà cập nhật cái thông tin gì trên facebook, thì máy tôi đều báo ngay. Cho nên cái trường hợp này là, Jonathan làm thế này là rất dễ, vì máy bà báo ngay những hình ảnh là con đang ở đâu.]

Bất cứ đi đến đâu, dù là đáp tàu ở Peru, đi bộ xuyên núi ở Bolovia, cưỡi lạc đà ở Morocco, thăm đền Angkor Vat ở Cambodia, hoặc bơi lội tại bể bơi ngoài trời ở Kuala Lumper, anh luôn nhớ về người mẹ hay lo nghĩ của mình, và không quên chia sẻ trực tuyến những trải nghiệm quý giá của mình với mẹ.

Cách Jonathan trân trọng tình yêu của mẹ mình quá thật khiến không chỉ khiến các bà mẹ, mà tất cả chúng ta đều nể phục.

Liệu chúng ta có nên học tập anh chẳng? Chắc chắn là các bà mẹ của chúng ta luôn muốn biết con mình liệu có ổn hay không.

Điểm dừng chân cuối cùng trong chuyến thám hiểm vòng quanh thế giới trước khi anh trở về Brussels là ở Singapore.

Jonathan thử nhiều cách sáng tạo để chuyển tải thông tin cho mẹ, ví dụ đây là bức ảnh với dòng chữ “Mẹ ơi con ổn” anh viết trong lòng bàn tay khi đang nhảy dù ở Playa del Carmen, Mexico.

“Tôi chụp hình khi vui vẻ lẫn khi sợ hãi cùng với khi tắm biển, để muốn nói rằng, dù ở vào bất cứ tình huống nào, tôi vẫn ổn” - anh chia sẻ.

Vì thế, dù đi đến đâu, dù cao tít, trên dãy núi Andes ở Peru, tại thành phố lịch sử gọi là Machu Picchu ở Peru... hay tại Titicaca yên bình... hay là đang ăn loại bánh pizza ngon nhất thế giới ở Roma - Italy, hay là trải nghiệm văn hoá H'mong với một gia đình truyền thống ở Sapa, Việt Nam. Jonathan luôn cố gắng chụp một tấm ảnh cho mẹ và người khác xem để thấy thế giới vẫn đẹp đẽ, và anh thì vẫn cứ bình yên!

Ngắm những bức ảnh với những nụ cười tỏa nắng của anh, hòa mình giữa thiên nhiên, trong thành phố, núi cao,

biển sâu... với xung quanh là những người bạn mới đủ sắc tộc và tôn giáo khác nhau, chúng ta như nhận ra thêm được từ anh một thông điệp:

“Hãy dũng cảm vượt qua khỏi những lo toan, bon chen, sự nghiệp, danh lợi, hãy thử một lần sống hết mình với đam mê, và cho mình cơ hội được nhìn ra thế giới, một thế giới của lòng tốt, sự hòa ái, và thiện lành”. Cuộc sống thật là tươi đẹp, đầy màu sắc khi con người biết trân trọng những năng lượng tốt đẹp và tích cực. Thông điệp “Mẹ ơi con ỏn” của Jonathan đơn giản, nhưng hàm chứa biết bao điều vĩ đại.

[Ở đây là từ Hưng này, rồi là Việt Anh này, thế rồi là Hiếu này, rồi Chubi... phải rất lưu ý điều này. Các con đi ra ngoài thì phải hiểu là cha mẹ ở nhà rất lo lắng.

Sau đây bạn xem một vài hình ảnh cảm động “MẸ ƠI CON ỎN” mà anh đã gửi cho mẹ suốt chặng đường du lịch khám phá của mình.

Khi đang ở ngoài du thuyền, ở ngoài cùng các bạn chơi cũng lại là ‘Mom I’m fine’; khi đang nhảy dù đây, bạn nhìn thấy không ạ? Một tay này là ‘Mom’, tay này là ‘I’m fine’,

Đấy, trông ngược cây chuối lên, vẫn cứ là ‘Mom I’m fine’.

Đây là đang ở dưới đáy biển, đang du lịch đây ạ, vậy thì sao ạ? Cũng có một cái biển bên cạnh là: ‘Mom, I’m fine’ - Mẹ ơi con ỏn.

Thế này thì dưới biển thế này, thì tôi nhìn thế này tôi cũng yên tâm. Chứ bảo nó, chưa bao giờ cư sĩ Trung đi biển mà tôi không lo lắng, tôi nói thật với các bạn như thế. Tôi mà ốm, tôi không đi ra biển được thì tôi xin mời cư sĩ Trung cũng ngồi tại phòng, ở khách sạn. Khi mà tôi ra biển được, thì tôi xin mời cư sĩ Trung ra, thế nhưng mà mắt tôi là luôn trong hàng trăm, hàng nghìn là người cứ dõi theo xem là con trai mình ở đâu, xem là nó có chạy ra quá xa không, hay là nó chìm dưới biển không? Không hiểu các bạn có hiểu được không ạ?

Bài này cũng để cho các bạn thấy là, cuộc sống nó cũng rất là dung dị, nếu như bạn thật sự biết quan tâm đến cha mẹ cần gì, thì nó rất đơn giản thôi.

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ học đến câu “Thường ổn định chớ danh lợi mà đôi nghề” (Cư hữu thường nghiệp vô biến).

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 65

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã kết thúc chánh văn 3.3 “Đi phải thưa về phải trình” (Xuất tất cáo, phản tất diện).

Hôm nay, chúng ta sẽ học tiếp đến chánh văn:]

3-4. Cư hữu thường, nghiệp vô biên (“Thường ổn định, chớ danh lợi, mà đổi nghề”)

[Đây cũng là câu cuối cùng của cả khổ thơ chánh văn 3. Câu này có 3 nội dung như sau:

- 1) “Học nghiệp” ổn định - Là phải giữ quy củ trong sinh hoạt và học tập*
- 2) Sự nghiệp ổn định - Là không vì danh vì lợi mà đổi nghề*
- 3) Gia nghiệp ổn định - Là gia đình êm ấm*

Có một số bản dịch là “Ở ổn định không đổi nghề”, thì lập tức một số người khi học, đến cái chỗ đây là chấp chặt vào là “ở ổn định” là không bao giờ đổi nhà. Và

“Không đổi nghề” là chỉ ở một cơ quan, không đổi đi đâu hết.

Vì sao tôi biết? Bởi vì tôi nghe mọi người chia sẻ. Chia sẻ thế nào ạ? Chia sẻ rằng:

- Thừa cha mẹ, con thấy rất cần phải sám hối với cha mẹ..., vì đợt này, chúng con chuyển nhà, chúng con thì từ lâu cũng gọi là tích lũy được ít tiền, thì bây giờ chuyển sang một cái nhà nó to hơn. Nhưng con nhớ là Đệ Tử Quy dạy là: “Ở ổn định”. Cho nên con chuyển thế này là con biết mắc lỗi với cha mẹ.

Đây, các bạn chấp vào ngôn từ đến như thế cơ mà, mà quên mất, các bạn chỉ có hình dung từ sự thôi, các bạn không hình dung từ cái tâm.

Thứ hai, cũng có một người, lại cũng sám hối là:

- Con xin sám hối với cha mẹ là đợt này con thấy cái công ty này họ mời con làm ở trong thành phố Hồ Chí Minh. Cái công ty chuyên làm về thuốc. Thế thì con thấy cũng rất là tốt, và các thứ, thì con đổi sang đây, thì con biết là con đã vi phạm Đệ Tử Quy là: “Không đổi nghề”, mà bây giờ con lại đổi.

Có bạn lại nói:

- Vừa rồi có một trường học ở ngoài Hà Nội rất muốn tuyển con (vì bạn này đang làm việc ở thành phố Hồ Chí Minh ạ). Con rất muốn ra Hà Nội để làm việc, để chăm sóc cha mẹ lúc tuổi già và cũng là chăm sóc cả bố mẹ chồng

con nữa, vì con biết là tứ thân phụ mẫu đều đã già, lại ốm đau bệnh tật luôn. Nhưng con lại không dám vì Đệ Tử Quy có dạy là “Ở ổn định không đổi nghề” cho nên nếu con mà ra Hà Nội thì con đã vi phạm Đệ Tử Quy luôn 2 việc, đó là “đổi nhà” nên không ở ổn định, và đổi cơ quan nên đã “đổi nghề”.

Chính vì như thế cho nên tôi xem đi xem lại, xong tôi cũng trao đổi với hai người là chuyên dịch Hán Văn, và cộng với lại cái lời giảng của thầy Thái, thì được biết là cái chữ “Cư” ở đây không nhất định là cư ngụ hoặc là nơi ở, mà còn có một nghĩa khác nữa là “giữ”. Cho nên ý của câu này là bạn phải thường giữ ổn định, và đổi nghề thì bạn vẫn có thể đổi, nếu như cái nghề mới đấy hy sinh phụng hiến được nhiều hơn nghề trước.

Thầy Thái đổi nghề mười lần cơ mà, nhưng cuối cùng thầy tìm được cái nghề là thầy hoằng dương văn hóa truyền thống. Thầy sẵn sàng đổi, còn thầy bảo lúc trước là chưa tìm được. Bây giờ cứ thấy cái nào mà coi như là xuất phát từ tâm vì đại chúng, mà cảm thấy là hy sinh phụng hiến được nhiều thì vẫn đổi được, chứ sao không đổi được.

Nhà cũng vậy, trước đây con trót mua ở đây rồi, nhưng giờ con có tiền, con mua được ở gần cha mẹ, con muốn ở đây để báo hiếu cha mẹ nhiều hơn. Vậy thì tại sao lại bảo, chấp là con đổi nhà là con vi phạm Đệ Tử Quy.

Cho nên cái câu này là: “Thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề” câu này sẽ rất hợp với lại tiến sĩ Thái giảng ở trong nội dung.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Chữ “Cư” này, chúng ta có thể đứng ở nhiều góc độ để xem “Cư hữu thường, nghiệp vô biến”.

Trong con đường học vấn: Thời học sinh thì là học nghiệp, ra xã hội là Sự nghiệp, và khi kết hôn thì có gia nghiệp. Người xưa có câu “Không có quy tắc thì không thành trọn vẹn” (**Bất y quy củ, bất thành phương viên**), cho nên cuộc sống cần phải có quy luật, như vậy học nghiệp, sự nghiệp, gia nghiệp của quý vị mới có thể tiến hành thỏa đáng.

[Chúng ta bắt đầu học nội dung thứ nhất:]

1. “Học nghiệp” ổn định - Là giữ quy củ trong cuộc sống

[Học nghiệp ổn định là gì ạ? Là giữ quy củ trong sinh hoạt và học tập. Nội dung này có 4 ý như sau:

Thứ nhất: Quy củ trong sinh hoạt, học tập kể cả ngày nghỉ

Thứ hai: Đề phòng mê muội bởi tác động xấu từ internet

Thứ ba: Đề phòng những ảnh hưởng không tốt từ ti vi

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Thứ nhất: Giữ quy củ trong học tập kể cả ngày nghỉ

[Đó, lúc nhỏ đấy, bây giờ, lúc còn đang đi học đấy, các cháu lưu ý.]

Chúng ta xem một chút, các em nhỏ, các học sinh hiện nay có “Cư hữu thường” *[tức là (Thường ổn định)]* chẳng?

[Đó cho nên chỗ này nếu dịch “Cư” là nơi cư ngụ, như nhà ở chẳng hạn thì không phù hợp với lời của Tiến sĩ Thái giảng rồi.]

Thường đến ngày thứ sáu nghỉ học, thì bắt đầu rất phóng túng. Có khi xem ti vi đến nửa đêm, có em thì đi khiêu vũ thâu đêm. Hai ngày thứ Bảy, Chủ nhật làm gì? Ngủ! Ngủ rồi mà bù đắp được thì cũng tốt, nhưng nếu như không bù đắp được thì thân thể đang hao tổn từng chút, từng chút một.

Những người làm cha làm mẹ như chúng ta, nhìn thấy những hành vi đó của con cái thì nên thế nào? Không thể để cho con phóng túng, phải kịp thời sửa đổi ngay bắt đầu từ khi chúng còn nhỏ, không nên vào tới thứ Sáu để chúng xem ti vi tùy tiện thoải mái, vì chỉ cần có một điều ngoại lệ, thì sẽ có hai, có hai sẽ có ba...và sẽ không thành lệ nữa.

[Từ các cháu, cho đến các bạn, tôi thấy đều có cái là, cứ tới thứ Sáu là “xả láng cuộc đời”. Thế xong rồi sáng hôm sau là bố mẹ đánh thức hết hơi ra, mười giờ, mười một giờ vẫn chưa chịu dậy. Có không ạ? Thường xuyên.

Nhưng đây thầy dặn là, bạn muốn học làm Thánh, làm Hiền thì bạn phải nhớ là bắt đầu từ học nghiệp, phải ổn định, là giữ quy củ. Phải học cả ngày thứ Bảy, Chủ nhật, không thì bạn, cái quy củ này đang xây dựng mãi, một tuần

nó vừa mới quen quen một tí, thì ngày thứ Sáu, thứ Bảy bạn cho tet một cái, thế là nó lại rơi xuống.

Các bạn có nhớ cái bài trước, thầy Thái có nói là nguyên nhân của xã hội bất ổn là gì ạ? Là tự tư. Nguyên nhân của tự tư là:

- Thứ nhất là bạn tùy thuận theo cái tập tánh của trẻ. Tập tánh gì? “Kiêu, Xa, Dâm, Dật”. Nó thích gì bạn cũng đáp ứng. Nó bảo đây hôm nay thứ Sáu con ngủ, hoặc con đi chơi, đồng ý cho đi chơi, ừ đây là bạn thỏa mãn cái cái “Xa”. Ngày hôm sau nó ngủ cho đến mười một, mười hai giờ trưa nó chưa buồn dậy, bạn cũng thỏa mãn nó. Đây là bạn thỏa mãn cái “Dật”.

Cho nên cái tự tư ấy, là nghĩ về mình ấy, là nguyên nhân ở đâu ra? Là bởi vì bình thường con người đã có dục vọng quá lớn rồi, nhà Phật gọi là tham, sân, si, mạn. Phần lớn đều thuộc về gọi là vật chất mà thôi. Đáng nhẽ bạn phải kiềm chế nó ở chỗ đấy, vì bạn biết cái đấy là xấu, bạn phải dạy nó. Nhưng mà cái nguyên nhân thứ nhất là bạn đã thỏa mãn tất cả những cái tập tánh xấu ấy của chúng. Chúng muốn gì bạn cũng đồng ý. Thế chính vì chúng muốn gì cũng đồng ý, bạn làm cho chúng dục vọng ngày một lớn.

- Cái nguyên nhân thứ hai là gì? Là bạn dạy con bằng vật chất: Con rửa bát cho con 10 nghìn, con giặt quần áo cho con 10 nghìn, con học đot này mà được học sinh tiên tiến thì cho con một cái điện thoại.

Chính vì hai cái này cho nên chúng ngày càng tự tư, cuối cùng chúng chỉ có lợi cho mình, để hại người thôi. Cho nên xã hội mới bất ổn.

Cho nên ở đây thầy nói làm sao ạ?

Không thể để cho con phóng túng, [phóng túng đây chính là một trong, gọi là gì ạ? Xa xỉ, rồi dâm, rồi dật. Dâm là đi vào những cái thú vui, rồi dật là lười nhác.]

Không thể để cho con phóng túng, phải kịp thời sửa đổi ngay khi chúng còn nhỏ. Không nên vào tới thứ Sáu để chúng xem tivi tùy tiện, thoải mái, vì chỉ cần có điều ngoại lệ thì sẽ có hai, có hai sẽ có ba, [và cuối cùng cái điều ngoại lệ này nó phá luôn đi cả cái luật lệ quy tắc của mình, là đang muốn để muốn uốn nắn con đi theo đúng pháp tắc đại tự nhiên, đi theo đúng đạo đức, thì cuối cùng hỏng rồi.]

Chúng ta phải hiểu rõ ràng, thói xấu của một người khi đã quen thì khó mà bỏ được.

[Vì sao mà lại có cái câu gọi là: “Cẩu bất giáo, tính nãi thiên”, mặc dù là “Nhân chi sơ tính bản thiện” ai cũng là có cái thiện sẵn ở trong rồi; “Tính tương cận, tập tương viễn”, tính thì tất cả ai cũng thiện hết, là bởi vì là Phật tánh, nhưng mà cái tập tánh này thì “tương viễn” - là xa nhau.

Đây ạ: Nếu một cái gia đình nào mà rèn giũa con cái từ cái việc gọi là không được đi ngủ muộn để rồi là chơi bời các thứ. Hoặc là sáng thì phải dậy sớm, phải học hành đúng giờ giấc nhé, thì về sau cái thói quen này nó sẽ có. Nó sẽ

chăm chỉ, nó sẽ dậy sớm, nó sẽ làm các việc và cuối cùng nó sẽ thương cha mẹ.

Sáng nay tôi cũng lại vừa nói với lại vợ chồng Hằng Tuấn. Tôi bảo là con Chu Bi rất là thương bố, thấy bố hút thuốc là nó khóc. Bố giao cho nó những cái bài toán rất khó, tôi bảo:

- Nếu khó quá thì thôi con đừng làm nữa, vì toàn toán Mỹ, với toán Hoa Kỳ, với những thế này thì ai mà làm được, đến ông còn chịu.

Thế nhưng nó khóc, nó bảo tôi là thế này này:

- Bố con bảo nếu con cố con làm, thì bố con sẽ bỏ thuốc lá. Cho nên con phải cố con làm.

Thế đến khi bố nó không thực hiện được lời hứa với nó, thì nó làm sao? Nó lấy chìa khóa nó khóa hết tất cả ban công với cửa lại, nó khóc ầm lên, nó bảo để không cho bố ra, để bố không được hút thuốc lá. Thế rồi nó cứ gọi là cũng kiên trì như thế, thì bố nó cũng bắt đầu giảm dần.

Thế tôi mới nói với Hằng Tuấn sao:

- Con Chu Bông (là con em của Chu Bi ạ) cũng phải dạy nó làm, khi nó làm lao động, vì từ khi Chu Bi có Chu Bông, Chu Bi phải làm rất nhiều. Khi nó phải làm lao động thì lập tức nó sẽ biết tri ân cha mẹ, bắt đầu nó sẽ có tình thương, dù rằng bố mẹ có mắng đi chăng nữa.

Lại nói đây: “Tánh tương cận, tập tương viễn”, bạn không chịu giáo dục nó, thế là cuối cùng cái thói quen Kiêu, Xa, Dâm, Dật nó ngày một tăng trưởng. Cho nên mới nói là “Cầu bất giáo, tính nãi thiên”, tức là nếu như cái tính này mà không chịu giáo dục, thì nó sẽ chuyển sang cái tập tánh xấu kia.

Nên bạn phải nhớ không trẻ nào tự ngoan được đâu, ít lắm, những người mà đặc biệt thiện căn thì ít lắm. Thì bạn phải bỏ công, bỏ sức ra để giáo dục chúng.

Cho nên thầy mới nói:]

Chúng ta phải hiểu rõ ràng, thói xấu của một người khi đã quen thì khó mà bỏ được.

Có câu “Chơi bời lâu lỏng mất cả ý chí”.

[Đây ạ: “Ngoạn nhân thì táng đức, mà ngoạn vật thì táng chí”, có nghĩa là gì? Là đùa giỡn người hay trêu đùa người thì hỏng đức, trêu đùa quá mức, ham thú vui chơi thì hỏng chí, mê muội đi, mất cả chí. Thầy dạy các bạn cái câu là “Ngoạn vật táng chí” là chơi bời đến nỗi là mê muội không còn chí.

Ở đây thì tôi hôm trước cũng nhắc cư sĩ ông, được cái là từ thời trẻ nói năng rất là dí dỏm, mọi người cứ cười lăn ra. Thế nhưng nhiều lần thì tôi đã thấy là nhiều khi là những đối tượng bị đùa ấy là cáu rồi, khó chịu rồi. Tôi bảo:

- Đây này, ông phải nhớ cái câu là “Ngoạn nhân táng đức” tức là đùa giỡn người thì hỏng đức. Đùa quá, tự nhiên

cái đức của mình nó hỏng. Không còn. Các bạn phải lưu ý điều ấy.

Đương nhiên ở đây thì thầy dạy cái câu sau thì bạn sẽ ứng dụng ở đây thì đúng hơn, tức là: “Ngoạn vật thì táng chí” tức là chơi bời mãi, thì mê muội đi, không còn có chí nữa. Internet suốt này, game online suốt này, rồi cuối cùng cờ bạc suốt. Vậy thì còn cái chí nào mà chí học hành, với chí làm Thánh hiền, rồi là chí về sau sẽ là thành tài để báo hiếu cha mẹ với lại ông bà tổ tông nữa đâu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên lớp trẻ hiện nay đều không có chí hướng, vì đó là chúng đang chơi bời, thật sự là ham muốn khiến cho thần trí mê muội, thật sự đều đang đắm chìm vào trong sự chơi bời mà không thể nào thoát ra được.

Thứ hai: *Đề phòng tác động xấu từ internet, truyền hình*

[Đó. Cái thứ nhất nhé, đây: Quy củ trong sinh hoạt, học tập kể cả ngày nghỉ. Bạn bắt chúng đưa vào nề nếp đi, cây uốn ngay từ lúc còn non đi. Nhưng mà muốn vậy thì cũng khó đấy, là bởi vì bạn cũng phải dậy sớm, chứ không thể bảo:

- Con phải dậy đúng giờ để học bài.

Nhưng bố mẹ ngày thứ Bảy, Chủ nhật thì lại ngủ coi như cho ngủ ngàn đời thôi. Cho nên, thân giáo là việc rất quan trọng và cần thiết.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta sống trong thời đại này, làm bậc phụ huynh phải đặc biệt cẩn thận, vì rất nhiều thứ có công nghệ khoa học kỹ thuật cao, chúng ta chưa hưởng được lợi ích thì đã bị nó hại trước rồi.

Học sinh tiếp xúc với mạng internet rất sớm, hiện nay chúng ta thấy rất nhiều báo chí nói đến một số học sinh lên mạng, đến nửa đêm, điều này diễn biến thành những vấn đề nào?

- Xin hỏi tinh thần học tập nghiêm cứu của học sinh có tiến bộ chẳng?
- Đạo đức, học vấn của chúng cũng tiến bộ không?

Không hề!

[Vào internet đây, tinh thần học tập chả thấy tiến bộ gì cả, đạo đức cũng chả thấy tiến bộ gì cả.

Vì sao?]

Vì định tánh *[Tức là định, cái tâm định]* của chúng không đủ, nên chúng thường bị mê hoặc bởi những thứ không hay này.

Trong khi quý vị lại không tìm hiểu chúng lên mạng thế nào. Thường thường có thể quen biết những bạn trên mạng không tốt. Chúng lại không có sức phán đoán, không có lý trí vì chúng chưa từng học kinh điển, cho nên bạn ở trên mạng nói vài lời ngon ngọt, có thể dẫn chúng vào mê lầm. *[Đó.]*

[Đấy, cư sĩ Trung đã thấy là có phúc gặp được đạo Thánh hiền chưa? Không thì có một đồng bạn trên mạng thì chết dở chưa? Đây là sự thật ạ.

Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm một chút về việc giữ định tính cho trẻ:

Có bạn lại thế này chứ. Có bạn học đạo Thánh hiền rồi thì bạn lại như này nhé:

- Bạn về bạn cấm con bạn không được đọc bất kỳ sách gì ngoài truyện cổ Phật giáo, là thứ nhất;

- Nhà bạn không có tivi, bạn tuyệt cấm không cho con được ô nhiễm sắc tình, bạo dục từ tivi là cái thứ hai;

- Cái thứ ba là bạn tuyệt không cho con bạn được vào internet, nhà không có internet, và bạn bảo đây là bạn bảo hộ con.

Bạn ấy chia sẻ như vậy, hỏi tôi. Tôi bảo:

- Khi chúng lớn lên, chúng có phải đi học không?

Bạn ấy bảo:

- Có.

- Đi học có phải tiếp xúc với chúng bạn không?

Bạn ấy bảo:

- Có!

- Vậy thì tiếp xúc với chúng bạn nhiều, hay là tiếp xúc với lại bố mẹ nhiều?

Bạn nghĩ một hồi bạn ấy bảo là:

- Tiếp xúc với lại chúng bạn nhiều

Tôi bảo:

- *Đúng! Bởi vì khi bạn về đến nhà, chưa kể bạn làm đến 9-10 giờ đêm, thì thời gian bạn tiếp xúc với con rất là ít. Vậy thì chúng lại sẽ tiếp xúc với lại bạn bè là nhiều?*

Có phải tiếp xúc với thầy cô giáo không?

- Có!

- *Có phải tiếp xúc với những người khác không?*

- Có!

- *Vậy thì khi chúng bạn nó mới dạy là “đây này, vào internet như thế này, như thế kia...”, thì chắc chắn là con bạn sẽ học được. Và khi con bạn đã học được thì chúng sẽ rất nhanh chóng đi theo những cái mà bạn bè dạy, “sắc tình, bạo dục”, là kết với những cái bạn xấu. Bởi vì bạn một ngày bạn chỉ có may mắn là khoảng 1 tiếng đồng hồ, (chả được 1 tiếng đồng hồ) là chuyện trò gần gũi với con.*

Vậy mà bạn, xây một cái bức tường đây, thì bạn phải nhớ là câu chuyện của ông vua Vũ trị thủy đúng không ạ?

Cha của vua Vũ là ông Cỗn, trị thủy, thì ông trị thủy bằng cách nào? Vì cả cái vùng ấy là cứ thường xuyên bị

ngập lụt. Ông ấy be bờ, đắp đập lên rất là cao để ngăn nước lũ. Cuối cùng là khi nước lũ to quá, không ngăn được, nó phá đập, phá đê nó vào. Bao nhiêu người chết, súc vật chết. Nó phá ra, thế là cuối cùng là ông Cỗn bị vua Thuấn xử tử.

Thế thì con của ông Cỗn chính là ông Vũ. Vua Thuấn vẫn sử dụng người con. Thì người con lại khác, người con lại tìm cách gì? Người con lại cho đào một cái hệ thống thủy lợi. Chỗ này thì khi nước lũ đến nó sẽ có cái kênh này nó sẽ dẫn vào. Cái chỗ này là tưới tiêu này, chỗ này thì nó sẽ dẫn vào cái hồ chỗ này này. Chỗ này thì nó lại đổ ra cái chỗ này để nó chuyển ra biển, chỗ này thì nó đi vào khắp tất cả các đồng ruộng này. Thì cái con nước lũ ấy được hướng đi vào các cái hướng đã định.

Thì cuối cùng dân không bị lụt, mà lại được toàn bộ là hoa màu các cái vùng đấy là trù phú. Cho nên cuối cùng vua Thuấn truyền ngôi cho ông Vũ.

Bây giờ bạn be bờ đắp đập tất cả, bạn không cho con bạn tiếp xúc với cái thời đại ngày nay, cái thời đại công nghệ cao, thì đến lúc khi mà lũ nó tràn vào, hay còn gọi là sắc tình bạo dục, con bạn thường xuyên tiếp xúc với những đối tượng bên ngoài nhiều hơn bạn nhiều, thì nó tràn vào thì nó sẽ đi theo ngay lập tức.

Bạn bảo bây giờ bạn chỉ có truyện cổ Phật giáo thôi. Tôi công nhận truyện cổ Phật giáo là những câu chuyện cổ rất hay. Nhưng nếu như tôi chia sẻ với các bạn chỉ có truyện cổ Phật giáo, mà không có những câu chuyện hiện

đời nay, thì liệu rằng có những cái bạn có hiểu không? Không thể.

Thế thì vị ấy mới hỏi:

- Vậy thì bây giờ như thế nào?

Tôi bảo:

- Từ truyền cổ Phật giáo nếu nói về lòng tham bạn phải tìm được những cái câu chuyện ở trong cuộc đời hiện tại: học sinh này, hoặc người này vì tham cuối cùng dẫn đến như thế này, rồi vì đi theo chúng bạn xấu nên là ma túy, rồi là nghiện ngập như thế này thì như thế này.

Tức là bạn hướng dẫn con bạn, bạn cho nó chơi internet, vào internet nhưng bạn sẽ là người kiểm soát:

- Đây con được quyền vào những các cái giờ như thế này, và những câu chuyện như thế này.

Sau đấy thì bạn thậm chí kể cả cái chỗ gọi là “Nơi ồn náo không đến gần, việc không đáng quyết không hỏi”.

Tôi bảo: Ví dụ nơi ồn náo, hàng ngày thậm chí bạn còn chủ động cơ, bạn dẫn nó đi qua chỗ này là quán karaoke này, đèn mờ này, chỗ này là vũ trường, bạn bảo đây là nơi ồn náo, đây là tập trung những cái chỗ, những tụ điểm ăn chơi không tốt, đây là nơi xấu con không được đến.

Chứ không phải bạn cấm tuyệt nó là, không bao giờ được nghe đến cái tiếng đấy. Thế thì khi bắt đầu nó lớn lên rồi, thì cái gọi là cái khả năng phân biệt của chúng cao lên,

thì chúng sẽ phân biệt được rằng: Đây là người không được gần; đây là việc không được làm; và đây là nơi không được đến, thì bạn bảo vệ được nó. Thì lúc ấy khi ra đời gặp chúng bạn xấu mà nói sai Đệ Tử Quy, hoặc nói sai với những lời này, chúng sẽ không theo.

Còn bây giờ bạn bảo bạn cấm tuyệt tất cả, thì bạn có phải là bạn ngồi ôm con bạn suốt ngày đâu, mà bạn không cần gì xã hội đâu, bởi vì xã hội là một thể tương hỗ.

Cũng như Hòa thượng nói a, đúng là nhìn từ mặt trái thì có đại ma vương là truyền hình và internet làm phá hủy các gia đình, phá hủy đất nước nếu như bạn chỉ sử dụng nó vào sắc tình, bạo dục. Nhưng nếu bạn lại sử dụng những công cụ này để hoằng truyền Thánh giáo thì lại là xã hội an định, gia đình hạnh phúc, công đức của bạn là vô lượng vô biên.

Cho nên cái vấn đề lại không phải ở chỗ cấm xem tivi, cấm vào vi tính để chơi internet, không phải vấn đề ở chỗ cái tivi và cái máy tính, mà là bạn phải có tâm dạy con, chứ không phải chỉ cấm từ sự việc. Cho nên, nhiều khi tôi thấy có một số bạn học, tôi thấy rất là cực đoan, không đi được cái con đường gọi là trung đạo, là cái con đường ở giữa.

Lúc đầu không học thì thoải mái, con muốn gì cũng được, cha cho hết, mẹ cho hết, cái gì cũng cho. Thậm chí bé tí đã rút ra Iphone với các thứ này rồi.

Thế nhưng mà đến khi học rồi thì cấm tuyệt hết, không cho một cái gì. Cho nên bạn, ừ bạn có thể cấm những

cái thứ đây trong nhà bạn thì nhanh, không mua tivi, ừ nhanh, nhưng bạn có cái điện thoại di động bạn cũng xem hết các thứ đây chứ. Bạn có thân giáo được không? Mà khi bạn xem con bạn nó có biết không? Nó biết chứ.

Còn cái việc mà bạn phải bỏ công ra để bạn dạy nó. Như tôi vừa nói đây, cái clip mà “Johnny Johnny Yes Papa” ấy, bạn phải dạy nó. Ví dụ tivi bắt đầu vừa mới đến cái clip “Johnny Johnny Yes Papa” một cái, bạn xem rồi, bạn mới bảo:

- Đây con ơi, cái trường hợp này là không được, vì cháu bé này là hư, là chờ lúc cha đi ngủ rồi bắt đầu ăn trộm, ăn vụng đường. Đến lúc cha phát hiện ra, cha bảo há miệng ra, thì cuối cùng há miệng ra, cũng thấy không có gì, nhưng thực ra cái lọ đường giấu đằng sau. Vậy đây là, cái cậu bé này là:

- Thứ nhất là ăn trộm, ăn cắp, không tốt. Mà Đệ Tử Quy dạy rồi, là “Dùng đồ người phải hỏi trước, nếu không hỏi thành trộm cắp”, chứ đừng nói là ăn cắp thật:

- Thứ hai là nói dối cha.

Thế thì khi nó tiếp xúc với cái clip ấy rồi, mình dạy nó rồi thì nó biết là cái hành động này là sai, là trái, thì về sau dù nó gặp ngoài đời, hay nó gặp trên tivi nó cũng biết là sai trái, không cần có mặt bạn ở đây nữa.

Kể cả trên mạng, bạn phải cho chúng thời gian vào, được vào những chương trình nào, và dạy chúng. Ví dụ những cái trường hợp như thế này, như thế này ở trên mạng, là đây là những người lừa đảo. Đây, cha mẹ có thể

chỉ cho con thấy tivi đã nói một số hành động lừa đảo ở trên mạng như thế này.

Hoặc ví dụ như trường hợp Khá Bảnh ấy. Nếu mình biết, mình phải báo, đây này cái trường hợp này, tài sản như thế này mà mình hủy hoại các cái đồ vật cũng là bất hiếu. Đệ Tử Quy cũng dạy “Thương yêu bình đẳng tất cả các chúng sinh”, rồi “Quần áo sạch, không cần đắt”, mình phải tiết kiệm. Vậy mà cả một cái xe máy như thế này lại đi hủy hoại như thế này là trước tiên là vừa bất hiếu với cha mẹ; thứ hai là bây giờ có tội với lại nhân dân, có tội với xã hội. Và thứ ba như thế này, cái hành vi này làm thế này để làm gì?

Khi bạn dạy được con như thế, thì khi chúng tiếp xúc trên mạng, chúng gặp những cái đấy chúng cũng sẽ không bắt vào. Nhưng bạn phải mất công để dạy chúng.

Còn đây cái khả năng phân biệt chúng không có, bạn không dạy cái gì bao giờ cả, thế cho nên cuối cùng là thầy Thái nói 3 điểm:

- Chúng không biết ai là người tốt, ai là người xấu.*
- Chúng không biết việc này là việc tốt, việc này là việc xấu.*
- Chúng không biết nơi này là nơi tốt, nơi này là nơi xấu. Đấy, vừa nói đấy, “Nơi ồn náo, không đến gần”.*

Thế là từ người, vật, việc, chúng đều không biết thế nào là tốt là xấu. Vậy thì chúng cứ việc là đi theo người ta

rủ rê, hoặc đi theo cái gọi là ngũ dục lục trần, hay là cái kiêu - xa - dâm - dật của chúng mà thôi.

Đây ạ, cho nên Tiến sĩ Thái mới nói:]

“Chúng lại không có sức phán đoán, lại không có lý trí vì chúng chưa từng học kinh điển, cho nên bạn ở trên mạng nói vài lời ngon ngọt, có thể dẫn chúng vào trong mê lầm đó”.

[Ở đây biểu pháp của thầy Trung là có thật. Nhưng thầy cũng sẽ là cái biểu pháp cho tất cả các con là học trò của thầy, rằng không được, gọi là kết bạn với những người trên mạng, vì phần lớn đều là xấu hết. Các con phải nhớ điều đấy, mà khi bạn xấu mà đã dẫn dắt thì cái con đường mà gọi trở thành tội phạm nó chỉ trong nháy mắt thôi.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Đời người rất có thể là **“Một bước sa chân, thành thiên cổ hận”** (gọi là “Nhất thất túc thành thiên cổ hận”, thì sao ạ? **“Tái hồi đầu thị bách niên cơ”** - có nghĩa là “Một bước sa chân thì hận thành muôn thuở; Ngoái đầu nhìn lại thì đã trăm năm”).

[Trăm năm là gì? Là chết rồi. Đến lúc vào tù rồi, ngồi đấy mà ngoái đầu hồi lại thì bây giờ chỉ còn ngày mai ngày kia là ra thành tử tù, là ra ra thành bị xử tử rồi. Thì ngoái đầu nhìn lại thì đã trăm năm. Chỉ có gọi là: Một bước sa chân, thành thiên cổ hận.]

Khi các em thật sự phạm sai lầm không thể sửa đổi, thì đó là tiếc nuối cả đời của cha mẹ, thế nên không thể không cẩn thận.

[Có những bạn con hư quá, tôi hỏi, thì bảo:

- Thôi, bây giờ mình cũng dạy nó thế thôi, chứ còn nếu không thì thôi kệ nó chứ biết làm thế nào được. Nó học thì nó ám vào thân, thế còn nó không chịu thì cũng đến chịu chứ giờ biết làm thế nào.

Câu đây là trước đây tôi cũng có nghĩ như thế. Thế nhưng bây giờ lại hỏi lại một câu:

- Bạn bảo “Đến chịu thôi, biết làm thế nào”. Thế lúc chúng vào tù, chúng ra tội, rồi chúng ở trong tù, rồi chúng phạm tội giết người, rồi chúng bị bệnh tật họa hại đến bạn có bỏ được không?

Bạn nào bỏ được bạn thử giơ tay, đừng cầm giơ tay tôi xem. Hay là bạn lại phải cuối cùng quay lại hứng hết hoặc con ốm đau bạn lại phải tiếp tục chạy chữa? Hoặc con trong tù, bạn lại hàng ngày, bạn phải xách cơm, rồi xách các thứ để vào thăm nom con mà nước mắt thì chảy dài.

Cho nên không thể nói là: Thôi thì, đời chúng tự chúng quyết được. Bạn phải nỗ lực hết sức để đưa con vào đạo Thánh hiền, nhưng trước tiên là mình, mình phải thân giáo. Còn nếu khi đến lúc con mà như thế rồi thì thầy Thái nói: “Nếu sớm biết có ngày hôm nay, thì ngày hôm trước ta đã lo dạy con từ sớm”.]

Khi các em thật sự phạm sai lầm không thể sửa đổi, thì đó là tiếc nuối cả đời của cha mẹ, thế nên không thể không cẩn thận.

[Tổng thống Trump có một cái bài viết nói về một người anh trai tự tử mà ông ân hận cho đến tận bây giờ. Gia đình ông thì vốn là cái gia đình kinh doanh rất là giàu có. Thế thì bố mẹ đều muốn là các con đều đi theo nghiệp kinh doanh, thế nhưng cái người anh trai của Trump, cũng rất đẹp trai, mà cũng rất là có tài, thì lại muốn là làm phi công, đi ngược lại với cái chí của cha mẹ. Tổng thống Trump thích kinh doanh, thì cũng cùng với cha mẹ để đại khái là bài xích anh ở chỗ đấy, thì cuối cùng thì bị gia đình coi như là cũng gọi là gần như là loại trừ. Cuối cùng là ông ta uống rượu. Uống rượu nhiều thì cuối cùng vợ cũng bỏ. Thế thì vào năm 42 tuổi thì ông ta tự tử, ông ta chết.

Cho đến tận bây giờ, mấy ngày gần đây nhất tôi vừa đọc cái bài ấy, là tổng thống Trump trong một bài phát biểu là vẫn vô cùng gọi là cái tâm không nguôi ngoai vì cái tự tử của anh.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Còn có một sinh viên đại học Sơn Đông, nửa đêm thường đi chơi điện tử, đều là chơi trò bắn giết nhau, bắn nhau, chơi đến mức thần kinh não bị khác thường, bình thường cũng cảm thấy rất nhiều người đang giết mình. *[Đây là sống trong ảo đấy. Chơi các trò chơi đấy.]*

Anh ta liền đem tình trạng đó nói với thầy giáo, thầy giáo nghe xong cảm thấy không ổn, bèn thông báo với cha

mẹ anh ta. Cha mẹ anh ta đến gấp đón, nhưng chưa kịp đón thì sinh viên này đã cầm dao chém bị thương rất nhiều người trên đường, trong đó có vài người thiệt mạng.

[Đây ạ, kết quả của cái việc gọi là internet ngày đêm không rời, rồi game thủ online đây.]

Quý vị xem, chơi bời sa đọa mất hết cả chí hướng, sai lầm này sẽ hủy cả cuộc đời.

[Và khi hủy cái cuộc đời đấy, có phải một mình cái người đấy bị đau. Tôi vừa nói đấy, như gia đình của tổng thống Trump, cho đến tận ngày hôm nay vẫn còn ân hận, và không nguôi ngoai về cái chết của người anh trai của tổng thống Trump.]

Thế nên các bậc phụ huynh phải đề “Học nghiệp” của các em vào quỹ đạo, cho nên phải để cuộc sống của trẻ có quy luật.

Một là: Rèn luyện cho con thói quen đọc sách

[Phải có thói quen đọc sách cố định.

Đó, sống phải có quy luật rồi, đến giờ nhất định là phải dậy, không khác được. Thứ Bảy cũng thế, Chủ nhật cũng thế, không khác được.

Và đồng thời phải tạo dựng cho con thói quen đọc sách. Bởi vì nếu có đọc sách thì lúc ấy hẳn nói đến chuyện gọi là đọc sách Thánh hiền, thì mới được dạy. Còn bây giờ

đến đọc sách không đọc, nghe vài bữa ở đây, không có tác dụng gì cả.

Hôm qua, thì quý thầy ở trên Hà Giang về cũng có sang chơi bên nhà tôi, thì thầy cũng nói chuyện là thầy cũng tổ chức những cái buổi cho trẻ con tu Phật thất trong hè. Thầy bảo, cũng vào dạy Đệ Tử Quy. Tôi cũng bảo với thầy là:

- Thưa thầy, nhưng nói thật với thầy là, nếu 7 ngày đấy, xong rồi ra bỏ hết, không có ai dạy, không có ai học thì trẻ con nó đâu lại hoàn đấy thôi.

Thầy bảo:

- Đúng! Năm nay thầy rút kinh nghiệm, vì năm ngoái thầy dạy, thì là, cuối cùng cha mẹ là gửi con vào đấy, xong có những cha mẹ là đi xem phim với đi nghỉ mát. Thế là có chỗ gửi con tiện quá. Thì 7 ngày đấy, chỉ có gieo được một cái nhân duyên một cái chữ “Đệ Tử Quy”, chứ còn không có tác dụng gì cả.

Đó! Cho nên là, bạn phải xây dựng cho con được thói quen đọc sách cố định, thì lúc ấy chúng mới đọc được sách Thánh hiền. Bạn hướng dẫn rồi, thì bắt đầu, khi con nó vào, nó chỉ có ham mê đọc những cái sách gọi là của Thánh hiền thôi, thì chúng tu thân, thì cuối cùng là chúng sẽ trở thành cái người: thứ nhất là có hiếu với cha mẹ, ông bà, và tổ tông; thứ hai là luôn luôn là làm lợi ích cho xã hội.

Vì bạn nhớ bài hôm trước tôi chia sẻ các bạn là “Làm thế nào để tâm không thoái chuyển”, thì có một cái điều quan trọng nhất cuối cùng là bạn phải lập chí, là gì ạ?

Nếu mà bạn muốn cầu danh, tức là mong cầu đỗ đạt như ngài Viên Liễu Phàm thì bạn phải hiểu rằng bạn mong muốn được cái đỗ đạt đấy là để bạn hy sinh phụng hiến vì người.

Nhưng nếu bạn muốn cầu thành Phật, thành Bồ tát, thì bạn lại phải lập cái chí rằng là “Độ khắp cho tất cả chúng sinh”. Nâng cấp rồi đấy, “Độ khắp cho tất cả chúng sinh”.

Còn nếu như muốn làm quan làm thủ tướng, tổng thống gì cũng được, Hòa thượng bảo thế - thì là bạn, phải lập chí hi sinh phụng hiến vì người.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Rất nhiều phụ huynh lại nghĩ rằng “Rất khó”, vì hiện nay bọn trẻ ham chơi như vậy. Chúng ta hình như đều nghĩ đến điểm không tốt, nghĩ đến điểm xấu thì đương nhiên bọn trẻ sẽ bị chúng ta là “Tâm tướng sự thành”.

[Nói như thế tức là bạn đã chấp nhận rủi ro, đánh cược rằng rất có thể con mình hư và bạn sẽ đành chịu.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Ngày mai, chúng ta vẫn tiếp tục học mục 1: “Học nghiệp ổn định” nhưng chúng ta sẽ chuyển sang ý thứ 3 là “Đề phòng những ảnh hưởng không tốt từ tivi”.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 66

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học tới chánh văn 3.4: “Cư hữu thường, nghiệp vô biến” (nghĩa là “Thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề”). Chúng ta đang dừng ở nội dung thứ nhất:

1. “Học nghiệp phải ổn định”.

Mục này có 2 ý:

Chúng đã học xong ý thứ nhất là: Phải dạy trẻ quy củ trong sinh hoạt, học tập kể cả ngày nghỉ. Chúng ta cũng đang dừng ở ý thứ hai: Đề phòng mê muội bởi tác động xấu từ internet và truyền hình.

Nhưng muốn trẻ chịu sự kiểm soát của cha mẹ trong việc internet và truyền hình:

Một là: Rèn luyện cho con thói quen đọc sách

Bây giờ, chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hai là: Cha mẹ phải làm gương cho con

Tôi hồi tưởng lại, tôi với hai người chị từ nhỏ không xem tivi, lúc đó tivi cũng rất dễ, nhưng vì sao chúng tôi không xem tivi? Cha mẹ tôi chưa từng nói:

- Con không được xem tivi.

[Không cấm nhé.]

Chỉ cần ăn cơm xong, hai ông bà liền vào phòng đọc sách. Lúc đó tôi còn nhỏ, mở phòng thấy cha mẹ đang đọc sách. Tuổi nhỏ như vậy có dám ngồi trước tivi ngênh ngang xem tivi hay chẳng? Có dám chẳng? Không dám!

[Cho nên đây gọi là thân giáo. Thế còn tôi vừa mới nói, dù rằng bạn không có tivi, nhưng mà vợ bạn, chồng bạn, mỗi người một cái Ipad, Iphone, Smartphone, thế thì trẻ con nó có nhìn thấy bạn xem không? Sao lại không nhìn thấy!

Nhưng đây có tivi đang hoành, nhưng cha mẹ không xem. Cha mẹ ăn cơm xong vào phòng đọc sách, vậy con nó có dám xem không? Không dám! Nên cả nhà ba chị em nhà

thầy Thái đều không dám. Điều làm gì? Điều đọc sách, nên cuối cùng thầy mới là Tiến sĩ.

Và bây giờ thì thầy xuất gia rồi, và với cái cách mà học của thầy, như Hòa thượng khen, thì tôi tin rằng thầy sẽ thành tựu. thầy xuất gia rồi, chính Hòa thượng tế độ, có một cái bằng đúng không ạ? Vâng! Hòa thượng nói là:

- Thầy Thái có cần gần tôi đâu, chỉ nghe qua các cái bằng giảng của tôi thôi, vậy mà thầy lại thực hiện được. Lại thành tựu. Còn rất nhiều vị cận kề tôi, nhưng mà không học được, thì cuối cùng vẫn không được gì cả, không thành tựu.

Cho nên vấn đề là ở chỗ bạn có cái tâm học hay không, còn nếu như gần gũi Hòa thượng, mà bạn không có tâm học, thì đây Hòa thượng nói rồi đấy ạ, vẫn không có thành tựu.

Lại quay trở lại vấn đề là không phải là không mua tivi, không mua vì tính mà con bạn tránh được ô nhiễm từ truyền hình và internet, mà là bạn phải có tâm dạy con.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên rất tự nhiên, cả tôi và hai chị, cả ba chúng tôi cùng nhau đi lên lầu học bài. Tôi nhớ khoảng thời gian học cấp hai và cấp ba, mẹ tôi đi lên lầu không phải bảo chúng tôi học bài, mà bảo chúng tôi đi ngủ đi đừng học nữa, nên thói quen thì thành tự nhiên.

*[Đấy, từ thuở nhỏ tập cho chúng, có cái câu tiếng Hán: “**Thiếu thành nhược thiên tánh, tập quán thành tự nhiên**” (Tập luyện từ nhỏ sẽ trở thành tính tình giống như*

bẩm sinh vậy, do thói quen mà trở thành tự nhiên). Giáo dục được dưỡng thành từ nhỏ, sinh hiệu quả rất lớn, tập cho chúng thì thành thói quen, thì khi đã thành thói quen, thì nó cứ như là cái bẩm tính tự nhiên vậy.]

Thật ra giáo dục lớp nhỏ không khó khăn như mình thường nghĩ, quan trọng nhất là phải tự mình làm gương. Cha mẹ đối với học tập thường như vậy thì các con cũng sẽ học theo.

[Chúng ta chuyển sang nội dung thứ hai:]

2. Sự nghiệp phải ổn định

[Nội dung này có 4 ý:

- Thứ nhất: Ngành nghề nên chọn thích hợp với mình*
- Thứ hai: Ngành nghề phải thật sự giúp ích cho xã hội được nhiều nhất*
- Thứ ba: Sau đó thì tận tâm tận lực mà phát triển*
- Thứ tư: Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi việc*

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Đối mặt với sự nghiệp cũng phải “Cư hữu thường”, là thường ổn định. Nếu như chúng ta công việc không ổn định, thường đổi tới đổi lui, thì lo lắng nhất không ai bằng là cha mẹ. *[Đó!]*

[Thứ nhất: Ngành nghề nên chọn thích hợp với mình

Ngay từ đầu. Các con đây chưa vào ngành nghề, thì cha mẹ phải cố gắng chọn lựa cho các con, để về sau làm sao đấy nó không cần phải đổi nghề. Như thầy Thái lận lợi đến mười lần thay đổi nghề.

Hôm trước có chia sẻ với các bạn là có hai gia tộc Edwards và Max Jukes. Thế thì cái gia tộc Edwards, sau 200 năm, thì có một học giả người Mỹ là Winship, ông tìm cách điều tra xem là sau 200 năm này thì gia tộc Edwards - là gia tộc có đạo đấy, thì tình hình như thế nào, thì thấy rằng gia tộc này rất là nhiều nào là bác sĩ này, luật sư này, rồi mục sư này, rồi thẩm phán này, thậm chí là có đến cả phó tổng thống. Đấy ạ!

Bạn để ý, toàn nghề làm thầy: Bác sĩ là thầy thuốc, giáo viên là thầy giáo, mục sư cũng là thầy đấy chứ, thầy truyền đạo mà. Toàn người làm thầy cả, thầy thiên hạ cả. Cho nên mới gọi là “Học vi nhân sư”, tức là học làm thầy của người, nhưng mà “hành vi” thì phải “thế phạm”, là làm gương cho đời.

Hòa thượng nói là Thích Ca Mâu Ni Phật, Khổng lão Phu tử đều biểu pháp cho chúng ta là cái gì? Giáo học. Đó. “Kiến quốc quân dân giáo học vi tiên” - xây dựng, kiến thiết một đất nước, thì phải giáo học trước tiên. Vì sao lại phải giáo học? Là bởi vì giúp cho mọi người phải phá mê để khai ngộ. Đấy. Đấy chính là cái chí mà bạn nói là bạn quyết tâm là coi như là “độ khắp cả chúng sinh” đấy. Cho nên Hòa thượng rất là tán thán những ai mà phát tâm hoằng pháp. Thầy Thái cũng thế, khi thầy biết là cái nghề dạy học này là hy sinh phụng hiến rồi, thì cuối cùng thầy tìm ra con đường và đi vào học sư phạm.

Cho nên ngành dạy học này phước rất lớn, dòng họ của Khổng tử mấy ngàn năm không suy, còn Hòa thượng thì chuyển họa thành phúc. Hòa thượng tưởng là chết năm 45 tuổi, nhưng nay Ngài đã 93 tuổi rồi, phước báu của Ngài không hề kém khuyết, cần bất cứ thứ gì đều có người cúng dường hết, cúng dường đầy đủ.

Trong Liễu Phàm Tứ Huấn, Hòa thượng cũng có giảng: “công môn” (tức là cửa quan) rất là dễ tu thiện. Người xưa tại sao lại mong muốn cầu công danh? Tại sao lại muốn làm quan? Vì làm quan rất dễ tu thiện. Nông dân muốn tu một việc thiện thì khó khăn biết bao. Còn bạn là huyện trưởng, thì chỉ cần một chính sách của bạn ban hành có lợi cho muôn dân, thì cái sự việc này, vạn thiện của bạn đều đã viên mãn rồi. Cho nên “công môn” rất dễ tu thiện.

Tuy nhiên là ngược lại, bạn làm ác cũng rất dễ. Ví dụ, nếu như bạn cảm thấy tô thuế vẫn còn quá ít, nên tăng thêm, thu thêm một chút nữa. Cái niệm này của bạn đã tạo thành vạn ác. Đạo lý là ở chỗ này, thiện ác chỉ cách nhau trong gang tấc.

Vâng ạ, đoạn này là tôi trích ở trong Liễu Phàm Tứ Huấn giảng giải - Chủ giảng: Hòa thượng Tịnh Không.

Thế cho nên là, ví dụ ngay từ đầu, bạn nhìn cái thiên hướng của con bạn, bạn thấy rằng là “À nó có thể hợp với lại cái nghề, ví dụ là giáo viên chẳng hạn, thầy giáo chẳng hạn”, vậy thì bạn hướng nó vào đấy. Và đương nhiên bạn phải dạy nó về đạo đức, để nó biết hy sinh phụng hiến, và dạy rằng là: “Vì lợi ích mười năm trồng cây, vì lợi ích trăm

năm trông người”, thì bạn hướng chúng vào đấy. Chứ còn bây giờ tất cả lại ngược ngược đi, như tôi ngày trước, bị ngược ngược đi, thì cuối cùng là, phí cả một đời đi làm, không có làm nên cơm cháo gì.

Tuy nhiên, ví dụ tôi thấy thầy Trung rất là hợp với cái việc làm thầy giáo. Nhưng mà có những việc hiện tại của đạo tràng trong việc chia sẻ pháp, tôi không giao. Vì sao tôi không giao? Bởi vì tính thầy ngã mạn. Cho nên càng làm thầy, nếu như mình không biết rèn giữa thì mình càng ngã mạn.

Trước đây thầy cũng đã muốn là thi tuyển vào làm giảng viên của Đại học Kinh Tế Quốc Dân. Tôi không hề vận động một tý nào, mặc kệ, cuối cùng tôi bảo với cư sĩ chồng là:

- Không được càng tốt. Tôi vỗ tay. Bởi vì làm sao? Bởi vì tính nó ngã mạn, mà nó làm thầy lúc ấy thì chết à.

Và cuối cùng không được. Xong có một người giới thiệu sang làm giảng viên ở Học viện Ngoại Giao. Mà vị ấy học đại học ra, bởi vì khi còn làm sinh viên, viết đề tài, rồi bắt đầu hàng trăm sinh viên đến nghe mình để thuyết trình là chém gió, chém bão ầm ầm lên, là cuối cùng chỉ có thấy mỗi mình ta là giỏi nhất.

Vị ấy lại sang xin ở bên chỗ Ngoại Giao. Tôi cũng biết, cư sĩ chồng nói với tôi. Tôi cũng bảo:

- Mặc kệ.

Cho nên nếu bạn quán sát ngay từ đầu, và cuối cùng rất may là vị ấy cũng không được. Đến khi vị ấy thi bảy, tám lần, vị ấy đều trượt cả, lúc ấy cái ngã mạn này của vị ấy bắt đầu thụt xuống một chút.

Cho nên kể cả nghề làm thầy, bạn cũng phải quán sát xem cái tập tánh của con bạn là như thế nào.

Đây ạ, không có các bạn vừa nghe tôi nói về gia tộc Edwards là toàn làm nghề làm thầy, thế các bạn bảo: “Ừ, vậy thế này hy sinh phụng hiến”, mà không biết được tập tánh của con mình như thế nào, thì không cẩn thận là nó lại ngược. Vâng ạ!

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thứ nhất: *Ngành nghề nên chọn phù hợp với mình*

Nói đến đây, tôi cảm thấy rất xấu hổ vì tôi tốt nghiệp khoảng một hai năm đã thay đổi đến gần mười lần công việc. Cho nên ở đây sám hối. *[Đây. Tiến sĩ Thái nói đây].*

Nhưng các bạn, quý vị nên thông cảm cho tôi, vì sao tôi thay đổi mười công việc? Vì tôi đang tìm tòi, cảm thấy không biết ngành nào là mình thật sự muốn đeo đuổi, nên nói ra cũng rất đáng thương, học hành mười mấy năm cũng không biết cuộc đời nên đi theo hướng nào.

Ba tôi rất tốt, ông duy trì thái độ nói với tôi:

- Con cứ đi tìm kiếm xem, chỉ cần trong phạm vi mà ba có thể gánh vác được, ba đều ủng hộ con.

Có một người cha tốt như vậy, tôi liền có thể liều mình đi thương thức. Đương nhiên trong quá trình này cũng đã thử cả việc buôn bán, tiêu hết của ông một số tiền. Cũng may, ba tôi nói:

- Coi như là tiền học thêm của con.

[Cư sĩ Trung buôn bán mấy lần ạ? Đứng lên tôi xem với ạ, mà cuối cùng cũng hết sạch sành sanh ạ?]

- Vâng ạ. Lần đầu tiên buôn cái gì ạ? Buôn đồ gốm ạ.

- Lần thứ hai ạ? Bán vải.

- Vâng, lần thứ ba đi bán báo cáo ạ.

Đấy ạ! Cuối cùng cũng tiêu hết tiền thôi. Bởi vì cái gốc anh không tu được.

Cho nên Tiến sĩ Thái mới nói:]

Cũng may ba tôi nói:

- Coi như là tiền học thêm của con.

[Ở đây lại cũng phải mở ngoặc, không các bạn học toàn theo sự thì chết. Khi nói là tìm được cái ngành nghề nào là hy sinh phụng hiến, hoặc hợp với mình. Thế bạn ra trường xong, bạn chưa tìm được cái nghề đấy, bạn cứ ngồi chơi rung đùi ở nhà để bố mẹ nuôi. Thế thì chết rồi.]

Vậy thì trong cái giai đoạn chuyển giao này, bạn vẫn phải tìm một cái công việc nào đấy, thuộc về gọi là “Chánh nghiệp”, tức là nó không vi phạm vào những cái ngành

mà Phật dạy ở trong cái gọi “Bát chánh đạo”, “chánh mạng” ấy, ví dụ: ngành sát sinh hại mạng, rồi là ngành sản xuất vũ khí, rồi ngành buôn bán rượu chẳng hạn, không vi phạm vào. Thì bạn cũng phải tìm một cái, để làm, để chính bản thân mình đây còn phải nuôi mình, và cũng còn phải báo hiếu với cha mẹ. Hơn nữa, ngành nghề nào cũng có thể hy sinh phụng hiến, chẳng qua là ít hay nhiều mà thôi, miễn là bạn phát tâm vì người.

Khi có điều kiện, thì bạn tìm được cái nơi mà hy sinh phụng hiến được nhiều, tu phước được nhiều, thì bạn chuyển. Chứ không phải bây giờ, nói thế xong rồi cuối cùng, bạn ra trường xong, bạn ngồi 1 năm, 2 năm, 10 năm, bạn bảo “vẫn không tìm được cái ngành nào để hy sinh phụng hiến, với lại hợp với mình”. Thế thì chết rồi.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Sau đó nhân duyên đầy đủ, tôi đi dạy thay hai tháng, dạy các em lớp một, trẻ còn đứng thấp hơn cả hông của tôi. Nhưng vì xưa nay chưa có ai bảo tôi đi làm thầy giáo, tôi cũng không biết là tôi có thích hợp hay không, nên cũng rất sợ.

[Lúc ấy thầy chưa gặp cô Dương Thục Phương, nên chưa biết đạo Thánh hiền.]

Tôi nói với người mời:

- Anh đi mời người khác, đừng mời tôi nữa, tôi xưa nay chưa từng nghĩ đến việc làm thầy giáo.

Thứ hai: *Ngành nghề phải giúp ích xã hội nhiều nhất*

Nhân sinh thật vi diệu, thường thường đều có những điều rất là kịch tính mà ta không ngờ trước được. Lúc này quý vị nên ổn định tâm xem, biết đâu cơ hội tốt đã đến.

Sau khi tôi từ chối họ, một tuần sau họ đến họ nói:

- Thật sự tìm không được người dạy thay thế.

Lúc này trong lòng tôi nghĩ, không nên cự tuyệt người từ xa đến, nên nghiên cứu thật kỹ để thay thế. Dạy thay được mấy ngày, rất là mệt, làm thầy giáo thật sự rất mệt, đặc biệt là gánh nặng về tâm lý. Mỗi ngày hy vọng các em trưởng thành và an toàn. Mấy ngày xong đột nhiên rất cao hứng, tôi nói:

- Cuối cùng tôi đã tìm được công việc thật sự giúp ích được cho xã hội được nhiều nhất rồi.

Cho nên an tâm dạy trong hai tháng này. Khi trở về nhà, tôi lập tức chuẩn bị đề thi vào trường sư phạm. Sau đó cũng rất thuận lợi và cứ đi một đường như vậy.

[Đấy, sau khi dạy thử, dạy hộ xong thì cuối cùng là trở về là “à, thôi trúng rồi”, thi vào trường sư phạm.]

Đương nhiên trong đó phải kèm theo lòng tin. Vì chúng tôi tuyệt đối không thể vì thu nhập mà đến, mà vì sứ mạng giáo dục mà đến.

[Đấy, căn duyên của thầy. Rất tiếc là, hôm qua có bạn hỏi tôi là:

- Bên Đài truyền hình gửi thì cư sĩ Bà đã xem được tí nào chưa?

Tôi bảo:

- Tôi rất sám hối là tôi chưa hề mở ra được.

Cho nên mặc dù tâm rất là muốn, gọi là “tâm có thừa mà lực không đủ”. Chưa thể làm được, mẫu thân ốm.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta tuyệt đối không thể vì thu nhập mà đến, mà vì sứ mạng giáo dục mà đến.

Thứ ba: *Sau đó tận tâm tận lực phát triển*

Tôi tin rằng Không tử, Mạnh tử trong vô hình đã gia hộ cho tôi. Tôi lại chưa có bạn gái nên có thể chuyên tâm vào công việc. Rất nhiều bạn học đều đã có bạn gái, nên họ không chuyên tâm.

Con người nếu có chí hướng đều tìm được phương pháp, cho nên lúc đó khi lên lớp, tuyệt đối phải nỗ lực hơn khi học cấp hai và cấp ba. Mục tiêu lúc đó chính là nghe xong bài giảng này, tuyệt đối phải nắm bắt tất cả, không thể đem về nhà mới nắm bắt, nên trạng thái đi học lúc đó rất tốt.

[Bạn nào khi đi học ở đây tuyệt đối nắm bắt tất cả, không được về nhà học? Các bạn đi học ở đây có nắm bắt được tất cả không ạ? Không nhé.

Thế bây giờ hỏi đến mức thứ hai là: vậy thì có bạn nào về nhà học không ạ? Cũng không nốt. Vâng ạ. Bạn nào về nhà có học giờ tay cho tôi xem với ạ? Ở đạo tràng Phổ Hiền, bạn nào về nhà có học bài giờ tay cho tôi xem ạ?

Vâng ạ. Tôi thấy có hai cánh tay ạ. Tôi thấy bác Vượng ngồi đầu tiên nhưng không thấy giờ tay ạ. Có ạ? Vâng ạ.

Cái mức đầu tiên là khi chúng ta đi học như thế này là chúng ta phải nắm bắt được đã. Thôi ta không nắm bắt được tất cả nhưng ta nắm bắt được nhiều nhiều.

Thế cái mức thứ hai là, bạn về bắt đầu là bạn phải học bài.

Đấy ạ. Cho nên thầy Thái nói sao? “Nên trạng thái đi học lúc đó rất tốt”.]

Thật sự chí hướng đối với một người rất quan trọng, vì thế tôi thi tuyển cũng rất thuận lợi.

[Khi bạn phát tâm thực sự đây, chí hướng thật sự đây, thì được chư Phật gia hộ đấy. Trong Liễu Phàm Tứ Huán nói sao ạ?

Nếu bạn muốn đỗ đạt mà bạn phát tâm vì người, thì đây bạn đi đúng đại đạo, thì quỷ thần sẽ giúp đỡ bạn, Phật, Bồ tát sẽ giúp đỡ bạn.

Còn nếu bạn phát để tâm vì danh vì lợi của bạn, là bạn đi ngược đại đạo, thì quỷ thần cũng không giúp, mà không ai giúp bạn hết. Còn nếu bạn có được, thì chẳng qua

là như Hòa thượng bảo, đây là phước từ các kiếp trước của bạn còn dư.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Một con đường là giáo dục, cho nên do tự mình đã tìm được phương hướng của cuộc đời, cũng có thể gọi, đây gọi là **“Cư hữu thường, nghiệp vô biến”**.

[Khi xác định xong rồi, tìm được vị trí để dạy rồi, thì đi hoàng pháp khắp nơi như thế rồi, vậy thì thôi, còn đổi nghề gì nữa.]

Cho nên hiện nay cha mẹ tôi rất yên tâm vì tôi. Tôi ở Hải Khẩu hơn bốn tháng, đúng lúc nghỉ Tết về nhà, vừa vào đến cửa tôi liền nói với mẹ, tôi nói:

- Mẹ ơi, mẹ tu hành rất giỏi.

Mẹ tôi nghe vậy rất ngạc nhiên:

- Con đang nói gì thế?

Tôi nói:

- Công việc hơn bốn tháng này trong lòng con đều không có lo lắng gì, đều rất tích cực nỗ lực. Điều này chứng tỏ hơn bốn tháng này mẹ ở nhà không lo lắng gì, đều không lo lắng cho con khiến con cũng bớt lo âu.

Thật ra cha mẹ lo lắng cho chúng ta, chúng ta có nhận được chăng? Nhận được! Nếu như chúng ta không nhận được thì chứng tỏ chúng ta quan tâm đến cha mẹ chưa đủ.

[Đấy. Vì sao thầy nói thế? Bởi vì giữa mẹ và con, cha mẹ và con có sự câu thông.]

Ngày xưa, Tăng Sâm - học trò của Khổng tử, có lần ông ta lên núi đốn củi, đúng lúc ở nhà có người bạn từ phương xa đến. Mẹ ông ta nghĩ, người ta từ phương xa đến nếu cứ để họ đợi, thậm chí không gặp được thì như vậy rất là thất lễ. Nhưng Tăng Sâm không biết khi nào trở về, nên mẹ anh ta liền lấy kim chích vào đầu ngón tay mình. Tăng Sâm ở trên núi cao, lập tức cảm thấy tim mình nhói đau, nhất định ở nhà có chuyện, liền nhanh chân đi về. Vừa nhìn thấy mẹ liền quỳ xuống:

- Mẹ à, có chuyện gì chẳng? Mẹ có sao không?

Mẹ anh nói:

- Vì có bạn đến tìm, tình hình gấp quá nên mẹ mới chích tay mình.

Dùng kim chích vào chính tay mình. Các bạn, mẹ con đích thực có cảm ứng.

[Còn sao bạn không có cảm ứng? Thầy nói ạ: Bạn chưa đủ quan tâm đến đối với cha mẹ. Thầy vừa nói đấy ạ.]

Tại sao mẹ ở nhà cứ thốn thức lên là không biết là giờ này nó chưa về, không biết nó có làm sao không? Đi đường ô tô có bị sao không? Hay gì gì... mình gọi điện thoại cũng không thấy nó nghe. Sao bạn không có cảm ứng? Vì bạn quan tâm không đủ đến cha mẹ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi ở Hải Khẩu thời gian đó, có một lần 12 giờ đêm đang nằm trên giường, đột nhiên cảm thấy trong lòng không thoải mái. Vì tôi không có bệnh tim nên cảm thấy rất kỳ lạ, nhưng đã nửa đêm, gọi điện về nhà không tiện, nên sớm ngày hôm sau tôi mới gọi về nhà.

Mẹ tôi nói:

- Nửa đêm hôm qua, mẹ định đi uống thuốc, để thuốc có thể khiến mình ngủ ngon, nào ngờ uống thành ra chất ở trong máu tăng cao, nên nửa đêm rất khó chịu.

Thế nên phận làm con như chúng ta, đích thực có thể cảm nhận được. Cho nên học nghiệp, sự nghiệp của chúng ta phải làm cho mẹ cha yên lòng.

[Nhớ nhé, mẹ con là có câu thông. Vì sao bạn không có câu thông? Là vì bạn chưa quan tâm đủ đến cha mẹ.]

Thứ tư: Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi việc

[Đó. Phải chọn cái nghề đúng với, hợp với lại cái khả năng của mình để hy sinh phụng hiến.]

Sau khi chọn trúng nghề rồi thì phải tận tâm tận lực mà phát triển;

Sau khi phát triển rồi thì không vì mục tiêu danh lợi mà đổi việc.

Thầy Thái đang đi hoằng pháp như thế này, mọi người đang nghe rất là phấn khởi, mọi người đều quay đầu hết.

Cái đĩa mà “Luân lý đạo đức cứu cuộc đời tôi” nói về một trong 7 tỉ phú giàu nhất Trung Quốc. Trước đây ông phải sống với dì ghẻ, chính vì thế nên cuộc đời ông rất là khổ. Thế đến khi ông phải đi làm rất là sớm. Ông từng vào làm ở cái hiệu, gọi là cái quán của Hàn Quốc, họ chuyên thịt chó. Thì cái ông chủ lại giao cho ông ta, cứ chuyên môn là đâm dao vào tim con chó. Thì về sau, cuối cùng ông nói là, ông cũng đi ra ngoài thì gặp một cái lần có cái tốp đánh nhau, thì nó đâm nhằm thùng lá lách. Đây là nhân quả.

Có một lần đi làm về cái quán ăn, thì người ta giao cho chuyên môn là chiên những cái con cá sống, còn tươi nguyên, thế là vẫn nhảy đành đạch này là chiên lên để mang ra cho khách ăn. Thì cuối cùng, khi ông ta ngộ nhân quả thì ông ta hiểu được là: một lần ông ta bê cái chảo mỡ sôi to như thế, thì cả cái chảo ấy là đổ hết vào từ trên này xuống, cuối cùng ông ta bị bỏng nặng.

Sau đấy thì ông ta chuyển sang nghề làm thẩm mỹ viện cho phụ nữ ấy. Thế sau khi đấy thì ông ta cũng phát hiện ra là cái nghề này là phá hoại cái đại tự nhiên. Ví dụ, đang như thế này thì mình lại thay đổi lại đi như thế khác, nâng ngực rồi các thứ này khác.

Thế sau đấy thì ông ta lại chuyển sang cái nghề ông ta nuôi không biết bao, hàng bao nhiêu những cái tổ kiến để tạo ra một cái thuốc là để cho gọi là nam giới uống vào là, nó gọi là cường dương. Đến khi ông ta phát hiện ra là cái

nghề này như thế là mình sát sinh hại mạng không biết bao nhiêu con kiến, thì ông ta đến ông ta phát tâm là ông ta, tất cả cái cơ sở sản xuất đấy ông ta bỏ hết, và coi như là phóng sinh hết các cái vị kiến đấy.

Thế nhưng bắt đầu từ đâu mà ông ta quay đầu? Đệ Tử Quy. Ông ta là một trong 7 tĩ phú giàu nhất Trung Quốc. Có một lần có người bạn đưa cho ông cái đĩa Đệ Tử Quy của thầy đây này. Sau khi ông ta xem thì ông ta cảm động quá. Con người thiện căn thế. Ông ta về nhà, trước mặt bà dì ghẻ ông ta quỳ xuống thế này:

- Xin lỗi mẹ. Tất cả những cái gì con sân si với mẹ, con hỗn láo với mẹ từ xưa cho con xin lỗi mẹ hết.

Tám gương của vua Thuấn đấy, cũng sống với dì ghẻ. Mẫn Tử Khiêm cũng là người sống với dì ghẻ. Ông ta quỳ xuống, thế lúc đầu bà mẹ ghẻ không tin. Ông ta bảo:

- Chỉ khi nào mẹ cho phép, mẹ tha thứ cho con thì con mới đứng dậy, không thì con sẽ quỳ ở đây suốt ngày đêm.

Ông ta bắt đầu quay đầu từ đấy. Sau khi quay đầu thì ông ta cho ấn tống 10 nghìn cái bộ đĩa Đệ Tử Quy này. Ông ta đi đến tất cả các ga tàu, các bến xe, chỗ nào cũng thế, mà tĩ phú đấy nhé, phát hết, gặp ai cũng phát. Ông ta còn nói là thế này:

- Khi tôi mà đến nghỉ một cái khách sạn, không bao giờ tôi nằm vào cái giường đã có người trước nằm, tức là phải mới tỉnh.

Đấy, giàu đến như thế. Vậy mà cuối cùng ông ta quay đầu.

Giờ tôi lại nói, vậy nguyên nhân nào quay đầu? Thầy Thái dạy Đệ Tử Quy qua đĩa. Thế bây giờ thầy đang như thế, hoằng pháp được lợi sinh như thế, cuối cùng bây giờ lại bảo là đổi nghề. Thế thì, là đúng là thế này thì vi phạm Đệ Tử Quy rồi. Đây là, gọi là “nghiep vô biến” - tức là không có vì danh lợi mà đổi nghề.

Bạn nhớ nhé, “Thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề”.

Lúc còn nhỏ thì là học nghiệp; lúc đi làm thì là sự nghiệp; và đến khi mà có gia đình rồi thì là gia nghiệp.

Sự nghiệp ổn định thì trước tiên là phải tìm cái ngành nghề sao phải hợp với chính mình và có thể hy sinh phụng hiến được nhiều. Sau đấy thì phải tận tâm tận lực mà phát triển. Phát triển đến đỉnh cao rồi thì lại không thể vì mục tiêu danh lợi mà đổi nghề.

Ý thứ ba, tức là “Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi việc”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thưa quý vị, chúng ta sẽ tiếp theo bài giảng trước, là “Cư hữu thường nghiệp vô biến” (“Thường ổn định chớ danh lợi mà đổi nghề”), nên học nghiệp, sự nghiệp và gia nghiệp của chúng ta cần phải kinh doanh cho thật tốt, khiến cho cha mẹ có thể yên tâm.

Lúc này vừa đề cập đến ngành nghề cũng nên chọn thích hợp với mình, sau đó tận tâm tận lực phát triển, tuyệt đối không nên theo đuổi mục tiêu không thiết thực.

[Đấy, mục tiêu không thiết thực với cuộc đời của các bạn là gì ạ? Chính là danh lợi. Còn mục tiêu thiết thực, bởi vì bạn quyết tâm một đời này liễu sanh tử thoát luân hồi mà, cho nên chúng ta lập chí là gì? Khổng tử, Mạnh tử đều là Bỏ tất hết cả rồi, thì bạn lại cũng phải hiểu rằng cái mục tiêu của bạn, cái chí của bạn là làm Thánh, làm Hiền, chứ không phải là làm phàm phu luân hồi, chứ không phải là làm phàm phu đọa lạc. Lúc nào chúng ta cũng cứ phải chăm chăm cái mục tiêu đấy.]

Cho nên Hòa thượng mới nói sao ạ? “Phàm những cái gì làm, mà khi chết bạn có thể mang đi được thì bạn làm”, mà lại phải là làm sao là mang đi được là mang đi được cái tốt. “Còn nếu như những cái gì mà khi chết không mang đi được thì không làm”, vì cái cuộc đời này nó như con phù du, nó ngắn lắm. Không làm, vì mất thời gian vô ích.

Như cụ nội tôi ngày xưa có dạy tôi là: Con phải chăm chăm như là cái người xỏ cái kim ấy, lúc nào chưa xỏ xong thì chưa dừng.

Nhưng mà nói đi rồi cũng phải nói lại, bởi vì nếu như bảo không vì mục tiêu danh lợi, thế là tự nhiên ví dụ các cái cơ hội làm giàu, hoặc cơ hội mà danh lợi nó đến thì bạn lại bảo: “Không, không, tôi không nhận đâu”. Không phải thế ạ. Mà bạn phải tranh thủ cái cơ hội này để bạn tu phước,

bạn cũng dường như Phạm Lãi hoặc như Bill Gates chẳng hạn, thì phước báu của bạn ngày càng lớn. Mà khi phước báu của bạn lớn thì ngay đời này bạn chuyển họa thành phúc. Còn với cái phước báu đấy thì bạn hoàn toàn có thể vãng sinh Tây Phương Cực Lạc thế giới. Bởi vì sao ư? Bởi vì trong kinh A Di Đà Phật dạy rất rõ ràng “Chẳng thể dùng chút ít thiện căn, phước đức, nhân duyên mà sinh về cõi kia”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Rất nhiều người trong thời đại này đều muốn mình mau giàu. Thật ra thiên hạ làm gì có ai cho không ai bữa cơm trưa nào. Cho nên khi có cái ý này hãy nhớ câu: “Dục tốc tắc bất đạt”

[Muốn mau thì sẽ không đạt được. Hôm trước lại cũng chia sẻ với các bạn về cái câu chuyện lão cư sĩ Lý Bình Nam tổ chức gọi là tinh tấn Phật thất đúng 2 lần. Đến khi tổ chức xong thì là có người bị vong nhập. Đọc hẳn cho các bạn nghe hôm ấy đấy, Tịnh Độ Đại Kinh Diễn Giải tập 27. Sau cư sĩ Lý Bình Nam có khuyên Hòa thượng: “Thôi, ông đừng tổ chức tinh tấn Phật thất nữa”, (thất - 7 ngày mà).

Không phải là lão cư sĩ Lý Bình Nam sai, mà chính là bạn, là do các bạn, mong cầu được nhanh chóng, là giống trong kinh A Di Đà dạy: Từ một tới bảy ngày đạt nhất tâm bất loạn. Nhưng mà kết quả thì sao? Nhất tâm bất loạn không thấy đâu, mà cuối cùng thì là bị vong nhập. Vì sao? Bởi vì phiền não của bạn không có buông xuống được, tham sân si mạn thì đây. Bạn niệm Phật với một cái tâm mong

cầu, chỉ có tham cho mình bạn thôi, cho nên cuối cùng bạn duyên với ma.

Khi nào thì bạn nhận ra được rằng bạn niệm Phật với cái tâm chỉ mong về Tây Phương Cực Lạc một mình, để sung sướng một mình? Nó vi tế đến mức độ bạn không nhận ra được điều đấy. Bạn có công nhận với tôi điều đấy không ạ? Vậy là không hề có tâm nghĩ đến người, không hề có tâm nghĩ đến chúng sinh, chỉ còn có mình. Vậy thì bạn không có tâm Bồ đề, nên làm sao bạn có thể vắng sinh?

Cho nên đời này phải hiểu là nghiệp chướng chúng sinh sâu dày, Hòa thượng bảo sao?

- Lão cư sĩ Lý Bình Nam nhân duyên tốt hơn tôi nhiều, bởi vì là rất thân cận với Ấn Quang pháp sư - là vị Tổ thứ 14 của Tịnh Độ tông Trung Hoa. Vậy mà Ngài còn phải như thế. Ngài khuyên mình thế, làm sao tôi dám tổ chức Phật thất nữa?

Bạn lưu ý. Cho nên những cái gì mong cầu gọi nhanh chóng đạt được thì không đạt, mà lại còn gặp những cái chướng ngại rất là lớn.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thông thường, trong khi họ thay đổi công việc, thật ra tâm họ vô cùng vội vàng nóng nảy. Khi tâm một người vội vàng nóng nảy, lựa chọn có đúng chăng? Rất khó. Khi họ thay đổi công việc, rất có thể lại khiến cho cha mẹ bắt đầu lo lắng. Hơn nữa, mỗi lần họ đổi công việc trên sự thật đối với họ đều là một kiểu ảnh hưởng tới niềm tin của xã hội.

Ví dụ: Vốn đã kinh doanh tốt với một vài người, nhưng họ vừa động đến thì sẽ ra sao? Ví dụ nói, việc mở bệnh viện chẳng hạn, giả sử họ là bác sĩ nổi tiếng của bệnh viện này, người đến khám bệnh rất đông. Nhưng chúng ta thử nghĩ xem, người đến khám đông không chỉ là vì chúng ta y thuật giỏi, mà còn do bệnh viện có rất nhiều cấp lãnh đạo giỏi, có Tổng Giám đốc đã thành tựu công việc này cho chúng ta.

[Phải biết cái thành công này của mình không phải do một mình mình. Vì xã hội là cả một thể tương hỗ. Tất cả cái thành công của chúng ta đều không phải của mình chúng ta, đừng có mà dương dương tự đắc, rồi đừng có mà kiêu mạn, mà trời đất quỷ thần đánh cho sập xuống đấy.]

Tôi đã ví dụ là, các bạn nói với tôi rằng là: “Ôi, cư sĩ Bà chia sẻ Đường Đến Hạnh Phúc hay quá”. Tôi có vui không? Không được vui, bởi vì “Chia sẻ Đường Đến Hạnh Phúc” này, tác giả cả cái bộ “Chia sẻ Đường Đến Hạnh Phúc” này không phải của tôi, mà của Tiến sĩ Thái;

Bây giờ lại bảo: “Vậy thì Tiến sĩ Thái giảng hay quá”. Cũng không hẳn của Tiến sĩ Thái, mà Tiến sĩ Thái chia sẻ trên cuốn “Đệ Tử Quy”, của Lý Dục Tú Phu tử và một vị học trò Nho sinh là Giả Tôn Nhân.

Bảo: Vậy thì bây giờ lại “Lý Dục Tú Phu tử hoặc vị Giả Tôn Nhân này hay quá”, cũng không phải. Căn cứ trên Luận Ngữ của Khổng tử và căn cứ trên cuốn Tiểu học.

Bây giờ lại bảo: “Khổng tử giảng hay quá”. Khổng tử bảo: “Không phải, ta suốt cả một đời là “thuật nhi bất

tác”, tức là gì? Chỉ có thuật, chứ không có sáng tác. Vậy cái “thuật” đây là ở đâu ra? Chính là của cổ Thánh tiên Hiền, hay của Phật, Bồ tát nói ra.

Thế đến lúc lại bảo: Vậy thì bây giờ của cổ Thánh tiên Hiền, của Phật Bồ tát nói ra thì “Thích Ca Mâu Ni Phật giảng hay quá”, cũng không phải. Thích Ca Mâu Ni Phật bảo: Tất cả những lời ta nói trong suốt cả 49 năm, không có lời nào của ta cả. Mà của ai ạ? Của cổ Phật. Vậy thì cổ Phật là ai? Chính là tự tánh của chúng ta đây, nó cứ như thế thì chỉ có “thuật nhi bất tác” thôi.

Vậy bây giờ lại thấy khen một câu thì nghĩ rằng đây là tất cả là trí tuệ của mình và công sức của mình. Đây mới nói đến một cái việc chia sẻ cái “Đường Đến Hạnh Phúc” nhé. Chưa kể nếu như tôi mà muốn chia sẻ với các bạn, tôi có phải nuôi cái thân tứ đại này không? Có chứ. Ai dệt vải cho tôi mặc? Ai trồng lúa cho tôi ăn? Rồi ai dạy cho tôi những cái chữ này để mà tôi biết? Thế không phải là từ những người nông dân, rồi từ những người, gọi rất nhiều những người khác ở trong xã hội. Cho nên chúng ta mới có là: “Trên đền bốn ơn nặng”, thì trong đây một ơn là gì ạ? Ôn của chúng sinh đây.

Cho nên bây giờ vừa mới thành công ở cái bệnh viện cái, ôi giờ nhìn tưởng ta đi học ở Mỹ, ở Anh về, rồi ta có cái bằng này rồi ta chữa bách bệnh, bách trúng nên là khách đến đông quá. Thế là tham lên: “Thôi, mở một bệnh viện mới”. Nhiều khi không tu phúc thì có được đâu, nhưng mà không hiểu điều đây lại tưởng là mình mở bệnh viện mới tất cả lợi nhuận này mình sẽ thu về mình hết.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta vẫn tiếp tục ý thứ tư: Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi việc.]

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 67

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học đến chánh văn 3.4 - “Cư hữu thường, nghiệp vô biến” (Thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề). Trong mục này thì chúng ta đi đến 3 ý chính.

Thế nào là “thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề”? Ở đây cái chữ “thường ổn định”, thì chữ “thường”

ở đây gồm, thầy có nói là những cái gì là thường phải ổn định? Có 3 ý chính:

- Lúc nhỏ, khi còn đi học thì là học nghiệp ổn định
- Thứ hai là sự nghiệp ổn định;
- Thứ ba sẽ là gia nghiệp ổn định.

Chúng ta đang dừng ở cái mục thứ hai là sự nghiệp ổn định. Sự nghiệp ổn định thì:

- Ý thứ nhất trong cái mục này là chúng ta phải tìm được cái nghề nghiệp mà sao cho hợp với mình và lại hy sinh phụng hiến được nhiều nhất.

- Ý thứ hai là sau khi đã tìm được cái nghề nghiệp vừa hợp với mình, mà lại hy sinh phụng hiến được nhiều nhất rồi thì chúng ta cứ tận tâm tận lực mà phát triển.

Nhưng con đường đi thì nó không đơn giản như thế, vì chúng ta tu hành luôn luôn thoái chuyển, luôn luôn có chướng ngại. Cho nên có thể phát tâm vì người được một thời gian ngắn, sau đấy lại quên mất rồi, lại thấy danh lợi.

Vì khi bắt đầu bạn gọi là tận tâm tận lực phát triển cái nghề nghiệp của mình, hy sinh phụng hiến thì phước của bạn cũng đồng thời sẽ đến. Khi phước đến thì tức là danh lợi đến với bạn. Danh lợi đến với bạn, trí tuệ đến với bạn, thì lúc đấy bắt đầu bạn nghĩ đến, bạn quên mất cái mục tiêu ban đầu của mình là hy sinh phụng hiến rồi, bắt đầu bạn lại nghĩ đến danh lợi rồi.

Và khi nghĩ đến danh lợi thì sao ạ? Vì chỗ này có vị trí rồi này, nào là lương cao rồi, nào là có trí tuệ rồi, nhiều nơi mời mọc... thế là quên mất luôn cái mục đích ban đầu là vì đại chúng. Và bắt đầu bạn nghĩ đến cách là làm sao đây để đổi sang một cái công việc mới cho tiền thật nhiều, danh vọng thật cao. Đó!

Cho nên đến cái mục này rồi thì thầy Thái lại bắt đầu đi đến:

- Ý thứ ba: Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi việc.

Chúng ta đang dùng ở ví dụ của Tiến sĩ Thái, nói về việc là bạn đang làm ở một bệnh viện, và bạn được thành công. Sau đó, bạn lại bỏ bệnh viện này để tự mở một bệnh viện khác, vì bạn tưởng rằng là thành công này là của một mình bạn, là do bạn giỏi, mà không hề biết rằng sở dĩ bạn có thành công ngày hôm nay là do công lao của rất nhiều người.

Hôm nay, chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp về ví dụ này:]

Chúng ta cũng phải biết rằng, ở bệnh viện này một thời gian dài như vậy thì trong thời gian này có rất nhiều người thành tựu cho chúng ta có được công việc ổn định. Cho nên việc thành công của bệnh viện quyết không thể nghĩ là chỉ do mình giỏi.

Còn nếu bạn có cách nghĩ là do mình giỏi thì bạn thấy mình nên cần phải phát triển rộng, sau đó lập tức mở một nhà khám bệnh đối diện ngay bệnh viện này để rồi tự mình làm chủ. *[Cạnh tranh luôn.]*

Cách làm này có khả năng mất đi điều gì? Nhân hòa.

[Bạn mở một bệnh viện mới liệu bạn còn nhân hòa được với ông chủ cũ, với các nhân viên của bệnh viện cũ không ạ? Không thể. Vì bạn lấy khách của người ta đi mà.]

[Ngoài cái việc nhân hòa bị phá vỡ thì làm sao?] Lại có thể dẫn đến là các đồng sự khác cũng cùng nhau đi mở. Làm người phải làm đâu chắc đó, không nên nông nổi, tự quan trọng hơn tán,

Bây giờ bạn làm như thế một cái là lập tức là những người khác cũng thi nhau đi mở, tán rồi.]

Nếu như tán thì những oán khí này sẽ trở ngại quý vị phát triển sự nghiệp trong tương lai. Khi chúng ta làm đâu chắc đó thì sẽ khiến từ những cơ hội này nước chảy thành sông.

Tài phú trong sinh mệnh tuyệt đối không phải quý vị có thể tranh giành mà được. Tục ngữ nói: Trong số mạng có thì trước sau cũng có, số mạng không có thì đừng nên cưỡng cầu. “Vạn sự hữu nhân, cưỡng cầu bất đắc” (Vạn sự đều có nhân duyên, cưỡng cầu cũng không thể đạt được).

[Đó! Khi nào thì Hòa thượng bảo bạn điều khiển được số mệnh của bạn? Bởi vì thế này: “Nhân duyên, quả báo không sót mảy trần”, bạn làm gì thì nó sẽ ra cái quả như thế. Nhưng bạn vẫn có thể điều hành được, ở chỗ bạn tác động vào duyên. Tác động vào duyên bằng cách nào? Tức là bạn đáng nhẽ cái quả báo ác này nó phải ra, thế nhưng bạn tác động vào duyên tức là bạn làm lành thật

nhieu, thật nhiều vào. Vậy thì cái nghiệp lực thuộc về thiện báo nó mạnh hơn cái nghiệp lực về ác báo, nó sẽ lôi cái quả báo thiện ra trước.

Vậy thì cái quả báo ác, cái nhân ác ấy nó bị lùi lại sau. Đây bạn điều khiển từ duyên, nhưng nó không mất đi, nó không bao giờ mất đi. Thế là bạn cứ biết, cứ như là cái người chạy nước rút ý, biết rằng là ta dừng tu thiện một cái thì lập tức quả báo ác đến. Bạn cứ tinh tấn làm thiện, làm thiện, làm thiện nhiều vào (như ngài Viên Liễu Phàm). Thế là cuối cùng cái nghiệp lực về thiện nó sẽ lôi các hạt giống thiện ra trước, thế là cuối cùng quả báo thiện đến với bạn.

Tiếp tục, Tiến sĩ Thái giảng tiếp. Đây ạ, cường cầu thì sẽ không đạt được.]

Muốn thu hoạch ra sao, quan trọng nhất trước hết bạn phải trồng cái nhân như thế nào? Mấy tiết học trước chúng ta đã đề cập đến nguyên nhân để được giàu có, thật sự là phải làm được nhiều việc bố thí, công hiến cho xã hội, tài bố thí tự nhiên có thể đạt được của cải.

[Đây ạ, chạy đi mở bệnh viện để mong mình thu về thật nhiều, nhưng thầy Thái nói bạn bố thí tài, tài bố thí thì tự nhiên sẽ đạt được của cải.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ví dụ như ông Lý Gia Thành giàu nhất Hồng Kông, nguyên nhân là do ông bố thí tài rất lớn, những khoản tiền mà ông quyên góp hàng năm cho việc bố thí rất lớn. Tôi từng đến diễn giảng ở Sơn Đầu, ông là người Sơn Đầu nên

ông biết quyên cho rất nhiều công trình công cộng xây dựng quê hương.

Cho nên, chúng ta đôi mắt với công việc phải làm đâu chắc đó, không thể làm điều không thiết thực, không thể nông nổi vì chúng ta vừa động sẽ tác động đến tất cả thân hữu bên cạnh chúng ta, còn nếu chúng ta làm việc càng vững vàng sẽ khiến cho thân hữu của chúng ta họ càng an tâm.

[Đấy, bạn làm được điều đấy thì phải nói là thực hiện đúng Đệ Tử Quy, mà cha mẹ lúc nào cũng vui vẻ hoan hỷ.]

Còn gia nghiệp của chúng ta, vợ chồng sống êm ấm, cha mẹ yên lòng, con cháu đời sau giáo dục tốt cũng khiến cha mẹ yên tâm.

[Chúng ta đi đến ý thứ ba:]

3. Gia nghiệp ổn định - Là gia đình êm ấm

[Nội dung này có 3 ý như sau:]

- Thứ nhất: Giáo dục con cái tốt để ông bà yên tâm
- Thứ hai: Vợ chồng phải hòa hợp
- Thứ ba: Làm thế nào để hóa giải mâu thuẫn vợ chồng?

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thứ nhất: Giáo dục con cái tốt để ông bà yên tâm

Mạnh tử nói: “*Bất hiếu hữu tam, vô hậu vi đại*” (Trong ba tội bất hiếu, thì không có con nối dõi là tội lớn nhất).

Các bạn, thế nào là “Vô hậu vi đại”? [*Không có con nối dõi là tội nặng nhất.*] Vậy chỉ cần sinh ra được đứa con trai chính là có “hậu” rồi sao? Bạn hiểu như vậy quá nông cạn.

Ví dụ như sinh được một đứa con trai lại là ‘bại gia chi tử’ [*tức là: Đứa con phá hoại gia đình*], ông bà nội có cảm thấy giận đến chết?

[*Trong câu chuyện gọi là Đạo Trời Báo Phục, thì hai vợ chồng giàu có như thế, nhà trưởng giả như thế, không có con. Mong cầu mãi thì cuối cùng sinh ra được hai đứa con, hai thằng con trai. Tôi kể mãi với các bạn đây, Khất Tăng và Phúc Tăng. Thế thì cuối cùng cái cậu Phúc Tăng đây phá tan gia đình.*

Bạn sinh ra một đứa con mà phá gia chi tử, thì nhiều người sống không bằng chết. “Tao thà không sinh ra mày còn hơn, sao mày không chết đi cho rảnh?” Đây nhiều bố mẹ than lên như thế.

Bạn tưởng bạn sinh được một đứa con là bạn đã thực hiện được cái nhiệm vụ lớn rồi. Bạn bảo là “vô hậu vi đại”, vì không có con nối dõi là tội nặng nhất. Bây giờ có thằng con trai phá gia chi tử thế thì thà không có còn hơn.

“Ông bà nội có khi còn cảm thấy giận đến chết.”

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên “*vô hậu vi đại*” ý nghĩa rất thâm sâu, chính là không giáo dục con cái tốt đẹp, khiến chúng làm mất mặt cha mẹ tổ tông, đó mới thật là “*vô hậu vi đại*”.

[Còn có một đứa con trai mà nó làm rạng rỡ tổ tông, thì thôi phước lớn quá rồi. Thế còn cùng có một thằng con trai mà nó phá gia chi tử, rồi nó làm cho mất mặt cha mẹ tổ tông thì thật là..., đây đúng là “vô hậu vi đại”. Đây ạ.]

Thứ hai: Vợ chồng phải hòa hợp

[Ý này nội dung như sau:

Vì sao tỷ lệ ly hôn lại cao?

1- Trước khi kết hôn: Luôn hy sinh vì đối phương

2- Sau khi kết hôn: Luôn đòi hỏi đối phương phải vì tôi

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Phải để cha mẹ yên tâm về gia đình chúng ta. Muốn vậy chúng ta đích thực phải cố gắng tăng trưởng trí tuệ, sống hoà hợp với vợ. *[Đấy, nói rõ ràng sống hoà hợp với vợ nhé các bạn trai nhé.]* Chỉ cần vợ chồng hoà hợp thì con cái đều có thể dạy tốt.

Vợ chồng sống với nhau hoà hợp như thế nào? Hiện nay sự thật không tránh được là tần suất ly hôn rất cao.

[Hôm vừa rồi có một cái tổng kết ở trên tivi nói: 86% cặp vợ chồng ly hôn ở tầm 25-35 tuổi, chiếm 76% tất cả các

cặp ly hôn, tức là cái tâm tuổi đấy là ly hôn rất là nhiều. Thậm chí là sau khi ly hôn xong rất nhiều người rơi vào trầm cảm, hoặc là con cái rơi vào trầm cảm. Cuối cùng mới dẫn đến trường hợp là con cái kể cả tự tử.

Cho nên bây giờ nếu như gia nghiệp của bạn không ổn định, mà ly hôn nhiều như thế, thì cái bài trước mà chúng ta chia sẻ là khi mà tỷ lệ ly hôn mà tăng thì sao ạ? Tỷ lệ tội phạm sẽ tăng. Tỷ lệ tội phạm sẽ tăng thì sao? Thì xã hội sẽ động loạn.

Cho nên mới nói là gia đình hạnh phúc chính là một tế bào của xã hội, và nhà nhà hạnh phúc thì sẽ dẫn đến là xã hội sẽ hạnh phúc. Mà muốn gia đình hạnh phúc thì trước tiên phải vợ chồng hạnh phúc thì mới là nền tảng của gia đình hạnh phúc.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Vì sao tỷ lệ ly hôn cao?

Tôi nhớ lần đầu tiên tôi ở Hải Khẩu, ngồi với một nhóm bạn. Sau đó, trong khi ăn cơm, tôi biết được trong bàn có bốn cô gái thì trong đó ba người đã ly hôn, *[76% đấy, có khác gì Việt Nam đâu]* còn có một người con mới được hơn 1 tuổi nhưng cũng chuẩn bị ly hôn.

Các bạn! Thấy được tình cảnh như vậy thì như thế nào? Chúng tôi thật không nhẫn tâm nhìn thấy, vì lại có một đứa trẻ cha mẹ ly dị mà tạo thành sự nuôi tiếc trong cuộc đời của nó.

[Cho nên bao nhiêu trẻ bị trầm cảm. Cái mà bạn hiểu thắng để bạn giành giật được, tôi ví dụ bạn được cái lúc ấy là bạn sẵn sàng bỏ chồng như thế, thì cuối cùng cuộc đời bạn sẽ ra sao? Nếu chồng bạn không phạm phải mấy cái tội gọi là “tứ đổ tường”; mà nếu như chồng bạn phạm vào tội “tứ đổ tường” đi chẳng nữa, nhưng anh ấy quyết tâm quay đầu, vẫn có thể xem xét.

Thầy Thái nói sao ạ? Tức là chỉ cần là 20 tuổi thì tính rất là khó chữa rồi, nhưng nếu như người đấy họ thật sự học đạo, họ thật sự quay đầu thì vẫn có thể chữa.

Câu này tôi thấy Thầy nói rất là sâu sắc, vì sao tôi thấy sâu sắc?

Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm với các bạn một chút:

Là bởi vì khi tôi nói với cư sĩ ông:

- Ông bây giờ phải hiểu là mình đã già, tuyệt không được bê các thứ nặng. Bởi vì tôi đã chứng kiến thấy bà thông gia, khi bê nặng một cái thì cuối cùng là bà sụn lưng, xong rồi bà cố đi thêm một tí nữa thì bà ngã lăn ra, rồi cuối cùng bà bị tai biến mạch máu, 5 năm nay là bà nằm trên giường. Rất nhiều người khác đều bị như thế.

Tôi nhắc đi nhắc lại, kể cả bê những thùng kinh sách, thì cư sĩ ông mới nói với tôi rằng là:

- Làm như thế có thiện thân.

Tôi bảo:

- Ủ, cũng công nhận, nhưng mà cũng phải hiểu tất cả nó có những cái nhân duyên phải hài hoà.

Lần nào tôi nhìn thấy tôi hét lên, thậm chí là có những khi tôi biết là hôm nay đến cơ quan là cứ thế bê thùng sách là về, tôi quát âm ỉ lên. Không phải quát đây là bởi vì mình sân, nhưng mà mình muốn cốt để làm cho sợ lần sau phải thôi.

Nhưng mà nhất định không nghe, thì tôi trong lòng đã tự nói rằng là: Chỉ khi người ta giác ngộ, tự người ta quay đầu, còn nếu mình có che chắn chỗ này chỗ khác mà người ta không nghe, thì rồi cũng có lúc không có mặt mình người ta vẫn làm thì cũng chịu. Đây là không giác ngộ.

Hôm vừa rồi bê thùng ốc cùng với lại cư sĩ Chúc Hạnh đi phóng sinh là sụn cả xương, coi như là đi đứng tập tễnh không có đi được, mấy hôm nay rồi.

Cho nên tôi càng cảm nhận thấy một điều là gì? Phải chính bản thân người đấy giác ngộ, mình nhắc nhở, mình dùng các phương tiện, rồi là mình chỉ cho thấy thì mới có tác dụng.

Ở đây tôi nói tất cả các bạn đều phải lưu ý, vì rất nhiều bạn có ý này. Và đều giấu tôi hết. Giấu tôi xong lại còn nói rằng là “Không muốn nói để cho cư sĩ Bà yên tâm”. Các bạn sai hoàn toàn. Các bạn đã đi đúng đường chưa? Các bạn đã hàng ngày các bạn nghe kinh đọc pháp chưa?

Cô Nhân cũng thế, đi đưa sách các nơi cứ một mình bê cả một cái thùng kinh sách to này. Tôi bảo:

- *Tại sao cô đi cùng với cháu Cường, mà cô lại bê như thế?*

Cho nên cuối cùng tôi rút ra được một bài gì? Dù tôi có nhắc mấy thì nhắc, tôi bưng bít đủ mọi chỗ, không cho làm, không được bê nặng, nhưng nếu tự mình không ngộ ra trong đầu thì sau lưng tôi vẫn làm, và quả nhiên sau lưng tôi vẫn làm là bị.

Bây giờ lại nói tiếp:

Tiến sĩ Thái ngồi chơi với mấy người bạn, có bốn cô gái thì trong đấy ba cô đã bỏ chồng rồi, còn một cô sắp sửa bỏ.]

Các bạn thấy được tình cảnh như vậy thì như thế nào? Chúng tôi thật không nhẫn tâm nhìn thấy một đứa trẻ vì cha mẹ ly dị mà tạo thành sự nuối tiếc trong cuộc đời của nó. Thế nên tôi muốn tìm cơ hội để thảo luận về vấn đề chung sống giữa vợ chồng, hy vọng có thể cứu vãn chút tình hình, xoay chuyển ý niệm muốn ly hôn của cô ta. Cho nên vừa ăn cơm tôi vừa đổi chiều hướng để nói chuyện.

[Cứu một gia đình và cứu một đứa trẻ sắp sửa mất cha hoặc mất mẹ; chưa kể là cả hai, anh vui mừng anh, “trời mưa bong bóng phập phồng, mẹ đi lấy chồng con ở với ai?” Lúc đầu thì cha mẹ bỏ nhau thì con ở với mẹ, sau đấy thì “trời mưa bong bóng phập phồng” thì mẹ cũng đi lấy chồng nốt, thì cuối cùng đưa con vào các cái viện gọi là từ thiện.

Tiến sĩ Thái nói tiếp:]

Tôi nói:

- Vợ chồng sống với nhau chỉ cần giữ một câu châm ngôn, bảo đảm vợ chồng sống bên nhau tới đầu bạc răng long.

[Tôi đố các bạn nhớ được câu gì? Chỉ cần nói ý thôi, không cần trùng. Chỉ giữ được một câu châm ngôn thôi là vợ chồng sẽ sống với nhau tới đầu bạc răng long. Chị Nhẫn? Vâng ạ, ai, ai vừa nói bên kia tôi vừa nghe thấy loáng thoáng hình như trùng ạ? À, vâng mời con, Thuý.]

- *Quá đúng, bà khẳng định là con có học bài ở nhà, và các lần khác con đều để ý nghe, rất đúng - “Chỉ nhìn thấy điểm tốt của đối phương”.*

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi chúng ta nói chuyện phải có lòng tin, kết quả người đồng sự này mắt mở lớn, hai tai thì dựng lên, yên lặng nghe tôi nói. Tôi nói:

- Từ khi kết hôn đến già chỉ xem ưu điểm của đối phương, không xem khuyết điểm của đối phương.

[Bắt đầu nghĩ đến là xấu, có cái điều này xấu, rồi có cái điều kia, rồi các thứ, quên hết đi.]

Thầy Thái nói lại là: “Một ngày thì bạn tự tha thứ cho bạn bao nhiêu lần? Không đếm xuể! Bạn mắc vô số khuyết điểm nhưng bạn cứ tha thứ luôn, mà thậm chí trong tâm bạn còn không nghĩ đến chuyện tha thứ nữa cơ; không cần nghĩ đến cái từ đấy mà cứ mặc nhiên ta làm theo cái

tập tính xấu của ta, coi như ta chả làm sao, ta vẫn tốt đẹp hết. Thế nhưng đối với người thì một ly con kiến thôi bạn cũng sẽ ghi nhớ trong lòng.

Cho nên thầy Thái nói là:]

“Chỉ cần nhìn thấy ưu điểm của đối phương, không xem khuyết điểm của đối phương thì đảm bảo sống với nhau đến đầu bạc răng long”.

Khi tôi nói xong, cô gái này nhăn trán lại, trán nhúu lại, có khi có thể kẹp chết cả con ruồi ở đó.

[Thầy nói rất là hài hước đúng không ạ? Trán nhăn lại, và cái chỗ những cái nhăn nhăn này kẹp chết được cả con ruồi.]

Cô ta nói một câu:

- Thầy Thái à, khó quá.

Các bạn, có khó chăng? Chiêm ngưỡng người khác, chiêm ngưỡng vợ hoặc chồng của mình mà khó đến vậy ư?

Có lần tôi diễn giảng ở Châu Hải, tôi vừa nói xong “Chỉ xem ưu điểm của đối phương”. Sau khi giảng xong có một cô nói với tôi:

- Thầy Thái à, chồng tôi không có ưu điểm.

Tôi liền nói:

- Tôi thật khâm phục cô, chồng cô không có ưu điểm nào, vậy mà cô còn dám cưới anh ta.

[Phải nói trí tuệ của các vị này phải nói cực kỳ đấy.]

Cho nên quý vị thấy, con người rất dễ quên, đều là làm việc theo cảm tính.

1- Trước khi kết hôn: Luôn hy sinh vì đối phương.

Tôi liền hướng dẫn họ, tôi nói:

- Quý vị trở lại khi hai vợ chồng mới bắt đầu yêu nhau. Khi đang nói chuyện yêu đương, quý vị có nghe người nào họ nói họ đang yêu tha thiết, sau đó nói “tôi rất đau khổ”, có như vậy chăng? Không thể.

Vì sao? Vì khi đang yêu cuồng nhiệt có thể trong mắt tình nhân đều là Tây Thi hết. *[Thế nếu mà đến lúc cưới xong thì không còn là Tây Thi thì thành là gì ạ?]*

Cốt yếu của câu này không phải quý vị đã nắm được rồi sao? Vì đều thấy ưu điểm của đối phương.

[Bê người yêu đi khoe khắp nơi, chỉ thấy tốt thôi: cô ấy nấu nướng tốt này, cô ấy xinh đẹp, cô ấy ngoan ngoãn này. Khoe khắp, không hề thấy một tí nhược điểm nào cả.]

Hơn nữa lúc nào cũng nghĩ đến: Tôi có thể làm gì cho người đấy? Mở báo ra mắt luôn tìm kiếm một bộ phim nào đặc biệt hay, ở đâu có triển lãm sách, lại có hoạt động gì đó có thể dẫn bạn gái đi chơi. Thời gian đang đi làm, luôn nhìn

đồng hồ xem “Sao mới có 4 giờ rồi? Sao thời gian trôi chậm thế? Năm giờ còn phải đi ăn cơm với bạn gái”.

[Chỉ nghĩ ra tất cả các điều để làm cho bạn gái. Luôn vì bạn gái.]

Cho nên lúc đó chỉ có một ý niệm: “Tôi có thể làm gì cho đối phương?”. Thái độ đó phù hợp với chữ nào mà hôm qua chúng ta nói? “Yêu”! *[Yêu là gì? Dùng tâm mà cảm nhận. Cảm nhận cái gì? Cảm nhận xem đối phương cần gì?]* Là dùng tâm cảm nhận nhu cầu của đối phương. Khi đối phương đối đãi với quý vị như thế, đương nhiên là trong lòng quý vị vô cùng vui thích.

Đây là khi đang yêu tha thiết: “Tôi có thể làm gì cho đối phương?”

[Đây là ý nghĩ toàn vì người đấy, dù rằng đối phương là người yêu.]

2- Sau khi kết hôn: Luôn đòi đối phương phải vì tôi

Khi đã kết hôn, giấy kết hôn đã đóng dấu, ý niệm liền thay đổi, vốn là “Tôi có thể làm gì cho đối phương?”, sau khi ký xong giấy kết hôn, liền trở thành “Người ấy phải làm gì cho tôi?”

Nghĩa là lúc nào cũng yêu cầu, nên sau khi kết hôn áp lực rất lớn, cho nên sống với nhau lâu ngày sẽ sản sinh xung đột. Dần dần không biết cảm ơn những gì đối phương bỏ ra, không hiểu được bao dung, tha thứ cho nhau.

[Trước khi cưới thì hy sinh, sau khi cưới thì đòi hỏi. Bài học của chúng ta hôm nay xin tạm dừng ở đây. Chúng ta sẽ chuyển sang mục đọc thêm với câu chuyện:]

Bài đọc thêm: LỜI SÁM HỐI MUỘN MÀNG

[Mỗi ngày bạn tha thứ cho mình bao nhiêu lần? Rất nhiều lần. Mỗi ngày bạn đều nhìn thấy người khác rất nhiều lỗi lầm, và thường xuyên trách cứ người.

Hãy dùng tâm tha thứ cho mình để tha thứ cho người;

Hãy dùng thái độ chỉ trích lỗi của người để chỉ trích lỗi của chính mình, bạn sẽ thành tựu.

Cách đây đã lâu, trên báo Phụ Nữ Việt Nam - chuyên mục “Tâm sự” - có đăng một bài viết của một tác giả, vì lâu quá rồi nên tôi không còn nhớ được tên của tác giả đấy nữa, tôi xin lược trích lại để các bạn tham khảo. Câu chuyện như sau:]

“Hai vợ chồng cô lấy nhau đã được 5 năm, cô sinh cho anh được một đứa con trai kháu khỉnh. Cả nhà cưng chiều cô, chồng cô thì khỏi phải nói, hết lòng thương yêu vợ, phục vụ vợ và tuyệt đối chấp hành “mệnh lệnh” của “bà xã”. Thậm chí dù cô có làm gì sai đến mười mươi cũng không ai dám làm cho cô phật lòng.

Chồng cô là một người có cuộc sống đơn giản, vợ cho ăn gì cũng được, mặc gì cũng được, bao nhiêu tiền làm ra phần lớn anh đều “nộp” cho vợ hết.

Nhưng “nhân vô thập toàn” (Con người ta không có ai là hoàn thiện, hoàn mỹ, toàn vẹn), chồng cô làm một kỹ sư xây dựng nên thỉnh thoảng hay đi rượu chè. Cô không đồng ý, nhưng anh bảo nếu không có các cuộc “ngoại giao tại bàn tiệc” thì không ký được hợp đồng, và cũng không thể “thân thiện” được với công nhân.

Cô không bao giờ chấp nhận lý do này, mỗi lần anh đi như vậy, là khi về đến nhà cô lại giận dữ hét lên, đập đập đủ thứ. Các biện pháp để khống chế anh ngày càng tăng, cô dọa ôm con bỏ đi, rồi đến những lúc căng thẳng nhất là cô dọa chết. Và thế là anh đành nhượng bộ, những cuộc ngoại giao trên bàn tiệc cũng thưa dần, hoặc lần nào “cực chẳng đã” thì anh đều tìm cách giấu vợ. (Phần này tôi chỉ lược trích thôi ạ).

“Có một đêm, cô chờ đến 10 giờ tối không thấy chồng về. Cô đi ra đi vào, cơn giận lúc đầu thì âm ỉ, sau đó trở nên “sôi sùng sục”. Cô định bụng khi chồng về sẽ cho một trận “tơi bời” để lần sau chừa cái thói bạn bè bù khú.

Đêm càng về khuya, trời càng trở lạnh, 12 giờ đêm cũng chưa thấy chồng về. Từ cơn giận bùng bùng, trạng thái tinh thần của cô chuyển sang phẫn, rồi hận.

Đúng lúc ấy, cô nghe tiếng cửa mở và chồng cô say khướt, loạng choạng bước vào nhà.

Cô hét lên giận dữ, dù trong cơn say anh cũng còn đủ tỉnh táo để quỳ xuống chân cô mà xin lỗi. Giận quá, cô đẩy anh ngã xuống nền nhà và ôm con vào chạy thẳng vào trong phòng khóa cửa lại.

Cô vừa nằm vừa chờ, chờ mãi không nghe thấy tiếng bước chân của anh bước đến gõ cửa phòng để năn nỉ xin lỗi như mọi lần. Uất quá, suốt đêm cô không hề chợp mắt. Hè cửa nhìn ra, cô thấy anh nằm dài trên sofa, cô càng thêm tức giận.

Đồng hồ điểm 3 giờ sáng, cô nghe tiếng cốc thủy tinh rơi xuống đất vỡ. Nhưng cô mặc kệ và nghĩ “Say khướt mà, đáng đời”.

Thời gian cứ chậm chạp trôi qua, cô cứ như vậy trong ngọn lửa sân hận khôn nguôi. Đến 7 giờ sáng, không nghe tiếng động gì bên ngoài mà đã đến giờ đi làm. Cô thầm nghĩ : “Lần này to gan thật, không chịu vào xin lỗi, để rồi xem”. Cô liền trở dậy, mở cửa bước ra khỏi phòng ngủ.

Khung cảnh phòng khách lúc này đập vào mắt cô, đó là chiếc cốc thủy tinh rơi trên nền đất vỡ tan tành, nước đổ lênh láng trên sàn nhà, còn anh đang nằm úp sấp trên mặt sàn. Cô chạy vội lại và sững sờ khi phát hiện ra rằng anh đã chết. Sau này được biết anh vì cảm lạnh ban đêm mà chết.

Cô chỉ kịp kêu to lên được một tiếng rồi ngất đi, và kể từ lúc đó cho đến cả tuần sau khi anh ra đi, cô cứ ngất đi, tỉnh lại, và khi tỉnh lại, chỉ vừa cảm nhận được rằng việc anh ra đi là thật sự, thì cô lại ngất đi.

Cô viết: “Kể từ đây tôi sống trong thẳng thót với sự dày vò ân hận khôn nguôi. Có lẽ nó sẽ theo tôi suốt cuộc đời, cho đến tôi khi trút hơi thở cuối cùng ở trên thế gian này, vì tôi đã mất đi người thương yêu tôi nhất.

Tôi cố nén lòng để viết lại với các bạn những dòng chữ này, những mong sao các bạn đừng bao giờ giẫm phải vết xe đổ như tôi. Trong cơn nóng giận nhất thời không thể kìm chế đã hại chết người chồng mà mình thương yêu nhất.

Người xưa có câu: “Tu trăm năm mới đi chung một thuyền, tu ngàn năm mới nên duyên vợ chồng”. Tình nghĩa vợ chồng đi qua nhiều kiếp mới có thể đến được với nhau. Vậy phải sống sao cho trọn đạo vợ chồng và trân quý mỗi nhân duyên ấy”. (Sưu tầm)

*Em đến thăm anh một chiều Mai Dịch
Nắng nghĩa trang đọng nỗi buồn u tịch
Buồn tủi ngỡ ngàng em đi giữa cô đơn
Em đến tìm anh trong ngàn vạn linh hồn.*

...

*Em gặp anh rồi tim em tan vỡ
Quỳ xuống bên anh, nghẹn ngào nước mắt
Gió thoảng bên tai ngỡ tiếng thở dài
Trở giấc nhìn em sao anh chẳng trả lời?*

*Em nhớ, ngày xưa em thường hay dối
Mỗi lần giận anh, em hờn không nói
Lẳng lẳng quay đi, nước mắt âm thầm
Dẫu mãi không lành, anh cũng giận em luôn.*

*Hai đứa giận nhau ngồi chung một ghế
Có ai giận nhau lại ngồi như thế?
Và bao giờ em cũng gan hơn
Anh lại chịu thua cô bé hay hờn.*

*Anh biết không anh, cô bé ngày xưa
Lại đến cùng anh ngồi bên nắm mộ
Nước mắt chan hòa nào ai lau hộ
Nào đâu lời dỗ: “Hãy nín đi em!”*

*Em biết chiều nay, tuy anh không nói
Nhưng lòng anh đau xót biết bao nhiêu
Em băng khuâng đi giữa chiều Mai Dịch
Áo ướt đầm vai, sương xuống bao giờ.*

[Đoạn thơ này là tôi trích trong bài “Chiều Mai Dịch” - tác giả Phạm Tiến Duật.

Vâng ạ! Tôi chia sẻ bài này cũng chỉ muốn là hồi chuông cảnh tỉnh chúng ta, dù là vợ hay là chồng: “Hãy tỉnh giấc”.

Cho nên cổ nhân có câu: “Dĩ trách nhân chi tâm trách kỷ, tắc quả quá; Dĩ thứ kỷ chi tâm thứ nhân, tắc toàn giao” (có nghĩa là “Lấy tâm trách người để trách mình thì ít lỗi; Lấy tâm tha thứ cho mình để tha thứ người thì trọn việc kết giao”). Bạn phải xoay ngược trở lại: Hãy dùng tâm tha thứ cho mình để tha thứ cho người; Hãy dùng thái độ chỉ trích lỗi của người để chỉ trích lỗi của chính mình.]

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngay mai chúng ta vẫn sẽ học nội dung “Gia nghiệp ổn định”, và tiếp tục với ý thứ ba này: “Làm thế nào để hóa giải mâu thuẫn vợ chồng?”

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 68

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vẫn đang học câu 3.4: “Thường ổn định, chớ danh lợi, mà đổi nghề”. Đang dừng ở nội dung thứ ba:

3. Gia nghiệp ổn định là gia đình êm ấm

Nội dung này có 3 ý, chúng ta đã học xong 2 ý đầu là:

- Thứ nhất: Giáo dục con cái tốt để ông bà yên tâm*
- Thứ hai: Vợ chồng phải hòa hợp*

Hôm nay chúng ta sẽ chuyển sang ý:]

Thứ ba: *Làm gì để hóa giải mâu thuẫn vợ chồng?*

Các bạn, một niệm sai khác từ đâu đến đâu? Từ thiên đường đến địa ngục.

[Một niệm vì mình thì địa ngục, một niệm vì người thì thiên đường.

Bồ tát cũng vậy thôi, vì mình thì là phàm phu, chuyển ý niệm sang thì là Bồ tát.

Đi học mà bảo rằng là con phải học thật giỏi, về sau con làm nên, rồi con hy sinh phụng hiến vì xã hội, một cái xã hội tươi đẹp, gọi là “Đêm ngủ không cần đóng cửa, ngoài đường không ai nhặt của rơi” - bạn là Bồ tát học trò. Thế còn bạn đi học thì bạn bảo bạn được cái bằng, bạn “danh văn, lợi dưỡng”, bạn về sau có lương cao rồi bạn ngồi bạn rung đùi tít lên là “mấy chục triệu một tháng, một mình ta sung sướng, còn kệ mọi người” thì bạn là phàm phu luân hồi.

Làm doanh nghiệp cũng vậy, tôi làm về cái doanh nghiệp đồ chay này, là tôi mong muốn cho tất cả mọi người ăn chay để tránh sát sinh hại mạng, để lợi ích cho tất cả mọi người, lợi ích cho chúng sinh - bạn là Bồ tát doanh nghiệp. Còn nếu bạn lại bảo: “Ừ, bây giờ tiệm chay nổi lên như nấm, kinh doanh đồ chay thế mà lãi ra phết đấy”. Vậy bạn làm để vì cái danh cái lợi của bạn, thì bạn là phàm phu luân hồi.

Chỉ khác nhau một niệm, chuyển đi 180 độ, chuyển đi.]

Cho nên, thiên đường và địa ngục không phức tạp, chỉ trong khoảng một niệm.

[Thậm chí Hòa thượng giảng là: Bạn mặc áo, bạn ăn cơm cũng là vì người cơ mà.

Tôi mặc cái áo này (ví dụ như thế) cũng là vì người, không phải là vì đẹp cho tôi. Tôi ăn cơm đây là tôi không phải sống để mà ăn cho nó ngon, mà tôi ăn đây là để tôi giữ gìn cái thân tứ đại của tôi, để tôi vì người. Các ngành nghề các bạn đều có thể hy sinh phụng hiến mà.

Thì đây vẫn là từ, bạn cứ chuyển dần từng niệm như thế, từng niệm như thế rồi cuối cùng dày đặc, bạn toàn niệm vì người - bạn là Bồ tát.]

Các bạn, một niệm sai khác từ đâu đến đâu? Là từ thiên đường đến địa ngục. Cho nên thiên đường và địa ngục không phức tạp, chỉ trong khoảng một niệm.

[Khi nào mà bạn bắt đầu thường trực được cái ý nghĩ “phải vì người” thì đây là giác, là bạn giác rất nhanh.

Hòa thượng bảo: “Không sợ niệm khởi, chỉ sợ giác chậm”, giác gì? Giác vì người. Bây giờ chúng ta bắt đầu học ý 1: Chuyển ý niệm vì tất cả mọi người.]

Một là: Trước tiên là chuyển ý niệm vì người

[Không riêng gì với quan hệ vợ chồng, mà bạn muốn hóa giải mâu thuẫn với tất cả mọi người, thì bạn phải chuyển ý nghĩ vì người.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có người đứng lúc có cơ duyên gặp được tiểu thiên sứ, tiểu thiên sứ nói với anh ta:

- Tôi đem anh đi xem thiên đường và địa ngục, anh muốn xem thiên đường hay địa ngục trước?

Người này nói:

- Tôi xem địa ngục trước.

Khi đến địa ngục, nhìn thấy một hàng bàn dài rộng khoảng 1 mét, có hai hàng người ngồi đối diện nhau; cả hai hàng dài đều ngồi đầy người, ở giữa bày rất nhiều thức ăn.

Vừa kêu “bắt đầu”. Vì đĩa của họ cũng là dài 1 mét. *[Đấy!]* Vừa hô “bắt đầu”, họ nghĩ đến ai? Nghĩ ngay đến mình đang đói bụng. *[Chứ không nghĩ đến người.]* Cho nên rau kẹp xong, lập tức đưa vào miệng mình. Nhưng vì đĩa quá dài nên thức ăn vừa mới đến nửa đường, chưa đưa vào được miệng của mình thì đĩa của hai bên đầu vào nhau nên không thể nào cho vào miệng được.

[Đấy, các bạn tưởng tượng nhé, đôi đĩa cũng dài 1 mét, gấp thế này một cái, gấp xong cho vào miệng mình thì đôi đĩa dài 1 mét, bên kia cũng cho vào miệng mình, thì hai cái đầu đĩa này nó đối vào nhau thì không ai cho được vào miệng.]

Kết quả là người đối diện của hai bên dẫy liền đánh nhau.

[Vì vừa chuẩn bị cho vào mâm thì cái đầu dưa của người kia nó đập vào đầu dưa mình lại rơi rồi, thế là hai bên đánh nhau.]

Người chưa gấp được rất giận dữ, vừa mắng đối phương, càng mắng càng hung dữ, thức ăn rơi đầy trên mặt đất.

Họ sống ở đâu? Địa ngục! Chỉ trích lẫn nhau, chửi bới lẫn nhau.

Người này nhìn thấy, trong lòng rất khó chịu, nói:

- Tôi không xem nữa, tôi muốn đi lên thiên đường.

[Chỉ thấy chửi bới nhau, thức ăn thì rơi đầy ở dưới đất, đánh nhau nữa, thì ai muốn xem nữa.]

Tiểu thiên sứ dẫn anh ta đến thiên đường, vừa thấy bàn vẫn là sắp hai hàng dài như vậy, dưa cũng dài như vậy, rau cũng vẫn những thứ đó, anh ta rất ngỡ vực, yên tĩnh để xem tiếp.

Kết quả vừa hô “bắt đầu”, mọi người cầm dưa lên, thông thả điềm tĩnh gấp rau đưa lên miệng đối phương trước, giúp cho đối phương gấp rau. Có một người nhân duyên rất tốt, đột nhiên có 3 người gấp rau đưa cho anh ta, anh ta nói:

- Chậm một chút, tôi sắp nghẹn rồi.

Quý vị xem, khi mỗi người điều gì cũng đều nghĩ cho người khác, thì miếng thức ăn đó không chỉ no bụng, còn cái gì no? Tâm tình cũng rất hoan hỷ.

[Không bị đầu đũa nữa, vì tôi ngồi đối diện như thế này tôi gấp được 1 miếng tôi không có đưa vào tôi để mà cái đầu thế này, tôi đưa vào đây cho vị đối diện, thế cái vị kia cũng đưa lại cho tôi thế này, thế thì lấy đâu ra mà đầu đũa nữa.]

Câu chuyện này hiển lộ ra: Thiên đường và địa ngục chỉ trong một niệm.

Tôi từng đến các vùng nông thôn ở Hải Khẩu để diễn giảng, lần diễn giảng đó rất thú vị, có dẫn theo phiên dịch. Vì ở đó là người Hải Nam, họ nói tiếng Hải Nam tôi nghe không hiểu. Cho nên, trưởng thôn và phó thôn của họ cùng đến tham dự, “quan phụ mẫu” như vậy rất là hiếm có.

Trưởng thôn nghe tôi giảng xong liền phiên dịch lại cho mọi người nghe, nên khi tôi kể đến câu chuyện cười thì phải đi quanh một vòng, sau đó thì họ mới cười.

[Vì họ nghe sau, phải phiên dịch.]

Đúng lúc cũng giảng đến điều này, nên tôi cũng kể về câu chuyện thiên đường và địa ngục.

Tối hôm đó, vì hơn 7 giờ còn phải có một bài giảng khác cho các em Tiểu học ở trong thôn của họ, nên tối đó trưởng thôn, phó thôn ăn cơm với chúng tôi. Rốt cuộc trưởng thôn, cùng phó thôn cứ gấp rau để vào chén chúng tôi. *[Muốn là thiên đường rồi.]*

Bên cạnh có vị thầy nói:

- Chúng ta đã đến thiên đường rồi.

[Cho nên vừa rồi các bạn sắp rất là nhiều thức ăn, các bạn đặt ở trên cái bàn của gia đình tôi, thì là đúng chúng ta là thiên đường rồi. Thế tôi thấy thế tôi vội vàng cũng phải bê ra một đĩa chuối với lại nhãn để mời các bạn để chúng ta cùng được ở thiên đường. Chứ không các bạn được ở thiên đường, tôi ở địa ngục thì không được ạ.]

Quý vị xem, khi chúng ta học được những điều xử sự làm người, mọi người lập tức đem nó dùng trong giao tiếp giữa người và người, dùng trong cuộc sống. Đó là sự tác động qua lại giữa người với người sẽ vô cùng vui vẻ.

[Chúng ta chuyển sang ý thứ hai:]

Hai là: Nâng cấp lên là học lễ kính với người

Tin rằng các bạn, hiện nay quý vị ăn cơm cũng cảm thấy rất vui, vì nghe được có một số vị đồng học của chúng ta nói:

- Mọi người dùng tự nhiên.

Khi người khác lấy lễ để đối với chúng ta, chúng ta sẽ rất dễ chịu.

[Tại sao các bạn dễ chịu ạ? Vâng ạ! Lễ là pháp tắc đại tự nhiên ạ. Thế cho nên khi người dùng lễ đối với nhau,

thì đây chúng ta đi thuận đúng với pháp tắc đại tự nhiên nên bạn sinh tâm hoan hỷ.]

Các bạn không nên xem thường động tác này. Một đứa trẻ từ nhỏ đã có thể suy nghĩ chu đáo, hành vi của chúng sẽ ảnh hưởng đến người khác.

Ví dụ: hôm nay đồng sự cùng nhau ăn cơm, ăn no không nói tiếng nào, lập tức đứng dậy đi, cho người khác ấn tượng thế nào? Người xung quanh nói:

- Vừa rồi tôi đắc tội với anh hay sao?

[Ăn xong cái ngoảnh đi luôn. Thế cái người còn lại người ta sẽ nghĩ là không hiểu mình có làm gì không mà để cho cái vị kia lại sân hận thế nhỉ?]

Đồng sự khác nói:

- Có phải hôm qua cãi nhau với bạn trai không?

Nên lễ phép là cự ly tốt đẹp nhất giữa người với người.

[Cự ly tốt đẹp nhất, đây chính là pháp tắc đại tự nhiên. Cho nên toàn bộ cuốn Đệ Tử Quy là dạy cho bạn đi theo đúng pháp tắc đại tự nhiên, là dạy cho bạn tâm cung kính.]

Cho nên chúng ta đứng lên có thể quan tâm tới người khác. *[Khi đứng lên đây.]* Quan tâm thế nào? Sẽ nói:

- Quý vị dùng tự nhiên, tôi xin đi trước.

Như vậy người với người sống với nhau rất hòa hợp. Cho nên từ chi tiết nhỏ trong cuộc sống có thể giúp họ luôn hiểu được lấy lẽ để đối đãi với người.

[Đã là cái cự ly ưu mỹ rồi thì bạn áp dụng lúc nào cũng trúng, lúc nào người ta cũng hoan hỷ với mình, bách phát bách trúng.]

Tôi đã thử rồi, từ những người làm đường ở ngoài này, không mất cái gì cả. Ra chào, vào hỏi, “Mời bác cốc nước, bác có khát không?” Cung kính một tí là ời giờ ời lúc nào tôi đi qua họ cũng chào.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi kể xong câu chuyện này, chủ yếu nhất là cần nói với mọi người: Thật ra vợ chồng sống với nhau quan trọng nhất là ở thái độ. Khi chúng ta luôn hiểu và chiêm ngưỡng ưu điểm của đối phương, thì đối phương cũng cảm thấy “Tôi cần phải ngày càng tốt mới đúng”.

[Nếu như trong tâm bạn lúc nào cũng chỉ giữ ưu điểm của người trong tâm, còn khuyết điểm của người bạn không giữ, thì bạn không phải là cái thùng đựng rác. Thì lúc nào bạn cũng có thể giữ được những cái khoảng cách ưu mỹ. Bạn nhé.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tuy tôi chưa kết hôn, nhưng nghe mọi người nói, tôi nói hay nhất chính là về vợ chồng chung sống với nhau.

Một người không nhất định phải tự thân trải qua mới có kinh nghiệm. Chúng ta có thể học tập thật nhiều ở người khác.

[Ngày trước phụ thân tôi cũng nói như thế đấy ạ: Nếu như con học từ người, mỗi một người có một điểm tốt, không ai là tốt tất, nhưng cũng không ai xấu hết. Thậm chí cụ còn nhấn mạnh là kể cả kẻ cắp con cũng có thể học được những cái tốt của họ. Những cái tốt. Vậy thì cái biến học của con sẽ là vô bờ, mà kiến thức của con sẽ là vô bờ.]

Ba là: Đối đãi vợ chồng quan trọng nhất là thái độ

[Mục này có 3 ý:

1- Không thờ ơ lạnh nhạt với đối phương

2- Không nói lỗi của đối phương

3- Thường tán thán ưu điểm của đối phương

Bây giờ anh mang về một cục tiền anh quăng cho vợ. Thế rồi là anh có thể cho vợ gọi là đi chơi đây đó, nọ kia... Nhưng suốt ngày về coi như là mặt anh sát khí đằng đằng, rồi mắng chửi vợ.

Nhưng ngược lại, nếu như anh chẳng có gì cả, anh chỉ có một cái nhẫn bằng cỏ, nhưng mà anh thật sự quan tâm đến vợ, cái thái độ của anh luôn là nhẹ nhàng, thân ái, gọi là “Hòa nhan, ái ngữ”, thì cái quan hệ vợ chồng của anh vẫn cứ là tốt đẹp.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Vì tôi từng ở nhà của thầy Dương nửa năm, thường nhìn thấy một vài bí quyết khi thấy vợ chồng họ chung sống. Tôi nhớ, bất luận là cô hay là chồng cô, vừa bước vào cửa, họ nhất định nói:

- Tôi về rồi đây.

Người trong nhà, không kể là đang bận việc gì, nhất định thế nào? Bỏ hết công việc đang làm:

- A! Anh (hoặc là em) về rồi à!

[Đấy ạ, bạn muốn cho gia đình mà hòa thuận thì đối đãi vợ chồng rất quan trọng ở thái độ. Có những hôm tôi thấy cư sĩ Trung đi làm về không thấy vợ xuống:

- Vợ con đâu?

- Vợ con đâu, mẹ đâu có quản, hình như ở trên nhà.

Thế là nhiều hôm là cũng mặt mũi sân si, cứ ngồi dưới phòng tôi. Tôi bảo:

- Thôi lên đi. Vợ nó có mang, nó chưa biết mình về, mình chạy lên có cái gì đâu.

Cho nên Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

- A! Anh (hoặc em) về rồi à!

Không nên xem thường những câu thăm hỏi nhẹ nhàng này. Khi những câu thăm hỏi này không còn, cự ly giữa người với người ngày càng xa.

[Cho nên cái người mà bạn bắt đầu nhất chính là người thân nhất của bạn. Bạn ra ngoài bạn hình thức lắm, chào 90 độ. Nhưng về nhà thì vẫn cứ sân si đủ kiểu.]

Bây giờ chúng ta bắt đầu vào ý thứ nhất của mục: Đối đãi vợ chồng quan trọng nhất là thái độ.]

1- Không thờ ơ lạnh nhạt với đối phương

Rất nhiều người, người nhà vừa bước vào cửa thì đầu của họ như thế nào? Vẫn tiếp tục cúi rất thấp, tiếp tục xem báo, *[tiếp tục làm vì tính]* không có một chút biểu cảm nào.

Mặt trái của yêu không phải là hận mà chính là thờ ơ, lạnh nhạt so với hận tổn thương nhiều hơn.

[“Thờ ơ, lạnh nhạt” tổn thương nhiều hơn so với “hận”.]

Hận có khi nổi nóng chửi rủa nhưng vẫn có thể giao lưu tình cảm, phải thế chẳng? Nhưng nếu như đối với những gì đối phương bỏ ra, bạn đều xem như không có gì, thì kiểu thờ ơ lạnh nhạt đó thật khiến người khác đau lòng.

[Chiến tranh lạnh là khiếp nhất.]

Tôi nhớ có lần, tôi đang dạy các em nhỏ, có một vài phụ huynh đi theo cũng ngồi nghe. Có một đứa trẻ ngồi ở giữa, cha mẹ nó ngồi hai bên, lúc đó tôi đề cập đến một niệm thiện của chúng ta có thể làm nước kết tinh đẹp, nên khi quý vị nói với nó:

- Tôi cảm ơn bạn, tôi rất yêu bạn.

Nước sẽ kết tinh rất đẹp. Nhưng ví dụ quý vị nói:

- Tôi rất ghét bạn, và tôi rất hận bạn.

Thì nước đó kết tinh rất xấu.

Sau đó, chúng tôi lấy trái táo để thí nghiệm: Một trái táo để trước cửa, một trái táo để sau cửa. Cửa trước thì khen ngợi trái táo này, cửa sau thì mắng trái táo này. *[Đấy, đừng, bạn đừng nghĩ là các cái vật đấy là vô tri.]*

Chân lý cần dựa vào điều gì? Dựa vào sự ấn chứng của mình. Kết quả sau một tuần, đích thực trái táo ở trước cửa thì rất tươi mịn, trái táo ở sau thì nhăn nheo. Một người bạn của tôi nói:

- Đây là trái táo bị mắng, cho anh ăn.

Quý vị có dám ăn chẳng? Ăn trái đó phải chăng là nuốt hết những ngôn từ la mắng này vào.

Còn một thí nghiệm nữa là lấy cơm trắng làm thí nghiệm. Đem 3 bát cơm trắng, một bát thì khen ngợi nó rằng:

- Vì có bạn nên thân thể chúng tôi mới có dinh dưỡng.

Bát thứ hai, mắng nó:

- Sao mà mày khó ăn thế?

Bát thứ ba, chúng ta không cần để ý đến nó, không nói chuyện gì với nó. *[Ba bát.]*

Một tuần sau, bát cơm thứ nhất lên men rất thơm - *[Đây là bát khen đây]*. Bát thứ hai bị thiu, đổi sang màu đen - *[Bát bị mắng đây]*. Bát thứ ba cũng thiu, mà còn thiu hơn cả bát thứ hai - *[Tức là cái bát thờ ơ, lạnh nhạt.]*

Vì sao vậy? Vì thờ ơ lạnh nhạt, vì quý vị không để ý đến nó. Thế nên các bạn, chiến tranh lạnh đáng sợ hay chiến tranh nóng đáng sợ? Chiến tranh nóng sẽ không mắc bệnh ung thư. Còn chiến tranh lạnh rất dễ bị bệnh ung thư. Rất cực khổ, rất đau khổ.

[Ý thứ hai:]

2- Không nói lời dối phương

[Cư sĩ Hằng sẽ phải nghe rõ cái này.]

Khi tôi nói đến điều này, cha mẹ ngồi hai bên đứa bé, ông chồng liếc nhìn vợ mình, tay còn đưa vỗ vỗ lên vai vợ, sau đó thì nhìn cô đấy.

Tôi tuy không biết anh ta nói gì nhưng từ đôi mắt anh ta tôi cũng hiểu được. Anh ta nói:

- Em xem, thầy giáo đang nói em đấy.

Tôi ở trên bục giảng, thay anh ta mà đổ mồ hôi lạnh. Tôi thấy vợ anh ta quay đầu qua, trừng mắt với anh ta một cái. Lúc đó tôi nghĩ anh này thật không mẫn cảm, thiếu một sợi gân.

[Dám chê vợ, mà lại còn chê ngay ở đấy nữa, chỉ có thấy lời dối phương.]

Anh ta hoàn toàn không lãnh hội được vì sao vợ chiến tranh lạnh với mình. Thật ra phụ nữ đâu đến nỗi khó gần. Tôi nghĩ, nhất định người vợ đã phải bỏ nhiều công sức, nhưng anh ta đến một lời khẳng định để khen ngợi cũng không có.

[À, chỗ này... Các bạn làm chồng để ý, đặc biệt là cư sĩ Tuấn.]

Thế nên, người vợ này thường thấy bực bội, bực bội lâu ngày thì trở thành ngày càng nghiêm trọng.

[Ý thứ ba là phải:]

3- Thường tán thán ưu điểm của đối phương

Cho nên nam giới nên ghi nhớ câu: “Một câu nói hay, dù làm trâu ngựa cũng bằng lòng”. *[Đấy!]* Phải thường khẳng định vợ mình. Chẳng hạn như hôm nay ăn cơm, khi ăn nhất định thì như thế nào?

- Ôi, món ăn này nấu sao mà ngon thế! Cơm này nấu sao mà thơm ghê!

Không chừng vợ quý vị lại nói:

- Em đi nấu thêm cho anh một món nữa.

Còn nếu quý vị ăn cũng sắp no, rồi nói:

- Sao lại ăn khó như vậy?

[Đấy nhé, thầy nói: Ăn sắp no rồi, ăn chán chê rồi, no xôi chán chè rồi vẫn mắng.]

Sao ăn khó như vậy? Có thể vợ quý vị cho quý vị nghỉ ăn liên 3 ngày. Nên cần phải thường khăng định đối phương.

[Đấy, tán thán ưu điểm của đối phương, không nói lỗi của đối phương. Và cái ý thứ nhất là gì ạ? Không thờ ơ, lạnh nhạt, không nói lỗi đối phương và thường tán thán ưu điểm của đối phương. Ba điểm rồi nhé. Tiếp tục:]

Có một lần, chồng cô giáo Dương bước vào cửa, cô Dương đi đến nói:

- A! Anh về rồi à!

Thấy chồng cầm trên tay một số đồ dùng, cô lập tức bước đến cầm giúp thầy, sau đó nói với chồng:

- Về thì về, khách sáo làm gì, còn mang nhiều thứ như vậy.

Cho nên tôi nói, vợ chồng sống với nhau, người nhà sống với nhau cần thêm một chút gì? Tính hài hước.

Nhưng phải nhớ rằng, dù người chồng mua gì về đi nữa, không thể chê này chê nọ. Biết đâu anh ta lựa cả buổi mới lựa được mấy cái ly đẹp, quý vị lập tức không lo cầm giúp anh ta, còn nói: “Sao lại mua nhiều thứ không dùng đến thế?”.

[Thêm một câu nhé: “Tốn hết cả tiền”.

Tôi thấy người đi nước ngoài rất là khổ. Tôi thấy chồng tôi cũng thế, hoặc cư sĩ Trung cũng thế, và tôi cũng đã từng trải qua. Bởi vì người ta đi xa như thế, người ta rất muốn mua quà về cho người gia đình. Là thậm chí người ta đi mòn chân, mỗi gói hết siêu thị này đến siêu thị khác để người ta chọn đồ. Lựa mãi, đặc biệt là đàn ông có bao giờ phải làm những cái này đâu. Mua về một cái, lập tức bạn chê: “Ôi cái quần này thì rộng thế này, rồi cái màu sắc này thì dơ hơi thế này, lần sau thôi đừng mua, thà mang tiền về đây cho nó xong”.

Có thể không hả cư sĩ Châu? Có! Mà đúng, ai đã từng đi nước ngoài như thế thì đều hiểu. Trước đây tôi còn đi giày cao gót nữa cơ, sang nước ngoài. Thế xong về sau tôi đi tha thui khắp các siêu thị để đi mua quà cho khắp từ đồng nghiệp rồi đến mọi người, tất cả. Xong tôi mệt quá, tôi ngồi xuống, tôi rút đôi giày ra tôi cho vào túi. Thế xong đến lúc mệt quá, vì ngay trong siêu thị thôi, siêu thị họ rộng ghê lắm, mà ngày đấy mình các thứ, mệt quá cơ; vì cái... mình đi giày cao gót, cái ngón chân nó cứ vào. Tôi nghĩ bụng là: Không biết rằng là mua về như thế này rồi cuối cùng là không biết mọi người có thích không? Thế nhưng mà cũng may là về thì mọi người đều tán thán, không ai chê bai để cho mà mình nổi đom đóm lên. Không có ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Như vậy, anh ta sẽ cảm thấy sự nhiệt tình của mình như bị một thùng nước lạnh dội vào.

Vì chồng cô Dương tay nghề rất giỏi, vừa biết nấu cơm, vừa biết pha trà. Theo tôi quan sát, có thể đều là do cô Dương khen ngợi mà ra. *[Khen ngợi thế rồi là bắt đầu họ tiếp tục khai phá cái tiềm lực của họ.]*

Thầy pha trà, cô uống xong liền nói:

- Sao lại có người pha trà thơm thế!

[Không tiết kiệm lời khen. Các bạn phải nhớ là: riêng cái đoạn lời khen là các bạn lúc nào cũng sẵn đây túi, chỉ có điều các bạn chịu bốc nó ra không. Hay các bạn cứ để im im ở trong túi? Riêng cái quà này là không bao giờ các bạn hết cả.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có khi gọt trái cây, cắt cam, người ăn liền nói:

- Ôi, cam này ngọt ghê!

[Đáy].

Thường chiêm ngưỡng đôi phương, đôi phương sẽ ngày càng cảm thấy mình rất có giá trị, ngày càng biết giúp đỡ quý vị.

Còn như hôm nay, chồng quý vị nhiệt tình dâng trào, giúp quý vị rửa chén. Quý vị nên làm thế nào? Quý vị bước đến:

- Sao chén bát rửa còn dơ như vậy!

[Mắng luôn. Người ta vừa mới nhiệt tình rửa chén cho xong thì mắng luôn.]

Vậy có được không? Không nên, lúc này quý vị nên kiềm chế sự không vui của quý vị. *[Mặc dù thấy bẩn, kiềm chế.]*

Ví dụ đã rửa được 5-6 cái, biết đâu trong đây có 1 cái rửa sạch thì sao; quý vị liền cầm cái đó ra:

- Anh xem, cái này anh rửa rất là sạch. Em lần đầu tiên rửa chén bát cũng rửa không được sạch như anh.

[Chỉ nhìn thấy ưu điểm.]

Quý vị nói thử xem, lần sau anh ta có giúp quý vị nữa chẳng? Lần sau anh ta nhất định giúp quý vị, vì anh ta đã được khẳng định.

Vì thế, bao dung hơn một chút, khẳng định nhiều hơn một chút, như vậy quan hệ vợ chồng sống với nhau sẽ rất là tốt.

[Đấy ạ, để riêng một cái gia nghiệp ổn định mà thầy dạy cho chúng ta chi tiết về thái độ đối với lại vợ chồng nên như thế nào.]

○ Thứ nhất là gì? Không thờ ơ, lạnh nhạt.

Tôi nhắc lại nhé.

- Thứ hai à? Không nói lỗi đối phương. Các bạn nhớ nhé, đặc biệt là trước mặt con.
- Thứ ba là: Thường tán thán ưu điểm của đối phương.

Bài giảng của Tiến sĩ Thái hôm nay chúng ta tạm dừng tại đây. Chúng ta sẽ chuyển sang mục đọc thêm]

Bài đọc thêm: MÓN QUÀ CỦA MẸ CHỒNG

[Từ khi nào bạn trở nên hay cáu giận và luôn luôn không hài lòng về chồng (hoặc vợ) của mình? Từ khi nào thì gia đình bạn ngày một trở nên lạnh nhạt, chẳng còn những buổi hẹn hò cùng đưa con đi chơi? Những bữa cơm gia đình dần dần cũng không còn? Mời các bạn đón nghe:]

Nhớ lời mẹ chồng dặn, mười năm sau, tôi mở món quà mà bà đã tặng tôi vào ngày cưới, nó đã khiến tôi không khỏi ngừng khóc và ân hận về bản thân mình. Đối với người con gái, cánh cửa nhà mình khép lại và khi cánh cửa nhà chồng được mở ra, trăm nỗi yêu thương xưa bỏ lại để gánh vác việc nhà chồng. Là hạnh phúc hay khổ đau đều do mình tự lựa chọn.

Ngày cưới, mẹ chồng già yếu của tôi bước đến trao cho tôi một hộp quà xinh xắn. Bà ôm tôi vào lòng, xúc động dặn rằng món quà này là món quà đặc biệt, giữ càng lâu thì nó càng có giá trị đối với vợ chồng tôi. Vì vậy, lỡ có khi hai đứa tôi gặp mối bất hòa, thì hãy mở ra.

Bà cũng không quên nói rằng: Bà hy vọng tôi hạnh phúc.

Tôi đón lấy món quà, trong lòng thầm cảm ơn vì sự ấm áp đầu tiên này. Bà bước đến bên tôi dặn dò.

Hơn một năm đầu sống cùng với mẹ chồng là những ngày tháng êm đẹp. Mẹ luôn cố gắng làm công việc nhà, dọn dẹp để giúp chúng tôi có thể yên tâm làm việc.

Ngày tôi sinh em bé, mẹ phụ tôi chăm sóc, ẵm bồng; tất cả đồ dùng của em bé, mẹ đều đem đi giặt tay. Mẹ cũng thường xuyên thay đổi món ăn sao cho phù hợp với khẩu vị của tôi. Chúng tôi đã thật sự rất hạnh phúc.

Tuy nhiên, thời gian ấy không kéo dài mãi. Chẳng bao lâu mẹ chồng tôi mắc bệnh rồi qua đời. Đây là một cú sốc lớn đối với tôi. Nỗi trống vắng kéo dài trong tôi. Đã có lần tôi định mở món quà mà mẹ tặng mình nhân ngày cưới, nhưng nhớ lời mẹ dặn nên kìm lòng không mở.

[Ở đây, ở bài sau Thầy Thái có nói về các cái quan hệ giữa mẹ chồng nàng dâu, rồi giữa vợ chồng, rồi giữa bố mẹ với con trai, rất là hay. Nhưng trong đây thì có nói là:

Đối với con dâu, đối với mẹ chồng thì sao ạ? Phải biết tán thán khi mẹ chồng giúp. Nhưng ngược lại, đối với mẹ chồng thì thầy Thái nói sao? Quan trọng nhất là bạn phải có cái tâm yêu thương con dâu.

Không phải là nghĩ là: Con dâu về là thành là người giúp việc, thế là trăm thứ việc đổ hết lên đầu, rồi là cổ bàn các thứ, không có một chút tình thương nào.

Đó! Đối với người con dâu thì phải biết tán thán mẹ chồng, còn đối với người mẹ chồng thì phải có cái tấm lòng yêu thương con dâu. Ở đây cô này rất may mắn là cô gặp được bà mẹ chồng hết mực yêu thương.]

Năm tháng qua đi, tôi cũng dần trưởng thành hơn và tự lo cho cuộc sống của mình. Kéo theo đó cũng là những mâu thuẫn vợ chồng ngày một nhiều hơn. Tôi luôn dặn lòng là phải nhẫn nhịn, nhớ lời dạy của mẹ chồng: Vợ chồng nên yêu thương và thường xuyên chia sẻ với nhau, làm phụ nữ thì đừng nóng tính. Nghĩ đến mẹ đã yêu thương mình còn hơn con đẻ, nước mắt tôi cứ thế rơi xuống nhiều hơn.

Tuy nhiên, tôi càng cố gắng thì chồng tôi càng vô tâm đến mức chẳng hề hay biết. Mỗi ngày anh đều đi sớm về muộn, bận công tác, mọi việc đều dồn cho một mình tôi lo liệu. Khi tôi chia sẻ, anh cũng không muốn nghe. Những cuộc nói chuyện giữa hai chúng tôi ngày một trở nên căng thẳng.

Gia đình chúng tôi ngày một trở nên lạnh nhạt. Chúng tôi chẳng còn những buổi hẹn hò cùng đưa con đi chơi. Những bữa cơm gia đình dần dần cũng không còn thấy bóng anh. Rồi đến lúc tiền của ai người đó tiêu. Tôi nhìn thấy cuộc hôn nhân của chúng tôi đang không cùng chung một lối về.

[Mắc ba cái khuyết điểm, bạn để ý lại. Cả hai. Thờ ơ, lạnh nhạt, như chẳng còn nghe gì nữa cả. Thứ hai là “không nói lời đối phương”, thì lại chỉ có ghi nhận lỗi của đối phương ở trong lòng. Và thứ ba là phải tán thán đối phương, thì cả hai đều không còn.]

Sự chịu đựng kéo dài sẽ làm tổn thương và gây ức chế cho nhau, chúng tôi đã có một buổi nói chuyện và kết thúc bằng một trận cãi vã to đến mức là muốn ly hôn. Tôi đã không còn muốn ở bên chồng mình nữa. Tôi cũng quên dần cảm giác được yêu thương chân thành là như thế nào. Tôi chỉ muốn thoát ra khỏi cuộc hôn nhân này.

[Đấy ạ, chưa cưới thì luôn nghĩ là có thể làm gì cho đối phương, lúc cưới rồi chỉ còn để lỗi của đối phương trong lòng thôi. Và cuối cùng chỉ còn có đòi hỏi là đối phương đã làm gì cho ta?]

Tôi ngồi viết lại những điều đã qua. Tôi bùi ngùi nhớ về những ngày xưa khi tôi xuất giá cuộc sống đã êm đẹp thế nào. Tôi ngồi viết lại những kỷ niệm từ ngày về nhà chồng. Từng trang, từng trang giấy của tôi thấm đầy nước mắt.

Tôi nhìn lại, tự thấy mình ngày một khác đi. Từ khi nào tôi trở nên hay cáu giận, luôn không hài lòng về chồng mình? Và rồi, tôi chợt nhớ ra món quà cưới của mẹ. Tôi buông giấy bút vội vã chạy đi tìm.

Mở hộp quà ra tôi thật sự bất ngờ, cái hộp của mẹ duy chỉ có một mẩu giấy. Tôi vội vàng mở mẩu giấy ra đọc, ngắm nhìn từng chữ mẹ chồng viết, hình ảnh của mẹ hiện về làm tôi day dứt khôn nguôi: “Nếu có một ngày con mở

chiếc hộp này ra, con sẽ hiểu vì sao mẹ làm thế. Món quà này mẹ muốn cả đời các con không bao giờ động đến, vì mẹ mong các con sẽ không có trận cãi vã to dẫn đến chuyện muốn ly hôn như ngày hôm nay”.

[Bà đã hiểu, chồng bát chồng đĩa còn có lúc xô. Cho nên cái điều mà tất yếu sẽ xảy đến trong gia đình là chuyện bình thường. Nhưng mà nếu mình học đạo rồi thì mình có thể hóa giải được hết.

Chúng ta tiếp tục:]

“Mẹ buồn vì mẹ biết khi đọc được những dòng này là lúc hạnh phúc của các con đang lung lay. Mẹ mong các con hiểu điều mẹ gửi gắm. Tình yêu càng lâu bền, hạnh phúc càng lâu thì càng có giá trị. Nhớ lời mẹ dặn. Mẹ yêu các con”.

[Món quà chỉ có một mẫu giấy, nội dung như vậy.]

Tôi vỡ òa trong tiếng khóc nức nở từ trái tim. Tôi gọi mẹ trong nỗi khát khao vô vọng. Nếu như có mẹ ở đây hẳn tôi sẽ được vỗ về. Nếu như có mẹ, chắc vợ chồng tôi không bị trượt khỏi vòng tay nhau như ngày hôm nay.

Tôi bước xuống nhà, nhìn cái bếp lạnh cảm bấy lâu nay. Tôi cầm máy gọi cho chồng. Tôi nhớ lại cảm giác của ngày mới về làm dâu, nhớ cảm giác nhẹ nhàng khi được mẹ chồng chăm sóc. Chồng tôi bật máy nghe.

Tôi chợt hỏi: “Tối nay anh ăn gì em sẽ nấu?”

Chồng tôi nhẹ nhàng trả lời rằng tôi nấu gì anh cũng thấy ngon.

[Cả hai đều đã bắt đầu xoay tâm lại, nghĩ về người. Chỉ còn nghĩ đến ưu điểm, không còn nghĩ đến khuyết điểm nữa.]

Cảm ơn mẹ vì đã luôn che chở cho chúng con. Hạnh phúc bỗng ùa về. Tôi cúp máy xuống đường, men theo con đường ra chợ. Từng cơn gió tạt ngang mang theo tình yêu thương của mẹ chồng. Những dư âm này sẽ đi theo tôi mãi mãi trong hành trình còn lại của cuộc đời.

Cảm ơn mẹ đã để lại cho tôi một tài sản giản dị nhưng vô giá. Chỉ là một bức thư chứa đựng đầy tình thương của mẹ, nhưng với tôi sao nó lại có ý nghĩa lớn biết bao. Tôi một lần nữa lại nguyện lưu giữ những lời mẹ dạy để nuôi dưỡng hạnh phúc cho mình.

[Khi bạn xoay trở lại thì chính là thiên đường, là gia đình bạn sẽ hạnh phúc. Còn nếu như bạn vẫn cứ chỉ lỗi, để lỗi của người trong tâm, rồi bạn thờ ơ, lạnh nhạt, rồi bạn không biết tán thán đối phương, bạn quên mất tất cả, bạn chỉ còn có đòi hỏi thôi, thì chắc chắn gia đình bạn trước sau cũng tan vỡ.

Cho nên thầy chính là chỉ cho các bạn là cái con đường để đi đến hạnh phúc. Vì có phải một mình bạn tan vỡ mà được đâu? Rồi thì cuối cùng con trẻ, tỷ lệ tội phạm sẽ tăng, tỷ lệ trầm cảm sẽ tăng và tỷ lệ tự tử cũng sẽ tăng, thì xã hội sẽ bất ổn.

Chúng ta kết thúc bài minh họa ở đây.]

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngay mai chúng ta vẫn tiếp tục ý thứ hai là: Đối đãi vợ chồng quan trọng nhất là thái độ.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 69

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vẫn đang học chánh văn 3.4: “Thường ổn định, chớ danh lợi, mà đổi nghề”. Nội dung thứ 3: Gia nghiệp ổn định là gia đình êm ấm.

Chúng ta đang dừng ở ý thứ 3, là: Làm gì để hóa giải mâu thuẫn vợ chồng?

Mục này có 4 ý, chúng ta đã học xong 3 ý đầu là:

Một là: Trước tiên là chuyển ý niệm vì người

Hai là: Nâng cấp lên là học lễ kính với người

Ba là: Đối đãi vợ chồng quan trọng nhất là thái độ

Hôm nay chúng ta sẽ học đến ý thứ tư:

Bốn là: Dùng tứ nhiếp pháp để thu phục đôi phương.

Đây cũng là ý cuối cùng của nội dung “Gia nghiệp ổn định là gia đình êm ấm”, đồng thời cũng là ý cuối cùng của chánh văn 3.4: “Thường ổn định, chớ danh lợi mà đôi nghề”.

Bây giờ chúng ta bắt đầu học.

Bốn là: Dùng “Tứ nhiếp pháp” thu phục

Nội dung này có 4 ý như sau:

1- Pháp thứ nhất là: Bố Thí

2- Pháp thứ hai là: Ái Ngữ

3- Pháp thứ ba là: Lợi Hành

4- Pháp thứ tư là: Đồng Sự

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng dùng “Tứ nhiếp pháp” để thu phục.]

Người với người sống với nhau chỉ cần quý vị giữ một phương pháp gọi là “Tứ nhiếp pháp”, thì nhất định có thể sống với nhau hòa hợp. Đây là phương pháp sống với người.

Nói như hiện nay gọi là mời khách nhiều, tặng lễ vật nhiều.

[Hôm nọ có câu hỏi này, tôi trả lời riêng với cư sĩ Vân Chi rồi. Hòa thượng định nghĩa ‘Tứ nhiếp pháp’: Bốn phương pháp để nhiếp thọ, thu phục đối phương.]

Thế nào là nhiếp thọ? “Bạn phải có một cái lực hút rất mạnh có thể thu phục được lòng người.

Người hiện tại gọi là gì? Gọi là tâm lý học. Muốn nhiếp thọ thì chính mình cần phải có đức hạnh, có tu trì, có học vấn bạn mới có thể nhiếp thọ được lòng người”. (Đây là lời của Hòa thượng Tịnh Không – trích: Vô Lượng Thọ Giảng Giải.)

Lực hút làm thế nào mà có? Phật dạy:]

1- Pháp thứ nhất: Bố thí

[Có riêng gì đối với vợ chồng đâu. Với tất cả mọi người, bạn cư xử như thế này bạn đều thành công.]

Bạn để ý nhé. Sáng hôm nay các bạn đến phóng sinh các bạn sẽ thấy là có một số thợ đang lát cho tôi cái vỉa hè. Đây là thợ điện. Họ đào lên, xong họ lại lát lại cho mình cái vỉa hè như cũ, nhưng bạn thấy họ làm cẩn thận không?

Vì sao ạ? Bởi vì ngày hôm qua khi bắt đầu họ đến làm, lúc ấy tôi rất muốn là những người này họ làm vất vả, mình có một cái gì mình bồi dưỡng họ một tí. Tôi ra tôi nhìn thấy có ba vị thợ. Thế thì tôi đưa cho họ bốn trăm nghìn. Trong lòng không hề mong cầu hồi báo gì đâu. Thế sau đấy thì họ kết thúc họ về. Không ngờ là sáng nay họ đến rất là sớm, thì họ làm. Tôi nhận thấy là trong cái làm của họ có một cái sự rất là cẩn thận. Nhưng ở đây cái tâm của tôi phát không phải vì cái via hè, mà cái tâm của tôi phát là vì những người lao động vất vả.

Cho nên Phật dạy bạn là, cái pháp thứ nhất là “Bố thí”. Vô cùng dễ, vô cùng đơn giản, chỉ miễn là bạn mở tâm ra là được.

Mà cái pháp này mà áp dụng thì tôi thấy thành công ghê lắm. Nhưng nếu trong tâm bạn là bạn muốn bố thí để người ta giúp bạn còn được nhiều hơn nữa, thì bạn sẽ thất bại. Vì tôi cứ bình thường mà làm, lúc không nhờ tôi cũng thế, mà lúc nhờ tôi cũng thế. Lúc nào cũng là “hoan hỷ chúng sinh cúng dường” hết.

Phật dạy có sai đâu. Bạn cứ áp dụng đúng, mà bạn cứ thấy mọi việc nó cứ thuận buồm xuôi gió, mà nó cứ trôi tuột tuột đi.

Mà không những thế mà Trời đất còn gia trì bạn nhé. Vì phát tâm vì người nhiều thì những cái điều mình muốn làm nó thành tựu nhiều. Không phải là đến mức độ gọi là “bất như ý sự thường bất cửu”, tức là 10 việc, thì đến 8-9 việc là không được như ý. Vì sao không được như ý? Bởi vì

lúc nào bạn cũng phát tâm vì bạn thì cuối cùng những việc bạn muốn làm nó sẽ là 10 việc thì đến 8-9 việc không thành công.

Cho nên các bạn đừng có bao giờ nghĩ rằng các bạn thông minh tài giỏi mà việc nó thành đâu. Chỉ khi nào bạn thật sự phát tâm vì người, thì những việc bạn làm lúc ấy nó mới thành công. Cái điều này thì tôi chiêm nghiệm nhiều lắm rồi.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Giữa vợ chồng với nhau có thể thường xuyên tặng vài món quà nhỏ, như vậy trong lòng người vợ cảm thấy chồng mình đi đến đâu cũng nghĩ đến vợ. Thế nên, khi chúng ta đi công tác, cái gì có thể quên nhưng tuyệt đối không thể không mua quà cho vợ.

Quý vị không thể mua là mua hạt trân châu. Như vậy, tiền đâu chịu cho nổi. Nhưng có thể mua món quà dù nhỏ, lễ bạc nhưng tình nghĩa thì sâu nặng.

[Nói đến đây thì rất nhiều bạn lần trước học Đệ Tử Quy, thì cuối cùng về chỉ soi lỗi chồng thôi. Nhưng không bao giờ soi lại xem là mình đối với chồng như thế nào?

Hai vợ chồng cùng đi học, thế là quay sang luôn:

- Đây, thầy Thái nói thế nhé, mà anh đi thường xuyên anh có mua cho tôi cái gì đâu.

Tôi nghĩ bụng buồn cười quá, là bởi vì học một hồi không hề soi vào mình, chỉ dùng cái này để soi người thôi.

Đấy, thế chứ lại!!

Bạn phải hiểu Phật pháp là “nội học”. Nội học là gì? Là bạn phải soi lại cái tâm ở bên trong của bạn, không phải hướng ngoại chạy ra ngoài. Trong khi bạn soi lại cái tâm của bạn, bạn thấy cái gì bạn chưa thực hiện đúng với lời Phật dạy, lời Thánh dạy, bạn biết là bạn sai bạn bắt đầu thay đổi từ mình.

Cho nên dùng giáo huấn của Thánh hiền để chuyển đổi xã hội bắt đầu từ đâu hả bạn? Phải bắt đầu làm từ chính mình trước. Sau khi bạn làm được rồi thì lúc đấy bạn mới chuyển hóa được người xung quanh. Chúng ta đều làm ngược hết. Chúng ta học đạo Thánh hiền nhưng bạn nhất định bạn không sửa cái gì cả, bạn chỉ dùng đạo Thánh hiền để bạn soi ra ngoài để bạn tìm lỗi người thôi, thì đến bao giờ bạn mới học được đây?

Tiếp tục, Tiến sĩ Thái chia sẻ tiếp:]

Đúng lúc sinh nhật vợ hoặc là kỷ niệm ngày kết hôn, thì phải dẫn vợ đi ăn quán.

- Em nấu cơm quả thật là rất khổ cực, thôi chúng ta hôm nay đi ăn quán một bữa.

Tâm ý này của quý vị sẽ khiến cô ấy cảm thấy những gì mình bỏ ra rất đáng.

[Nhưng mà các bạn làm vợ các bạn lại phải nhớ là: “Em nấu cơm rất khổ cực” là hàng ngày bạn phải phục vụ chồng. Đây là chuyện là bạn “tề gia, nội trợ”. Đây là vợ

chồng phân biệt. Còn ngày nào bạn cũng không làm, thế bây giờ đến ngày sinh nhật, bạn lại bảo:

- Anh không bao giờ dẫn tôi đi ăn quán nhé.

Mình cứ cung tận tụy với chồng, bây giờ chồng hiểu được điều đấy, chồng mời mình đi ăn. Cũng như tôi chia sẻ với các bạn, tại sao mà cư sĩ ông lại sợ tôi thế? Chữ “sợ” trong nháy nháy. Bởi vì tôi phục vụ hết: Nuôi con khỏe, dạy con ngoan, nhà cửa thì gọn gàng, sạch sẽ. Đây là cái điểm làm cho chồng phải sợ.

Bạn phải hiểu là chồng mua quà cho bạn, mời bạn đi ăn là chồng bạn đã thực hiện bổ thí ngoại tài cho bạn. Còn bạn thì nấu cơm, lo công việc nội trợ, là bạn bổ thí nội tài cho chồng cùng gia đình. Thế là cả 2 đều thực hiện lời Phật dạy là bổ thí, thì gia đình bạn sẽ êm ấm.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

2- Pháp thứ hai: Ái Ngữ

Như chúng tôi vừa nói: Khẳng định nhiều hơn đối phương, dùng nhiều ngôn ngữ an ủi đối phương. Đương nhiên ái ngữ không nhất định đều là lời dễ nghe, “Ái” là thật lòng quan tâm đến đối phương.

[Tôi ví dụ nhé, mấy hôm vừa rồi, thợ làm cho tôi cái nhà kho đằng sau, tôi có bao giờ tôi phải là người trực tiếp đâu, có cháu Trung giúp tôi. Nhưng mà không một sáng nào tôi không dậy, không một chiều nào tôi không ra, không một buổi giữa trưa, giữa chiều nào tôi không xuống:

- Nước, chè, đá để cho các anh uống đã chuẩn bị chưa?

Hỏi cô giúp việc:

- Đầy đủ chưa?

- Đầy đủ rồi

Khi nào họ cần uống đá: Có; khi nào họ cần uống nước cam, nước chanh... đều có hết. Còn nếu không có nước cam, nước chanh thì cái thái độ của mình quan tâm đến người ta, cái lời nói mình hỏi thăm người ta.

Còn mở miệng ra thì bạn mắng mỗ người ta, rồi bạn nói người ta, rồi bạn chê bai chỗ này làm không được, chỗ kia không làm được, là phải đập đi, rồi phải thế này, thế khác đủ kiểu. Thế thì làm gì mà chửi cãi nhau. Cho nên Phật mới dạy pháp thứ hai là “Ái ngữ”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

“Ái” là thật lòng quan tâm đến đối phương. Người vợ phải giúp chồng dạy con. Khi chồng có một vài sai lầm, chúng ta là vợ cũng phải khuyên nhủ. Đương nhiên khuyên nhủ cũng cần phải chú ý thái độ, chú ý phương pháp nên dùng thái độ gì.

3- Pháp thứ ba: Lợi Hành

“Lợi hành”: *[Là những cái hành vi làm lợi cho đối phương]*

Vì người thường quên điều này điều nọ, chúng ta thường giúp đối phương ghi nhớ một vài điều quan trọng. Có thể đột nhiên họ cảm thấy: “Cũng may có em nhắc. Nếu không đến lúc đó không biết phải mất bao nhiêu thời gian và tiền bạc một cách oan uổng”. Cho nên lợi hành chính là mọi lúc mọi nơi nghĩ làm sao cho đối phương được dễ dàng, để lợi ích cho đối phương.

[Làm việc gì cũng là để lợi ích cho đối phương.]

Ví dụ hôm nay người chồng đi làm về trễ, chúng ta cần phải biểu đạt tâm ý nên bật đèn sáng ngoài hiên, khiến anh ta không cảm thấy trở về nhà tối đen như mực. Sau đó, có thể viết tờ giấy để trên bàn nói: “Em đã nấu cho anh một tô mỳ, anh vất vả quá, ăn xong rồi đi ngủ”.

Như vậy cũng là lợi hành, khiến họ cảm thấy dù công việc có cực khổ nhưng luôn có người đi cùng anh ta.

4- Pháp thứ tư: Đồng Sự

[Mục này có 2 ý:

1) *Dùng “Đệ Tử Quy” để giải quyết mâu thuẫn trong gia đình*

2) *Vợ chồng cùng xây dựng quan niệm chính xác*

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Điều sau cùng là đồng sự. Vợ chồng cùng có sự nghiệp gì? Gia nghiệp. Là xây dựng gia đình thật tốt, giáo dục đời sau thật tốt. Thế nên vợ chồng thường có thể thảo luận nhiều vấn đề về giáo dục con cái.

Vấn đề này thật ra rất nhiều phụ huynh cảm thấy là vấn đề cần phải đột phá.

[Cùng giáo dục về con cái đã đành, cùng cái sự nghiệp này, nhưng mà cũng có những người vợ với người chồng là cũng cần cái người bạn đời của mình là đồng hành trong cái sự nghiệp của mình, động viên mình.]

Chúng ta đem những quan niệm chính xác này nói với một nửa của mình, thái độ thì cũng không nên quá mạnh mẽ. Quý vị không thể nói với chồng khi chồng vừa về:

- Bắt đầu từ hôm nay, vấn đề dạy con cái anh đều phải nghe theo em.

["Phụ phụ hữu biệt" mà. Bây giờ học xong rồi, "Bây giờ toàn bộ việc dạy con là của tôi".]

Có thể vậy chăng? Không thể! Quý vị cũng không thể nói:

- Em từng nghe thầy Thái giảng bài, sau này đều phải nghe theo em.

[Bạn có là thuyền trưởng như tôi chia sẻ ý, để lèo lái cái con thuyền gia đình đi đến bến bờ hạnh phúc thì bạn cứ nhớ đây là thuyền trưởng "tự phong". Có ai bổ nhiệm bạn đâu? Thế nhưng vì bạn học đạo, cho nên bạn phải âm thầm biết bạn phải là người thuyền trưởng - là người lèo lái.]

Nhưng mà cái lèo lái này bạn phải rất là khéo. Khéo ở chỗ nào? Thực ra chồng bạn không học đạo, chồng bạn

chỉ đạo là “hữu danh vô thực”; tất cả đều là do bạn lèo lái hết. Nhưng bạn làm thế nào để chồng mình không nhận ra. Còn nếu như bạn lúc nào cũng phăng phăng, rồi là bạn quyết đủ thứ, rồi bạn không chế đủ thứ, thì đến lúc chồng bạn ra ngoài sẽ có đứa ngon ngọt hơn nó sẽ dễ đi mất.

Thầy Thái nói tiếp:]

Nếu quý vị nói như thế thì lần sau tôi không dám đến đâu nhé. Vì tôi đang đi trên đường nhất định có người đến nói:

- Phải chăng ông là thầy giáo Thái?

Tôi nhất định sẽ nói:

- Tôi không phải.

Vì anh ta mang theo sát khí đằng đằng đến.

[Thầy nói đùa. Trong Đệ Tử Quy có dạy hóa giải mâu thuẫn.

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng về ý thứ nhất này.]

1) Dùng “Đệ Tử Quy” giải quyết mâu thuẫn

[Các bạn đừng nghĩ là Đệ Tử Quy là dạy cho con trẻ nhé. Rồi các bạn sẽ thấy Thầy mở rộng rất là hay.]

Trong Đệ Tử Quy có dạy về giải quyết mâu thuẫn vợ chồng chẳng? Đệ Tử Quy có giải quyết vấn đề của vợ chồng được không? Được.

[Giải quyết thế nào?]

- Ưu điểm của đôi phương phải thấy.

Quý vị xem: “Thiện tương khuyến, đức giai kiến” (có nghĩa là: Cùng khuyến thiện, cùng lập đức), “Kiến nhân thiện, tức tư tề” (có nghĩa là: Thấy người thiện, ta học theo). Vì quý vị chỉ thấy ưu điểm của đôi phương nên họ sẽ rất vui.

- Khuyết điểm của đôi phương phải quên đi.

Tiếp theo là: “Ân dục báo, oán dục vong” (có nghĩa là “Ân phải báo, oán phải quên”). Lúc nào quý vị cũng đều nghĩ đến sự gian nan của vợ, cực nhọc của chồng, quan hệ đó nhất định sẽ rất tốt đẹp. Tục ngữ có câu: “Răng thường cắn trúng lưỡi”, huống gì vợ chồng làm sao có thể không đụng độ?

[Đối với Việt Nam thì có cái câu gọi là gì ạ? “Chồng bát chồng đĩa còn có lúc xô”, thế huống gì là vợ chồng mà lại bảo rằng là không bao giờ có mâu thuẫn?]

Nhưng chỉ cần quý vị không để trong tâm thì đó chính là “Oán dục vong” (Oán phải quên). Thế nên các bạn không nên coi thường Đệ Tử Quy, có thể giải quyết rất nhiều vấn đề trong cuộc sống của quý vị, nên ái ngữ cũng bao gồm cả khuyên nhủ đôi phương.

[Bây giờ lấy nhau rồi lúc nào cũng thấy khuyết điểm của vợ chồng thôi, quên mất tất cả cái tình nghĩa của người ta. Khi chưa xây dựng gia đình thì người ta đến đón, người

ta đến đưa, nửa đêm người ta đi mua chè cho mình ăn trong cái lúc mình đói lòng; không có áo lạnh thì người ta mang áo đến khoác. Quên hết. Thế bây giờ lấy nhau rồi, bắt đầu chỉ có nhìn thấy khuyết điểm.

Tôi ví dụ: Có một hồi cư sĩ Hằng với cư sĩ Tuấn cãi nhau cũng khá là quyết liệt. Ngày nào cũng cãi nhau. Vì sao thế à? Bởi vì cư sĩ Tuấn thứ nhất là cứ đi công tác suốt, mà lúc ấy con Bi còn nhỏ. Thứ hai là cứ lao vào làm ăn hết việc này đến việc khác. Thế thì xong cư sĩ Hằng khóc lóc lên nói với tôi là:

- Con thế này không thể chịu được nữa. Bây giờ con Bi thì nó còn nhỏ như thế, mà suốt ngày là con thôi, lúc nào cũng xách vali đi, mà lúc không đi công tác thì lao đi để kiếm tiền.

Tôi bảo:

- Con hãy quay trở lại cái mục đích. Chồng con ấy, nó lặn lội từ nó đi công tác, rồi là nó đi kiếm tiền, nó làm thêm bao nhiêu thứ để nó kiếm tiền. Không phải là nó muốn gọi là xa vợ, xa con, mà cái mục tiêu của nó cũng muốn rằng cho vợ con mình có một đời sống tốt hơn.

Có nghĩa là oán thì bạn phải quên là đi suốt, nhưng mà ân bạn phải nhớ rằng: à, đây chồng mình lặn lội như thế, cũng lại cuối cùng tựu chung lại là vì thương vợ thương con, và muốn cho vợ con mở mày mở mặt hơn người.

Tôi nói xong câu đấy thì cư sĩ Hằng òa khóc, không kêu gì chồng nữa mà thấy quay trở lại thấy đúng thật,

chồng mình đúng là làm được bao nhiêu tiền đưa về hết. Đây là đối với cư sĩ Hằng.

Đối với cư sĩ Tuấn, tôi nói sao? Tôi nói:

- Con phải nhớ rằng: Trong Đệ Tử Quy, Tiên sĩ Thái có dạy: Lúc đầu thì cái mục đích chúng ta rất đúng, rất là tốt. Tức là muốn để cho vợ con mình được cải thiện về kinh tế, và có một cái đời sống gọi là mở mày mở mặt với thiên hạ. Nhưng đến khi đi vào mãi rồi thì sa đà vào đấy, quên mất cái mục tiêu ban đầu. Thế là cuối cùng chạy đi khắp mọi nơi chỉ còn danh, chỉ còn lợi, không cần thận, (bài sau chúng ta sẽ học) thân thể thì bệnh hoạn, lao tâm, rồi là lao lực, xúc phạm quốc pháp, lang thang nhập ngục. Cho nên là chưa kịp cho cuộc sống của vợ con mình mở mày mở mặt ra, thì gia đình đã tan nát. Vậy thì đi kiếm tiền làm cái gì? Mình phải nhớ đến cái mục tiêu, lúc nào mình cũng phải bám chặt lấy.

Thế thì sau đấy cũng không còn cãi nhau hùng hục như trước nữa.

Cho nên đây mới nói đến là: “Ân phải báo, oán phải quên”. Còn nếu như lúc đấy bạn chỉ nghĩ đến oán, rồi đi suốt ngày, suốt xố, vứt hết vợ con ra, rồi khi về bạn đóng tịt cửa lại, bạn không cho vào nhà nữa, mà bạn quên mất rằng cái mục tiêu ban đầu của chồng bạn chính là thương bạn, và thương con bạn. Nếu bạn nghĩ được điều đấy, thì tất cả những cái kia bạn sẽ thấy không còn giận chồng nữa.

Tiếp tục:]

2) Vợ chồng cùng xây dựng quan niệm chính xác

Cho nên đồng sự cần phải xây dựng trên cùng một quan niệm chính xác. Chúng ta có thể thông qua một vài băng đĩa của cô Dương, băng đĩa về Đệ Tử Quy, hoặc là băng đĩa tôi đang giảng, dần dần kiến lập được nhận thức chung.

[Chồng chưa học Đệ Tử Quy bạn cố gắng đưa dần dần vào. Thế xong rồi cuối cùng là cả hai người là có cái quan niệm chung, cho nên không còn phải cãi vã nhau là đây thầy Thái bảo thế này, người kia thì lại bảo là vị thầy kia lại bảo thế kia, thế là cuối cùng thành mâu thuẫn với nhau.]

Chánh văn 3 chúng ta sẽ kết thúc ở đây.

Bây giờ chúng ta sẽ chia sẻ. Xin chia sẻ thêm với các bạn về câu chuyện người vợ “Đồng sự nhiếp” cùng chồng như thế nào.]

Bài đọc thêm: VỢ HIỀN BIẾT THIỆN ĐÃI CHỒNG

Mai Lan là bạn thân của tôi. Cô ấy là giáo viên dạy Tiếng Anh ở một trường Trung học phổ thông. mấy năm trước, chồng của Mai Lan kinh doanh thất bại, vỡ nợ và phá sản. Các chủ nợ thường xuyên đến nhà đe dọa đòi tiền, áp lực đè nặng khiến chồng cô tiêu hao tâm lực mà mắc trọng bệnh.

[Trong Viện Tâm thần học của bệnh viện Bạch Mai, thì bây giờ cái tỷ lệ trầm cảm phải nói là rất là cao. Tôi có nói chuyện với một số bác sĩ trong đây. Mà lại tỉ lệ trầm cảm cao lại ở chỗ nào? Tóp trẻ rất nhiều. Phần lớn là những người gì? Chủ các doanh nghiệp bị phá sản. Thì cuối cùng là: “Chủ nợ đến nhà đe dọa đòi tiền, áp lực đè nặng khiến chồng cô tiêu hao tâm lực mà mắc trọng bệnh”. Rất nhiều người vì lao tâm, lao lực thế thì cuối cùng phát sinh bệnh ung thư.

Tiếp tục:]

Trong khi sự nghiệp của chồng rơi xuống vực, Mai Lan không những không rời xa chồng, mà còn bình tĩnh và lạc quan cùng chồng để đối mặt.

Cô giúp chồng tìm việc làm, động viên, khuyến khích sở trường của bạn đời.

Bản thân cô thì ngoài giờ làm việc ở công sở còn nhận thêm việc làm để tăng thêm thu nhập cho gia đình.

[Đấy ạ, không trách móc, không mắng mỏ gì chồng, “tôi đã bảo anh thế này, thế khác, anh ngu lắm”, mới thế nợ, thế kia, “để chúng nó lừa cho, chúng nó lấy hết”, không hề.]

“Bình tĩnh, lạc quan cùng chồng để đối mặt, [đấy ạ, chủ nợ đến nhà đòi tiền đe dọa cơ mà] giúp chồng tìm việc làm, động viên, khuyến khích sở trường của chồng. Bản thân cô thì ngoài giờ làm việc ở công sở, còn nhận việc làm thêm để tăng thu nhập cho gia đình.

Sau bốn năm, hai vợ chồng cuối cùng cũng trả được hết nợ. Hai năm kế tiếp, chồng của Mai Lan tạo dựng được một sự nghiệp thành công. Anh không muốn cô phải vất vả và làm việc nữa, chỉ cần ở nhà tận hưởng cuộc sống của một quý bà.

[Thế là, sau khi rơi xuống vực thì lại phục hồi. Cho nên bạn nhớ cái hình tượng cái cây trúc quân tử, ngay từ đầu của cái cuốn “Đường đến hạnh phúc”. Trúc quân tử có bốn biểu pháp, nhưng trong đây có một biểu pháp là gì? Dù khó khăn, vất vả, dù rơi xuống, lại tiếp tục vươn lên, cho nên cây trúc có thành từng đốt.

Tiếp tục câu chuyện về Mai Lan.]

Hai năm kế tiếp, chồng của Mai Lan tạo dựng được sự nghiệp thành công. Anh không muốn cô ấy phải vất vả làm việc nữa, chỉ cần ở nhà tận hưởng cuộc sống của một quý bà. Nhưng cô ấy từ chối, bởi vì trong suy nghĩ của cô, hạnh phúc không phải là phần đầu có được một cuộc sống sung túc, phú quý, mà là quá trình song hành cùng chồng ngay cả khi gian nan, và hoạn nạn.

“Đi đâu cho thiếp đi cùng. Đói no thiếp chịu, lạnh lùng thiếp cam”.

[Chứ không phải là “no thì thiếp chịu, mà lạnh lùng thì thiếp chuồn”, không phải thế ạ.]

Câu ca dao này thật ứng với người phụ nữ thiện lương, biết đồng cam chịu khổ. Một cuộc hôn nhân ấm áp nhất định có một người phụ nữ ở tầng thứ cao.

Người phụ nữ ở tầng thứ cao, có thể ở trên phòng khách [làm quý bà], cũng có thể xuống nhà bếp [làm osin], có dũng khí đối mặt với phong ba bão táp. Tuýp người phụ nữ ấy dịu dàng nhưng kiên cường, lương thiện và không yếu đuối. Cho dù bạn có thể về nhà trễ đến mấy, thì cô ấy vẫn chong ngọn đèn ấm áp để đợi bạn. (Trích “**Vợ hiền biết thiện đãi chồng**” của Khải Phong).

[Phật cũng dạy chúng ta là phải bắt đầu từ gốc mà đi lên, bạn muốn làm Thánh làm Hiền, làm Bồ tát, làm Phật thì trước tiên bạn phải làm người đã. Cho nên về bốn phận vợ chồng, Phật có dạy như sau:]

Trong gia đình, người chồng nên khéo giữ năm việc đối với vợ:

1- Phải kính trọng, biết chiều thuận vợ theo những lời khuyên hợp lý (đấy bạn nhớ chữ hợp lý), đừng nên có thái độ rẻ rúng, tự chuyên.

2- Để ý săn sóc vợ trong việc ăn mặc.

3- Tùy phân sắm sửa đồ tư trang cho vợ.

4- Tín cẩn và giao phó cho vợ hiền nhà cửa, tiền bạc cùng của cải. (bạn lưu ý chữ “Vợ hiền”)

5- Không nên ngoại tình, tư riêng, để cho vợ sanh lòng lo buồn.

Đổi lại, vợ cũng có năm việc phụng sự chồng như sau:

1- Chồng ở ngoài về, phải vui vẻ đón chào.

[Đấy ạ, bạn có thấy giống như là Tiến sĩ Thái chia sẻ ở trong Đường Đến Hạnh Phúc mà chúng ta vừa học không ạ? Không thờ ơ, lạnh nhạt với chồng. Và khi chồng về, đang làm việc gì thì cũng phải đứng dậy để đón, chào hỏi vui vẻ.]

2- Chồng đi làm, vợ ở nhà phải quét dọn, sửa sang trong ngoài cho ngăn nắp sạch sẽ, và lo sẵn cơm nước, chờ chồng về để cùng ăn.

3- Không được ngoại tình; đôi khi bị chồng rầy la, phải nhẫn nại và nhẹ nhàng giải thích, chẳng nên cau có cãi mắng lại.

[Cho nên là các cụ xưa đã có câu là gì ạ? “Chồng giận thì vợ làm lành, miệng cười tủm tỉm rằng anh giận gì”. Đây ạ. Đây chính là như Phật cũng dạy chúng ta đấy ạ. Khi bị chồng rầy la phải nhẫn nại, nhẹ nhàng giải thích, chẳng nên cau có, cãi mắng lại.]

4 - Phải biết nghe lời chồng, không được cất giấu đề của riêng tư.

[Phật thì dạy là phải biết nghe lời chồng. Thế còn Nho gia thì dạy làm sao ạ? “Phu nghĩa, phụ thính”, tức là chồng thì có nghĩa với vợ, và vợ thì phải biết nghe lời chồng.]

5 - Ban đêm, đợi chồng vào nằm rồi, tự mình kiểm soát cửa ngõ, đẩy cất đồ vật, rồi mới đi ngủ sau.

Nói rộng ra, bốn phận người vợ phải gắng giữ trọn vẹn mười bốn điều:

1- Khéo léo trong việc làm.

2- Vâng lời và làm cho xong việc chồng dặn dò, giao phó.

3- Cẩn thận trong việc xuất nhập, thu chi. [Chứ có bảo bạn là chi tiêu cho gọi là tan hoang ra đâu.]

4- Sáng phải dậy sớm.

5- Tối ngủ muộn.

6- Rành rẽ việc nội trợ, nên tập cho biết các việc cần thiết để giúp chồng.

[Đây chính là “Đồng sự nhiếp” đấy ạ.]

7- Trọn bốn phận khi chồng đi vắng.

8- Săn sóc, hỏi han chồng.

9- Dáng điệu từ hòa.

10- Nói năng nhu thuận.

11- Sửa sang, dọn dẹp bàn ghế, đồ đạc cho ngăn nắp.

12- Khéo léo, sạch sẽ trong việc nấu ăn.

13- Rộng rãi, bố thí.

14- Săm các thứ cần dùng cho chồng

Điểm cần yếu là vợ chồng phải trung thực với nhau, không nên có ngoại tâm. Bởi sự tà dâm có sáu điều nguy hại:

1- Khó giữ vẹn thân mình.

2- Gây sự xáo trộn, buồn rầu cho gia đình, con cái.

3- Công việc sanh nhai có thể do đó mà thất bại, sự sản tiêu hao.

4- Thân thuộc khinh chê, trong gia đình thường có sự hiềm nghi, chống trái.

5- Kẻ thù được cơ hội thuận tiện.

*6- Các sự khổ càng ngày thêm buộc ràng, chồng chất.
(Trích trong kinh Thiện-Sanh)*

Trưởng giả Cấp-Cô-Độc ở nước Xá-Vệ cưới vợ cho con. Cô dâu là nàng Ngọc-Gia, con gái một vị đại-thần của vua Ba-Tư-Nặc. Ngọc-Gia nữ tử mình xinh đẹp, cậy thế phụ thân, nên xem thường chàng rể, thậm chí không cung kính cha mẹ chồng, cũng chẳng quy thuận Tam-bảo.

Trưởng giả lo buồn, thỉnh Phật quang lâm giáo hóa. Đức Thế-Tôn đến nơi gọi Ngọc-Gia nữ cùng nhiều lời phủ dụ và bảo rằng:

- Trong đời, kẻ làm vợ có bảy hạng: vợ như mẹ, vợ như em gái, vợ như thiện tri thức, vợ đúng với tư cách

người vợ, vợ như tô tó, vợ như oan gia, vợ như cừu địch. Nay ta vì người giải thích, hãy chú tâm lắng nghe:

1. Thế nào là vợ như mẹ?

- Đó là người vợ nghĩ tưởng đến chồng như mẹ thương lo cho con vậy.

- Mỗi ngày, từ sớm đến tối phụng dưỡng chồng không thiếu sót, thương mến và lo lắng cho chồng từng chút, chẳng khi nào nhàm chán trễ nải.

[Y như người mẹ lo cho con.]

2. Thế nào là vợ như em gái?

- Đó là người vợ biết phục tùng, vâng lời, luôn luôn nhỏ nhẹ kính thuận chồng, như em gái đối với anh.

- Khi có hoạn nạn, vui khổ, đồng cùng chung nhau, tựa tình cốt nhục.

3. Thế nào là vợ như thiện tri thức?

- Đó là người vợ hiểu biết rộng nhiều, thường khuyên chồng điều hay lẽ phải. Khi chồng có việc nan giải thì biết giúp ý kiến gỡ rối.

- Những duyên sự trong ngoài, công tư, đời hay đạo, thường cùng nhau mưu tính, luận bàn.

4. Thế nào là vợ đúng với tư cách của người vợ?

- Đó là người vợ rành rẽ việc nội trợ để cung phụng và giúp đỡ chồng.

- Khi hôm sớm, lúc chồng đi vắng hay ở nhà vẫn giữ tròn bổn phận, không phạm đạo nghĩa, không trái lễ độ.

5. Thế nào là vợ như tôi tớ?

- Đây là người vợ trung thuận, hiền lành, đối với chồng như tôi thờ chúa.

- Khi chồng nặng lời vẫn nhẫn chịu, chồng hiếp đáp cũng không oán hờn chống trả, miệng chẳng khi nào có lời thô, thân thì siêng năng làm lụng không biếng trễ, và tâm thì hằng từ ái.

- Người vợ này trong việc ăn mặc không buồn hiềm vì ngon dở hay xấu đẹp, dù vui khổ vẫn cam chịu, không hai lòng.

[Vợ như tôi tớ.]

6. Thế nào là vợ như oan gia?

- Đó là người vợ thường hay ganh hờn, không có thái độ vui vẻ với chồng. Kẻ này tuy cùng chồng sống chung nhưng xem như ăn nhờ ở tạm.

- Đối với chồng xuống xã, không trợn việc nội trợ, chẳng siêng kể sinh nhai;

- Cũng chẳng để ý gì đến chuyện chăm sóc và nuôi nấng dạy dỗ con cái.

- Có khi còn gây việc phạm pháp, làm liên lụy khổ nhục đến chồng.

[Đấy ạ, vợ như oan gia.]

7. Thế nào là vợ như cừu địch?

- Đó là người vợ sâu độc, hung dữ, ngoại tình.

- Kẻ này hằng có thái độ vô lễ, thù hận, mắng chửi chồng.

- Mưu chiếm đoạt tiền bạc của cải. Khi đã được rồi thì tìm cách ly thân.

- Đôi khi lại đồng lõa với người ngoài để âm mưu hại chồng. Chồng chết thì liền trao thân cho người khác.

- Này Ngọc-Gia! Người vợ hiền lành, trọn đạo đối với chồng, khi mạng chung sẽ được sinh lên cõi trời hưởng phước lạc tự nhiên. Lúc thọ số hết lại được sinh xuống nhân gian làm con cháu bậc vương hầu sang giàu quyền thế, tư dung xinh đẹp, mọi người đều kính mến.

[Bạn đã thấy cái tuần tự các cái bước thăng trầm của một người chưa ạ? Khi mà tu thiện nhiều thì lúc đầu được hưởng lên cõi Trời.

Khi xuống thì đây ạ, bắt đầu làm vua chúa, rồi xong bắt đầu lại tụt xuống lại làm trưởng giả, xong bắt đầu lại cứ tụt xuống mãi, thì cứ dần dần xuống. Xong đến hết như thế,

thì bắt đầu lại đọa xuống gọi kiếp súc sinh, rồi kiếp ngựa quỳ, rồi bắt đầu mới rơi địa ngục. Đây là cái mức độ rơi tuần tự.

Còn có, rất là nhiều chúng sinh thì có thể là tốt một cái rơi từ Trời thì rơi xuống Địa ngục ngay. Ví dụ như trường hợp Hòa thượng có nói về các chúng sinh ở trên cõi Trời, gọi là tầng thứ 18 - Phi Tướng Phi Phi Tướng Xứ, thì tuổi thọ của họ rất cao. Họ ở trong cái cõi gọi là Vô Sắc Giới, muốn gì cũng có, hầu hết. Cho nên họ tưởng họ là Phật, cho nên họ cực kỳ ngạo mạn. Cho nên khi mà họ xả bỏ báo thân, khi mà chết một cái thì lập tức họ rơi xuống luôn địa ngục. Đó! Cho nên Phật dạy:]

- Này Ngọc Nữ Gia! Người vợ hiền lành, trọn đạo đối với chồng, khi mạng chung sẽ được sinh lên cõi trời hưởng phước lạc tự nhiên. Lúc thọ số hết lại được sinh xuống nhân gian làm con cháu bậc vương hầu sang giàu quyền thế, tư dung xinh đẹp, mọi người đều kính mến.

[Đẩy mức độ tụt nó dần dần]

Còn kẻ ác phụ sẽ bị tiếng xấu, hiện đời thân không yên ổn, thường bị ác mộng, oan quỷ theo bên mình, hoặc gặp bệnh khổ cùng tai nạn. Kẻ ấy sau khi chết thì sẽ đọa xuống Tam-đồ.

Ngọc-Gia nữ nghe Phật thuyết pháp xong, hổ thẹn rơi lệ mà thưa rằng:

- Bạch Đức Thế Tôn! Con vì ngu si nên có lỗi với cha mẹ chồng và không trọn đạo người hiền phụ. Từ đây về sau,

đối với chồng, con nguyện làm người vợ như tôi tớ, không dám khinh mạn nữa!

Bạch xong liền quỳ trước Phật, xin thọ giới quy y.

[Đây ạ, kinh Ngọc Gia Nữ. Toàn bộ đoạn này là tôi trích trong “Phật học tinh yếu” của Hòa thượng Thích Thiên Tâm).

Các bạn xem xem, là vợ bạn thì là vợ thế nào ạ? Vợ như em gái này, vợ như người bạn này, vợ như tôi tớ này, vợ đúng nghĩa với người vợ này, hay vợ như thiện tri thức này, hay vợ oan gia, vợ thù địch? Chúng ta tự xem, và qua đây sẽ tự phải rút kinh nghiệm ra, vì Phật đã dạy rất rõ.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 70

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đã kết thúc toàn bộ chánh văn 3. Hôm nay trước khi vào bài mới các bạn sẽ cùng tôi ôn tập lại chánh văn 3 này. Bây giờ mời các bạn đọc cùng tôi chánh văn 3:

*“Đông phải ẩm, hạ phải mát;
Sáng phải thăm, tối phải viếng;
Đi phải thưa, về phải trình;
Thường ôn định, chớ danh lợi mà đổi nghề”.*

Âm Hán văn:

*“Đông tắc ôn, hạ tắc thanh
Thần tắc tĩnh, hôn tắc định
Xuất tất cáo, phản tất diện
Cư hữu thường, nghiệp vô biến”.*

Các bạn có thấy là toàn bộ cái khổ này đều là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” và “Dưỡng phụ mẫu chi thân” không ạ?

- ✓ *“Đông phải ẩm, hạ phải mát” – (Dưỡng phụ mẫu chi thân).*

- ✓ “Sáng phải thăm, tối phải viếng” - (Dưỡng phụ mẫu chi tâm, cũng là dưỡng phụ mẫu chi thân).
- ✓ “Đi phải thưa, về phải trình” - (Dưỡng phụ mẫu chi tâm).
- ✓ “Thường ôn định, chớ danh lợi, mà đôi nghề” vẫn là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”.

Chúng ta phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ:

Tất cả nhu cầu, không còn phải nói là đây tôi phân biệt ra cái này về thân thể này, cái này là về tâm này, cái này là về chí, không phải. Là chúng ta sẽ hiểu một câu khái quát là phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ.

Chúng ta bắt đầu ôn tập câu thứ nhất:

3-1. “Đông tắc ôn, hạ tắc thanh” (có nghĩa là “Đông phải ấm, hạ phải mát”)

Câu này có 3 ý. Ý thứ nhất:

1. Phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ.

Không phải chỉ có lạnh làm ấm, nóng làm mát, mà như trên vừa nói đấy ạ, phải quan tâm đến tất cả nhu cầu của cha mẹ.

Hình thức có thể thay đổi, nhưng bản chất thì không thay đổi.

Ý thứ hai:

2. Phải quan tâm cha mẹ trên những phương diện nào?

Thứ nhất: Chăm sóc thân thể của cha mẹ

Đây là “Dưỡng phụ mẫu chi thân”. Chăm sóc thân thể cha mẹ thế nào?

- *Một là: Mọi việc sinh hoạt bạn đều phải quan tâm.*
- *Hai là: Cung cấp tri thức “Sức khỏe người già” cho cha mẹ.*

Bạn phải làm sao cho thân thể của cha mẹ của bạn được khỏe mạnh. Vậy thì bạn phải cung cấp cái tri thức về sức khỏe người già cho cha mẹ, để cha mẹ cũng tự biết là mình nên làm thế nào. Ngoài ra thì bạn vẫn phải quan tâm, hết sức quan tâm.

Và muốn cung cấp tri thức sức khỏe người già cho cha mẹ thì bạn phải hiểu người già:

- *Ba là: Thay đổi quan niệm của cha mẹ, không thể nào trong chốc lát.*
- *Bốn là: Làm thế nào để “hóa độ” được người nhà ăn chay?*

Tất cả người trong gia đình như cha mẹ, vợ chồng, con cái, cháu chắt, trong này có cha mẹ đấy, vì trong kinh Bản Sự lần trước đã nói cha mẹ nếu như chưa biết ăn chay thì bạn phải làm sao đây để giúp cha mẹ ăn chay. Những năm càng gần cuối đời này rồi thì bạn càng phải nỗ lực để giúp cho cha mẹ điều này.

1- Không áp đặt, dần dần từng bước

2- Về sự: Sao cho đối phương không nhận ra thay đổi

Làm các cái món ăn chay nhưng mà rất là ngon, thế cho nên cuối cùng là cha mẹ cũng không nhận ra, hoặc thậm chí chồng mình cũng không nhận ra đây là ăn chay mà khen: “Ôi, cái món gì mà ngon thế!”

3- Thảo luận từng chút quan niệm chính xác

Bảo: “Không phải một mình con đâu! Đây xem nhé, Hòa thượng thì như thế này. Rồi ví dụ Tiến sĩ Lôi Cự Nam...” (hay tôi cho đây là chính là các món ăn chay của Oshawa) “...cũng nói về ăn các cái thực dưỡng như thế này, đây người ta như thế này, rồi người ta như người khổng lồ, rồi các lĩnh vực này người ta đều ăn chay tốt như thế này”, và mình chứng ra.

4- Tạo môi trường cho đối phương nhận biết

Ví dụ hôm nay là sinh nhật chẳng hạn, thế cùng rủ nhau bảo chồng, bảo:

- Đi ăn nhé, đi ăn hiệu nhé.

Bảo:

- Ờ, đồng ý!

Thế nhưng mà rủ luôn cả bạn bè, đây một số bạn bè cùng đi ăn cho vui. Thế là cuối cùng đến đây, thì đi ăn chay, tất cả cùng đi ăn chay, cả đối phương, các bạn bè nữa mới,

anh ta mới nhìn thấy là ừ bao nhiêu người như thế này, người ta ăn chay mà người ta vẫn hồng hào khỏe mạnh như thế này.

Ví dụ như là cư sĩ Vân Chi chẳng hạn, vẫn cứ từ khi chuyển sang ăn chay vẫn cứ xinh đẹp, hồng hào, thể chẳng hạn, thì người ta cũng sẽ bắt đầu thay đổi dần cái quan niệm ấy đi.

5- Để cha mẹ hiểu, thì mình phải có tri thức về sức khỏe.

Cha mẹ đã không hiểu rồi, mình huyết áp cũng chẳng biết đo, cái gì mình cũng không biết cả, thế thì cha mẹ không thể nào có lòng tin với mình được. Đây ạ, tiếp tục.

Thứ hai là: Chăm sóc tinh thần cho cha mẹ.

Chính là “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”.

- Một là: Phải giữ gìn đức hạnh để cha mẹ yên vui.
- Hai là: Giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm

Đây ạ. “Phụ mẫu duy kỳ tật chi ưu”, là cha mẹ nào cũng sợ con bị bệnh, sợ nhất. Thứ hai là luôn luôn lo lắng là sợ con ốm. Chữ “ốm” mới “bị bệnh” khác nhau. Cho nên muốn cho cha mẹ yên tâm, thì thứ nhất là phải giữ gìn về đức hạnh, thứ hai là giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm.

Tôi rất yên tâm về cư sĩ Trung vì tôi tin là không bao giờ gọi là “vay chằng xỏ quýt” hoặc là làm những cái việc

phạm vào ngũ giới, tôi tin là không. Không sát sinh, không trộm cướp (đương nhiên là nói về ý thô trước đã), không tà dâm, không nói dối, không uống rượu. Tin lắm rồi. Thế nhưng mà tôi luôn luôn lo về cái việc cư sĩ Trung không chịu giữ gìn sức khỏe. Cho nên là phải nhớ là giữ gìn đức hạnh cha mẹ yên vui mới là một, giữ gìn thân thể khỏe mạnh để cha mẹ yên tâm.

○ *Ba là: Lãnh hội được ý cha mẹ suy nghĩ cái gì*

Đây ạ. Chả cần biết gì cả, thế là gọi về cha mẹ còn đang gọi là xúc động chưa kịp nói được lời nào, cha mẹ vẫn còn đang im lặng thì thôi con cúp máy luôn. Cho nên lãnh hội được ý là cha mẹ suy nghĩ gì.

Hoặc về cũng thế, về cái điều này thì thầy Thái chia sẻ mà cả nhà tôi cứ cười lẩn ra, là vì đúng quá ạ. Một tuần thì mới về thăm cha mẹ được 1 lần, hai đứa con thì như thầy nói là chạy Đông chạy Tây, la hét đủ kiểu. Thế là mẹ thì dậy từ sớm để đi chợ mua đồ ăn xong về lại nấu nướng hì hục. Thế xong tất cả 2 vợ chồng thì ngồi ở trên sofa, gác chân lên nhau để xem Ipad. Thế là mẹ thì làm vát vát, đến lúc ăn xong một cái thì bắt đầu ngồi một tý thì: “Thôi! Đi về thôi!”. Thế là cuối cùng lại để lại cho cha mẹ một đống bát đĩa.

Thầy Thái bảo không được như thế. Mà khi về, mẹ thầy Thái về là gì? Là chuẩn bị một số các cái đồ ăn ngon, là cha mẹ thích ăn, mình mang về thế mình chủ động mình nấu để mời cha mẹ ăn. Chứ không phải là một ngày mình nghỉ ngơi mình chơi Ipad, còn bố mẹ già thế, cứ thế lẩn

vào, thì cuối cùng bố mẹ mệt đờ ra. Thì vậy thì bạn chả suy nghĩ gì cho bố mẹ cả.

Tiếp tục ạ.

Thứ ba: “*Dưỡng phụ mẫu chi chí*”, là chăm sóc cái chí của cha mẹ.

Ở đây thì thầy Thái nói là: Thành danh đức hạnh của bản thân. Nuôi con ai chẳng mong muốn về sau con nó thành danh.

Thế nhưng mà Hòa thượng thì đã nâng cấp lên là “*Dưỡng phụ mẫu chi chí*” là phải làm sao dạy cha mẹ vào đạo, dạy cha mẹ niệm Phật, và xây dựng cho cha mẹ một cái chí là quyết tâm liễu sinh tử, thoát luân hồi.

Câu thứ 2: “*Thần tắc tĩnh, hôn tắc định*” (tức là “*Sáng phải tĩnh, tối phải định*”).

Đây là làm cho cha mẹ thực sự yên lòng. Nhớ ạ.

Câu thứ 3: “*Xuất tất cáo, phản tất diện*” (Đi phải thưa, về phải trình) cũng là làm cho cha mẹ yên lòng.

1. Đi thưa về trình với cha mẹ
2. Đi thưa về trình với người thân
3. Đi thưa về trình với lãnh đạo

Câu thứ 4 là: “*Cư hữu thường, nghiệp vô biến*” (Thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề).

Trong cái việc “thường ổn định” này thì không phải là cái nơi cư trú hay là cái nhà bạn phải ổn định, thì không phải như vậy. Đây là các bạn “Y văn giải nghĩa”, vậy thì “Tam thế Phật hàm oan”. Mà cái câu gọi là “Cư hữu thường, nghiệp vô biến”, hay là “Thường ổn định, chớ danh lợi mà đổi nghề” Tiến sĩ Thái có nói đến 3 ý:

1. “Học nghiệp” ổn định - Là phải giữ quy củ

Thứ nhất là: Quy củ trong sinh hoạt, học tập, kể cả ngày nghỉ

Khi bạn còn đi học thì là gì ạ? Học nghiệp ổn định. Học nghiệp ổn định là cuộc sống của trẻ phải quy củ. Từ giờ giấc, sáng dậy như thế nào, rồi tối về giờ nào, học giờ nào đi ngủ, kể cả ngày nghỉ cũng không được gọi là bỏ cái quy củ này.

Thứ hai: Đề phòng những ảnh hưởng xấu từ internet, từ tivi.

- Một là: Rèn luyện cho con cái thói quen đọc sách
- Hai là: Cha mẹ phải thân giáo cho con

2. Sự nghiệp ổn định.

Thứ nhất là: Ngành nghề nên chọn thích hợp với mình

Ngành nghề phải thật sự giúp ích cho xã hội được nhiều nhất. Còn nếu như cảm thấy rằng là tôi đang làm ở chỗ này, nhưng lại tôi lại thấy cái chỗ kia nó có thể hy sinh

phụng hiến cho người được nhiều hơn, tôi vẫn có thể chuyển.

Thứ hai là: Khi đã tìm được cái ngành nghề thích hợp rồi thì sau đó tận tâm, tận lực để phát triển.

Thứ ba là: Không vì mục tiêu danh lợi mà đổi việc.

Bởi vì hy sinh phụng hiến là đi đúng đại đạo. Đi đúng đại đạo thì thiên địa quỷ thần đều giúp bạn, trời Phật gia trì cho bạn. Còn nếu như bạn đi ngược đại đạo thì lập tức họa hại đến liền.

Tiếp tục:

3. Gia nghiệp ổn định - Là gia đình yên ấm

Thứ nhất là: Giáo dục con cái tốt để ông bà yên tâm.

Thứ hai là: Vợ chồng phải hòa hợp

Vì sao tỷ lệ ly hôn cao?

- Trước khi kết hôn thì: Luôn hy sinh vì đối phương. Đây là vì người.

- Sau khi kết hôn thì: Luôn đòi đối phương phải vì tôi. Đây bây giờ lại quay sang chỉ còn vì mình nữa thôi.

Thứ 3: Làm thế nào để hóa giải mâu thuẫn vợ chồng?

Một là: Chuyển ý niệm vì người, không đòi vì mình nữa.

Hai là: Đối đãi vợ chồng quan trọng nhất là thái độ.

- Không thờ ơ, lạnh nhạt với đối phương
- Không nói lỗi đối phương.
- Thường tán thán ưu điểm của đối phương.

Giờ tôi hỏi bạn nào mà thường xuyên là chiến tranh lạnh với lại chồng hoặc vợ giờ tay tôi xem với ạ? Không thèm nói câu gì cả. Hay là được học Đệ Tử Quy rồi các bạn cũng rút kinh nghiệm ạ? Vâng ạ, thế rút kinh nghiệm nhớ ạ.

Thứ 2 nhé, gọi là thường xuyên nói lỗi đối phương, có không ạ? Thường xuyên. Chúng ta nhớ điều ấy, chúng ta sẽ phải thay đổi lại.

Thứ 3 là trước những ưu điểm của đối phương thì chúng ta không hề tán thán câu nào mà chỉ xâm mới xì rồi là chê bai đủ điều, chúng ta có không ạ? Có nhé. Vâng ạ.

Ba là: Dùng “Tứ nhiếp pháp” để thu phục đối phương.

- Pháp thứ nhất là: Bố thí

Chả riêng gì đối với người ngoài, mà đối với vợ chồng cũng thế. Khi bạn đi công tác, bạn không thể nào mua được, ví dụ 1 cái viên kim cương thì bạn không mua được. Nhưng ít nhất là bạn nghĩ đến vợ hoặc nghĩ đến chồng, bạn mua 1 cái món quà gì đấy nhỏ nhỏ, chứng tỏ cái sự quan tâm của mình, như vậy cũng sẽ làm cho đối phương rất là hạnh phúc.

Bố thí, cho nên thầy bảo chỉ cần là cái sự quan tâm thật sự, đấy ạ. Pháp thứ nhất là bố thí.

- Pháp thứ hai là: Ái ngữ

Lời nói luôn luôn thể hiện sự quan tâm mà yêu thương mà hòa ái. Không phải là quát mắng, mình đã đi tu rồi, đến đây chồng đã gọi là ở ngoài kia đợi hết hơi rồi, chồng vừa mới gọi điện một cái:

- Từ từ đã nào, làm gì mà cứ rồi cả lên thế, đúng không ạ? Bạn nhớ, ái ngữ là thứ 2.

- Pháp thứ ba là: Lợi hành

Lợi hành là những cái hành vi bạn làm gì đấy để lợi ích cho đối phương.

- Pháp thứ tư là: Đồng sự.

Điểm sau cùng là đồng sự: Vợ chồng có cùng sự nghiệp gì? Gia nghiệp, xây dựng gia đình thật tốt, giáo dục đời sau thật tốt.

Ít nhất là 2 vợ chồng mà ngược về nghề nghiệp với nhau, không có thể giúp gì được nhau, ví dụ vợ chỉ có thể là làm nội trợ thôi, thế chồng thì lại làm quan to, tôi ví dụ như thế, thì ít nhất bạn có 1 cái sự nghiệp chung nhau là cùng phải giáo dục con cái cho tốt. Nhưng mà rất nhiều bạn ở đây thì hoàn toàn có thể đồng sự với vợ hoặc chồng trong cái công việc sự nghiệp.

Bốn cái phương pháp đây là đảm bảo bạn sẽ thu phục được đối phương.

- *Bốn là: Dùng “Đệ Tử Quy” để giải quyết mâu thuẫn.*

Đệ Tử Quy thế nào?

- *Ưu điểm của đối phương phải thấy*
- *Khuyết điểm của đối phương phải quên*

Đây chính là: “Ân phải báo, oán phải quên”. Chúng ta chuyên môn làm ngược lại, tức là ân thì quên mà oán thì nhớ.

Năm là: Vợ chồng cùng xây dựng quan niệm chính xác để dạy con.

Muốn quan niệm chính xác thì bạn phải dựa vào ai ạ? Đệ Tử Quy, hoặc là dựa vào những lời của cổ Thánh tiên Hiền, không phải của bạn.

Phần ôn tập chánh văn 3 chúng ta tạm dừng ở đây. Bây giờ chúng ta chuyển sang chuyên mục:

TRAO ĐỔI CÙNG ĐỒNG HỌC: VÌ SAO CÀNG HỌC ĐỆ TỬ QUY THÌ CÀNG MÂU THUẪN VỚI NGƯỜI THÂN?

Đồng học Quang Trung chia sẻ:

Con xin tri ân cư sĩ Bà đã chia sẻ bài pháp của thầy Thái. Con còn nhớ, năm đầu tiên học Đệ Tử Quy cũng rất nhiều sự bất đồng với gia đình, thấy người nhà gia đình có đến hàng nghìn lỗi.

Chính vì vậy mà học xong thì càng bất hòa với gia đình. Chỉ về sau nhìn lại chính mình thì mới thấy là do mình học sai, quay lại nhìn vào lỗi mình thì các mối quan hệ của con mới bớt xung đột ạ.

Cư sĩ Bà chia sẻ:

Kính gửi đồng học và các bạn!

Câu chia sẻ này của đồng học rất quan trọng. Vì sao trước khi học Đệ Tử Quy mỗi ngày chỉ nhìn thấy người nhà mười lỗi, mà sau khi học lại thấy người nhà thành một trăm lỗi, thành một nghìn lỗi?

Ở câu hỏi này, tôi xin chia sẻ thành 3 ý như sau:

- 1. Học Đệ Tử Quy là sửa lỗi mình, không phải để soi lỗi người*
- 2. Phàm phu có lỗi hay không? Rất rất nhiều*
- 3. Làm thế nào để thấy được lỗi mà sửa?*

Chúng ta bắt đầu vào ý thứ nhất.

1. Học Đệ Tử Quy là để sửa lỗi mình, không phải là để soi lỗi người

Tiến sĩ Thái có kể về một cái cô giáo, khi mà thấy tập của Tiến sĩ Thái đến dạy Đệ Tử Quy, thì cô giáo có nói là

Đệ Tử Quy có cái gì hay mà học, cái đấy chẳng phải là dạy cho con trẻ hay sao? Sao không dạy Luận Ngữ ấy? Bởi vì cô có đọc sách Thánh hiền.

Có hai khả năng:

- *Một, là bạn nghĩ rằng bạn thiện căn sâu dày, bởi vì cô đã từng học Thánh học, tốt hơn?*
- *Hay là bạn nghĩ bạn còn phải học, còn phải khiêm khuyết rất nhiều, bạn là một phàm phu đầy tội lỗi, để mà sửa? Điều nào tốt hơn?*

2. Phàm phu có lỗi hay không? Rất rất nhiều

Phần lớn chúng ta ở đây đều nghĩ chúng ta đúng, chúng ta tốt, người khác là sai.

Nếu bắt đầu bạn cảm nhận được bạn là người đầy tội lỗi một cách thật sự sâu từ trong tâm, thì lúc ấy bắt đầu bạn mới quyết tâm để sửa.

Còn nếu như bạn vẫn thấy bạn tốt quá, bạn làm được nhiều quá, bạn hiểu quá, bạn đối xử với mọi người coi như là hết ý, hết lòng, cái gì bạn cũng cho người, chia sẻ vì người, ý nghĩ nào của bạn cũng vì người, thì bạn sẽ không sửa được đâu.

Cho nên trong Liễu Phàm Tứ Huấn có dạy: “Chúng ta đều là những kẻ phàm phu tục tử, tội ác tích tụ đầy mình, tựa như lông nhím bao bọc toàn thân nó. Nhưng nếu có hồi tưởng lại những sự việc đã qua, thì thường chẳng thấy có

chỗ nào lỗi làm cả. Đó là vì tâm tình mình thô thiển, mắt bị che phủ kín chẳng tìm ra được lỗi để tu sửa”.

Nay may mắn gặp được đạo Thánh hiền, mới biết rằng ta mở miệng là sai, động niệm là trái, nên mới cần phải tu sửa lỗi mình.

Bạn xem Đệ Tử Quy dạy, chúng ta mới biết nhé, từ kéo rèm cửa cũng sai, đến rẽ queo rộng cũng sai, từ bưng vật nhẹ rỗng bên trong cũng sai, chứ đừng nói đến là cư xử trong ngũ luân thì sai quá nhiều, quá nhiều. Bạn cứ soi vào Đệ Tử Quy bạn thấy cái gì bạn cũng sai mà.

Cái đáng nói là chúng ta học Đệ Tử Quy nhưng lại không dùng Đệ Tử Quy để quán xét lỗi của mình, mà lại toàn dùng Đệ Tử Quy để soi lỗi người nhà. Mà trước tiên là soi lỗi người thân cận, đó là người nhà, đồng nghiệp, bạn bè, họ hàng, nên lúc đầu chưa học thì thấy họ có 10 lỗi, giờ học rồi thì thấy những người thân cận này thành ra một trăm lỗi, một nghìn lỗi. Cho nên càng học Đệ Tử Quy mới càng thấy mâu thuẫn với mọi người thân là vậy.

Có bao giờ bạn trách bạn đâu. Cái gì mà bạn mắc khuyết điểm rõ ràng ra đấy thì bắt đầu bạn đổ cho các nguyên nhân khách quan, tại cái này nó thế này, tại cái kia nó thế kia chứ không thì tôi cũng thế nọ, tôi cũng thế kia.

Bạn đi muộn thì không sao, tại đường đông này, với lại đến thì coi như ông bảo vệ ông ấy đi đâu, đáng lẽ tôi vào là vừa suýt 8 giờ. Thế nhưng mà người mà đi muộn một phút thôi là bắt đầu là bạn khó chịu, rồi là bạn để trong

tâm, rồi bắt đầu bạn tích tụ lại, và bắt đầu là bạn tìm cách là bạn kèn cựa.

3. Làm thế nào để phát hiện được lỗi của mình mà sửa?

Liễu Phàm Tứ Huấn có nói là: Một ngày mà không tìm ra được lỗi của mình, thì coi như ngày đấy trôi qua vô ích.

Cừ Bá Ngọc, cứ mỗi một ngày, ông lại ngày hôm nay ông soi lỗi, ngày hôm sau ông lại sửa, cứ như thế, cứ như thế, đến tận năm coi như ông 50 tuổi còn nhìn thấy lỗi năm 49.

Hòa thượng có dạy phàm phu sẽ không tự thấy được lỗi của mình đâu, cũng như vết nhọ trên mặt mình thì làm sao mà thấy được. Vậy muốn thấy lỗi để sửa thì làm cách nào?

Bốn cách:

Thứ nhất: Lắng nghe người chỉ dạy, góp ý, trách cứ, mắng chửi.

Đây nhé, bạn thấy từng tầng lớp nhé. Lúc đầu là chỉ dạy - ở bề trên, sau đây góp ý - ngang hàng, thế xong rồi bắt đầu đến gọi là nặng hơn nữa không phải góp ý nữa. Góp ý cái này cái kia vẫn còn nhẹ nhàng, xong bắt đầu đến trách cứ, trách cứ là nặng hơn rồi. Xong bắt đầu đến mắng, rồi đến chửi, thậm chí là đánh đòn. Thì Hòa thượng dạy đây ạ:

“Hãy cảm ơn những người khiển trách ta vì họ giúp cho ta tăng trưởng định tuệ; Hãy cảm ơn những người mắng chửi, đánh đập ta vì họ tiêu nghiệp chướng cho ta”.

Nếu mà bạn làm được như thế thì bạn sẽ sửa được lỗi.

Còn nếu như bạn nghe lỗi thì sợ, thì bạn không có cơ hội sửa lỗi, thì bạn không thể đoạn được ác, bạn không thể đoạn được ác thì dù bạn làm thiện bao nhiêu thì cái thùng ấy cũng là thùng rò dáy. Công đức rơi sạch, và cuối cùng thì cái phước bạn làm thiện không đủ để hiển lộ. Cho nên cái quan trọng nhất đầu tiên bạn phải biết cái thùng rò dáy dáy là bạn phải sửa lỗi.

Không thể nói bạn không có lỗi, vì Thánh đã nói là bạn phạm phu là tội lỗi nhiều như lông nhím mọc đầy mình.

Thứ hai: Hàng ngày, hàng giờ soi lỗi người.

Vì bạn soi lỗi người sẽ rất nhanh, cũng như là nhìn thấy vết nhọ trên mặt người khác thì thấy ngay. Vết nhọ trên mặt mình mình không nhìn được. Sau đó quán xét lại xem mình có bị mắc lỗi này của họ không, nếu thấy thì lập tức phải sửa. Đây là “thấy người ác, tự phản tỉnh, có phải sửa, nếu không có phải cảnh giác”.

Thứ ba, giữ thái độ phản tỉnh khi thấy hoàn cảnh tự nhiên có dị tượng, thì phải tự xem lại mình đang hành sai ở chỗ nào.

Ví dụ, Chu Thành Vương thấy trên không có dị tượng, tức là trời xanh trong mà có sấm chớp. Ông trên đường đi về ông thấy như vậy. Thì lập tức ông nghĩ rằng: “Vậy ta đã

làm sai ở chỗ nào? Phải chăng ta đã đối xử với chú ta là Chu Công sai rồi?”. Và quả đúng là như vậy.

Tôi cũng kể với các bạn, mỗi một lần chia sẻ Phật pháp, mà hôm đấy về mà trời mưa to, sấm chớp ùng ùng, lập tức tôi phải xem hôm nay tôi nói sai chỗ nào. Đang chia sẻ mà mất điện, tôi cũng lại phải xem lại, quán sát lại hết từ đầu mình nói sai chỗ nào nhỉ. Và nếu như phát hiện ra cái chỗ nói sai, các bạn đều để ý lần nào ngày hôm sau tôi cũng sám hối với các bạn là tôi đã nói sai chỗ này. Bởi vì chỉ có sám hối như thế tôi mới tiêu được.

Còn nếu như tôi không sám hối với các bạn, tôi im ỉm giấu đi để cho các bạn cho là tôi giỏi, thì phải nhớ là như Hòa thượng nói là, có một câu “bất lạc” với “bất muội” nhân quả mà 500 kiếp làm thân chồn hoang.

Thà rằng là mình nhận lỗi ngay, mình sám hối ngay, các bạn đều biết, các bạn đều tha lỗi cho và đồng thời Chư Phật, Chư Bồ tát, rồi là thiên địa quỷ thần đều tán thán. Tôi luôn luôn chọn cách đấy.

Thứ tư ạ: Nếu thấy lời của Thánh nhân dạy ngược với những gì mình đang nghĩ, đang làm thì phải hiểu là mình đang làm sai.

Không gặp được Thánh nhân thì nói một cách ngắn gọn, mức thấp nhất là bạn hãy soi vào Đệ Tử Quy, điều nào làm ngược với Đệ Tử Quy thì chính là bạn đang làm sai. Thánh nhân không bao giờ sai, và bạn phải tìm cho ra lỗi của mình, không có lúc đấy bạn lại phê phán ngược lên: Không tử có khi câu này cũng sai.

Nhiều bạn tôi thấy học *Đệ Tử Quy* rất nỗ lực, tinh tấn. Tuy nhiên, điều nào hợp với mình đang làm thì bạn tán thán ngay. Nhưng điều nào ngược với cách mình đang làm thì lập tức viện dẫn đủ cách để mình chứng là mình đúng. “Ừ thì Phật dạy là một việc của Phật, đây là từ thời ngày xưa, còn bây giờ thời ngày nay tôi có những cái hoàn cảnh này thì vậy tôi phải làm như thế này”. Đây ạ, nhiều bạn như thế. Không hề biết rằng khi thấy mình làm ngược với lời Thánh hiền dạy thì là mình sai, mình phải sửa đổi về đúng với đường Thánh hiền dạy, chứ không phải lại tìm cách biện minh cho mình.

Nên nhớ lời Thánh hiền dạy là “*siêu việt thời không*”, về bản chất tuyệt đối không thay đổi. Có cái thước đo như thế rồi đây ạ.

Có một lần, tôi có cơ hội được thỉnh giáo một vị cao tăng đương đại. Khi Ngài trả lời, tôi thấy đều đang đi ngược với những gì tôi nghĩ, và tôi đang làm, lúc đó tôi quỳ xuống và bạch với Ngài rằng:

- Những điều Ngài nói luôn luôn đúng. Do đó, nếu con thấy ngược với những gì con đang nghĩ và đang làm tức là con đang sai, con cần phải sửa đổi lại.

Đương nhiên, vị cao tăng này được khẳng định là thiện tri thức. Vì sao thế? Chúng ta sẽ chia sẻ nội dung này vào chương Thân Nhân - tức là thân cận người đức hạnh nhân từ. Còn nếu không, bạn gặp ai bạn cũng áp dụng máy móc lại là không đúng đâu.

Như thế là có 4 cách để phát hiện ra lỗi lầm của mình:

- *Thứ nhất: Lắng nghe người góp ý.*
- *Thứ hai: Hằng ngày hằng giờ ngồi để soi lỗi người, để mình phản tỉnh lại mình*
- *Thứ ba: Giữ thái độ phản tỉnh lại mình khi gặp phải dị tượng.*
- *Thứ tư: Nếu như thấy những điều mình đang làm, đang nghĩ mà ngược với lời Thánh dạy thì phải biết đây là mình sai.*

Đồng học Vân Chi:

A Di Đà Phật!

Con xin giới thiệu với cư sĩ Bà và các đồng học, con là một Phật tử. Con xin tri ân Thầy Thái và cư sĩ Bà đã giảng bài cho chúng con.

Trong bài con rất thích đoạn thầy Thái giảng về Tứ Nhiếp Pháp. Có lần con từng nghe Hòa thượng giảng: Nhờ dùng Tứ Nhiếp Pháp của đức Phật mà Ngài đoàn kết được 9 tôn giáo lớn tại Singapore.

Lúc đó vì trí kém nên con không hiểu Tứ Nhiếp Pháp là gì. Nhờ có bài giảng của thầy Thái và cư sĩ Bà con đã hiểu ra Tứ Nhiếp Pháp là “Phương pháp sống với người, bao gồm: Bố thí, Ái ngữ, Lợi hành và Đồng sự”. Nếu thực hành được Pháp này thì lợi ích rất là to lớn, con xin cố gắng ứng dụng Tứ Nhiếp Pháp vào đời sống của mình ạ.

Ở phần đọc thêm, con xin tri ân cư sĩ Bà đã trích dẫn kinh “Ngọc Gia Nữ” để cho chúng con hiểu về bốn phận làm người vợ.

*Con cũng xin tri ân cư sĩ Quang Trung đã chia sẻ cảm nhận trong quá trình tu học và cư sĩ Bà đã chỉ dạy thêm để chúng con hiểu rõ được mục đích của việc học tập **Đệ Tử Quy** là để soi lỗi mình, phản tỉnh mình. Và phương pháp để nhận ra lỗi mình là lắng nghe góp ý, mắng chửi từ người khác, và nhìn lỗi người khác, sau đó tự quán sát lại mình ạ. **A. Di Đà Phật**”.*

Cư sĩ Bà chia sẻ:

Kính gửi đồng học.

Tứ Nhiếp Pháp là 4 phương pháp dùng để nhiếp thọ chúng sinh.

Bạn trích dẫn “Tứ nhiếp pháp là phương pháp sống với người, bao gồm: Bố thí, Ái ngữ, Lợi hành và Đồng sự”.

*Cũng đúng! Nhưng mà trích dẫn những cái này thì là phải chính xác. Cho nên tôi mới nói lại: **“Tứ nhiếp pháp là 4 phương pháp dùng để nhiếp thọ chúng sinh”**. Nhiếp thọ là, là một cái lực hút cực mạnh, làm sao bạn có thể thu hút được chúng sinh.*

Muốn nhiếp thọ, chính mình cần phải có đức hạnh, có tu trì, có học vấn, bạn mới có thể nhiếp thọ được lòng người.

Cũng xin chỉnh lại câu này mà bạn trích dẫn: “Phương pháp để nhận ra lỗi lầm của mình đó là: lắng nghe góp ý, mắng chửi từ người khác.”

Câu này bạn trích dẫn chưa đúng, vì nguyên bản là bốn tầng lớp từ thấp đến cao. Cụ thể là: lắng nghe chỉ dạy, xong đến góp ý, xong đến trách cứ, rồi mới mắng chửi từ người khác. Như vậy, bạn chỉ có góp ý và mắng chửi, thì bạn đã thiếu mất hai cụm từ đó là “chỉ dạy” và “trách cứ”.

Các bạn cứ hiểu một điều là khi tôi mà trả lời các bạn, tôi cân nhắc từng từ một. Thường là không có từ nào thừa. Hoặc cân nhắc đi cân nhắc lại cái từ này là góp ý, thì từ kia là trách cứ. Từ kia mới đến mắng, từ kia mới đến chửi. Không hề giống nhau, không phải tự nhiên đưa vào một cách tùy tiện.

** **Đồng học Vân chi** “Như vậy con cần phải có đức hạnh, có tu trì, có học vấn đó trước khi muốn thực hành Tứ Nhiếp Pháp phải không ạ?”*

Đây ạ. Tức là đây Vân Chi hỏi như thế tức là Vân Chi nghĩ rằng là vậy thì Vân Chi phải có đức hạnh đã, có tu trì xong rồi hẵng thực hành Tứ Nhiếp Pháp. Tôi bảo:

- Không phải thế! Có thực hành Tứ Nhiếp Pháp thì chính đây là cái việc công phu để cho mình gọi là có đức hạnh và có học vấn.

Sau khi có đức hạnh, học vấn lại quay trở lại dùng Tứ Nhiếp Pháp thì sẽ lại thành thực hơn. Đây chính là giống như “Giải - Hành tương ưng” vậy.

Giống như là con chim có hai cái cánh, và cái xe thì có hai cái bánh, không phải làm cái này xong thì mới đến cái khác. Cũng vậy, không phải bảo chúng ta là phải đoạn ác cho xong rồi mới tu thiện. Không phải thế.

Bạn vẫn cứ đoạn ác, và bạn vẫn cứ tu thiện. Nhưng bạn cố gắng làm sao mà cái vận tốc nước chảy của tu thiện, tôi ví dụ như một cái bình đựng nước mà, nó sẽ lớn hơn cái vận tốc rò rỉ nước của tạo ác, thì trong thùng của bạn lúc nào cũng có nước.

Thế còn nếu như bạn cạn sạch phước thì bạn hãy nhớ đến bao nhiêu vị thầy, mà tôi đã ví là một cái trường hợp là nữ Tổng thống Hàn Quốc.

Cho nên một bên bạn làm thiện, một bên bạn vẫn cứ tạo ác, bây giờ không thể nào một lúc đoạn được ngay, bạn có phải là Thánh đầu, đến Cừ Bá Ngọc mà còn đến năm 50 tuổi còn nhìn thấy năm 49. Thế cho nên là bạn vẫn cứ tu thiện, một mặt bạn vẫn cứ tạo ác thì nó là cái bình bị rò nước. Thế nhưng mà thiện bạn cứ làm, làm sao đẩy để cái tốc độ nước chảy vào bình lớn hơn cái tốc độ nước chảy ra, thì lúc nào trong cái thùng phước của bạn vẫn còn phước.

Chứ không phải là bạn bảo là thôi bây giờ học như thế rồi, phương pháp thứ nhất là đoạn ác. Đây các bạn cứ chấp vào “y văn giải nghĩa” là chết dở. Phương pháp thứ nhất là đoạn ác, thế là bây giờ bảo làm thiện gì bạn cũng không làm, bạn bảo là bởi vì con vẫn còn ác cho nên là để con đoạn cho hết đã.

Thế còn có một cái trường hợp là bạn là gọi bệnh “tác” đấy. Tức là bạn cứ làm, làm, làm, rất là nhiều, nhưng trong khi đấy bạn không hề để ý đến cái chuyện đoạn ác. Cho nên cuối cùng là suốt đời làm thiện, “chung thân vi thiện” mà thiện vẫn không đủ. Chỉ cần có một ngày làm ác, có khi lại chỉ có còn có 1 giờ làm ác thì ác ấy đã dư.

Thế là cả hai cái đều không được. Luôn luôn nỗ lực để đoạn ác, và nỗ lực để tu thiện.

Nhớ, chứ không phải là xong cái này mới làm cái khác, các bạn nhớ nhé. Vâng ạ.

Cũng như nói đoạn ác tu thiện, nhưng không phải chờ bạn đoạn ác xong mới đến tu thiện, mà chính là đoạn ác lại giúp tu thiện đúng đắn và nhanh chóng. Và tu thiện thì lại giúp cho đoạn ác được triệt để hơn.

Ví dụ nói, muốn đoạn tâm tham lại không phải là mình cố gắng không tham, mà Phật dạy là phải bố thí, cúng dường. Đoạn tâm tham chính là đoạn ác, nhưng lại bố thí cúng dường lại là thiện, nhưng hai cái nó lại bổ sung cho nhau. Cho nên bố thí cúng dường thì dần dần bạn sẽ đoạn được cái tâm tham. Không phải là bạn bảo Phật dạy là phải đoạn ác, bây giờ đoạn tâm tham, cứ ngồi nói là: “Tôi đoạn tâm tham, tôi đoạn tâm tham”, còn kiên quyết không bỏ một đồng một hào nào để giúp ai cả.

Tôi hay nói đến tiền là bởi vì chúng ta thường yêu quý tiền nhất, cho nên là tôi hay nói đến tiền.

Làm mãi thành quen thì sẽ đoạn được tâm tham ác, tâm tham tức là ác.

Đồng học Vân Chi:

Con xin tri ân cư sĩ Bà đã từ bi giảng giải cho con. Thừa cư sĩ Bà, con cảm thấy vỡ vạc được ra rất nhiều. Con xin cố gắng dần dần thực hành Tứ Nhiếp Pháp, kết hợp với trau dồi phẩm chất cho mình giống như lời cư sĩ Bà chỉ dạy, là tương tự như “Giải - Hành tương ưng” vậy.

Cư sĩ Bà:

Thực hành Tứ Nhiếp Pháp chính là trau dồi đạo đức, đức hạnh, và học vấn của mình, không thể tách làm hai. Hai cái là một. Khi bạn thực hành Tứ Nhiếp Pháp thì đây chính là bạn trau dồi đạo đức. Chứ không phải bạn lại bảo rằng là con trau dồi đạo đức xong rồi con mới thực hành Tứ Nhiếp Pháp. Không phải thế, hai cái là một. Một là hai, hai là một hết.

Trước đây tôi cứ đọc gọi là “Bát Nhã Ba La Mật Đa Tâm kinh”, tôi không hiểu. Xong mãi đến khi đọc đến các cái pháp của Hòa thượng này thì tôi mới thấy đúng cho đến, trong “Bát Nhã Ba La Mật Đa Tâm kinh” này nói đúng quá. “Sắc bất dị không, không bất dị sắc” - sắc tức là không, không tức là sắc. “Sắc chẳng khác không, không cũng chẳng khác sắc”.

Thực hành Tứ Nhiếp Pháp chính là trau dồi đạo đức, đức hạnh và học vấn, không thể tách làm hai. Trước đây khi đọc pháp Hòa thượng thấy có câu “Mở miệng là sai, động niệm là trái”, mãi cũng cảm nhận được. Thế nên phàm phu

*ngu muội nên mới phải học giáo huấn của Phật Đà và của
cổ Thánh tiên Hiền.*

*Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm
dừng ở đây.*

Ngày mai, chúng ta sẽ chuyển sang học chánh văn 4.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hoá tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

*Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin
cảm ơn!]*

Bài thứ 71

*[Kính chào các bạn đồng học!
Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!*

*Hôm qua chúng ta đã ôn tập xong chánh văn 3
Hôm nay chúng ta sẽ học đến:*

Chánh văn 4

*Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm
Tùy tiện làm, thì bất hiếu.
Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng;
Tự cất riêng, cha mẹ buồn.*

Âm Hán văn:

*Sự tuy tiểu, vật thiện vi,
Cầu thiện vi, tử đạo khuy.
Vật tuy tiểu, vật tư tàng;
Cầu tư tàng, thân tâm thương.*

Chánh văn này có 4 câu nhỏ:

Câu 4.1 và 4.2:

*“Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm
Tùy tiện làm, thì bất hiếu”.*

Câu 4.3 và 4.4:

*“Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng;
Tự cất riêng, cha mẹ buồn.”*

Chúng ta bắt đầu học chánh văn 4.1. và 4.2:]

CHÁNH VĂN 4:

4-1&2. “Sự tuy tiểu, vật thiện vi; Cầu thiện vi, tử đạo khuy” (việc xấu nhỏ cũng chẳng làm, Tùy tiện làm thì bất hiếu)

[Câu này có 3 ý như sau:

1. Cha mẹ cũng không được làm “việc xấu không hợp” dù là nhỏ

2. Cảnh tỉnh trẻ những việc nào?

3. Phải giáo dục trẻ thái độ làm người, thái độ làm việc

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng ý thứ nhất.]

1. Cha mẹ cũng không được làm việc xấu ác dù nhỏ

[Mình thì cấm con, bắt con Đệ Tử Quy con phải đủ các thứ việc bảo nó là không được làm, nhưng mình thì tùy tiện, thích gì thì làm vậy.]

Kỳ thật, rất nhiều bậc đại thiện đều bắt đầu từ việc thiện nhỏ nhất. Rất nhiều người đại ác, cũng là tích lũy từ các việc ác nhỏ.

Lưu Bị có một câu động viên con của ông rất quan trọng: “Đừng cho là việc thiện nhỏ mà không làm. Đừng tưởng việc ác nhỏ nên cứ làm” (Nguyên văn: “Vật dĩ thiện tiểu nhi bất vi, vật dĩ ác tiểu nhi vi chi”)

Ngôn ngữ hành vi của quý vị trong gia đình đều không thể cầu thả, quá tùy tiện, sau này đi ra ngoài sẽ có khả năng phạm sai lầm rất lớn.

[Về sau chúng ta sẽ chia sẻ cái câu chuyện đối với lại cái người học trong đạo. Tức là vì cái hành vi của bạn quá tùy tiện cho nên thầy của bạn mới hỏi bạn một câu là:

- Thế thì theo con là mưa phùn làm ướt thân, hay là mưa rào làm ướt thân?

Thì cuối cùng là kết luận lại là chính là: “Mưa phùn lại làm ướt thân”, bởi vì bạn chủ quan. Cho nên là những cái hạt mưa bụi nó cứ thấm dần, thấm dần rồi là cuối cùng ướt thân bạn. Nhưng trong khi đấy bạn thấy mưa rào một cái thì lập tức bạn phải giương ô lên để bạn che chắn ngay.

Cho nên thầy Thái nói sao ạ?]

Ngôn ngữ hành vi của quý vị trong gia đình đều không thể cầu thả, quá tùy tiện sau này đi ra ngoài sẽ có khả năng phạm sai lầm lớn.

Đương nhiên muốn để bọn trẻ “vật thiện vi” (là ‘chẳng nên làm’), thì đầu tiên thì phụ huynh của chúng ta phải “Vật thiện vi” trước, phải làm gương cho con trẻ noi theo.

Ví dụ như khi xem tivi có thể gác chân lên trên bàn chẳng? Tuy chỉ là việc nhỏ nhưng đem đến cho bọn trẻ một mô phạm rất tùy tiện.

[Ở đây các bạn ai xem tivi gác chân lên bàn ạ?

Tôi ạ! Vâng ạ! Từ khi học cái này xong, mỗi lần tôi giờ chân lên lại sức nhớ ra lời thầy Thái tôi bỏ chân xuống. Chỉ được một tích tắc, tôi lại thói quen tôi lại quên mất tôi lại gác lên. Xong khi gác lên tôi lại nhớ ra, tôi lại thật xuống. Cứ thế coi như cho lên, thật xuống không biết mấy lần. Đủ biết rằng là nghiệp chúng ta rất là sâu nặng.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ví dụ như khi lái xe. Tôi nhớ ở Thẩm Quyển có một thầy giáo, hôm đó ông ta dẫn theo một em nhỏ hơn năm tuổi. Vừa chạy xe, đúng lúc gặp đèn đỏ, ông ta liền dừng lại. Em nhỏ thấy thầy dừng lại, thì liền nói với thầy:

- Thưa thầy, thầy không cần dừng, cứ trực tiếp chạy qua sau đó quẹo lại.

[Tức là làm sao ạ? Cứ chạy qua đi đã, đến ngã tư chạy qua đi xong rồi vòng cái xe lại, thế là không bị phạm luật.]

Học từ đâu vậy? Vì mẹ đứa bé này là cảnh sát. Cho nên việc tuy nhỏ, nhưng đừng vì thế mà làm.

Thầy giáo này nghe xong cũng rất có miễn cảm. Điều này nhất định phải thảo luận với phụ huynh gấp. Con cái chúng ta vẫn chưa có *[các cái]* phán đoán đúng sai, vậy mà chúng ta đã làm mô phạm sai lầm cho chúng xem thì điều này thật đáng sợ.

[Đấy ạ! Sau khi học Đệ Tử Quy xong có lẽ là phải đến cả trăm lần tôi nhắc cư sĩ chồng là không được vượt

đèn đỏ. Vị ấy cứ tùy tiện, vị ấy phóng vượt cả ngoài tốc độ. Thế đồng thời là vị ấy, gọi là đến những cái chỗ cũng ngã tư thế thì:

- Không sợ đâu, qua một cái, vòng.

Ngay cái chỗ ngã tư ở cái chỗ Điện Máy Xanh này cũng thế, lúc đầu họ không cho.

- Vậy đi vào thẳng bên trong cái chỗ Chi Đông một tí xong rồi quay lại.

Hòa thượng có nói về việc giữ giới, thì trong đây có một cái giới, ngoài cái căn bản giới là không sát sinh, không trộm cướp, không tà dâm, không nói dối rồi, còn cái giới uống rượu là được “khai”.

Thì bắt đầu đến gọi là “Nhiếp luật nghi giới” tức là tất cả pháp luật, bao gồm tất cả những quy ước nữa ạ, có văn tự ghi chép của Nhà nước đặt ra, thì bạn đều phải thực hiện hết.

Rồi là đến gọi là “Nhiêu ích hữu tình giới” có nghĩa là gì? Mặc dù Nhà nước không đặt ra, nhưng mà thấy cái này nó lợi lạc cho chúng sinh ta vẫn làm.

Còn đây hẳn hoi Nhà nước đặt ra, thế vậy mà bạn vẫn cứ gọi là vi phạm một cách rất tùy tiện, mà nhắc rất nhiều lần không thay đổi. Tàì! Cho nên lần này xong, nếu như bạn thực sự muốn bít cái lỗ hồng chảy rò rỉ công đức ra ngoài thì bạn nên cố gắng thay đổi. Phải nhớ rằng là mưa bụi thì sẽ ướt thân, còn mưa rào không ướt thân.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Thầy giáo này nói chuyện cũng rất có nghệ thuật, ông ta đi đến và nói với phụ huynh. Ông liền nói:

- Hôm nay con quý vị dạy tôi lái xe.

Mẹ đưa bé lập tức cười to, chắc trong lòng đã biết.

[Các bạn toàn làm những cái điển phạm sai lầm.]

Cho nên thưa quý vị, chúng ta làm phụ huynh không thể biết sai mà vẫn cứ phạm sai, như vậy thật là không tốt.

[Tôi hy vọng là các cư sĩ trong gia đình tôi, ngày hôm nay là lần thứ năm bắt đầu được nghe chính thức câu này trong Đệ Tử Quy thì lần sau sẽ thay đổi, không để tôi phải nhắc nhiều nữa.]

Từ rất nhiều chi tiết nhỏ, chúng ta cần phải có độ miễn cảm, phải làm gương cho bọn trẻ. Khi quý vị có thái độ như vậy, chắc chắn quý vị đột nhiên cảm thấy đức hạnh và học vấn của con mình ngày một tăng trưởng.

[Mình cũng không tăng trưởng, con mình cũng không tăng trưởng. Đã thế ngày nào mình cũng tưởng mình là thiện căn sâu dày, mình là đúng nhất, mình là tốt nhất, mà mình không hề biết rằng mình là phạm phu gọi là tội lỗi đầy mình, nhiều như lông nhím.]

Chỉ khi nào bạn thật sự ngộ ra, rằng bạn là phạm phu nghiệp chướng sâu dày, tội lỗi đầy như lông nhím, lúc ấy bạn sẽ nỗ lực sửa. Mà tôi nói thật với các bạn, mấy năm

chia sẻ pháp, gần đây nhất tôi mới ngộ ra được điều đây. Không thì cứ việc nói với các bạn thôi, nhưng mà không thể nào ngộ được ra rằng là chính mình mới đang là phạm phu tội lỗi sâu dày.

Đến cuối bài này tôi sẽ chia sẻ thêm với các bạn. Mong rằng các bạn từ tôi, các bạn sẽ rút kinh nghiệm các bạn, các bạn sẽ được ngắn thời gian hơn rất nhiều. Đây gọi là “Giáo học tương trưởng sự chất đạo hợp”, giữa thầy và trò có sự cọ xát thì sẽ cùng thay đổi.]

2. Cảnh tỉnh trẻ những việc nào?

[Phải dạy con trước. Nội dung này có 3 ý:

- *Thứ nhất: Hành vi có thể gây nguy hiểm cho trẻ*
- *Thứ hai: Hành vi gây nguy hiểm cho người khác*
- *Thứ ba: Hành vi không được tùy tiện ở nơi công cộng*

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Thứ nhất: *Hành vi có thể gây nguy hiểm cho trẻ*

Đối với trẻ con, có rất nhiều chuyện chúng ta cần phải dặn dò, đặc biệt là phương diện an toàn. Chỉ cần những động tác tạo thành sự nguy hiểm cho sinh mạng, nhất định phải thường xuyên cảnh tỉnh, mà có khi còn không thể chỉ nhắc nhở một lần, cần phải nhắc nhở không mệt mỏi.

[Những hành vi nào ạ?]

♣ *Đi qua đường*

Các bậc cha mẹ à, phương diện nào cần phải cảnh tỉnh? Đi qua đường. Điều này thứ nhất là an toàn; thứ hai là giữ thái độ quy củ.

Chỉ cần là vấn đề an toàn, hoặc là vấn đề giữ quy tắc, thì nhất định bạn phải tuân thủ.

[Không trẻ con cứ tùy tiện chạy qua đường. Cho nên bạn phải dạy nó rất kỹ về điều này, và nếu như nó không nghe. Thậm chí là đánh đòn.]

Hôm qua tôi vừa đi xe với ai nhỉ? Tôi không nhớ. Một cậu bé độ khoảng sáu, bảy tuổi đè hai cậu bé, hai cậu bé. Thế xong rồi mặc kệ ô tô đi lại như mắc cửi như này, cứ lao vụt qua. Cuối cùng ô tô phải tránh như thế này. Thế xong một cậu bé được đè ngồi đằng sau nhảy xuống, cũng giữa đường đông như thế chạy ngược trở lại. Còn hai đứa nữa thì đè nhau chạy qua, mà chỉ có năm, sáu tuổi thôi, mà xe ô tô cứ đi lại như mắc cửi như thế này.

Cho nên các bạn, phải dạy cho con các bạn những cái việc này từ nhỏ, thậm chí là nếu nó không nghe bạn phải đánh đòn.

Thầy đang nói việc qua đường, tôi còn nhắc thêm, nhà tôi thường xuyên nhắc, tức là dạy trẻ khi ở các cái chung cư cao tầng, là tuyệt đối không được ra ban công. Các bạn thấy trường hợp rơi xuống rất là nhiều. Nếu không thì các bạn phải làm cái dây thép để chắn. Và như Chu Bông mỗi một lần ra là tôi bảo với lại cư sĩ Hằng là đánh đòn, cảnh tỉnh cho trẻ, và đồng thời mình phải làm các cái cách bảo vệ cho trẻ.

Đấy ạ! Tiếp tục:]

♣ Đi bơi mùa hè, rồi nghịch điện, lửa, nước sôi...

[Điều phải cảnh tỉnh cho trẻ hết.

Hôm trước cư sĩ Yên đã thấy rồi, không cảnh tỉnh nên là Chu Bi rán một cái quả trứng, thế thì khi đổ dầu vào như thế này, thì cái gas ở bên dưới nó bốc lên thành cả cái chảo lửa ngùn ngụt như thế này. Sợ quá, thế là cuối cùng làm sao ạ? Bê cả cái chảo lửa, vì cái chảo một tay thế này, thế là chạy ra. Thế thì chạy từ trong bếp chạy ra ngoài thì là cô Thơm này, rồi cô Yên này, thế rồi là cô Sâm lúc ấy nữa là hét ầm cả lên. Tôi không biết cái gì, tôi chạy lao từ trên xuống, thì hóa ra là bê một cái chảo lửa chạy. Thế mà may lúc ấy là nó, cuối cùng nó cũng tắt.

Nên tôi bảo là:

- Đây nhé, thầy Thái dặn rất rõ ràng là: Điện là một, lửa là hai, nước sôi là ba, là phải dạy con rất kỹ.

Không hề dạy, cứ để cho nó gọi là sáng nó đi dậy, nó để ăn bát mì ăn liền chẳng hạn. Rất nhiều lần tôi nói rồi, xuống thấy gọi là tự nó bám lên cái bình nước siêu tốc, xong là sôi xèo xèo, xong nó đổ nước vào mì. Tôi bảo:

- Thế sao cái bình nước thì nặng thế mà để con bê?

Thì cứ bảo với tôi là:

- Không làm sao đâu! Không làm sao đâu!

Thế đến lúc nó làm sao rồi thì bạn làm thế nào? Phải nhớ rằng là cái xác suất xảy ra nói chỉ 1% thôi, nhưng nếu bạn không đề phòng, mà đến lúc nó xảy ra rồi thì “hồi ôi” à?

Và quả nhiên y như rằng là về đây với ông bà là phát hiện ra ngay, bẻ cả cái chảo lửa nó chạy từ trong ra, khiếp quá chứ lại. Thế xong rồi nó bắt đầu tấp lửa vào đây. Thế đến khi tôi chạy xuống, thế thì mọi người đã chắc là đã bỏ cái chảo lửa ra rồi, thì là tôi chạy xuống, thì tôi phải lấy cái kem, tôi bôi xoa hết hai bên tay xong niệm Phật. Buổi chiều về thì không có còn nhìn thấy gì, không có rát, không có bỏng đỏ gì cả. Nhưng mà bố mẹ về một cái tôi gọi vào ngay lập tức:

- Đây này, mặc dù con anh chị không làm sao hết, Phật, Bồ tát gia trì và đồng thời là rất đông mọi người ở đây nữa. Nhưng mà phải hiểu là đây này, hai cái tay này là đáng nhẽ là lửa nó lật là nó tấp đấy.

Cho nên thầy nói là từ đi qua đường, tôi thêm cái chỗ, ở chỗ ban công nữa nhé, rồi đi bơi mùa hè, rồi nghịch điện, rồi lửa, rồi nước sôi. Bạn để ý nhé, tất cả những cái ổ điện nhà tôi bạn thấy ở bên ngoài đều có cái nút trắng trắng là tôi cài, cắm vào đấy hết là, Chu Bi, đặc biệt là Chu Bông là không thể nào thò những cái ngón tay út này vào những cái lỗ điện chỗ đấy được, bạn để ý ở chỗ nhà tôi đều có cái đấy. Ai muốn dùng vì tính thì rút cái nhựa trắng ấy ra thì bắt đầu mới cắm được.

Đấy ạ, lửa, rồi nước sôi, rồi đi bơi mùa hè. Phải rất quan tâm đến con trong những cái việc như thế này.

Tôi xin nhắc lại:]

Như thời gian nghỉ hè thường phát sinh một vài chuyện ngoài ý muốn. Các em nhỏ chơi pháo hoa tạo thành hoả hoạn, hoặc chúng hẹn nhau đi bơi, lại không đi thưa về trình.

[Tốt hơn hết là cấm chỉ. Khi nào mình đi, mình mới cho con mình đi, bây giờ con cái thì hiếm, cho nên là mình phải rất quan tâm đến trẻ những cái việc này.

Vì chúng chưa đủ cái khả năng để chúng nhận biết được ai thì là người nên gần, ai không nên gần, đây là nói về người.

Nơi nào thì nên đến, nơi nào thì không nên đến? Vì bây giờ bạn mới gặp Đế Tử Quy, bạn đã kịp dạy chúng đâu. Đây là về nói về nơi.

Rồi là việc nào thì nên làm, việc nào thì không nên làm. Vậy là bạn phải, vì nó không biết, thì tốt hơn hết là bạn phải dạy cho nó thành thực đi đã, chứ đừng quăng con ra rồi để cho gọi là cỏ lau tự mọc, tự lớn thì cuối cùng đến lúc nó xảy ra một cái, thì bạn ân hận cả đời.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên các bậc tổ tông thường nói: “*Lạc bất khả cực, lạc cực sinh ai*” (Có nghĩa là: Vui không nên quá mức,

vui quá mức thì đi đến cái buồn), hoặc ví dụ khi bụng nước nóng, quý vị phải để chúng cẩn thận một chút.

[Các bạn không được chủ quan. Tôi lại nhắc lại như cư sĩ Hằng, cư sĩ Tuấn, bảo: “Không làm sao đâu”. Tôi thấy nó gầy như thế mà cái tay nó yếu như thế mà nó cầm cả một cái bình siêu tốc nước sôi để nó đổ vào mỳ, liệu có yên tâm không? Còn khi nào nó lớn hơn, nó cao hơn, tay nó vững, nó khỏe, được, đồng ý và bạn phải dạy nó trước.]

Những điều này phải nên dần dò từ nhỏ, nên thường dần dò bọn trẻ như vậy, độ miễn cảm của chúng đối với sự an toàn sẽ rất cao, như vậy có thể giảm đi rất nhiều những phát sinh ngoài ý muốn.

[Đó ạ! Nếu các bạn nghe lời thầy Thái, các bạn học ngay như thế thì làm gì có chuyện một chốc ở trên mạng lại là: “Mấy học sinh bị đuối nước”. Một chốc thì lại trên mạng thì lại rằng là: “Mấy học sinh này là trời mưa đi học về bị điện nó rơi xuống đầu là bị chết hết”.

Bạn phải dạy chúng là: “Đây này, khi con đi mưa về như thế này thì không được trú ở gốc cây to”, hoặc như thế này, như thế này... Nếu các bạn thật sự các bạn học thì làm gì xảy ra những cái việc như vậy?

Bây giờ]

Thứ hai: Hành vi gây nguy hiểm cho người khác

[Bạn nhớ nhé, lúc đầu là phải cảnh tỉnh chúng về hành vi nguy hiểm cho bản thân chúng. Bây giờ đến lượt hành vi nguy hiểm cho người khác.]

Ngoài việc chú ý an toàn cho chính mình ra, phải nhắc nhở con cái, chỉ cần động tác gây ra sự nguy hiểm cho người khác, thì tuyệt đối không nên làm. Khi chúng có thái độ như vậy thì lúc nào chúng cũng quán chiếu được ngôn ngữ hành vi của mình có gây tổn thương cho người khác hay không.

Tôi nhớ có một lần đọc được bài báo, một đứa trẻ vì ham đùa, bạn học nó ngồi bàn này, nó lập tức kéo ghế ra khỏi chỗ ngồi, người bạn kia không chú ý đến nên đã ngồi xuống, xương sống rơi xuống đất nghiêm trọng, tạo thành chung thân tàn phế, suốt đời tàn phế. Mượn trường hợp này chúng ta có cơ hội để giáo dục với học sinh:

- Các em xem, một động tác rất nhỏ này gây nên nỗi đau rất lớn cho người khác. Mấy người đau khổ? Các em xem, người bạn học này không biết phải mất bao nhiêu năm tháng, phải nằm ở trên giường bệnh. Các bạn nhỏ à, tự mình nằm thử xem, các em chỉ cần nằm ba ngày thì toàn thân đã mệt mỏi. Vậy mà việc này không chỉ mình người bạn nhỏ đó đau khổ, còn có người đau khổ hơn bạn ấy, là cha mẹ bạn ấy, nhìn thấy một đứa trẻ nuôi hơn mười năm, bây giờ trở thành tàn phế như vậy.

[Cái chuyện mà kéo ghế ra để cho bạn ngồi bộp xuống, cuối cùng ngã chống bốn vó lên đất thì tôi tin là chắc các bạn cũng gặp nhiều rồi, mà không cẩn thận ngày bé mình cũng thế.]

Mỗi lần nhìn thấy, tin rằng đây là một kiểu giày vò, nên đối với cha mẹ cũng là sự tổn thương suốt đời.

Tôi nói tiếp:

- Một người không chỉ cha mẹ quan tâm họ, tất cả người thân yêu thương họ đều vô cùng thương tâm. Thế nên các em nhỏ à, các em chỉ cần động tác nhỏ đã tạo thành nỗi đau cho rất nhiều người, điều này tuyệt đối không được làm, nên **“Sự tuy tiểu, vật thiện vi”** (là “việc xấu nhỏ cũng chẳng làm”) Đây là vấn đề về phương diện an toàn.

Thứ ba: *Hành vi không được tùy tiện nơi công cộng*

[Nội dung này có 2 điểm như sau:

Một là: Đối với đại tự nhiên

Hai là: Đối với mọi người ở nơi công cộng

Đấy, toàn những cái việc tưởng rất nhỏ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta phải nói với các bạn nhỏ, cần phải giữ quy tắc: **‘việc xấu nhỏ cũng chẳng làm’** nên không thể tùy tiện vứt rác lung tung. Vứt rác xem ra chỉ là một chuyện rất nhỏ, nhưng khi vứt rác trở thành thói quen, như vậy tương lai không chỉ làm mất mặt gia đình mà còn có thể làm mất mặt quốc gia nữa.

Một là: Đối với đại tự nhiên

Tôi đã từng nói qua, khi leo núi, nếu quý vị không biết đường thì như thế nào ạ? Trèo như thế nào ạ? Trèo theo chỗ có rác, chính là chỗ có người. Vì đó là hành vi bị ai của con người, không chỉ không có lòng hổ thẹn, mà đối với đại tự nhiên cũng không biết yêu thương bảo vệ.

[Đi picnic, đi chơi các nơi là: Ôi giờ ôi... Tôi nói thật với các bạn chứ, rất lâu rồi tôi không đi chơi những cái nơi đấy. Ừ cái chuyện tu tập thì đã đành, nhưng mà từ bãi biển trở đi, rồi từ các cái dòng sông trở đi, những dòng sông chết. Toàn là ô nhiễm, toàn rác rưởi, toàn băng vệ sinh, rồi toàn là chai lọ, bản không thể tưởng được. Thế cho nên cuối cùng tôi thấy chả có cái hứng thú gì để mà đi cả.

Có lần gia đình tôi cũng lâu lâu rồi, đợt ấy là đi rừng Cúc Phương. Thế thì khi đi rừng Cúc Phương thì mới đi theo cái con đường là trèo trèo qua mấy cái chỗ núi thì lại đi vòng đến cái chỗ nào ý, đại khái là cũng bảo ừ thì ham đi. Thế là cuối cùng đợt ấy đi là tôi mệt quá là bởi vì toàn là leo núi mà tôi cứ thấy tối tăm mù mịt chẳng thấy đường ra đâu. May cư sĩ Hằng có mấy cái kẹo sâm ở trong người mới bảo: “Đây, thế mẹ ngâm”. Thế là đi là cứ mù mịt nhưng mà cuối cùng thì, mặc dù vào rừng đến thế rồi mà vẫn còn thấy rác. Bảo: “Ôi thôi thôi! Thấy rác vẫn cứ là may là bởi vì đây mình chưa lạc, đây mình chưa lạc”. Toàn rác là rác.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Mấy ngàn năm người xưa có như vậy chăng? Có không? Người xưa mấy ngàn năm tiếp thu giáo huấn của Thánh hiền: “*Thiên vi phụ, địa vi mẫu*” (Trời là cha, đất là

mẹ), phải yêu thương quý trọng mảnh đất đã trưởng dưỡng chúng ta. Cho nên dù vứt rác cũng không thể tùy tiện.

[Chẳng biết các bạn có ô tô thì như thế nào, chứ tôi thì đã thành quen rồi, trên ô tô không bao giờ tôi vứt rác xuống dưới đường. Bao giờ trên xe ô tô của tôi, tôi cũng có một cái túi nilon. Nếu chưa dùng làm gì thì tôi nhét vào cái ngăn ghế ở đằng sau. Thế còn nếu khi cần ăn cái kẹo, ăn cái bánh hoặc ăn cái quả, hạt lạc thì tôi đều treo vào cái móc ở cửa xe ô tô, tất cả cho vào đấy, xong buộc lại. Đến khi nào dùng thì vứt đúng chỗ rác. Và tôi cảm thấy là một cái con đường đẹp như thế này mà mình vứt, mở cửa sổ mình vứt các thứ vỏ ra đấy, tôi thấy xót xa vô cùng. Lúc ấy tôi chưa học bài của thầy Thái nhưng tôi đã như thế rồi.

Thậm chí là khi tôi để cái túi nilon ở trên xe ô tô, cái cháu giúp việc của tôi thì khi đi xe ô tô nó hay nôn. Thế thì tôi vẫn để cái túi nilon trên đấy và “Khi cần thì con cứ bảo dừng, cửa xe ô tô cứ mở kính, bà không có cấm”. Thế khi cần thì bảo dừng, thế là có gì là nôn vào cái túi này.

Thế thì nó cũng sợ thì nó cũng đồng ý. Thế nhưng đây mới là cái hành động đáng phê phán. Sau khi nó nôn đầy một túi xong thì nó bấm luôn cái cửa xe ô tô xuống, nó vứt toẹt luôn cái túi xuống đường. Thế là tạo thành cả một cái dây nước nôn của nó là coi như người đi đằng sau, tôi sợ quá mất chứ lại. Bảo:

- Sao con có thể làm được cái hành vi kinh khủng như thế?

Thế nó bảo:

- Thế làm thế nào?

Tôi bảo:

- Đáng nhẽ như thế thì đến khi kết thúc xuống xe rồi mình sẽ tìm cái chỗ vứt rác để vứt. Con làm như thế, bắn hết vào người đi đường, mà người đi đường đây người ta hiền lành đấy, mà mình đi xe ô tô. Chứ nếu gặp phải những cái người ghê gớm, họ vòng xe lên rồi họ chặn xe rồi bắt đầu là họ gây sự thì cuối cùng như thế nào. Các bạn lưu ý.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hai là: Đối với mọi người ở nơi công cộng

[thì sao? Vừa rồi nói với đại tự nhiên. Bây giờ đối với người nơi công cộng.]

Trên mạng internet từng đưa ba bản tin:

Ở cảng Trân Châu nước Mỹ, trên thùng rác đều viết một hàng chữ Trung Quốc. Cảng Trân Châu là nói bằng tiếng Anh, vậy mà ở đây lại viết bằng chữ Trung Quốc: “Xin bỏ rác vào đây”. Vậy viết ở đây là viết cho ai xem?

Ở Hoàng cung Thái Lan cũng là trọng điểm du lịch có tính quốc tế, ở nhà vệ sinh cũng một hàng chữ, cũng viết bằng chữ Trung Quốc: “Đi xong nhớ dội nước”. Viết cho ai xem? Đều là viết cho người Trung Quốc xem.

[Và họ sang đây họ du lịch thì chúng ta cũng đã chết khiếp rồi. Nhưng là đương nhiên nếu chúng ta không học thì chúng ta cũng sẽ như thế đấy ạ, người ta sẽ viết cả tiếng

Việt Nam ở các nơi cho các bạn, nhưng chẳng qua vì các bạn đi du lịch ít.

Tiền sĩ Thái giảng tiếp:]

Ở Viện Thánh mẫu Paris cũng viết một hàng chữ Trung Quốc: “Xin đừng nói chuyện lớn tiếng”.

Như vậy có thể thấy những điều này đều là chuyện nhỏ: Một là nói chuyện lớn tiếng, hai là không đội nước nhà vệ sinh, và ba là vứt rác. Nhưng ba việc nhỏ đã hình thành nên một chuyện lớn, chuyện lớn như thế nào? Người Trung Quốc đã bị những động tác nhỏ này làm mất mặt trên toàn thế giới.

Khi tôi nói với các em những điều này, các em đều nói:

- Thừa thầy, vậy thì xoá nó đi.

Tôi nói:

- Xoá như thế nào? Một người làm việc sai lầm, người ta nói với quý vị, quý vị lại bịt miệng họ lại, họ sẽ không nói nữa sao?

Quý vị bịt miệng của một người, nhưng có thể bịt miệng được của tất cả mọi người chẳng? Không thể! Chúng ta nên cảm thấy xấu hổ, không thể làm mất mặt đất nước mình.

Cho nên phải bắt đầu làm tốt từ chính mình, không vứt rác lung tung, phải duy trì vệ sinh công cộng, an ninh công cộng.

[Nhà ta thì giữ sạch ơi là sạch, còn nhà thiên hạ với lại ngoài nơi công cộng thì tha hồ ném rác, vứt rác ra.]

3. Phải giáo dục trẻ thái độ làm người, làm việc

[Mục này có 3 ý như sau:]

Thứ nhất: Học lực cao chưa chắc đã có “Giáo dục”

Thứ hai: “Giáo dục” thái độ làm người, làm việc cho trẻ

Thứ ba: Phương pháp giáo dục

Chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng về ý thứ nhất.]

Thứ nhất: *Học lực cao chưa chắc đã có “Giáo dục”*

Thưa các bạn, chúng ta suy nghĩ thêm một chút. Quý vị đến Hoàng cung Thái Lan chưa? Có à! Quý vị đều rất có phúc báo, đều đã đến đó. *[Có tiền rồi, có phúc báo rồi].*

Quý vị đã từng đến Paris, thủ đô nước Pháp chẳng? Tôi tin rằng đại đa số người Trung Quốc thì đều chưa đi. Vậy có thể đi đều là hạng người nào? Là lưu học sinh. Đây phần lớn là tầng lớp những người giàu có, địa vị xã hội không kém. Còn có thấy người nông phu ở nông thôn đi Viện Thánh mẫu nước Pháp chẳng? Rất ít!

Cho nên những người đi đều là những người có địa vị trong xã hội, là người có học thức cao, vậy mà hành vi biểu

hiện ra là gì? Đền quy phạm trong sinh hoạt cũng không làm tốt. Điều này nói lên rằng, học lực không nói lên là có giáo dục. Học lực cao chưa chắc đã biết làm người.

Thứ hai: “*Giáo dục*” gì? *Thái độ làm người, làm việc*

Cho nên, giáo dục quan trọng nhất chính là phải hướng dẫn một người có thái độ làm người làm việc chính xác mới đúng. Trong trường học, nếu không thể dạy điều này thì rất quan trọng phải chính là giáo dục của gia đình trước tiên phải cắm chặt căn bản mới được.

[Giữa gia đình và trường học thì đều phải làm sao phối hợp:

(1) Là dạy trẻ làm người,

(2) Là dạy trẻ làm việc.

Nếu trong trường học mà bị khiếm khuyết thì trong gia đình chúng ta phải nỗ lực mà dạy con trẻ, phải cắm chặt căn bản mới được.]

Thứ ba: *Phương pháp giáo dục*

Một là: Cha mẹ phải kết hợp với thầy giáo

Thật ra thầy giáo cô giáo ở trường, đều rất tận tâm tận lực, nhưng vì họ có một người phải đối diện với mấy chục em, thật đích thực là không hề dễ. Cho nên phụ huynh tích cực phối hợp nhiều với thầy giáo thì hành vi sinh hoạt của

con cái sẽ dễ theo nền nếp quy củ. Ở phương diện an toàn, phương diện quy củ đều nên nhớ. **“Việc xấu nhỏ cũng chẳng làm, tùy tiện làm, thì bất hiếu”**.

Hai là: Dạy trẻ phải có lòng hổ thẹn

Quan trọng là dạy trẻ phải có lòng hổ thẹn. Chúng ta làm chức trách của con cháu Viêm Hoàng cũng là “thiệt thòi”. Lúc nhỏ rất sợ người khác nói mình:

- Hành vi này của bạn thật không có gia giáo.

[Lần trước đã chia sẻ là thầy hay nói đến Viêm Hoàng, là hai vị hoàng đế thời cổ đại của Trung Quốc, là Viêm Đế và Hoàng Đế. Còn chúng ta thì gọi là con cháu gì ạ? Lạc Hồng. Vâng ạ.]

Khi nghe đến chữ không có “gia giáo” (là “giáo dục của gia đình”), thì bất luận chúng ta làm gì, lập tức sẽ trở thành bột phóng tung, vì sinh ra sợ hành vi của mình khiến cha mẹ mất mặt.

[Đây chính là “Thân bị thương cha mẹ lo; Đức hạnh kém cha mẹ tủi”.]

Cho nên lòng hổ thẹn đối với một con người là vô cùng quan trọng.

[Bạn để ý nhé:]

“Việc xấu nhỏ cũng chẳng làm, tùy tiện làm thì bất hiếu”.

[Thứ nhất: Đối với các hành vi nguy hiểm cho bản thân, nếu như mà tùy tiện làm, đến lúc xảy ra cái việc gì thì lúc ấy có phải là bạn bất hiếu không?

Là vì là làm sao ạ? Đến Tăng Tử mà khi chịu đòn của cha để cho cha đánh, xong ngất đi, Khổng Tử khiển trách liền. Vì sao? Bởi vì nếu cái thân thể này ông làm sao, ông bị làm sao, ông chết thì ai là người gọi là báo hiếu cho cha mẹ ông lúc cuối đời? Thế là ông đại bất hiếu chứ không phải có hiếu.

Thứ hai: Tức là khi ông bị làm sao, thì tức là ông đẩy cha mẹ ông vào bất nghĩa. Cho nên đối với các cái hành vi mà tùy tiện làm, rồi đẩy ạ, “việc xấu nhỏ” nguy hiểm cho mình, mình làm sao thì tức là mình chẳng bất hiếu thì là cái gì.

Thứ hai là đối với hành vi và đối với lại người khác, mà mình tạo ra những cái sự nguy hiểm như thế cho người. Đấy, cái cậu bé là cuối cùng bị liệt nằm suốt đời như thế. Thì bây giờ không phải riêng một mình cậu bé khổ, bố mẹ cậu cũng rất khổ, và bao nhiêu những người thân yêu của cậu cũng rất khổ. Và làm cái gánh nặng cho toàn bộ xã hội, cha mẹ sẽ nhìn thấy ngay lập tức con mình dứt ruột để ra mình thương xót đến thế nào. Vậy con người bị như thế mà lại do con mình gây ra thì cha mẹ liệu rằng là có yên tâm được không? Cho nên khi bạn làm những cái việc mà gây nguy hiểm đến cho những người khác thế cũng là bất hiếu.

Cái trường hợp thứ ba là làm những cái hành vi thiếu văn hóa, không có giáo dục. Từ vứt rác, thế rồi là,

không giữ vệ sinh công cộng, rồi tuốt tuột các thứ, nói lớn, người ta nhìn thấy người ta bảo là: “Đúng là cái đồ vô giáo dục”. Thế là bạn làm, ví dụ bố mẹ bạn đang đi cạnh bạn mà bạn làm như thế, người ta mắng cho như thế, bố mẹ bạn có mà có cái chỗ nào đất nó nứt ra cũng muốn chui xuống cho xong.

Thế thì phải dạy cho con phải có lòng xấu hổ. Khi nó biết xấu hổ thì nó biết rằng: “À, mình làm những cái việc như thế này thì không những là mình không được rồi, mà đến cha mẹ mình thì làm sao đây?” Khi chúng biết xấu hổ chúng sẽ biết: À thế này thì đúng là làm cho cha mẹ, không còn có dưỡng phụ mẫu chi tâm, chi thân gì nữa. Dạy cho chúng cái lòng xấu hổ trước, đối với các hành vi mà tùy tiện ở các cái nơi công cộng, thì chúng sẽ thay đổi.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết. Bài chia sẻ của chúng ta hôm nay xin tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ học đến chánh văn 4.3 và 4.4: “Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng; Tự cất riêng, cha mẹ buồn”.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 72

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta vừa kết thúc chánh văn 4.1 và 4.2: “Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm; Tùy tiện làm, là bất hiếu”.

Hôm nay trước khi vào bài mới, chúng ta sẽ có một vài ví dụ để minh họa cho câu kinh văn này với:

Chủ đề: “Đừng tưởng việc ác nhỏ nên cứ làm; Đừng cho là việc thiện nhỏ mà không làm”.

Chúng ta sẽ bắt đầu:

1. ĐỪNG TƯỞNG VIỆC ÁC NHỎ NÊN CỨ LÀM

[Ở mục này chúng ta sẽ chia thành 2 đối tượng: Với trẻ nhỏ và với người tu đạo. Bây giờ chúng ta bắt đầu với đối tượng:

Thứ nhất là: với trẻ nhỏ

Năm 2018, cậu học sinh lớp 4 ở Thành phố Hồ Chí Minh vô tình ngồi lên cây bút chì do bạn học đùa đặt dưới ghế, học sinh này bị bút đâm sâu 8 cm vào mông.

[Bởi vì bạn lại tai quái lại đặt cây bút chì nhọn như này ở dưới ghế, thế là cậu kia không biết là ngồi, và toàn bộ cái sức nặng từ trên này ngồi xuống. Cuối cùng bạn biết không? Đâm 8 cm vào hậu môn. Người ta chụp cái ảnh, tôi nhìn thương tâm ghê lắm.]

Do đặc tính hay nô đùa và trêu ghẹo bạn bè của trẻ, giới hạn của việc đùa vui với việc có thể dẫn đến hậu quả đau lòng là rất mong manh. Vào giây phút đùa đó các bạn không lường được hậu quả có thể xảy ra.

*[Đây là “**Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm**” chứ còn là cái gì nữa. Cho nên bạn phải dạy cho con bạn không được làm những cái hành vi gây nguy hiểm cho người, không được làm những hành vi gây nguy hiểm cho mình. Đây là hành vi gây nguy hiểm cho người.]*

Các bác sĩ khuyến cáo các bậc phụ huynh và giáo viên nên thường xuyên nhắc nhở và theo dõi các em trong lứa tuổi học đường, tránh để bút và các vật sắc nhọn dưới ghế, và nên quan sát trước khi ngồi để tránh các tai nạn đáng tiếc tương tự xảy ra.

[Mình là giáo viên, khi vào các em nó đứng lên cái, mình cũng nên là nhắc nhở: “Trước khi cô mời các em ngồi xuống thì đề nghị các em tuyệt đối không em nào được đùa, trêu bạn bằng cách là đặt các vật nhọn ở dưới ghế hoặc rút ghế của bạn khác, và các em trước khi ngồi cũng nên quay lại để nhìn lại xem, cô cho phép”.

Mình làm 10 lần như thế xem có ăn vào cái đầu của học trò không, thì chúng sẽ không gây như thế với bạn nữa.]

Trường hợp khác, một học sinh dân tộc Mông Dao tỉnh Đắk Lắk nghịch ngợm chui đầu qua song cửa của lớp học rồi mắc kẹt ở cửa lớp học. Phải mất 30 phút thầy giáo mới tìm cách để giúp cho cậu học sinh này thoát ra khỏi được cái chần song cửa.

[Ngày trước thì cư sĩ Trung cũng nghịch ngợm, thì lấy cái gì? Lấy cái hòn bi để nhét vào mũi này. Không thể nào mà cậy ra được, cuối cùng khóc văng cả lên, lúc ấy học lớp 2. Thế là cuối cùng bố mẹ ra, là người thì bịt, rồi người thì gấp mãi mới lôi được cái hòn bi ra. Nghịch tình, nghịch quái thế.

Thế một lần khác thì thấy cái chìa khóa xe máy của bố, thì cho vào giữa hai cái kẽ răng này. Thế là cũng không rút được ra, cứ một cái chùm chìa khóa cứ lủng lẳng thế này, thế là kêu khóc ầm cả lên. Cả nhà phải tìm mọi cách thì mới rút ra được cho.

Cho nên tất cả những cái trò đùa theo cái kiểu tình quái thế này, thầy nói là từ đi qua đường này, rồi nước, rồi điện, rồi lửa, rồi tất cả các thứ, rồi ban công là bạn phải cần dặn trẻ, dạy dỗ nó từ rất sớm, phải tạo cho chúng thành thói quen, mà nếu không thì sẵn sàng là rút roi ra, dùng “pháp trị” luôn.

Cho nên cổ nhân mới có câu là gì ạ? “Ngoạn nhân thì táng đức, mà ngoạn vật thì táng chí”, có nghĩa là đùa

với người quá thì mất đức, còn chơi bời quá thì mất hết cả chí hướng.

Thứ hai: Với người tu đạo

[Đây chính là câu chuyện mà tôi đã đưa ví dụ từ bài 71 trước đây ạ (từ hôm qua).]

Có một người đệ tử vì không chú ý tới các tình tiết, các chi tiết nhỏ trong khi đối nhân xử thế, tự nhận rằng không câu nệ, các tình tiết nhỏ ấy không quan trọng, không liên quan gì đáng kể.

Một ngày, vị thiền sư hỏi đệ tử của mình:

- Con có biết mưa rào và mưa bụi, loại mưa nào sẽ dễ dàng làm ướt quần áo của chúng ta không?

Người đệ tử nhanh nhẩu trả lời:

- Đương nhiên là mưa rào rồi ạ!

Thiền sư nói:

- Nhưng mà trong cuộc sống, dễ dàng làm ướt quần áo người ta lại là mưa bụi chứ lại không phải mưa rào đâu.

Người đệ tử tỏ vẻ khó hiểu:

- Mưa rào hạt mưa nặng hạt, còn mưa bụi thì phát phát nhẹ bay, sao có thể dễ dàng làm ướt được quần áo ạ?

Thầy trả lời:

- Bởi vì một khi nếu trời đổ mưa to, mọi người nhanh chóng cảnh giác hơn, người mang theo dù liền mở dù lên che mưa, người không mang theo dù thì liền trú mưa dưới những mái hiên.

Nhưng nếu chỉ là mưa bụi, mọi người sẽ khó có cảm giác thấy ướt ngay, hoặc là có cảm giác thì cũng không can chi, cho rằng lát phát vài hạt mưa nhỏ, không đủ để làm ướt quần áo. Thế là họ cứ tự để mình đi trong mưa như thế, bất tri bất giác - như thế không hề hay biết, không thể cảm nhận thấy kẽ hở, cứ để hạt mưa lâm li thấm ướt hết cả quần áo.

Người đệ tử im lặng lắng nghe.

Vị thiền sư giảng tiếp:

- Trong đời nhân xử thế, lời nói và cử chỉ của chúng ta, ví như một cử chỉ của tay, một cái nhấc chân, một hành động biểu đạt tình cảm hay một câu nói. Những điều này đều giống như hạt mưa bụi nhỏ bé kia, nhìn thì rất là nhỏ, nhưng nếu không để tâm chú ý, không thận trọng cảnh giác sẽ trở thành sơ hở hay vô ý mà làm ướt hết ‘quần áo’ của người khác, tổn thương và phung hại người khác. Đồng thời là nguyên do ‘ướt’ sang cuộc đời của chính mình, khiến cuộc đời của chính mình phải chịu tối mờ, nan khó và tổn thất.

Người đệ tử trả lời:

- *Đệ tử cuối cùng đã thấu hiểu vì sao mưa bụi lại dễ dàng làm ướt được quần áo của mọi người, là bởi vì người ta buông lỏng cảnh giác đối với mưa bụi.*

Cổ nhân có câu: “Vô lậu phương vi nhân sinh chi viên mãn” - đời người mà thực hiện được tới các phương đều vô lậu, không rò rỉ, không kẽ hở, ấy chính là đi đến cảnh giới của viên mãn.

[Cho nên đừng tưởng việc ác nhỏ mà mình cứ làm.]

2. ĐỪNG CHO LÀ VIỆC THIỆN NHỎ MÀ KHÔNG LÀM

Có một người nọ đến Mexico du lịch. Một hôm, vào lúc chiều tà, khi ông ta đi dạo trên bãi biển, chợt thấy phía xa có một người như đang nhảy múa. Khi đến gần mới hay đó là một thổ dân đang nhặt thứ gì đó trên bãi biển, rồi ném mạnh xuống biển. Cứ thế, anh ta liên tục nhặt rồi ném, ném xong lại nhặt.

Người khách du lịch tò mò đến thật gần để xem. Hóa ra anh chàng kia đang ra sức nhặt những con sao biển đã bị thủy triều đẩy dạt vào bờ. Người nọ ngạc nhiên hỏi:

- Này anh bạn, tôi quả thực không biết là anh đang làm gì?

Chàng trai trả lời:

- Tôi đang ném mấy con sao biển này trở về biển. Ông thấy đó, bây giờ thủy triều đang rút, sao biển bị thủy triều đẩy dạt vào bờ. Chúng sẽ chết rất nhanh bởi thiếu oxy.

- *À, ra thế. Nhưng sao biển trên bãi biển này nhiều không đếm xuể, liệu cậu có thể ném được tất cả chúng trở về biển không? Dù có được chẳng nữa, thì cậu thử nghĩ xem làm sao có đủ thời gian để cứu sống tất cả chúng? Cậu có nhận ra việc làm của mình chẳng có tác động là bao hay sao?*

Chàng trai khẽ cười, tiếp tục nhặt sao biển, vừa ném vừa bảo:

- *Nhưng ít nhất tôi cũng cứu sống được con sao biển này.*

Bất kỳ việc gì cũng phải tích lũy từ cái nhỏ mà nên, nếu không, sao có được sự nghiệp lớn mai sau.

“Việc tích thiện cũng như lưu giữ vật dụng, nếu chăm chỉ cất giữ ắt sẽ đầy kho, còn biếng nhác không chịu tích lại thì vơi chứ không đầy” (Nguyên văn “Cần nhi tích chi, tắc mãn; Giải nhi bất tích, tắc bất mãn”) (Trích: Liễu Phàm Tứ Huấn)

[Đó, chỗ này thì xin chia sẻ với các bạn một câu: Có phải là chúng ta đều rất cần có “Đại phước báu lúc lâm chung” không? Rất cần.

Vậy mà, tôi vẫn nói ạ, cái thùng công đức của bạn, cái thùng phước của bạn nếu như mà bạn, đây ạ: “Việc tích thiện cũng như lưu giữ vật dụng, nếu chăm chỉ cất giữ ắt sẽ đầy kho”.

Thế thì cái thùng này của bạn, việc nhỏ bạn cũng tích, việc lớn bạn cũng tích. Vậy thì cái lưu lượng của cái dòng chảy việc tích thiện vào sẽ nhiều, thế còn việc ác thì bạn đoạn, thì cuối cùng cái lưu lượng nước bị rò rỉ ra nó sẽ ít. Vậy thì trong cái thùng của bạn ít nhất là lúc nào cũng có phước.

Còn nếu như bạn không chịu tích trữ, mà bạn lại chỉ có làm ác thôi, tùy thuận theo tập khí của mình, thì cái dòng tích thiện vào nó sẽ rất nhỏ, hoặc là không có. Mà cái dòng chảy ra do cái ác ý thì nhiều cuối cùng cái thùng phước của bạn rỗng không. Bạn lấy đâu ra đại phước báu lúc lâm chung?

Tôi vẫn chia sẻ với các bạn điều này, nhưng đến khi nào mới ngộ ra? Rất gần đây. Tôi vẫn nói với các bạn là: Tôi từ con ruồi, con kiến hay con muỗi khi tôi thấy chết một cái tôi cũng mang ra để chôn bởi vì được cái gì? Vì được là chôn một xác súc vật chết thì mình được một công theo Công Quả Cách.

Nhưng vẫn không cảm nhận được ra. Cho đến rất gần đây thì bắt đầu tôi mới cảm nhận được cái điều như Hòa thượng gọi là: “Tùy hỷ công đức”, tức là khi người khác làm thiện, có khi mình chỉ cần khen ngợi, tán thán là mình cũng được toàn bộ công đức mà họ đã làm. Mình vô cùng cần tích phước, tích thiện để lúc lâm chung mình có đại phước báu.

Vậy tại sao khi các bạn làm thiện, tôi không tri ân các bạn?

Tôi phải tranh thủ ngay cái lúc này là mình phải tích phước, trước tiên là vì mình đã, là cái kho phước của mình, đây như tích trữ vật dụng, thì là nó sẽ đầy lên dần dần. Thứ hai cũng chính là khuyến tấn, gọi là “Cùng khuyến thiện, cùng lập đức”, thì tại sao mình lại không làm, mình lại bỏ qua những cái cơ hội như thế?

Cho nên hôm qua mặc dù tôi rất là bận, các bạn về, cư sĩ Nhàn có nhắn lại cho tôi là: “Chúng em làm xong hết rồi không qua chào cư sĩ Bà được thì chúng em về”. Tôi cũng không có thời gian để tôi xem, nhưng mà lúc cuối bạn thấy không? Lúc 11h đêm là tôi vẫn nhắn để tri ân các bạn.

Thế đây là việc tích thiện cũng như lưu trữ vật dụng. Khi nào thì bạn nhận ra được điều đấy? Khi bạn nhận ra được điều đấy tức là bạn hàng ngày bạn đều có một tí của nải tích vào cái kho này của mình.

Còn nếu bạn không nhận ra được thì cứ hàng ngày, hàng ngày những việc thiện nhỏ đấy bạn không tích. Không chăm chỉ cất giữ ở đấy thì kho của bạn lúc nào cũng vơi. Cho nên bạn phải nhớ từng việc nhỏ tí như thế.

Ngay cả đối với những người trong gia đình cũng thế thôi.

Bây giờ lại nói đến cái việc là “Đừng tưởng việc ác nhỏ nên cứ làm”.

Thầy Thái vừa nói đấy ạ, từ những cái hành vi mình cư xử, rồi là mình ngồi mình gác chân mình xem tivi, rồi mình thế này thế khác. Bởi vì Đệ Tử Quy có dạy bạn là gì?

“Đi thong thả, đứng ngay thẳng; Chào cúi sâu, lạy cung kính”. Gì nữa ạ? “Chớ giẫm đạp, lên bậc cửa”, “Chớ ngồi dang, không rung đùi”.

Bởi vì tất cả những cái đấy thầy Thái bảo đây những cái hành vi này không phải dạy bạn là dạy không, mà đây chính những cái hành vi này là đi theo đúng pháp tắc đại tự nhiên.

Cho nên mới nói là gì ạ? Đứng như tùng. Tại sao cây tùng nó vững thế? Vì nó đứng thẳng như thế này. Ngồi thì sao ạ? Như chuông. Đây toàn là những cái thế theo pháp tắc đại tự nhiên. Ngồi rất là vững. Gì nữa ạ? Nằm như cung. Và đi? Đi thì như gió. Bạn làm theo tất cả những cái pháp tắc đại tự nhiên đấy thì thân thể bạn khỏe mạnh.

Còn thầy Thái bảo bạn lại thích là ngồi trên salon, rồi là ngửa nghiêng vẹo thế này, thì thầy Thái bảo thế này thì chẳng bao lâu bạn sẽ bị vôi hóa cột sống ngay, và đồng thời bạn sẽ bị thoát vị đĩa đệm ngay. Bởi vì tất cả những cái hành vi này bạn đều không thực hiện theo đúng cái quy tắc của pháp tắc đại tự nhiên.

Thế thì bạn tùy tiện từ hành vi của bạn, cho đến một lời nói với người, cho đến một ý nghĩ với người. Ý nghĩ từ những ý nghĩ khó chịu, từ những ý nghĩ tích lỗi của người trong tâm, rồi nó bật ra thành lời nói, rồi nó bật ra thành hành vi bất kính.

Ngồi trước mặt cha mẹ giờ hết cả hai chân lên như thế này, xong gác lên bên trên thế này. Xong cha mẹ hỏi, quay sang:

- Cái gì ạ?

Thế là hàng ngày những cái việc ác nhỏ ấy bạn cứ làm, thì nó y như là cái mưa bụi ấy, thì nó dần dần nó sẽ làm bạn thấm ướt và cuối cùng thì bạn không thể nào thành tựu được đạo quả.

Cho nên “Đừng tưởng việc ác nhỏ nên cứ làm”, mà “Đừng cho là việc thiện nhỏ mà không làm”.

Không biết là hôm nay tôi chia sẻ thế tôi rất mong là các bạn ngộ ra, bởi vì tôi mất bao lâu tôi mới ngộ được điều này.

Thế là khi mà cái tâm này của mình cứ thường xuyên tích từ những cái nhỏ đấy. Thực ra đến khi bạn làm bạn quen đi rồi thì bạn sẽ không nghĩ là những cái hành động ấy của bạn là tích thiện đâu. Bạn cứ làm như một cái thói quen. Đây là “Từ hành vi chuyển sang thành thói quen” này, xong “Từ thói quen chuyển sang thành thành ý”; “Từ thành ý chuyển sang khí chất”. Bạn thành công.

Cho nên cứ chờ những cái công việc thật to lớn để làm nhưng mà cứ thường xuyên bị nước chảy rò rỉ, rò rỉ như thế, thì cuối cùng cái kho phước của bạn hết sạch cho mà xem.]

“Cả đời làm thiện, thiện còn chưa đủ; một ngày làm ác, ác đã thừa rồi”. (Nguyên văn: “Chung thân vi thiện, thiện dư bất túc; nhất nhật hành ác, ác tự hữu dư”).

[Tiếp tục, đến chánh văn...

4-3 & 4.4 - “Vật tuy tiểu, vật tư tàng; Cầu tư tàng, thân tâm thương” (Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng; Tự cất riêng, cha mẹ buồn)

[Mục này có 5 ý, bạn để ý bạn sẽ thấy cấp độ tăng dần, lúc đầu là từ người thân, sau đấy là tỏa ra đến người sơ. Đây ạ, các bạn nghe nhé:

- 1. Tài vật trong gia đình không được cất giấu riêng (đây là đối với người thân)*
- 2. Tài vật của người dù nhỏ cũng không được lấy (đây là đối với người ngoài)*

Bạn làm được 2 điều này là bạn đã thực hiện được ngũ giới – “không trộm cắp”.

- 3. Tài vật của mình phải biết để người cùng hưởng*

Đến đây, không những là bạn đã không lấy của người, mà bạn còn xả bỏ của mình nữa. Nâng cấp lên rồi đấy ạ, bạn đã tu Bồ tát đạo, lục độ thì pháp thứ nhất là bố thí. Tiếp tục:

- 4. Tài vật người cho tặng mình cũng không tham*
- 5. Tài vật công cộng không được lấy dùng riêng*

Chúng ta sẽ bắt đầu. Mục 1 là:]

1. Tài vật trong gia đình không được cất giấu riêng

Mục này là tôi thêm vào, không có trong bài giảng của Tiến sĩ Thái. Xin chia sẻ thêm với các bạn hai câu chuyện:

- Câu chuyện thứ nhất là biểu pháp xấu cần phải tránh.

- Câu chuyện thứ hai là tám gương cần noi theo.

Mời các bạn nghe.]

Chuyện thứ nhất:

Đời nhà Đường trong khoảng niên hiệu Trinh Quán, Quán trưởng Xứ Ngụy Vương Phủ ở Kinh Triệu là Vi Khánh Trị có một đứa con gái mất sớm. Cả hai vợ chồng đều hết sức đau đớn và thương tiếc.

Sau đó 2 năm, Vi Khánh Trị có dịp đãi khách, mua về một con dê để chuẩn bị giết thịt. Đêm đó người vợ của Khánh Trị nằm mộng thấy con gái hiện về mặc quần xanh áo trắng, trên đầu dắt đôi trâm ngọc, khóc và nói với mẹ rằng:

- Khi con còn sống thường lấy tiền của cha mẹ mà tiêu dùng, mà không hỏi xin, nay phải đọa làm thân dê để trả nợ. Sáng ngày mai con sẽ bị giết. Con dê xanh đầu trắng chính là con đó, xin mẹ thương mà cứu vớt.

[Cái số tiền lấy là để dùng mua hộp phấn sáp, không đáng bao nhiêu cả mà cứ nghĩ là cha mẹ mình nhiều tiền mình lấy có một tí đáng cái gì.]

Người mẹ thức giấc, kinh hãi, lập tức đích thân đi xem, thấy con dê sắp bị giết quả nhiên là nửa thân màu xanh, đầu trắng. Lại có hai chòm lông trắng trên đầu phẳng

phát giống đôi trâm ngọc. Bà lập tức bảo gia nhân dừng lại không được giết.

Lát sau thì Vi Khánh Trị đến, thấy khách đã tới nơi mà việc nấu nướng còn chưa xong thì giận lắm, quát nạt nhà bếp, nhà bếp sợ tội lập tức phải giết dê. Đến khi dọn lên, khách mời không ai dám đụng đũa.

Khánh Trị thấy lạ gặng hỏi, quan khách đều đáp rằng:

- Trong lúc giết dê, chúng tôi từ xa đều nhìn thấy đó là một đĩa bé gái.

Đến khi Khánh Trị hỏi lại người vợ mới biết rõ sự việc. Trong lòng đau đớn muôn phần, không bao lâu sau phát bệnh mà chết. (Trích: An Sĩ Toàn Thư - Giết dê hóa giết con gái).

[Nếu như cái vị con gái này mà xin:

- Cái này con cần phải mua, cái này cha mẹ cho con.

Mà lại nhà làm quan to thế thì chắc là cũng cho thôi chứ. Thế nhưng đây là cái hành động tưởng là nhỏ cho nên tùy tiện làm. “Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng, tự cất riêng, cha mẹ buồn”. Buồn không? Cuối cùng thì đau lòng quá, rồi là sau phát bệnh mà chết.]

Câu chuyện thứ hai:

Cố Hùng là người rất hiếu thuận, ông là con trưởng trong nhà, còn có 2 người em hãy còn nhỏ dại. Người cha

thì rất mực thương yêu các con. Nhưng cảnh nhà không được dư dả nên lúc nào cũng thiếu trước hụt sau.

Cố Hùng đi dạy học ở xa, nhận được tiền lương chỉ giữ lại vừa đủ tiêu các vật chủ yếu cần thiết, còn bao nhiêu thì gửi về cho cha để lo cho gia đình, nuôi dưỡng các em.

Mùa xuân năm Canh Tý, Cố Hùng nhận lời mời đến nhà bà Họ Trương làm gia sư. Ngày mới đến dạy, bà Trương biết Cố Hùng là con nhà nghèo, việc chi tiêu cá nhân thường eo hẹp, liền trả đủ tiền lương trọn một năm, đồng thời bảo ông:

- Số tiền hôm nay tôi đưa cho Thầy, chắc chắn cha Thầy không biết đến. Ở đây có người vừa rao bán một ruộng lúa non, vậy Thầy hãy dùng số tiền này mà mua, đến mùa thu hoạch có thể kiếm được một số lời cũng khá. Như vậy thì tiền lương Thầy gửi về nhà thì vẫn đủ, mà còn thêm cả một số tiền lẻ để chi dùng.

Cố Hùng hết lời cảm ơn ý tốt của bà Trương, song ông nghiêm nghị đáp:

- Tôi không thể làm như thế, cha tôi vẫn còn đó, dù việc lớn hay việc nhỏ đều phải do ý cha tôi quyết định. Tôi nay tuy đã lớn khôn ra ngoài kiếm sống, nhưng vẫn không dám vượt quyền cha. Tiền kiếm được xin trọn gửi về nhà tùy ý cha tôi định liệu. Cho dù làm theo lời bà có kiếm được thêm tiền nhưng giấu diếm cha tôi là chuyện tôi không thể làm.

Thế là sau khi nhận đủ tiền lương cả năm, Cố Hùng liền gửi trọn hết về cho cha.

Do Cố Hùng tự mình nêu gương hiếu thuận, nên con cái ông về sau đều có phẩm hạnh rất tốt. Con trai ông là Tế Minh thi đậu tiến sĩ từ khi còn trẻ, làm quan đến chức Hàn lâm Học sĩ. (Trích trong: Đức Dục Cổ Giám - Con hiếu không dối cha)

[Đấy ạ, có hiếu với cha mẹ thì có phúc. Tài vật trong gia đình cũng không có được cất giấu riêng. Và đặc biệt lại có hiếu là biết là cha mình là còn đang nắm toàn bộ cái việc chi tiêu trong gia đình, các em còn nhỏ, vậy con cứ việc đưa cho cha mẹ, cha mẹ muốn tiêu gì cha mẹ tiêu. Bắt đầu từ trong gia đình ra.]

2. Tài vật của người dù nhỏ cũng không được lấy

[Mục này có 2 nội dung:

Thứ nhất: Khi trẻ phạm sai lầm là cơ hội để giáo dục trẻ

Thứ hai: Trưởng dưỡng tâm liêm khiết cho trẻ

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi trẻ em chúng chưa phán đoán được đúng sai, có khi thuận tay lấy cắp đồ vật, có khi chúng cảm thấy rất là vui.

Làm cha mẹ dạy dỗ con cái, đích thực phải rất dụng tâm, vì con cái khi làm một hành vi không tốt, lập tức biểu hiện ở đâu? Trên mặt, chúng sẽ chột dạ.

[Có một cô giúp việc, cô này có tính ăn cắp vặt. Có một lần tôi hỏi thử cô ấy, tôi bảo là:

- Cô để ví ở đây, có phải con lấy không mà trong ví không còn tiền?

Thực ra còn bao nhiêu tôi có biết đâu. Tôi nhìn thoáng cái ánh mắt của cô ấy là cái ánh mắt gian, mặc dù cô ấy chối là không lấy, nhưng tôi nhìn thoáng cái ánh mắt gian là tôi biết rồi. Sau đấy thì bắt đầu tôi để ý.

Cho nên ở đây thầy Thái nói làm sao ạ? Bởi vì có khi chúng tùy tiện thôi, chúng thích chúng cầm lên chúng chơi. Như hôm trước Chu Bông đi nhà trẻ về cầm một cái đĩa đồ chơi nhà trẻ mang về. Tôi cũng không biết, tôi không để ý, xong khi Chu Bi – (con chị) phát hiện ra, bảo:

- Đây cái đĩa này là của nhà trẻ.

Tôi dứt khoát tôi bảo:

- Ngày hôm sau con đưa em sang, cầm cái đĩa này sang, bảo em trả lại cho cô và xin lỗi cô.

Còn nếu không bạn tùy tiện như thế, bạn bảo: “Úi giờ, cái nhỏ này đáng cái gì”, thì về sau con bạn nó sẽ trở thành thói quen đấy.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có một bà mẹ đã phát giác, hôm nay con mình trở về sắc mặt có khác. Bà liền mở túi sắc, kết quả phát hiện trong đó có mấy trái táo. “Kỳ lạ, sao lại có mấy trái táo?” Bà lập tức hỏi con mình. Đương nhiên đứa bé có thể trong một lúc không phản ứng kịp rất lo lắng nên lắp ba lắp bắp. Sau cùng cũng khai, cùng mấy người bạn học đi qua tiệm trái cây, thuận tay nên lấy.

[Các bạn không được coi thường những việc này. Vì tôi nhìn thấy ở nhà tôi là thế. Cho nên cư sĩ Hằng phải lưu ý, khi Chu Bông hoặc Chu Bi cầm một cái gì khác lạ về lập tức phải hỏi ngay. Không phải mình mua là mình biết chứ. Phải hỏi ngay, và nếu như đây dù có nhỏ bằng cái thìa nhựa bé như thế này, cái đĩa nhựa cũng phải mang sang. Ngày hôm sau xin lỗi cô ngay, tuyệt không được cầm về.

Lại nói đến chuyện là qua tiệm trái cây rồi thuận tay lấy.]

Thật ra chúng không nhất định muốn ăn, mà là vì vài người bạn học như tổ ong, không khí đó khiến nó cảm thấy thích thú.

Người mẹ này không nói lời nào, lập tức dẫn con mình đến tiệm trái cây. Khi đến, trước là cúi đầu trước chủ tiệm, sau đó xin lỗi họ. Chủ tiệm vẫn đang bận, cũng không biết việc gì xảy ra. Bà liền nói với chủ tiệm:

- Con trai tôi lấy của vị mấy trái táo.

Ông chủ này cũng còn cảm thấy không sao. Bà mẹ liền lấy tiền trả cho ông, sau đó yêu cầu con trai xin lỗi ông chủ.

Khi lần đầu chúng phạm sai lầm, quý vị lập tức ngăn chặn, chúng sẽ ghi nhớ suốt đời, không bao giờ dám tái phạm. Khi chúng nhìn thấy mẹ mình phải cúi đầu chuộc tội trước người khác, thật ra trong lòng đứa trẻ sẽ thế nào? Sẽ cảm thấy rất xấu hổ. Nên thân giáo của người mẹ làm thức dậy lòng hổ thẹn và nhục nhã của đứa bé.

[Mong rằng qua cái lần này các bạn không được coi thường những việc này. Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng ý]

Thứ nhất: *Trưởng dưỡng tâm liêm khiết cho trẻ*

Một là: Khi trẻ phạm sai lầm là cơ hội giáo dục trẻ

[Mục này lại có 2 ý nhỏ:

- *Một là: Không lấy của người dù vật rất nhỏ*
- *Hai là: Không cất giấu, lấy đồ của người để dùng, dù là vật nhỏ*

Chúng ta bắt đầu học ý thứ nhất không lấy của người dù là vật rất nhỏ.]

Bọn trẻ không thể không phạm sai lầm, nhưng chỉ cần chúng phạm sai, chúng ta có thể đúng lúc đó hướng dẫn chúng, thì trái lại đều là cơ hội để giáo dục rất tốt.

[Lần trước kể với các bạn là tôi đọc xong cái này tôi cảm thấy như là một cái phát minh mới lạ. Là bởi vì chúng ta cứ quen cái cách là khi trẻ phạm tội là chúng ta mắng, chúng ta đánh đòn, chúng ta phạt. Mà chúng ta không hề thấy đây thực sự là một cái cơ hội tốt để chúng ta dạy chúng.

Hôm nay nó chỉ là một cái đĩa, một quả táo, nhưng nếu chúng ta dạy chúng thì về sau chúng không bao giờ phạm nữa. Thì như thế là cuộc đời chúng sẽ không bị xảy ra những cái việc về sau ăn trộm, ăn cắp của người, rồi dẫn đến những cái hành vi lớn hơn, và dẫn đến có thể là vào tù ra tội, rồi mất mạng. Thì bạn phải thấy đây là cơ hội quá tốt để giáo dục trẻ.

Còn nếu như bạn đánh mắng chúng, lần sau nó sẽ cố gắng làm sao đấy để bịt mắt cha mẹ thì nó cứ thế nó làm. Hôm nay là cái kim, thì ngày mai sẽ đến cái to hơn, bạn không còn cơ hội dạy nữa, lúc xảy ra các cái việc lớn là bạn mất con, và cuối cùng cuộc đời bạn là ngày tàn.

Cho nên là khi trẻ phạm sai lầm, trong lòng phải tự lẩm bẩm: “May quá hôm nay nó phạm cái này mình mới có cơ hội để mình dạy, thì ngày hôm sau chắc nó không phạm nữa”.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Có một bà mẹ khác dẫn con đi dạo nhà sách. Sau khi đi dạo, vì rất nhiều cuốn sổ đều có một chiếc chìa khóa nhỏ, đưa bé liền cầm chiếc chìa khóa nhỏ này. Khi hai mẹ con đã đi ra ngoài, bà mẹ liền phát hiện đứa trẻ đã lấy của người ta

cái chìa khóa. Bà liền cầm trở lại, trả cô thu ngân. Cô thu ngân nói:

- Cái này trả lại cũng không biết để ở đâu, thôi tôi tặng cho quý vị đây.

Lúc đó bà mẹ cũng không lưu tâm nên cầm về nhà. Sau đó đưa con đi học, bà ta đột nhiên phát hiện được, con mình thường thuận tay lấy một vài đồ vật của bạn học mang về nhà.

[Đến khi lấy trộm cái chìa khóa nhỏ tí, thế thôi cô ấy bảo: “Bây giờ chả biết để vào đâu, thôi tặng”. Thế là bà ấy cũng nhất trí luôn, vì cho là cái việc nhỏ không đáng gì, thế là nhận luôn. Thế thì về sau bà phát hiện ra là con bà cứ thường thuận tay để lấy các đồ của bạn về.]

Khi con còn chưa phán đoán được đúng sai. Cho nên khi chúng ta làm một động tác sai lầm, nếu quý vị không sửa nó, có thể về sau chúng sẽ trở thành thói quen.

Cho nên làm cha mẹ khi con trước năm sáu tuổi nên bỏ nhiều công sức, cẩn thận hướng dẫn trẻ, thì tin rằng những chuyện tốt xấu, đúng sai, được cảm rễ rất vững chắc.

Hai là: Giáo dục tính liêm khiết cho trẻ thế nào?

1- Không lấy của người dù vật rất nhỏ

Các bà mẹ thời xưa đều ghi nhớ, giáo huấn con cái phải:

“*Nhất qua, nhất quả, chi bất tham*”, dù chỉ là một quả cây cũng không được tham.

“*Bất ty bất hào chi bất cầu*”, tuyệt đối không được để con mình tập thành hành vi tham lợi dù là rất nhỏ.

Tục ngữ nói: “Lúc nhỏ thì ăn cắp cây kim, lớn lên thì có thể ăn cắp vàng”.

2- *Không cất giấu, lấy đồ của người để dùng dù là vật rất nhỏ*

[Bạn thấy cái mức độ là bắt đầu đã giảm xuống không? Thứ nhất là tài vật của người, không được lấy dù là vật rất nhỏ.

Bây giờ đến cái thứ hai là không cất giấu, lấy đồ của người để dùng dù vật nhỏ.

Tôi không định lấy, nhưng đây là cái con dao của anh chẳng hạn, thì tôi dùng, chẳng qua tôi chỉ mượn tôi dùng thôi. Nhưng mà tôi không hỏi, thì trong Đệ Tử Quy phần sau gọi là gì ạ? “Dùng đồ người, phải hỏi trước; Nếu không hỏi, thành trộm cắp”.

Đây cũng thế ạ.]

Dạy dỗ con cái vật tuy nhỏ cũng đừng cất giấu, không nên lấy đồ dùng của người khác, như vậy lâu ngày sẽ ảnh hưởng rất sâu xa.

[Có thể lúc đầu nó không hề nghĩ là nó lấy. Nó chỉ nghĩ là cái việc này nhỏ, cái vật này nhỏ, thỉnh thoảng mình hay dùng thì thôi mượn cái để dùng thôi.]

Còn nếu bạn không dạy thì tập tánh của chúng ta là tham, nên chúng tham là chuyện đương nhiên. Đến sau cùng, rất có thể thứ mà chúng muốn, chúng sẽ không từ thủ đoạn để trộm cướp.

[Một đấng: Khi trẻ phạm sai lầm thì phải thấy đây là cơ hội để giáo dục.

Có hai cái trường hợp là có thể là giáo dục là gì?

- Thứ nhất là: Khi nó lấy vật của người dù rất nhỏ ta cũng phải giáo dục ngay.

- Thứ hai: Không phải nó định ăn trộm, nó chỉ là coi như là lấy đồ người để nó dùng thôi, nó cất giấu riêng thôi, cũng phải dạy ngay.]

Thứ hai: Truong dưỡng tâm liêm khiết cho trẻ.

[Mục này có 3 ý nhỏ:

- Một là: “Hiếu” là căn bản của làm người*
- Hai là: “Liêm” là căn bản của làm việc*
- Ba là: “Liêm” là căn bản của sự ổn định chính trị quốc gia*

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Nên tập cho con thói quen không tham, về sau chúng sẽ nuôi dưỡng thành tâm liêm khiết. Liêm khiết vô cùng quan trọng, thời xưa nói “Giữ hiếu liêm” là vậy.

Một là: “Hiếu” là căn bản của làm người

Chúng ta xem “Hiếu - đức chi bản”.

Hai là: “Liêm” là căn bản của làm việc

[Các cái tội khác có thể tha được, hoặc có thể còn tìm cách dạy. Lười, thế rồi là không nhẫn nại, thế rồi là thiếu tinh thần trách nhiệm cũng cố gắng dạy. Nhưng riêng cái tật tính ăn cắp, không tha được. Nếu không thì sẵn sàng là rút roi ra, dùng “pháp trị” luôn. Vì nó quen rồi, nó cứ thuận tay là nó lấy, mà từ cái nhỏ thì thành cái to.

Cho nên mới nói là: Căn bản của làm người là “hiếu”, và căn bản của làm việc là “liêm”. Nên bạn giữ được hai cái đấy là bạn giữ được cái căn bản của thái độ làm người, làm việc rồi.]

Vì sao phải dùng “hiếu”, “liêm” để đo lường một người?

Vì có thể phục vụ cho quốc gia hay không. Khi có liêm khiết, trong lúc họ làm việc mới không mưu đồ tư lợi cho mình, mới có thể đại công vô tư để làm tốt mọi công việc.

[Còn nếu vừa mới giao việc gì đã tính để mưu đồ lợi cho mình rồi, thì cuối cùng không thể nào. Hồ Chủ Tịch dạy đây gọi “Đại công vô tư”, nhưng chính là “Chỉ công vô

tu”. “Chí” là đến cùng tốt, vì mọi người. “Vô tu” là không có nghĩ đến mình.]

Cho nên căn bản làm người và làm việc là chính ở “Hiếu” và “Liêm” vậy.

Ba là: “Liêm” là căn bản của sự ổn định chính trị của quốc gia.

Chính trị của một quốc gia tốt hay không, tốt nhìn từ đâu? Từ liêm khiết hay không. Cho nên “liêm” chính là căn bản của chính trị.

Ngày nay chúng ta thấy, nếu người theo chính trị không liêm khiết thì nhân dân quốc gia này sinh hoạt sẽ rất cực khổ.

[Tham ô, thì đục khoét cho đến gọi, gọi hết sạch không còn gì nữa.]

Hiện nay xã hội có rất nhiều hiện tượng, chúng ta quay đầu thử nhìn lại, căn bản vẫn là vấn đề giáo dục. Vì giáo dục đã lãng quên một thời gian, hiện nay chúng ta oán trách cũng vô dụng.

[Vâng ạ. Cho nên các bạn thấy là đầu trang là gì các bạn có biết không? “Vì lợi ích mười năm trồng cây, vì lợi ích trăm năm trồng người”.

Đây ạ.]

Cần phải bắt đầu từ chính mình trước đã, bắt đầu từ mỗi vị phụ huynh, từ mỗi thầy cô giáo, dạy bọn trẻ không tham, trưởng dưỡng lòng liêm khiết cho chúng. Như vậy xã hội của mấy mươi năm sau mới ngày càng tốt đẹp.

Khi mấy mươi năm sau xã hội ngày càng liêm khiết, ngày càng biết hiếu kính cha mẹ và trưởng bối, như vậy tuổi già của chúng ta mới thế nào? Mới có tiền đồ để nói.

Cho nên công sức của các bậc cha mẹ và của thầy cô giáo tuyệt đối sẽ không uổng phí.

[Tất cả bài hôm nay tôi chỉ mong các bạn nhớ được đúng hai điều:

“Đừng cho là việc thiện nhỏ mà không làm”, phải cố gắng tích lũy. Bạn phải ngộ ra được điều đấy.

Thứ hai là: “Đừng tưởng rằng việc ác nhỏ mà cứ làm”.

Đấy ạ, tôi chỉ mong bạn ngộ, trước tiên ngộ được hai cái điều đấy là cho bạn là lợi lạc nhất đấy. Sau đấy thì bạn về bạn tiếp tục bạn học bài, nghe lại bài của thầy Thái, nghe lại bài của tôi, thì lúc đấy bắt đầu bạn sẽ dạy cho được con bạn.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay xin tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 73

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

*Hôm qua chúng ta đang học chánh văn 4.3 và 4.4:
“Vật tuy nhỏ, chớ chất riêng; Tự cất riêng, cha mẹ buồn”
(nguyên văn: “Vật tuy tiểu, vật tư tàng; Cẩu tư tàng, thân tâm thương”).*

Chánh văn này có 5 ý, chúng ta đã học xong 2 ý đầu:

- 1. Tài vật trong gia đình không được cất giấu riêng*
- 2. Tài vật của người dù nhỏ cũng không được lấy*

Hôm nay chúng ta sẽ học nốt 3 ý còn lại:

- 3. Tài vật của mình phải biết để người cùng hưởng*

4. Tài vật người cho tặng mình cũng không được tham

5. Tài vật công cộng không được lấy dùng riêng
Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng nấc thứ ba là:]

3. Tài vật của mình phải biết để người cùng hưởng

Tôi nhớ có mấy em nhỏ cùng đi học, chúng ở cùng nhau, trong đó có mẹ của một em đem mấy hộp sữa đến cho con mình. Đem đến đâu cho nó? Đem vào trong phòng, sau đó thì bà nói với con:

- Những thứ này để riêng cho con uống.

Rất sợ các em nhỏ khác thấy.

Khi con bà uống hộp sữa này cũng phải như thế nào? Lén lén, lút lút! Không sai!

Dinh dưỡng này đích thực để cho nó uống, nhưng đối với cái nhân cách của nó là ảnh hưởng như thế nào? Tôi tin rằng nó uống mấy hộp sữa đó cũng không thoải mái, trạng thái hấp thu cũng không tốt vì phải lén lén, lút lút.

[Đúng không ạ? Nhìn trước nhìn sau, tu một ngụm xong bắt đầu lại giấu biến vào túi, thấy có ai đến một cái lại giấu biến vào túi, không cẩn thận thì đổ hết ra.

Tôi còn nhớ trước có cái câu chuyện người vợ đồ xôi, thì bắt đầu mới thơm ngon quá thì mới bắt đầu ăn vụng một cái nắm xôi. Đang ăn thì là chồng về, vợ sợ quá đứng vào sau cánh cửa để ăn nốt, lén lén lút lút mà.

Chồng về thấy nồi xôi ngon quá, bốc một nắm, chạy vào sau cửa để định ăn, để cho vợ không nhìn thấy, thì gặp vợ cũng đang đứng trong đấy ăn. Cuối cùng chồng bảo sao ạ?

- Tôi tưởng là mình ăn hết rồi nên tôi mang vào cho mình thêm.

Còn câu chuyện thứ hai: Rang lạc, đúng không ạ? Vâng ạ, chồng rang lạc thì định bốc nắm lạc để ăn, thế thì vừa mới bốc xong một cái thì vợ vào thì sợ quá, mới dặt vào cặp quần, nóng quá, thế là cứ nhảy tâng tâng lên. Vợ hỏi là:

- Mình làm sao thế?

Bảo:

- Bởi vì tôi mừng quá vì mình về.

Đây ạ, cho nên thầy nói làm sao ạ?]

Tin rằng nó uống mấy hộp sữa đó cũng không thoải mái, *[vì mắt la mày lét mà]*, trạng thái hấp thu cũng không tốt vì phải lén lén, lút lút. Thầy giáo của chúng rất tỉ mỉ, quan sát được điểm này. Tối hôm đó liền nói với đứa bé:

- Con có nhiều sữa như vậy mà chỉ thưởng thức một mình, không cùng mọi người thưởng thức. Có gì ngon nên chia sẻ với bạn bè, con có đồng ý đem ra để mọi người uống chẳng?

Đứa bé cũng rất đơn thuần, nó nói:

- Được!

Liền đem tất cả sữa đổ vào trong cái bình. Các bạn học khác đều hoan hỷ vì có người mời uống sữa. Sau đó mỗi một người rót một ít.

Một hiện tượng rất là vi diệu phát sinh: Khi có người bằng lòng bỏ ra liền thức tỉnh lòng tốt, hoan hỷ của rất nhiều người, cũng biết nghĩ cho người khác. Khi rót sữa quá nhiều các bạn nhỏ này liền nói:

- Được rồi, được rồi, các bạn học khác vẫn còn muốn uống.

[Tức là nhường nhau đấy ạ.]

Khi mỗi người đều đang rót sữa thì chúng cùng nhau uống. Cho ra so với nhận vào càng có phước. Vì khi mấy người bạn học này đều uống, cùng nói:

- Cảm ơn!

[Đấy ạ, người cho và người nhận, ai là hạnh phúc hơn ai].

Đứa bé cảm thấy rất là vui. Tối hôm đó nó viết nhật ký liền nhắc đến chuyện hôm nay mời mọi người uống sữa, cảm thấy ly sữa có mùi thơm rất đặc biệt, và uống rất là ngon.

Khi mẹ nó coi nhật ký của nó, thì ra con mình khẳng khái như vậy, còn cảm thấy mời người khác là rất hoan hỷ.

Người mẹ đột nhiên cảm thấy phải chăng mình đã làm điều không đúng?

“Tài tán, tắc nhân tỵ” *[Tức là gì ạ? Tài tán - tán tài đi, thì lập tức là nhân tỵ - là được người gọi là đến bên cạnh mình, giúp đỡ mình.]*

“Tán tài, tắc nhân tỵ”, con người phải khẳng khái mới có thể được nhân hòa, nhân sinh và sự nghiệp mới phát triển. Cho nên khẳng khái không tham của chúng ta đều có thể làm tấm gương tốt cho con.

[Tán tài, nhân tỵ. Nhưng tôi lại phải nhắc nhở các bạn thêm một điều: có những bạn tán tài nhưng mà người tốt không có tỵ.

Vì sao ạ? Bởi vì những cái người mà bạn tán tài đó, là bởi vì bạn thích nghe nịnh trước đã. Thế là bạn rút ruột, rút gan ra, bạn đem ra bạn cho hết người ta. Nếu như mà nghe khen vui, mà nghe lỗi thì sợ, thì làm sao ạ? “Bạn xấu đến, bạn hiền đi”. Cho nên mặc dù bạn tán tài ra như thế nhưng cuối cùng không có người hiền đến, chỉ có kẻ tiểu nhân nó đến để lợi dụng bạn thôi.

Vì sao thế ạ? Bởi vì thầy Thái nói là chỉ cần bạn thích nghe khen một cái, thì lập tức những kẻ tiểu nhân nó sẽ đến gần bạn, bởi vì nó biết bạn thích khen như thế này, nó sẽ lợi dụng bạn khi có cơ hội thì nó sẽ lợi dụng bạn để nó coi như là kiếm lợi từ đây, có thể từ tài, tiền tài, có thể từ công sức và có thể từ rất nhiều cái khác nữa.

Thế còn cái người bạn thật sự, cái người quân tử thật sự, thì người ta luôn luôn muốn cho bạn được tốt hơn. Thế nên người ta thường xuyên góp ý cho bạn, thế bây giờ bạn lại nghe lỗi một cái là bạn coi như nổi xung lên, vậy thì người ta đi. Vì sao người ta đi? Bởi vì người ta không có muốn là để cho bạn bị phiền não. Còn bạn nghe khen mà bạn thích một cái thì lập tức là quân tiểu nhân đến liền. Cho nên mới nói là: nghe khen vui, mà nghe lỗi thì sợ, thì bạn xấu đến, người hiền đi.

Cho nên cuối cùng bạn xấu đến, thì bạn tán tài, tán tài cuối cùng chỉ toàn thấy tiểu nhân đến, chẳng thấy những người quân tử, hoặc những người gọi là có học dưỡng, hàm dưỡng đạo đức đến.

Bạn phải suy xét điều này rất kỹ, chứ không phải là bạn cứ tán tài cho thoải mái đi, xong bạn bảo: đây, “tán tài, tắc nhân tu”, cuối cùng chẳng thấy người tốt đâu cả, chỉ toàn thấy người xấu. Bạn phải lưu ý.

Có hai cái tấm gương mà tán tài:

Thứ nhất: Phạm Lãi, ông cứu bao nhiêu những cái lần nào là dân chúng cả vùng này bị lụt, cả vùng này bị dịch bệnh này, ông tán hết cả tài ra, ông giúp cho người. Thì phước báu đến với ông là ông giàu có còn hơn cả vua.

Thứ hai: Mạnh Thường Quân

Lúc đầu ông tán tài, ngày nào ông cũng mở đại tiệc. Thì khắp tất cả các kẻ tiểu nhân đều đến để lợi dụng. Đến khi ông mất chức Tể tướng thì không còn ai đến nữa, chỉ còn một vị tên là Phùng Hoan đến.

Thế là cuối cùng Phùng Hoan giúp cho ông, ông lấy lại được cái chức Tể tướng, nhưng ông biết rồi, cái lần kia tán tài là hỏng rồi, thế thì cuối cùng ông mới bảo Phùng Hoan:

- Vậy thì đi thu nợ.

Rất nhiều người nợ ông. Thế thì khi Phùng Hoan về hai tay trắng, bảo:

- Đâu, thế tiền thu nợ đâu?

Phùng Hoan nói:

- Tôi thấy nhà tướng công không thiếu cái gì, chỉ thiếu có nghĩa thôi. Cho nên tôi đốt hết cả giấy nợ đi rồi.

Đây, lần này là tán tài đúng. Thấy thế thì ông cũng gọi là vui vẻ thôi, bởi vì lúc ông sa cơ lỡ vận thì chỉ có mình Phùng Hoan đến.

Thế đến lúc khi mà ông bỏ không ở cái nước đấy nữa, thì ông bỏ đi. Thì đến lúc đi qua cái cổng thành, thì đứng đến cái giờ, nếu như gà gáy thì lúc đấy lính canh nó mới mở. Thế thì bây giờ đến cái giờ đấy phải đi sớm không thì sẽ bị kiểm soát. Thì khi đi đến đấy một cái, thì có cái người cũng như là cái người dân ở đấy, họ giúp cho ông bằng cách là họ giả được tiếng gà gáy. Thế là quân lính không biết, mở cửa thành thế là ông đi thoát.

Cho nên lần đầu tán tài thì toàn tiểu nhân đến, đúng chưa ạ?

Lần thứ hai tán tài là Phùng Hoan là cái người gọi là trợ thủ giúp cho ông đắc lực và giúp cho ông giành lại được cái vị trí Tế tướng.

- Tôi thấy tướng công không thiếu gì nhà, tướng công chỉ còn thiếu mỗi nghĩa thôi, cho nên tôi mua nghĩa cho tướng công.

Mua bằng cách nào?

- Tôi đốt hết cả văn tự nợ rồi.

Và cuối cùng là ông đi thoát. Cho nên cùng là tán tài, bạn phải lưu ý điều đấy.

Tiếp tục ạ.]

Cho nên khẳng khái không tham của chúng ta đều sẽ làm tấm gương tốt cho con.

[Lần trước có chia sẻ với các bạn bài “Lời cha dặn: con người sống để yêu thương”. Trong đó người cha có dạy con câu như sau, xin nhắc lại cùng các bạn:

*“...Con hãy cho và quên ngay;
Đừng bao giờ mượn, dù chỉ một que tăm, sợi chỉ.
Hãy để chị, để anh giành lấy phần họ muốn.
Con hãy chậm bước dù là người đến muộn,
Dù phần con chẳng ai nhớ để dành...”*

Đấy ạ, không những không lấy của người này, rồi tài sản không phải của mình thì nhất định không dùng này.

Của mình cũng mang ra, không tham, để giúp người khi cần. Đây ạ, “con hãy cho và quên ngay”. Tiếp tục:

“Đừng bao giờ mượn, dù một que tăm hay sợi chỉ

*Hãy để chị, để anh giành lấy phần họ muốn,
Con hãy chậm bước dù là người đến mượn,
Dù phần con chẳng ai nhớ để dành”.*

Làm được điều ấy thì sao? Thì cái này bạn mang đi được lúc chết. Cho nên cái gì làm mà mang đi được lúc lâm chung thì Hòa thượng bảo hãy làm, mà phải mang đi được là cái quả báo thiện. Còn nếu như không mang đi được thì thôi đừng làm nữa. Còn nếu mang đi được mà lại mang toàn quả báo ác, thì phải nhớ rằng là tuyệt không được làm. Tiếp tục ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp. Ý thứ tư:]

4. Tài vật người cho tặng mình cũng không tham

Ngày xưa có một người tên là Dương Chấn, thời nhà Hán. Ông làm quan rất thanh liêm thường giúp quốc gia tuyển một số nhân tài tốt cùng phục vụ cho đất nước.

Khi ông làm Thái Thú ở Đông Lai đã giới thiệu một người có học tên là Vương Mật, giới thiệu anh ta làm xướng cấp lệnh cũng là một chức quan. Vương Mật rất cảm tạ ông, nên một hôm nọ đã đem một số vàng đến tặng Dương Chấn. Dương Chấn thấy Vương Mật muốn tặng vàng cho mình nên nói với Vương Mật. Ông nói:

- Tôi rất hiểu anh nên mới giới thiệu anh lên làm quan. Nhưng tại sao anh không hiểu tôi mà còn đem vàng tặng cho tôi?

Vương Mật nói với ông:

- Điều này không liên quan gì, đây chỉ có chút tâm ý của tôi thôi. Bây giờ tuyệt đối không có ai biết đâu.

Dương Chấn liền nói:

- Sao lại nói không có ai biết? Trời biết, đất biết, anh biết, tôi cũng biết.

Thế nên, phẩm chất của một con người từ đâu nhận ra được? Chỗ mà không ai nhìn thấy mới có thể thể hiện được tiết tháo của một người.

Sau khi Vương Mật nghe xong cảm thấy rất xấu hổ liền ra về.

Vì Dương Chấn vô cùng thanh liêm nên tấm gương này cũng đã truyền lại cho con cháu đời sau của ông. Con của ông là Bình, cháu của ông là Tư, cháu tôn của ông là Bru, tất cả đều làm quan đến vị trí Tam Công.

[To, ở triều đình: Thái sư, Thái Bảo, Thái Phó, 3 vị quan rất là to.]

Đều là quan lớn của quốc gia.

[Đây ạ, bạn nhớ câu này nhé:]

Phẩm chất của một người từ đâu mà nhận ra? Chỗ mà không ai nhìn thấy.

[Chúng ta học đạo thì chúng ta biết hết rồi: trời biết, đất biết, thiên địa quỷ thần biết cho nên làm điều gì xấu chúng ta đều sợ cả.]

Thế nhưng mà nhiều người thì ra ngoài thì Hòa thượng nói thì sao ạ? “nói thì hoa trời rơi rụng”, ai cũng tưởng gọi là vị này là Đại quân tử, bao nhiêu người thờ làm thầy.

Câu chuyện này tôi đã từng chia sẻ ở trên bài học với các bạn. Đây là trường hợp ở trong bộ phim Tiểu Ngạo Giang Hồ. Tiểu Ngạo Giang Hồ thì có kể về câu chuyện là: Lệnh Hồ Xung, vâng ạ, thì thờ cái vị ấy là Nhạc Bất Quần làm sư phụ. Đi theo suốt bao nhiêu năm, tất cả giang hồ đều tưởng đây là vị quân tử. Cho đến tận cuối cùng mới biết là âm mưu của Nhạc Bất Quần là muốn chiếm cái đấy gọi là cái gì nhỉ? Minh chủ Võ Lâm, chiếm được một cái học thuật như là một cái kiếm gì đấy. Và cuối cùng thì sao? Giết cả vợ, giết cả bao nhiêu người, nhưng che đây không có ai biết hết.

Cho nên mới nói rằng là: Lệnh Hồ Xung thờ sư phụ, là một kẻ gọi là Ngụy quân tử, “ngụy” là giả, cả một đời mà cho đến tận mãi về sau mới phát hiện ra.

Thế bây giờ nếu mà phát hiện ra bạn lại bảo:

- Ôi không, tôi chỉ suốt đời đi theo một thầy thôi.

Thế lúc ấy có phải là bạn máy móc không ạ? Bạn bảo là Hòa thượng dặn rằng là: một thầy thì một con đường. Hai thầy thì ngã ba đường, ba thầy thì ngã tư, cho nên dù là phát hiện ra đây là Ngụy quân tử, đây là tà, cuối cùng bạn vẫn cứ ôm chặt lấy. Thế thì như Hòa thượng nói: “Bạn học Phật học thành ngu ngơ rồi”.

Đấy ạ, lại nói đến Dương Chấn, vì ông thanh liêm như thế nên con ông, cháu ông, rồi là chất của ông “tất cả đều làm quan, đều đến vị trí Tam công, đều là quan lớn của quốc gia”.]

Không tham lam vàng bạc, nên không nhận vàng bạc. Tuy không được vàng bạc, nhưng đạt được lớn hơn là công đức và phúc phần.

Có câu “Tích thiện chi gia, tất hữu dư khánh” (là “nhà tích chứa điều thiện, thì ắt sẽ dư thừa niềm vui”).

Ngoài hồi báo là phước báo, càng quan trọng hơn là gương mẫu đức hạnh. Cho nên chúng ta cần làm gương tốt cho con.

[Câu chuyện của vua Thuấn lần trước đã kể với các bạn.

Ông bị mẹ ghẻ và cha đẻ của mình là tìm mọi cách để hại. Thế nhưng mà ông không có một chút gì gọi là trong tâm ông sân hận, chỉ có một lòng là hiếu đễ với cả cha và với cả mẹ, mẹ ghẻ. Người ta bảo vậy thì ông thiệt thòi quá.

Hoặc lúc ông chưa tước vị cũng thế, ông thấy ở cái đầm Lô Trạch ấy mọi người đi câu thì cứ người già chằm

chân thì toàn phải ngồi ở cái chỗ nước sâu mà không có cá. Những người trẻ khác thì chiếm nhanh cái chỗ mà ngồi ngon để có cá. Ông biểu pháp bằng cách nào?

Ông đến, thì coi như cứ thấy người già đến thì ông nhường chỗ. Người nào nhường chỗ thì ông tán thán, nhưng những người không nhường chỗ tranh giành thì ông không nói một câu. Tức là thấy lỗi của người thì không nói, nhưng mình thì biểu pháp ra làm thiện.

Thế qua cái việc mà ông nhường hết cho mọi người, đẩy từ cái việc câu cá đến việc đối với lại cha mẹ của ông, tìm cách hại ông, đẩy ông đi vào những cái chỗ gọi là đánh cá thì vào cái chỗ hôm biển dữ rồi là toàn gặp cá dữ, rồi đẩy vào rừng ở những cái chỗ toàn voi với thú dữ.

Vậy mà ông không hề có một cái lòng sân hận gì, chỉ có một cái tâm hiếu kính. Hòa thượng bảo vì sao ông làm được như thế? Là bởi vì ông nhìn tất cả mọi người đều bình đẳng, là chỉ nhìn thấy tự tánh của người ta, chứ không nhìn thấy tập tánh.

Bạn học thế đi ạ. Bạn bao giờ chỉ nhìn người toàn là thấy tự tánh, là Phật tánh, không nhìn tập tánh, tức là không để lỗi, tập tánh của người ở trong nữa. Bình thường thì bạn nhìn như thế, bạn nhìn vua Thuấn thế bạn bảo: “Ôi, thiệt thời quá này, đi câu cá thì phải chọn cái chỗ nước gọi không có cá, cuối cùng đi cầm xách giỏ về không. Rồi là mẹ ghẻ ác độc như thế, mà cuối cùng vẫn còn không biết, sao lại dốt thế?”.

Vậy thì vua Thuấn có thiệt thòi không? Nếu đứng gọi là về Pháp thế gian danh lợi ông không thiệt thòi, bởi vì vua Nghiêu thấy ông như thế nhường ngôi cho. Bạn thấy có thiệt thòi không ạ? Không hề thiệt thòi.

Ở đây cũng thế ạ. Dương Chấn, ông không tham vàng bạc, ông có thiệt thòi không? Không thiệt thòi, từ con ông, cháu ông, chắc ông đều làm quan hết.

Cho nên người xưa mới có câu là “Tích thiện chi gia, tất hữu dư khánh” (tức là nhà tích chứa điều thiện thì ắt sẽ dư thừa niềm vui).]

Cho nên ngoài hồi báo phước báo, càng quan trọng hơn là gương mẫu đức hạnh. Cho nên chúng ta cần làm gương tốt cho con.

[Tiếp tục, ý thứ]

5. Tài vật công cộng không được lấy để dùng riêng

Lại dẫn dắt bọn trẻ, đối với vật công cộng cũng phải yêu thương, vật công cộng không thể lấy dùng riêng. Đây cũng là điểm rất quan trọng.

Tôi từng gặp qua rất nhiều người thành công, họ đều chỉ đề cập đến việc cha mẹ họ khi làm công chức, chỉ cần không phải là việc công ty thì tuyệt đối họ không dùng xe công ty đi làm, thậm chí điện thoại ở nhà cũng không dùng cho riêng, vô cùng liêm khiết. Cho nên đã để lại cái ấn tượng rất sâu sắc.

Tôi thường nói với các bạn nhỏ:

- Ghé ở nhà trường các em là do ai mua? Đồ dùng công cộng trong trường do ai mua?

Trẻ con rất đơn thuần, chúng sẽ nói thế nào?

- Là hiệu trưởng mua.

Chúng tôi hỏi tiếp:

- Tiền của hiệu trưởng từ đâu mà có?

Tư duy của chúng không nhanh nhẹn, chúng nói:

- Chính phủ cho.

- Tiền của chính phủ từ đâu mà có?

- Từ người nộp thuế.

- Người nộp thuế có bao nhiêu?

Các em nhỏ ở Đại Lục nói:

- 13 ức *[tức là 1 tỉ 3 đặng]*

Tôi nói:

- Không nhiều như vậy đâu.

Tôi nói:

- Các em đã nộp thuế chưa?

Chúng nói:

- Chưa.

- Vậy ít nhất cũng có số ức người nộp thuế, nên đồ dùng công cộng của trường, như cái ghế này, hay bất cứ đồ dùng nào, chúng cũng có bao nhiêu chủ nhân? Số ức chủ nhân.

Thế nên nếu ăn cắp vật công cộng là quý vị mắc nợ vô số người. Sau này làm trâu làm ngựa cũng không thể trả hết.

Cho nên chúng ta hướng dẫn các em, bất cứ vật gì đều có chủ nhân. Tuyệt đối không thể vì mình yêu thích mà lại lấy đi. Đây chính là **“Vật tuy tiểu, vật tư tàng; Cầu tư tàng, thân tâm thương”** (Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng; Nếu cất riêng, cha mẹ buồn).

[Sau đây các bạn sẽ nghe Tiến sĩ Thái tóm tắt ý chánh văn: “Vật tư tàng” (Không tự cất) là thế nào ạ?

- Thứ nhất là không tham: Vật của người không tham.
- Thứ hai: Không phải vật của mình, không nên chiếm làm của mình để hưởng thụ.
- Thứ ba: Vật của mình cũng phải biết cách bỏ ra. Sau đó bồi dưỡng cho con cái có một thái độ khẳng khái. Nếu không, bọn trẻ thích vật gì, tất cả chỉ hy vọng mình ăn một mình, như vậy bụng dạ chúng sẽ ngày càng hẹp hòi.

Đó ạ. Cũng vậy, đối với các bạn mà làm doanh nghiệp thì sao ạ? Các bạn trốn thuế của nhà nước chẳng hạn. Có phải bạn, các bạn ăn cắp của một người không ạ?

Rất nhiều người. Hòa thượng bảo: Nợ một người còn dễ trả, chứ nợ nhiều như thế thì trả đến bao giờ?

Tôi ví dụ nhé, cái doanh nghiệp này, nếu như muốn ăn thuế khoán, thì nhà nước quy định là cái doanh số của anh nó phải là dưới 200 triệu một tháng, là tôi ví dụ chứ tôi cũng không biết cái mức bao nhiêu. Thế nhưng mà của anh có thể lên 500 triệu một tháng, nhưng anh vẫn cứ xin được thuế khoán. Vì sao? Bởi vì anh đút lót cho cái người làm thuế. Vậy thì điều này anh đã thực hiện được chưa? Chưa.

Có một doanh nghiệp kinh doanh xuất nhập khẩu cũng nói chuyện với tôi, là cũng là thu được lãi cũng là lớn. Tôi nói như thế này:

- Thứ nhất, con phải nhớ là con phải đóng được thuế đầy đủ.

Bảo:

- Có chứ.

Tôi chỉ hỏi riêng một câu:

- Ủ, thuế thu nhập thì con bảo là con đóng, vậy thì có khai man không? Hoặc là có lấy các cái hóa đơn trị giá gia tăng mà đi mua gọi là các thứ, xong rồi cho gia đình mình đổ hết vào đấy không? Cứ thường xuyên là tìm cách là để cho cái lợi nhuận của mình nó bé tí thế này để cho cái thuế thu nhập nó thấp đi.

Các bạn lấy được một tí trong dương thế như thế này thì các bạn nợ không biết bao nhiêu người, các bạn trả đến bao giờ cho nó hết không?

Ngày trước đây khi mà người nhà tôi quán sát về học Thánh đạo chưa gọi thuần thực, nói với tôi rằng là:

- Nhà mình có công tơ ba pha sẵn, tách riêng ra, dùng một pha để đưa vào thì mình sẽ được cái điện sản xuất thì rất là rẻ.

Tôi bảo:

- Cấm chỉ. Bởi vì nhà nước đã quy định, điện sản xuất là điện sản xuất, điện tiêu dùng là điện tiêu dùng. Nhà mình tiêu dùng thì phải trả mức điện tiêu dùng, không được làm như thế.

Cấm luôn. Rõ ràng thấy lợi hẩn hoi, lợi rõ ràng, mà tách rất dễ, nhưng tôi kiên quyết tôi không cho làm. Cho nên ‘bất ty bất hào’ đều không có lấy, đều không có tham.

Các bạn đã bao giờ quán sát đến từng hành vi của mình trong cái quá trình làm doanh nghiệp đấy chưa? Cho nên không riêng gì thầy Thái, mà Hòa thượng nói rất rõ:

- “Bất báng quốc chủ” - không được nói xấu lãnh đạo;

- “Bất tác quốc tặc” - không được làm giặc quốc gia.

- “Bất lậu quốc thuế” - không được trốn thuế của nhà nước.

Bốn cái ‘bất’ rất quan trọng. Và cuối cùng là gì ạ?

- “Bất phạm quốc chế”.

Khi bạn lấy trộm của nhà nước như thế, bạn phạm luôn hai cái. Thứ nhất là bạn lấy trộm về thuế, và thứ hai là bạn phạm về quốc chế rồi. Bốn cái bất đấy, bạn phạm hai rồi.

Cho nên cứ quán sát lại từng li từng tí thì càng thấy câu của Lão Cư sĩ Lý Bình Nam nói là vô cùng chính xác: “Một vạn người tu, không lấy một hai người chứng đắc”.

Tôi nói thế các bạn công chức đừng rung đùi nhé. Các bạn công chức, các bạn sẽ trộm được cái gì của nhà nước đây?

Trong kinh Vô Lượng Thọ Hòa thượng giảng, có đoạn về sử dụng tài vật của công như sau:]

Ngày trước tôi thân cận Lão cư sĩ Lý Bình Nam 10 năm. Lão cư sĩ Lý năm xưa nhận chức ở Phụng Tự Quan Phủ, ông là bí thư chủ nhiệm của Phụng Tự Quan Phủ. Bình thường viết thư với bạn bè dùng giấy và bao thư của quốc gia. Ông dùng giấy và bao thư của quốc gia, nhất định phải báo cáo với quan Phụng Tự:

- Hôm nay, tôi đã viết hết mấy trang giấy viết thư, mấy cái bao thư.

Quan Phụng tự cảm thấy ông nói rất là lời thôi:

- Ai mà không dùng như vậy. Vì sao mà ông cứ phải lôi thôi như vậy?

Cư sĩ Lý liền nói:

- Tôi là tín đồ Phật giáo, nếu ông không đồng ý, nếu tôi dùng rồi, thì liền phạm giới trộm, nên cần phải báo cáo với ông, ông gật đầu đồng ý thì tôi không phạm giới trộm.

Hiếu quy củ. Năm xưa, tôi có một vị hiệu trưởng già ở Đài Loan, cũng là huynh đệ với tôi, ông cũng là học trò của Lão cư sĩ Lý. Ở Đài Loan ông làm Thứ trưởng Bộ Chánh pháp. Quốc gia cấp cho ông một chiếc xe hơi, trong nhà lắp cho ông một cái điện thoại bàn, nếu không phải việc công thì ông không bao giờ dùng điện thoại công. Nếu không phải là việc nhà nước thì không đi xe công, ông ngồi xe công cộng mà đi. Vì sao vậy? Vì nếu không thì ông phạm giới trộm.

[Các bạn học rồi thì nhiều bạn sẽ nói với tôi là ‘con không lấy giấy của cơ quan nữa’, đúng không ạ?

Vậy thì các bạn có lấy điện thoại của cơ quan không? Không nhé.

Bây giờ tôi hỏi tiếp các bạn một câu, các bạn sẽ vương này: Bạn có lấy thời gian của cơ quan không? Nhà nước trả tiền cho bạn cái lương. Tuy nhiên trừ trường hợp là trong cái quá trình làm việc, cái lúc đấy rõ ràng là mình có những lúc rỗi rãi, nghỉ ngơi, không có việc. Vậy thì mình có thể tu phước bằng cách là dùng cái thời gian đấy để làm về pháp, hộ pháp. Vì các bạn thường công chức thì có năng lực là máy tính các thứ nhanh thì có thể làm được. Chứ

không phải là cuối cùng là lại lấy cái thời gian đây để thí phi, thì là cuối cùng là bạn phạm giới rồi.]

Ngày nay, ai có thể làm được? [Đấy, Hòa thượng hỏi câu đấy] Hiện tại chúng ta cầm đến điện thoại thường trụ, cầm lên thì tán gẫu, không biết là có đến bao nhiêu lời thừa, có phải là bạn đã phạm giới trộm rồi không? Tương lai bạn đi đến vua Diêm La. Vua Diêm La ở nơi đó đều có sổ sách đưa ra ngay trước mặt bạn, bạn không thể chối cãi. Cho nên, vật thường trụ bạn không thể dùng.

[Đấy là Hòa thượng nói ở trong chùa, còn chúng ta là ở các cái cơ quan, rồi các nơi.]

Trên kinh Địa Tạng nói được rất rõ ràng: “Chúng ta ngày ngày đang phạm giới, chính mình hoàn toàn hay không biết, lại cho rằng rất bình thường”.

[Nếu Hòa thượng không chỉ ra thì chắc tôi đời đời không biết rằng là tôi lấy giấy của cơ quan là ăn trộm, tôi dùng điện thoại cơ quan là ăn trộm, thế rồi tôi dùng thời giờ của cơ quan là ăn trộm. Nếu không phải Hòa thượng chỉ ra thì ai, ai nói cho chúng ta biết là chúng ta đang phạm tội đây? Không biết! Cứ mặc nhiên phạm tội mà không hề biết.]

Chính mình hoàn toàn không hay biết, cho rằng rất bình thường. Vì sao vậy? Vì mọi người đều làm như vậy, nếu bạn không làm như vậy thì người ta nói là bạn khờ dại.

Vị lão hiệu trưởng đó chính là Châu Bang Đạo. Có rất nhiều người nói ông là kẻ ngốc, nói ông đầu óc là quá

ngoan cố, không thể chuyển đổi. Điện thoại của công, vậy sao ông không thể dùng? Cấp cho ông chiếc xe, chẳng phải bảo là ông đừng đi bộ hay sao? Không phải việc công còn phải đi taxi, làm gì có loại người này? Cho nên người ta xem thấy ông là quái vật, rất không bình thường.

[Thôi với người phạm mình quái vật cũng được, nhưng mình vẫn sinh Tây Phương Cực Lạc, thế là được rồi. Bạn nhớ, ở đây các bạn đừng quá cứng nhắc nhé, ví dụ Lão cư sĩ Lý Bình Nam, khi định dùng giấy để viết thư là hỏi xin, nếu đồng ý rồi thì tôi mới dám dùng, nếu không đồng ý thì tôi không dám dùng, bởi vì nếu không đồng ý thì tôi thành trộm cắp. Cho nên nếu bạn hỏi rồi, mà lãnh đạo đồng ý, thì mới được.]

Thế nhưng ở trong Phật pháp ông là bình thường, ở trong pháp thế pháp thì ông không bình thường [là pháp thế gian]. Trong Phật pháp thì ông rất bình thường. Chúng ta xem thấy, người trước một đời các Ngài tu hành như thế nào?

Ngày nay chúng ta tự cho là phải, đây là bạn tự cho là vậy, còn Phật, Bồ tát không cho là vậy. Trong đây, những đạo lý nhân quả này ai hiểu? Ngày nay chúng ta học Phật là quá lơ là, quá sơ ý. Ta có thể dạy mọi người hay không? Không thể. Tại vì sao không thể? Bạn không thể tiếp nhận. (trích Vô Lượng Thọ Giảng Giải - Chủ giảng: Hòa thượng Tịnh Không)

[Nếu như mà lời Hòa thượng nói ra đây tôi gọi là truyền trao lại cho các bạn, nói lại cho các bạn, hoặc là các bạn chấp nhận thì tôi thấy các bạn thiện căn quá.]

Còn đây như Hòa thượng nói: “Ta có thể dạy người hay không? Không thể. Tại vì sao không thể? Vì bạn không thể tiếp nhận, bạn không chịu”. Bạn lại bảo: thôi, kể cả tôi chia sẻ pháp này tôi cũng đỡ hơi nốt.]

Tôi muốn dạy bạn, bạn sẽ cho rằng tôi là lão ngoan cố, đầu óc đã lỗi thời. Đây là thời đại gì vậy?

[Đấy, rất muốn dạy nhưng cuối cùng mình thành đồ đỡ hơi. Cái quan trọng nhất không phải đồ đỡ hơi mà họ không nghe. Vậy ba lần mà mình tìm mọi cách rồi mà không được thì mình phải thôi chứ. Nếu bạn cố nữa thì Hòa thượng bảo là thành là gì ạ? Phan duyên đã đành, đúng lắm rồi. Nhưng mà cuối cùng tự nhiên lại bảo ‘kết oán với người’. Người ta thấy bạn cảm ràm quá. Nói một lần tôi đã không đồng ý rồi, (lại) còn nói lần thứ hai, nói lần thứ ba.

Đấy ạ. Cuối cùng câu của Hòa thượng là “A Di Đà Phật” thì tôi cũng A Di Đà Phật. Chúng ta kết thúc chánh văn 4 ở đây].

[Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai trước khi sang chánh văn 5, chúng ta sẽ cùng nhau ôn tập toàn bộ chánh văn 4.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính*

Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 74

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vừa kết thúc chánh văn 4.

Hôm nay chúng ta sẽ ôn tập toàn bộ chánh văn 4 trước khi bước vào chánh văn 5.

Bây giờ mời các bạn cùng tôi đọc lại chánh văn 4 này:

*Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm
Tùy tiện làm, thì bất hiếu.
Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng;
Tự cất riêng, cha mẹ buồn”.*

Âm Hán Văn:

*Sự tuy tiểu, vật thiện vi,
Cẩu thiện vi, tử đạo khuy.
Vật tuy tiểu, vật tư tàng;*

Cầu tư tàng, thân tâm thương.

Chúng ta bắt đầu ôn tập.

Chánh văn 4.1 và 4.2: “Việc xấu nhỏ, cũng chẳng làm; Tùy tiện làm, thì bất hiếu”.

Ở câu kinh văn này có một số chỗ đề là: “Việc tuy nhỏ, chẳng nên làm”. Cho nên khi các bạn học, các bạn lại y văn giải nghĩa, nên có cháu chia sẻ là: “Mẹ con bảo con gấp quần áo, con thấy rằng đây là việc nhỏ nên con không làm”.

*Hơn nữa để câu kinh văn này hợp với lời giảng của Tiến sĩ Thái, nên chúng tôi đề là **“Việc xấu nhỏ cũng chẳng làm”**.*

Câu kinh văn này có 3 ý như sau:

- 1. Cha mẹ cũng không nên làm việc xấu dù nhỏ.*
- 2. Cảnh tỉnh trẻ những việc nào?*

Nội dung thứ hai này lại có 3 điểm:

Thứ nhất là: Hành vi có thể gây nguy hiểm cho trẻ.

Nào là đi bơi này, nào là nước, nào là lửa, nào là điện này, thế rồi là đi qua đường, rồi tôi có nhắc nhở là kẻ cả chỗ là chỗ ban công. Cho nên là hành vi có thể gây nguy hiểm cho trẻ thì bạn phải cảnh tỉnh.

Thứ hai là: Hành vi có thể gây nguy hiểm cho người khác.

Nào là rút ghế ra để cho bạn ngã lăn đùng ra này, rồi nào cầm bút chì ở dưới ghế ngồi để cho bạn ngồi coi như đâm xuyên hết cả vào mông, rồi rất là nhiều những chuyện khác nữa, bạn phải cảnh tỉnh trẻ.

Thứ ba là: Hành vi không được tùy tiện ở nơi công cộng.

Một là: Đối với đại tự nhiên

Các cái hành vi đối với cái môi trường, hoàn cảnh xung quanh: Là phải làm sao là phải thực hiện đúng là một người gọi là có văn hóa thật sự. Văn hóa là hàm dưỡng đạo đức; tức là đến những cái nơi là không có nói to, rồi không có vứt rác, rồi không có tiểu tiện bừa bãi.

Hai là: Đối với mọi người ở nơi công cộng.

Đi vệ sinh xong nhớ dội nước này, rồi là không có nói ồn ào ở những cái chỗ này.

3. Phải giáo dục trẻ ngay từ nhỏ

Thứ nhất: Học lực cao chưa chắc đã có “Giáo dục”

[Bạn phải giáo dục trẻ ngay từ nhỏ.]

Thứ hai: Giáo dục cái gì? Giáo dục thái độ làm người và làm việc cho trẻ.

Thứ ba: Phương pháp giáo dục:

Một: Cha mẹ phải kết hợp với thầy giáo

Hai: Dạy trẻ phải có lòng hổ thẹn.

Chỉ cần dạy trẻ có lòng hổ thẹn cho chính mình, cho cha mẹ mình, cho quốc gia mình thì chắc chắn rằng chúng sẽ không dám làm những việc mất mặt này.

Có bạn hỏi tôi: Vậy làm thế để dạy trẻ có lòng hổ thẹn? Câu này có khó không bạn? Có khi nào bạn tự đặt câu hỏi này không? Hay là học là học, còn mọi việc cứ để buông xuôi thôi? Chính tôi đã có lúc tôi cũng ngồi suy xét mãi về điều này.

Tí nữa chúng ta cũng sẽ có chuyên mục trao đổi cùng đồng học về chủ đề là “Làm thế nào để dạy trẻ lòng tri sỉ?”

Bây giờ chúng ta tiếp tục ôn đến:

Chánh văn 4.3 và 4.4: “Vật tuy nhỏ, chớ cất riêng, tự cất riêng, cha mẹ buồn”

Có 5 nội dung sau:

Nội dung thứ nhất:

1. Tài vật trong gia đình không được cất giấu riêng.

Nội dung thứ hai:

2. Tài vật của người dù nhỏ cũng không được lấy.

[Trong mục này thì có mấy ý sau:]

Thứ nhất: Trưởng dưỡng tâm liêm khiết cho trẻ

Một là: Khi trẻ phạm sai lầm là cơ hội để dạy trẻ.

Hai là: Giáo dục tính liêm khiết cho trẻ thế nào?

- Không lấy của người dù vật rất nhỏ.

- Không cất giấu, lấy đồ của người để dùng, dù vật nhỏ.

*Thứ hai: Thái độ làm người, làm việc cho trẻ là gì?
Là giáo dục 2 chữ Hiếu và Liêm*

- “Hiếu” là căn bản của làm người, và

- Liêm là căn bản của làm việc.

- “Liêm” là căn bản của sự ổn định chính trị quốc gia.

Nội dung tiếp theo:

3. Tài vật của mình cũng phải để cho người cùng hưởng.

4. Tài vật người cho tặng mình cũng không tham

5. Tài vật công cộng không được lấy để dùng riêng.

Vâng ạ! Chánh văn 4 chúng ta sẽ kết thúc ở đây. Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang chuyên mục:]

TRAO ĐỔI CÙNG ĐỒNG HỌC

Câu hỏi thứ nhất: LÀM THẾ NÀO ĐỂ DẠY TRẺ CÓ LÒNG HỒ THẸN?

[Có bạn hỏi tôi rằng: Trong bài Tiến sĩ Thái có giảng, muốn trẻ không làm những việc đáng hổ thẹn, làm mất mặt gia đình, mất mặt quốc gia, cho dù rằng việc ấy là việc nhỏ, thì chúng ta phải dạy trẻ phải có lòng tri sỉ, tức là phải biết hổ thẹn. Vì khi mà chúng đã biết hổ thẹn thì chúng sẽ không dám làm những việc ác, dù rằng việc ác ấy rất nhỏ. Nhưng mà bây giờ làm thế nào để dạy cho trẻ có lòng tri sỉ?

Bạn này bạn ấy hỏi tôi câu đấy ạ.

Phần trả lời này tôi xin chia sẻ có 3 ý như sau:

- 1. Lòng hổ thẹn quan trọng thế nào?*
- 2. Làm thế nào để trường dưỡng cho trẻ lòng hổ thẹn?*
- 3. Những thông điệp làm phá hủy lòng hổ thẹn của trẻ*

Chúng ta bắt đầu chia sẻ ý thứ nhất:

1. Lòng hổ thẹn quan trọng đến như thế nào?

Biết hổ thẹn không chỉ khiến cho trẻ đoạn ác từ những hành vi nhỏ nhất, mà còn then chốt là để thành tựu một con người, thành tựu một Thánh nhân.

Mạnh tử viết: “Sĩ chi ư nhân đại hĩ, dĩ kì nhi đắc Thánh hiền, thất chi tắc cảm thú nhĩ, thử cái quá chi yếu kì dã”. Có nghĩa là: “Biết xấu hổ đối với con người rất quan trọng. Người biết xấu hổ ắt sẽ thành Thánh hiền, còn không biết xấu hổ thì ắt thành cảm thú. Biết xấu hổ là chỗ then chốt của việc sửa lỗi”.

Cho nên bạn thấy không ạ? Biết xấu hổ quan trọng đến như thế đấy ạ, là then chốt của việc sửa lỗi. Vậy thì việc sửa lỗi chắc là cũng phải rất quan trọng.

Vì sao nói thế? Bạn hãy nghe nhé: Bạn muốn tu hành kiểu gì thì tu, cũng không khác được là bạn phải làm 3 việc: Thứ nhất, là bạn phải đoạn ác; sau đó thứ hai mới đến tu thiện; và thứ ba: Tu thiện không chấp tướng. Làm được vậy là bạn thành công, là bạn liễu sinh tử thoát luân hồi.

Đoạn ác chính là giai đoạn đầu tiên, bởi nếu không dù bạn có nỗ lực làm bao nhiêu thiện đi chăng nữa, thì như lần trước tôi đã chia sẻ với các bạn đó ạ, thì cái thùng công đức của bạn vẫn cứ là rỗng không. Rò rỉ hết, do ác vẫn cứ làm.

*Vậy vì sao bạn lại phải cần công đức thế ạ? Vì bạn muốn vãng sanh Tây Phương Cực Lạc mà. Trong kinh A Di Đà, Phật dạy rất rõ ràng **“Chẳng thể dùng chút ít thiện căn phước đức nhân duyên mà sinh về cõi kia”** (Nguyên văn: “Bất khả dĩ thiểu thiện căn phước đức nhân duyên đắc sanh bỉ quốc”). Cho nên bạn rất cần có công đức, càng nhiều càng tốt để tích lũy lại, lúc đó bạn mới có khả năng, có điều kiện để vãng sinh Tây Phương Cực Lạc thế giới.*

Rất nhiều bạn không hiểu được điều này, cho nên có những bạn vội vàng ngồi luôn vào một chỗ, mong rằng như kinh A Di Đà Phật dạy: ngồi niệm Phật từ 1 tới 7 ngày để đạt được nhất tâm bất loạn. Cuối cùng thì như lần trước tôi chia sẻ, nhất tâm bất loạn chẳng thấy đâu, mà cuối cùng thì lại bị tẩu hỏa nhập ma, suýt mất mạng. Cho nên bạn rất cần công đức là vì vậy.

Chính vì vậy mà truy nguyên đến cùng thì đoạn ác (hay chính là sửa lỗi) lại là khâu then chốt trong quá trình tu hành để bạn có thể tích lũy được công đức. Không có thì công đức bao nhiêu bạn tích lũy được lại rơi rụng hết mà thôi.

Nhưng muốn đoạn ác (hay chính là sửa lỗi) thì bạn lại phải phát được 3 loại tâm. Điều này trong Liễu Phàm Tứ Huấn giảng rất rõ:

Tâm thứ nhất chính là tâm xấu hổ (hay còn gọi là si tâm). Bạn phải biết xấu hổ. Còn nếu như làm ác mà bạn không biết xấu hổ, thì bạn vẫn cứ mặc nhiên mà làm. Nhưng khi bạn đã biết xấu hổ, thì bạn sẽ không dám làm ác nữa. Cho nên đây chính là cái khởi nguồn để cho bạn đoạn ác.

Tâm thứ hai là tâm kính sợ (hay còn gọi là tâm úy kính).

Và tâm thứ ba chính là tâm dũng mãnh (hay chính là dũng tâm).

Đó chính là 3 bước của quá trình đoạn ác (hay sửa lỗi) của bạn. Bạn thấy nhé: Bước đầu tiên chính là bạn phải phát được sỷ tâm (là tâm xấu hổ). Mạnh tử nói tâm xấu hổ là then chốt của việc sửa lỗi là vậy. Và sửa lỗi thì lại là then chốt trong quá trình bạn tu hành. Cho nên tâm xấu hổ quan trọng lắm ạ.

Bây giờ chúng ta sẽ sang ý thứ hai:]

2. Làm thế nào để trưởng dưỡng cho trẻ lòng hổ thẹn?

[Ở đây bạn để ý, tôi dùng từ “trưởng dưỡng”, mà tôi không dùng từ “giáo dục” trẻ lòng hổ thẹn. Bởi vì sao tôi nói như vậy? Bởi vì thực ra lòng hổ thẹn ai ai cũng có, vì lòng hổ thẹn - đây chính là tự tánh rồi, đây chính là “Nhân chi sơ, tính bản thiện”.

Cho nên lần trước, tôi cũng đã chia sẻ với các bạn câu của Mạnh tử đã từng nói: “Tu ác chi tâm, nhân giai hữu chi (Có nghĩa là: Mỗi người ai cũng có lòng hổ thẹn, với cái ác, thẹn với điều xấu). Mạnh tử lại nói tiếp: “Tu ác chi tâm, nghĩa dã” (tức là lòng xấu hổ, hay ghét cái ác, thẹn với điều xấu này chính là “nghĩa”). Đây chính là một trong bốn điều Nhân, Lễ, Nghĩa, Trí, chính là tứ chi mà chúng ta đã nói với nhau từ những bài đầu tiên ạ.

Cho nên Hòa thượng lại nói: “Có thể thấy lòng xấu hổ không phải ai ban tặng cho ta từ bên ngoài, mà là thứ vốn có sẵn ở trong ta”. Nhưng mà đức tính mà người người vốn đã có này rất dễ bị sự ô nhiễm bên ngoài mà che lấp đi, bởi vậy cần phải giáo dục để thức tỉnh và gìn giữ”.

Chắc bạn còn nhớ cái ví dụ về vàng quặng, tôi đã nói rất là nhiều rồi, và có lẽ ở đây tôi không cần phải nhắc lại nữa.

Vậy thì giáo dục thế nào để có thể thức tỉnh được lòng hổ thẹn?

Câu hỏi giáo dục thế nào thì trước tiên chúng ta phải truy tìm ra nguyên nhân của việc không biết xấu hổ, thì mới có thể khắc phục được, tức là chúng ta mới có thể giáo dục được.

Nguyên nhân của việc không biết xấu hổ, chính là vì không có lòng tự trọng.

Vậy bạn hãy dạy con sao cho chúng phải có lòng tự trọng. Muốn vậy, bạn sẽ phải thực hiện 6 điểm sau đây:

Thứ nhất: Tôn trọng trẻ

Muốn trẻ có lòng tự trọng thì trước tiên bạn phải tôn trọng trẻ.

Tôn trọng thế nào? Bạn hãy làm 3 việc:

- 1- Quan tâm đến con;*
- 2- Lắng nghe con và*
- 3- Tôn trọng ý kiến của con*

Về việc thứ nhất là quan tâm. Quan tâm đến những cái gì? Quan tâm đến con từ việc học hành, vui chơi, sinh

hoạt, rồi kết bạn bè. Chúng sẽ cảm thấy rằng chúng là người quan trọng, được mọi người để ý.

Việc thứ 2 là: Lắng nghe ý kiến của con, dù là ý kiến sai hay đúng. Chứ không phải bạn cứ gạt phăng phăng đi, khi nó nói là bạn gạt phăng đi ngay và chỉ có bạn là đúng thôi.

Việc thứ 3 là: Bạn phải tôn trọng ý kiến của con. Dù tìm chỉ được một phần rất nhỏ là đúng, thì bạn cũng phải lắng nghe và tôn trọng ý kiến của con. Mặc dù cái ý đúng này bạn cũng biết rồi, nhưng mà bạn vẫn bảo “Ừ cái việc này con nói đúng đấy, con đóng góp cho cha mẹ đúng đấy, và ý kiến này của con, chúng ta hoàn toàn có thể sử dụng được”. Như vậy thì chúng mới thấy là chúng quan trọng và được mọi người để ý.

Tóm lại nhé: Quan tâm, Lắng nghe và Tôn trọng con

Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang ý thứ hai:

Thứ hai: Để trẻ phải nhận thấy được trách nhiệm và nghĩa vụ của chúng. Nhỏ là với gia đình, dòng tộc, lớn là đối với đất nước và xã hội.

Muốn vậy bạn phải làm hai điều:

1- Hãy để trẻ biết về lịch sử gia đình, dòng tộc, và mở rộng ra là quê hương, đất nước.

Bằng cách cố gắng để trẻ trước tiên là giữ liên lạc với cả hai bên gia đình nội ngoại, để trẻ tìm ra chính bản thân mình, và nguồn gốc của chúng là từ đâu.

Ví dụ: *Bạn đưa chúng tham gia vào những dịp đặc biệt của gia đình, của dòng tộc, của quê hương, của xã hội. Và ngay cả khi bạn biết chúng sẽ chẳng thể ở đó lâu được, nhưng bạn vẫn phải tìm cách để đưa chúng vào, bạn phải tạo ra một cái lực hút để hút chúng vào.*

2- Hoặc là bạn “nhờ” con (chữ “nhờ” ở đây là trong nháy nháy), bạn “nhờ” con làm các công việc của gia đình, dòng tộc một cách thích hợp với sức của chúng, để chúng thấy rằng chúng có ích. Kể cả khi không có chúng bạn vẫn có thể làm được, nhưng bạn vẫn phải làm như vậy, bởi vì bạn làm như thế là bạn đã cho trẻ nhận thấy được trách nhiệm, nghĩa vụ, bổn phận của chúng đối với gia đình, dòng tộc đất nước và xã hội.

Thứ ba: *Bạn phải giáo dục cho trẻ tình yêu quê hương, yêu gia đình, yêu đất nước, và lòng tự hào về gia đình, về dòng tộc, rồi về dân tộc của mình. Chẳng hạn để trẻ khám phá ra được tuổi thơ của mình như là một phần trong đó. Do vậy, chúng không thể làm những hành vi mà làm mất mặt gia đình, mất mặt bạn bè, dòng tộc, quốc gia được.*

Tôi xin ví dụ: Ngày nhỏ, tôi thường được học một bài thơ trong sách tập đọc (tôi chẳng nhớ là lớp mấy nữa) tên là “Tổ quốc em”. Chắc là các bạn vào tầm tuổi tôi thì cũng đã biết được bài này. Và khi tôi được học bài này thì phải nói là cái lòng tự hào, lòng yêu quê hương đất nước của tôi qua những dòng thơ như thế này đã khắc sâu vào tâm trí của tôi. Bây giờ tôi xin đọc cho các bạn. Tôi đọc thuộc lòng

đấy ạ, bởi vì vừa nói với các bạn, những vần thơ này nó đi sâu vào trong tâm khảm của tôi cho đến suốt cuộc đời.

Đầu đề của bài thơ, chắc là đã nhiều bạn đã biết:

Em yêu tổ quốc Việt Nam

(của nhà thơ Phạm Hồ)

*“Tổ quốc em đẹp lắm
Cong cong hình lưỡi liềm
Trên núi cao trùng điệp
Dưới biển sóng mênh mông.*

*Những cánh đồng phì nhiêu
Năm phơi mình ở giữa
Những con sông xanh hồng
Uốn quanh trăm dải lụa.”*

Vâng ạ, tôi xin dừng ở đây một chút: “Những con sông xanh hồng, uốn quanh trăm dải lụa”. Sau này khi tôi trưởng thành rồi, tôi thường đi máy bay. Mỗi một lần đi máy bay mà tôi ngồi gần cửa sổ tôi thường nhìn xuống. Khi mà máy bay bay qua đồng bằng Bắc Bộ, tôi lại nhìn thấy con sông Hồng chảy như một dải lụa hồng uốn quanh qua các cái cánh đồng, làng xóm của Việt Nam, là tôi lại cảm nhận được là yêu quê hương, yêu đất nước một cách tha thiết.

Tôi xin đọc tiếp ạ:

*“Tổ quốc em giàu lắm
Đồng ruộng vừa thóc thơm*

*Biển bạc đặc cá tôm
Rừng vàng đầy quặng gỗ.*

*Ôi Việt Nam, Việt Nam
Tổ quốc bao thương mến
Yêu từng khóm tre làng
Từng con đò vào bến.”*

Tôi thì không có duyên là quê hương tôi ở các vùng đồng quê, bởi vì quê tôi ở Hà Nội, nhưng tuổi thơ của tôi gắn liền với các đồng quê ở Việt Nam, vì vào những năm chiến tranh phá hoại tôi phải đi sơ tán, rời xa Hà Nội và đến các vùng quê này. Chính vì vậy khi tôi đọc câu mà “yêu từng khóm tre làng, từng con đò vào bến” là trong tâm tôi lại nôn nao một cái nỗi nhớ khó tả. Rồi là: “Quê hương là cánh diều biếc, tuổi thơ con thả trên đồng, quê hương là con đò nhỏ, êm đềm khua nước ven sông”.

Vâng ạ, chúng ta sẽ nghe tiếp bài này:

*“Càng yêu thêm sông núi
Sinh ra những anh hùng
Xưa Quang Trung, Lê Lợi,
Nay Bác Hồ, Bác Tôn.*

*Trên mỗi một ngã đường
Em như nghe tiếng hát
Bao nhiêu giặc xâm lăng
Đến đây đều ngã gục.*

Trước Bạch Đằng, Đống Đa

*Giờ Điện Biên, Ấp Bắc
Em càng thù giặc Mỹ
Ngăn nước em làm đôi
Em ước thành Phù Đổng
Trừ sạch bọn giết người.*

*Nhưng Bác Hồ bảo rồi,
“Nước Việt Nam là một”
Các bạn miền Nam ơi
Nước mình rồi thống nhất.*

*Em không nói ai biết
Nhưng em sướng vô cùng
Em là công dân nhỏ
Nước Việt Nam anh hùng.”*

Đấy ạ! Từ những vần thơ như thế, chúng ta bắt đầu dạy cho trẻ biết về lịch sử hào hùng 4000 năm của dân tộc Việt Nam, chưa từng thua một kẻ thù ngoại xâm nào. Thậm chí chúng ta đã đánh thắng được cả hai đế quốc lớn, đó là Pháp và Mỹ.

Chúng ta khơi dạy được lòng tự hào dân tộc cho trẻ nhỏ, tình yêu quê hương, yêu đất nước thì như vậy chúng ta thành công. Chúng sẽ tự hào rằng chúng là người Việt Nam, vậy thì chúng không thể nào làm mất mặt bản thân, rồi mất mặt gia đình, rồi mất mặt Tổ quốc mình được.

Bây giờ chúng ta sẽ tiếp tục đến điểm:

Thứ 4, đó là: Bạn phải khen ngợi khích lệ khi con làm việc thành công, hoặc kiên nhẫn động viên khi con thất bại, do “cố gắng bay trên đôi cánh của mình”.

Không phải là bạn giao cho trẻ các việc để cho chúng thấy trách nhiệm, bổn phận của chúng, nhưng khi chúng làm hỏng một cái thì bạn lại tha hồ quát thét âm ỉ. Vậy thì cái lòng tri sỉ của chúng sẽ không còn, vì chúng sẽ nghĩ chúng là người kém cỏi, chẳng ra gì, là người bỏ đi.

Hoặc là khi chúng làm được những việc tốt, chúng mang về chúng khoe với bạn: “Cha ơi, mẹ ơi, con làm được việc này”, thì bạn cũng không quan tâm đến. Chúng sẽ thấy rằng, chúng trong con mắt của cha mẹ, chúng không có giá trị gì hết. Vậy thì không thể nào thúc đẩy được lòng tự trọng của trẻ.

Cho nên là đây ạ khen ngợi, khích lệ khi con làm việc thành công, hoặc kiên nhẫn động viên khi trẻ mắc sai lầm do “cố gắng bay trên đôi cánh của mình”.

Bạn động viên thế nào ạ? Bạn phải nói với trẻ: “Hãy xem đó là những sai lầm để học hỏi”. Bạn phải nói với con như vậy, và hãy để trẻ biết rằng, đó là cách mà hầu hết chúng ta muốn học hỏi để làm mọi việc tốt hơn đều sẽ trải qua những việc như vậy. Đây là thời điểm trẻ biết rằng bạn luôn luôn ở bên cạnh trẻ khi chúng thất bại.

Thứ năm: *Bạn hãy đưa những tấm gương thành danh đức hạnh và học vấn của mọi người trong gia đình, trong dòng tộc, trong đất nước, rồi trong xã hội, rồi trên thế giới,*

rời đến các tấm gương của Phật, Bồ Tát, cổ Thánh tiên Hiền để chúng noi theo.

Bạn đừng có nói với tôi là gia đình bạn toàn những người xấu. Không bao giờ có điều ấy. Tôi xin nhắc lại: Có một lúc Tiến sĩ Thái giảng là có một cô gái, khi Tiến sĩ Thái giảng đến chỗ là “Ấn phải báo, oán phải quên”, thì cô ấy nói là:

- Chồng tôi không có một cái ưu điểm gì.

Tiến sĩ Thái liền nói ngay là:

- Tôi thấy thật là lạ, nếu mà anh ấy không có ưu điểm gì thì cô lấy anh ấy làm gì.

Cho nên ở đây tôi nói là, bạn đừng có bao giờ nói với tôi là gia đình bạn toàn người xấu nhé, không bao giờ có. Ngay trong bản thân mỗi con người cũng vậy thôi, có ưu điểm, cũng có khuyết điểm, chẳng ai là tốt hết, và cũng chẳng có ai là xấu hết. Cổ nhân có câu “Nhân phi Thánh hiền, thực vô năng quá”, có nghĩa là “Con người không phải Thánh hiền, cho nên ai mà chẳng có khuyết điểm”.

Cũng vậy, chẳng có ai là giàu ba họ, cũng chẳng có ai khó ba đời. Cho nên đối với gia đình, dòng tộc bạn, bạn phải tìm ra được những việc làm ưu tú, những con người ưu tú, để bạn đưa ra những tấm gương cho trẻ học tập. Đây, ví dụ:

- Anh con này, cha con này, rồi cụ con này, rồi kỵ con này, đã từng đỗ đạt như thế này, đã từng làm những việc thiện như thế này.

Rồi bạn đưa ra những tấm gương ở xã hội.

- Đây này, những vị lãnh tụ như thế này “xưa thì Quang Trung, Lê Lợi, nay Bác Hồ, Bác Tôn,” để chúng noi theo. Còn nếu như chúng không nhìn thấy được một tấm gương nào, chúng lúc nào cũng thấy là mình nhất thì thôi hết rồi, chỉ còn có ngạo mạn.

Tiếp tục.

Điểm thứ sáu: *Bạn cũng phải chỉ cho con thấy những tấm gương xấu, thân bại, danh liệt; làm cho gia đình xấu hổ, mất mặt, đất nước xã hội thì lên án, để cho trẻ phải phản tỉnh.*

Nói đi nói lại, để làm cho gọi là trưởng dưỡng lòng tri sỉ của trẻ thì bạn cần làm 6 việc sau:

Tóm lại đây ạ.

- 1. Tôn trọng trẻ*
- 2. Cho trẻ thấy trách nhiệm, bốn phận của chúng với gia đình, đất nước, và xã hội*
- 3. Giáo dục tình yêu, lòng tự hào đối với gia đình, dòng tộc, dân tộc, quê hương, đất nước*
- 4. Khen ngợi, khích lệ khi con thành công; hay là kiên nhẫn, động viên khi con thất bại*
- 5. Chỉ ra các tấm gương để con noi theo*
- 6. Cũng chỉ ra các tấm gương xấu để cho con phản tỉnh*

Bây giờ, chúng ta sẽ tiếp tục đến ý thứ ba:

3. Những thông điệp làm phá hủy lòng tự trọng của trẻ

Nếu như để nuôi dưỡng lòng tự trọng của trẻ, thì bạn phải học cách tôn trọng con, vậy thì đây sẽ là vấn đề ngược lại, đó chính là những hành vi bạn không tôn trọng con, thì chính là sẽ làm phá hủy lòng tự trọng của trẻ. Có nghĩa là bạn không quan tâm đến con, không lắng nghe con và không tôn trọng con.

Thứ nhất: Phớt lờ trẻ và tỏ ra không cảm thấy thú vị gì khi ở bên trẻ.

Không biết là các bạn thế nào, chứ tôi thường xuyên nói với cư sĩ Châu (là con dâu tôi):

- Cái hạnh phúc của người mẹ là được chăm sóc con, được nhìn thấy con lớn từng ngày, được thấy con học đi, rồi học nói, rồi được thấy con nào hôm nay biết lẫy, biết bò, hôm nay mọc răng. Lúc nào ở bên con cũng cảm thấy là thú vị, hạnh phúc. Và khi đi làm, thì chỉ mong sao là nhanh nhanh chóng chóng hết giờ để đạp bay xe đạp về để được bế bồng, ôm con.

Cho nên, những hành vi mà bạn không được làm là:

Thứ nhất: Phớt lờ trẻ và tỏ ra không thấy thú vị gì khi ở bên trẻ.

Vâng ạ.

Thứ hai: Cau có hoặc thở dài khi trẻ muốn nói chuyện với bạn hoặc hỏi bạn về vấn đề mà bạn phải cần rất nhiều thời gian và sự nỗ lực của bạn mới có thể giúp trẻ được.

Thì lúc này bạn lại ngại quá, bạn bảo thôi luôn, rồi bạn bảo: “thôi, tự làm, tự học”, hoặc là bạn bảo sao ạ? Tôi đã từng nghe thấy có người cha nói với con: “cứ việc mà tra google”, thế là xong. Và bỏ mặc lại đứa trẻ với những dấm dút, khóc lóc, tủi thân.

Thứ ba: Những thông điệp cho thấy rằng bạn không thích trẻ. Ví dụ nói: “Mẹ yêu con, nhưng mẹ không thích con”; hoặc là nói: “Tôi ước mình đã không sinh ra con”.

Đấy ạ, có những người bố, người mẹ là nói với con những điều đấy, thì đây là điều cấm kị.

Thứ tư: Thường xuyên cần nhắc, nói với trẻ những thông điệp tồi tệ về trẻ

Ví dụ: “Con thật là lười biếng”, hoặc “Con không gọn gàng, con thật là nghịch ngợm, phiền toái, nhút nhát”.

Tức là chê con đủ kiểu. Vậy thì rõ ràng khi bạn chê chúng như thế, ngày nào bạn cũng rót vào tai chúng như thế, thì chắc chắn rằng chúng sẽ cho rằng chúng là người bỏ đi rồi. Vậy thì chúng còn cần gì nữa.

Thứ năm: Tuyệt đối không so sánh trẻ với những người khác, đặc biệt là với anh trai hoặc chị gái, cho thấy trẻ không tốt như những người khác.

Vâng ạ! Ở đây có một câu chuyện nói về một người cha thường xuyên là nói với con rằng:

- Bằng tuổi con thì cha đã làm được việc thế này thế khác. Vậy mà sao bây giờ con kém thế, con không làm được?

Thế là có một ngày cậu bé nói với cha rằng:

- Cha ạ, bằng tuổi cha thì vị này, ông ta đã là Tổng thống của nước Mỹ rồi đấy ạ.

Và thế là người cha im lặng.

Thứ sáu: Đe dọa rồi bỏ trẻ nếu trẻ không làm theo những gì bạn muốn.

Thứ bảy: Bạn càng đánh mắng trẻ, chúng sẽ càng cảm thấy chúng là người bỏ đi, không ra gì, và chúng sẽ trở lại trước đòn roi, và sẽ mặc sức làm việc xấu, bất cần, chúng sẽ không cần nữa.

Trên đây là những điều mà tôi sưu tầm được để chia sẻ cùng với bạn, kính gửi bạn để tham khảo. Chúc bạn thành công trong việc phục hồi lòng tri sĩ của con.

Câu hỏi thứ hai:

Đồng học hỏi: Con kính chào cư sĩ Bà, con là một thành viên trong nhóm “Chia sẻ Đường đến Hạnh phúc” ạ.

Con năm nay 37 tuổi, làm nghề dạy toán phổ thông, yêu thích văn hoá truyền thống. Cách đây 3 tháng, con có được một người bạn giới thiệu cho con vào nhóm Chia sẻ Đường đến Hạnh phúc, hay chính là Chia sẻ Đệ Tử Quy, nên con mới biết đến Đệ Tử Quy và cư sĩ Bà.

Do từ nhỏ, con không được học về văn hoá truyền thống, nên rất nhiều thói quen trong lời nói và hành vi đã không đạt theo yêu cầu của người xưa.

Khi vào nhóm, con đã có những bình luận vi phạm nội quy của nhóm. Sau đó con được cư sĩ Bà nhắc nhở, con đã hướng nội và nhìn thấy một vài thiếu sót của mình.

Nhiều lúc con muốn gặp cư sĩ Bà để chia sẻ, nhưng có bạn bảo là cư sĩ Bà bận không tiếp khách nên con lại thôi. Nếu có dịp con cũng muốn được gặp Bà để nghe Bà chia sẻ ạ. (Lược trích)

Trả lời:

Kính gửi đồng học!

Tôi xin chia sẻ cùng bạn một câu chuyện như thế này:

Có một Đại sư dẫn một người nam đến trước một ngọn núi. Đại sư nói:

- Con thấy ngọn núi này thế nào?

Người nam đáp:

- Dạ, cao, đẹp, và hùng vĩ ạ!

Đại sư nói tiếp:

- Vậy con đi cùng ta lên núi.

Trên đường đi không có ai nói 1 câu, cứ đi và đi. Người nam thì mệt dần, đường núi thì lại không dễ đi. Người nam càng lúc càng cảm thấy khó chịu và mệt mỏi. Đợi lên đến đỉnh núi, Đại sư lại hỏi:

- Ngọn núi mà con nhìn thấy như thế nào?

Người nam liền đáp:

- Ngọn núi này không ổn, đường thì toàn là đá sỏi, cây cối cũng mọc không được tốt. Nhưng mà đứng đây có thể nhìn ra xa, con thấy ngọn núi đối diện đẹp hơn nhiều.

Đại sư cười và nói:

- Khi con quen một người, chính là lúc con đứng xa để nhìn ngọn núi, trong mắt đầy sự mới lạ và ngưỡng mộ. Khi hiểu rõ con người đó rồi, chính là lúc con leo lên núi, con thấy những thứ chi tiết rõ ràng. Nhưng khi lên đến đỉnh núi, mắt của con cũng chỉ nhìn thấy ngọn núi khác mà thôi.

Núi không có thay đổi, mà chính là con tim của con thay đổi. Con tim của con thay đổi, nên con mắt của con cũng không còn nhìn như trước nữa, không còn sự ngưỡng mộ, núi cũng không còn được sự hùng vĩ nữa... ”.

Vâng ạ, xin chia sẻ với bạn câu chuyện trên và chúc bạn thành tựu.

Dù đã chúc bạn thành tựu rồi nhưng tôi có nhớ đến một câu nói của Trang Tử. Câu nói đó tức là gì ạ? “Cho ở gần để thử lòng kính”. Còn Hòa thượng Tịnh Không thì sao ạ? Trong 7 pháp cúng dường, có một pháp gọi là “Nhiếp

thọ chúng sinh cũng dường”, Hòa thượng bảo: Nhiếp thọ ai khó nhất? Nhiếp thọ người nhà là khó nhất. Vì sao lại khó nhất? Vì ở ngoài bạn có thể nói đến “hoa trời rơi rụng” không ai biết, nhưng mà người ở trong nhà thì lại hiểu rõ bạn đến từng chân tơ kẽ tóc. Quá biết rồi. Cho nên nếu mà bạn muốn nhiếp thọ người ngoài thành tựu thì trước tiên bạn hãy nhiếp thọ được người trong nhà. Khi mà người trong nhà bạn nhiếp thọ được, thì đối với người ngoài dễ dàng. A Di Đà Phật.]

[Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay xin tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 75

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đã học xong chánh văn 4. Mặc dù mới hết chánh văn 4, nhưng chắc là sợ các bạn giải đãi, rồi lại bỏ bê việc học hành nên hôm nay trước khi vào bài mới, Tiến sĩ Thái đã xốc lại các bạn ngay về thái độ học tập Đệ Tử Quy nên như thế nào.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Chào các bạn buổi chiều. Hôm nay có bạn nào đọc qua một lượt Đệ Tử Quy buổi sáng chẳng, có ai không ạ?

[Các bạn giơ tay tôi xem với ạ? Thế là không có bạn nào đọc đúng không ạ? Vậy chỉ có hai khả năng: Một là rất viên mãn vì họ thuộc hết; Hai là không ai chịu đọc cả. Bây giờ chúng ta sẽ bắt đầu nghe bài của Tiến sĩ Thái:]

1. Câu học vấn quan trọng nhất chính là kiên trì

“Hiếu học cận hồ trí” là kẻ ham học thì sẽ có trí tuệ. Chỉ cần mọi người giữ mãi tâm hiếu học này thì đạo đức và học vấn nhất định có thể thành tựu.

Tô Cách La Đề, *[đấy, dịch ra thì thế nhưng chính là Socrates, sinh từ năm 469-399 trước công nguyên]* là một nhà triết học rất nổi tiếng của cổ Hy Lạp. Lần đầu tiên dạy học sinh, ông nói:

- Hôm nay chỉ dạy một động tác rất đơn giản, chính là đưa tay tới trước, sau đó đưa tay về sau. Cứ đánh tay như vậy, làm 300 cái.

Khi làm xong, ông nói với học sinh:

- Các em nhớ mỗi ngày đều làm một lần, 300 cái.

Học sinh cảm thấy như thế nào? Rất là đơn giản. Nhưng sau một tháng, ông hỏi học sinh:

- Hiện nay ai còn đánh tay mỗi ngày thì đưa tay lên cho thầy xem?

Chiếm khoảng 90% mà thôi.

Sau hai tháng hỏi lại chỉ còn 30% mà thôi.

Một năm sau hỏi lại chỉ còn duy nhất một người, người đó là ai? Platon, nhà triết học cổ Hy Lạp, là học trò của Socrates, chính là truyền thừa của Socrates, nhà triết học quan trọng thứ hai của phương Tây.

[Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm với các bạn ạ. Cái động tác tưởng là đơn giản như thế, chỉ có giơ tay lên giơ tay xuống, ai cũng tưởng là “ngon lành cành đào”, vậy mà một năm sau hỏi lại thì cả lớp chỉ còn có một người duy nhất giơ tay, và người này chính là người thành tựu. Cho nên học phải kiên trì.

Bây giờ tôi xin hỏi các bạn xem, lớp học của mình ở đây liệu có như vậy không ạ? Tức là nếu may mắn lắm thì sau một năm nữa cũng chỉ còn duy nhất một người như Platon, có khi cũng chẳng còn ai nữa ấy ạ.

Cổ nhân nói: “Tu hành nhất niên Phật tại tiền, nhị niên Phật tại Tây Thiên, tam niên bất kiến Phật”. Hoặc là “tam niên thì Phật hóa vi vân tiên”, nghĩa là năm đầu Phật ở ngay trước mặt, tinh tấn lắm, năm thứ hai Phật đã về Tây rồi, sang năm thứ ba chẳng còn thấy Phật đâu nữa, Phật cũng mất luôn, thành mây thành khói rồi.

Câu này giải thích ra có nghĩa là: Sự tu hành năm đầu tiên thì rất tinh tấn, luôn đặt Phật lên đầu. Năm thứ hai bắt đầu sự tinh tấn này là giảm sút, bắt đầu là giải đãi, Phật bắt đầu là đưa xuống hàng thứ yếu rồi. Đến năm thứ ba lúc đấy lại danh vọng lợi dưỡng lôi bạn đi rồi, bạn đặt Phật xuống sau cùng, không còn để lên đầu nữa, mà bạn đặt cái gì lên đầu? Tiền.

Cho nên có thể thấy rằng sau 3 năm nữa, lớp học này của chúng ta cũng không thể ra ngoài lời cổ nhân đã nói, tức là may mắn lắm chỉ còn lại duy nhất một Platon, có khi cũng chẳng còn ai.

Nói thật với các bạn, làm “nghề giáo” chẳng ai muốn điều này. Nhưng tôi biết nhiệm vụ của tôi hàng ngày là vẫn phải upload bài đều đặn, dù bạn có học hay không. Vì mục đích của tôi là nếu khi nào bạn lại khởi phát tâm muốn học, hoặc bất kỳ ai muốn học, thì chỉ cần lấy lại những bài này là được, sao cho có thể hỗ trợ được những người hữu duyên.

Tuy nhiên ở đây thì ít nhất tôi cũng nhận thấy rằng có rất nhiều bạn đã cùng tôi đi từ năm 2014, vẫn cứ bền bỉ.

Nhưng mà hôm nay cũng là để xóc lại các bạn, và tôi hy vọng rằng các bạn sẽ tiến bộ hơn lớp của Socrates, là chỉ có 1 người. Lão cư sĩ Lý Bình Nam có nói: Một vạn người tu chỉ có 2-3 người chứng đắc. Nhưng mà tôi hy vọng rằng cái 2-3 người chứng đắc trên một vạn người tu đây là mốc trung bình của cả thế giới. Còn đối với Việt Nam, Phật giáo đối với chúng ta là quốc đạo, Nho giáo thì đã thâm nhập vào chúng ta từ ngàn đời xưa rồi, cho nên các bạn đã có cái nền tảng. Nên tôi hy vọng rằng ở Việt Nam hay cũng như ở tốp của chúng ta đây thì không phải là một vạn người tu chỉ có 2-3 người chứng đắc, mà chúng ta sẽ là một vạn người tu rất nhiều người chứng đắc. Chúc các bạn như vậy a!

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Trong chỉ điểm của Tô Cách La Độ, chúng ta sẽ biết thật ra cầu học vấn, quan trọng nhất chính là kiên trì. Khi chúng ta mỗi ngày đều có thể tranh thủ thời gian để thâm nhập kinh điển của Thánh hiền, “Nước chảy đá mòn” nhất định có thể thành tựu. Chúng ta cũng nên duy trì thái độ như vậy.

[“Đừng cam chịu, không thua kém. Thánh và Hiền, dần làm được.” Nếu như bạn học kiên trì, thì có một ngày nhất định bạn sẽ thành tựu. Đây là câu chuyện con Thỏ và con Rùa. Bạn có nhớ Thỏ và Rùa cùng rủ nhau đi học không? Thỏ thì cậy rằng là ta nhanh, thế cho nên là nào là đi gọi bắt bướm, đuổi hoa khắp mọi nơi. Đến khi quay ra thì bắt đầu là: “Chân vắt lên vai; Đến trường vẫn muộn”. Cho nên chúng ta sẽ học bài con Rùa, cứ chậm nhưng chắc,

ngày nào bạn cũng đi, ngày nào bạn cũng đi, thì nhất định bạn sẽ đến.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ví dụ nói, mỗi ngày học thuộc năm câu Luận Ngữ hoặc là thuộc lòng ba câu. Cứ như vậy suốt một năm, bạn có thể học hết toàn bộ cuốn Luận Ngữ. Thế nên chúng ta nhất định phải duy trì thái độ học tập như thế.

Tôi thường giao lưu với rất nhiều thầy cô giáo, sau buổi học tôi hỏi họ:

- Trạng thái học tập năm ngày này thế nào, so với cuộc đời của quý vị, có khi nào siêng năng hơn năm ngày này chăng?

Họ đều nói:

- Không có!

Họ cảm thấy năm ngày này là thời gian học tập chuyên chú nhất trong đời họ. Tôi nói:

- Đây là điểm bắt đầu, nhưng chắc chắn không phải kết thúc, mà quý vị nên giữ mãi thái độ học tập này.

[Không có thì Tiến sĩ Thái chia sẻ xong 40 VCD, mỗi ngày 8 tiếng, là năm ngày đúng không ạ? Năm ngày Tiến sĩ Thái chia sẻ xong, bạn ‘chữ thầy trả thầy’ thì chả có tác dụng gì.

Ý thứ hai:]

2. Cầu học vẫn phải nỗ lực để khai phát tiềm lực

Có một vị chủ nhiệm giáo vụ đến học năm ngày. Sau khi học xong ông ta mời tôi đến diễn giảng ở trường ông. Ông nói: Những gì ông ghi chép trong năm ngày này, số lượng ghi chép nhiều hơn ông học đại học bốn năm.

[Nỗ lực rốt ráo đến như thế, tìm mọi cách, hết sức để như coi như là “Cá vượt vũ môn”, nhảy qua một cái là xong. Cũng như trong kinh Vô Lượng Thọ, Phật dạy là sao ạ? “Chỉ cần khó nhọc một đời, về sau sẽ được hưởng an vui mãi mãi.” Nhưng mà không chịu, nên mới thành thế này, nên bây giờ vẫn cứ khoanh chân ngồi đây nghe “Chia sẻ Đường Đến Hạnh Phúc”. Ít nhất là chúng ta đã có một cái nhân duyên là chúng ta đã nghe chia sẻ, là chúng ta đã có nhân duyên lớn.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Nhưng vì sao năm ngày này thái độ học tập của họ tốt như vậy. Tra cứu nguyên nhân của nó là vì họ cảm thấy học vấn của Thánh hiền đích thực có thể lợi ích cho học sinh, khiến phần trách nhiệm của họ được khởi dậy. Cho nên cuộc sống có chí hướng, nhất định có thể khai phát tiềm lực. Ngoài ra chúng ta phải nỗ lực thực hiện.

[Tôi chia sẻ với các bạn nhiều lần. Một cái tảng băng to, bây giờ bạn muốn làm như thế nào cho nó vỡ? Bạn cung cấp cái nhiệt lượng, mà lại cái nhiệt lượng của bạn lại chỉ nóng bằng cái que hương đốt thôi. Cái tảng băng nó to bằng cái nhà này thì đến bao giờ nó mới có thể gọi là tan chảy được đây?]

Vậy mà bạn niệm Phật một tí, bạn làm phước thiện một tí, rồi bạn bảo rằng là mãi chẳng thấy quả báo đến. Trong khi nghiệp của bạn thì như cái tảng băng nó to bằng cái nhà này.

Vậy thì học như thế nào để khai phát tiềm lực?

Tôi còn nhớ ngày trước khi phụ thân tôi dạy tôi về học ngoại ngữ, vì cụ rất muốn tôi học được cổ Hán văn. Đấy, cái đáng tiếc là tôi đã không học được. Tôi vẫn chia sẻ với các bạn cụ là tác giả dịch cái cuốn gọi “Hiệp Kỷ Biện Phương Thư”, 2 tập dày toàn cổ Hán văn. Đây là cuốn sách của vua Càn Long, ở trong tủ sách Tứ Khố Toàn Thư.

Cụ muốn tôi học ngoại ngữ, học cổ Hán văn, tôi không học được. Cụ bảo thế này này:

- Mỗi một ngày con chỉ cần học một từ, vậy thì 365 ngày là con được 365 từ. Con chỉ cần học 3 năm, con đủ 1 nghìn từ là con đủ thừa vốn để con dịch rồi. Mà con phải hiểu là không cần đến 1 nghìn, sau khi con học này, 1 năm 365 ngày, mỗi ngày chỉ cần đúng 1 từ, thì đến lúc như là con châm cái cây hương con đốt vào đấy mà, con cứ chuyên chú vào một chỗ, mà không cần phải nó tan chảy hết mà lúc đến trúng vào cái điểm ấy, đến lúc nó nứt cái tảng băng ra, là nó òa một cái là cả cái tảng băng ấy nó vỡ vụn, nó rơi xuống thành từng tảng, từng tảng là thành công.

Cho nên đây, học phải nỗ lực để khai phát tiềm lực.

Mới học hết chánh văn 4, vậy mà thầy đã phải nhắc nhở chúng ta là học phải kiên trì, học phải nỗ lực để khai phát tiềm lực.

Bài học của Tiến sĩ Thái hôm nay chúng ta sẽ dừng tại đây. Trước khi sang Chánh văn 5 chúng ta sẽ cùng:

TRAO ĐỔI VỀ THÁI ĐỘ HỌC TẬP CỦA LỚP CHÚNG TA HIỆN NAY

Hiện nay thì lớp chúng ta theo tôi thì có 2 thái độ:

Một là: Rất nôn nóng mong muốn đi nhanh hơn nữa;

Hai là: Giải đãi, học tùy hứng, thích thì học, không thì bỏ bê, mà thường thì là lười nhác bỏ bê.

Sau đây chúng ta sẽ chia sẻ về từng thái độ học tập ạ.

1. Với thái độ nôn nóng muốn học thật nhanh

Có đồng học hỏi tôi thế này.

Thưa Bà, con khi đọc Đệ Tử Quy có băn khoăn mấy điểm này, con muốn được nghe Bà chia sẻ ạ.

Đệ Tử Quy là xuất phát từ văn hóa Nho gia, dạy người ta làm người, làm một người tốt. Đối với thế tục thì khẳng định là rất tốt, nhưng đối với người có chí tu hành Phật pháp thì công phu nên đặt mấy phần ở đây? Bởi lẽ đọc sách Tiểu học thì không lên được Đại học.

Hơn nữa, năm tháng đời người là hữu hạn, thời gian thì không chờ. Nếu dụng tâm không đúng có thể uổng phí

cơ duyên. Nghĩa là Đệ Tử Quy là tốt, nhưng nên có tỉ lệ thế nào cho thích hợp ạ?

Trong một bài đọc của Lão tử khuyên Khổng tử mà con hiểu được là, điều Khổng tử dạy là Hữu Vi, không thoát được luân hồi sinh tử. Bởi vậy, Phật pháp và văn hóa truyền thống bắt nguồn từ Nho - Thích - Đạo [Nho ở đây chính là Nho giáo, Thích là Phật giáo như tôi đã chia sẻ, và Đạo là Đạo giáo] là có khoảng cách. Văn hóa truyền thống giúp trải thảm cho người tu Phật thành tựu, nhưng dùng không khéo lại thành ràng buộc trói con người không hồi thiên được.

Con mong nhận được chia sẻ của Bà, con xin cảm ơn Bà.

Trả lời:

Kính gửi đồng học!

Về câu hỏi của bạn, tôi xin chia thành 2 ý như sau:

1. Nên để thời lượng học Đệ Tử Quy như thế nào cho thích hợp?

2. Đệ Tử Quy là pháp hữu vi của Nho gia, vậy liệu có thể thoát được luân hồi sinh tử hay không?

Với 2 ý này, nói thật tôi cũng chẳng có cái năng lực để mà trả lời được đâu ạ. Mà hầu khắp đều là các câu trích dẫn từ các bài giảng của Hòa thượng Tịnh Không, và một

phần là của Hòa thượng Thích Thiên Tâm mà tôi tổng hợp lại được. Phật cũng dạy “Y ý bất y ngữ”. Mong các bạn thông cảm.

Chúng ta bắt đầu chia sẻ ý:

Thứ nhất: Nên để thời lượng học Đệ Tử Quy thế nào cho thích hợp?

Chắc hẳn vì bạn thấy chúng ta đã chia sẻ Đệ Tử Quy đã đến lần thứ tư mà vẫn chưa dừng nên bạn mới hỏi câu này.

Vâng ạ, chúng ta bắt đầu chia sẻ:

Trước hết tôi cũng muốn nhắc câu hỏi này để nhắc lại với bạn về Nền tảng tu hành, vì không có nền tảng tu hành này thì bạn tu gì cũng không thành công.

Phật dạy: “Bất tiên học Tiểu thừa, hậu học Đại thừa giả, phi Phật đệ tử” (có nghĩa là “Nếu trước hết không học Tiểu thừa rồi mới học Đại thừa, thì không phải là đệ tử của Phật”)

Tuy nhiên, Tiểu thừa ngày nay ở Trung Quốc đã không còn. Nguyên nhân, ấy chính là vì người xưa đọc những sách vở của Nho gia, Đạo gia Trung Quốc, như là Khổng tử, Lão tử, Trang tử. Những điều mà Khổng tử, Lão tử, Trang tử nói quả thật là không kém với Tiểu thừa. Nói một cách khác, “Tiểu thừa” đã bị Nho gia, và Đạo gia Trung Quốc thay thế.

Hơn nữa, kinh điển Tiểu thừa lại rất nhiều. Nên để phục vụ cho việc tu học thời hiện đại, đây bận rộn này thì quả thực sẽ là rất khó. Do vậy, nếu từ Nho, Đạo mà vào Phật pháp thì chẳng cần phải học pháp Tiểu thừa, trực tiếp tiến vào Đại thừa, đạo lý chính là như vậy.

Vậy cần phải tu học như thế nào ạ?

Trong Quán Kinh, Phật dạy bạn: Nhất định bạn phải tu “Tịnh nghiệp tam phước” thì mới có thể “liễu sinh tử, thoát luân hồi”. Bạn lưu ý câu này nhé “Nhất định bạn phải tu Tịnh nghiệp tam phước thì mới có thể liễu sinh tử thoát luân hồi”. Không thể khác được.

Mặc dù vô lượng vô biên pháp môn đều có thể viên thành Phật đạo, nhưng tất cả đều là xây dựng trên cái cơ sở của “Tam phước” này. Nếu xa lìa “Tam phước” thì bất kể tu học pháp môn nào cũng đều không thể thành tựu. Bạn hãy nghe:

Phước thứ nhất: “Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu thập thiện nghiệp”. Bạn làm được điều này thì bạn sẽ được thân trời người. Đây chính là Tiểu thừa.

Phước thứ 2: “Thọ trì tam quy, giữ gìn giới cấm, bất phạm oai nghi”, bạn làm được phước thứ hai này thì bạn đắc quả vị Nhị thừa (chính là A La Hán và Bích Chi Phật). Đến đây là thời điểm rất quan trọng, vì bạn siêu thoát tam giới, liễu sinh tử, thoát luân hồi rồi.

Phước thứ 3: Phát tâm Bồ đề, thâm tín nhân quả, đọc tụng Đại thừa, khuyến tấn hành giả” (bạn đắc quả vị Bồ tát) - đây chính là Đại thừa.

“Tịnh nghiệp tam phước” này là nguyên tắc chỉ đạo cao nhất của học Phật, là tịnh nghiệp chánh nhân của chư Phật mười phương ba đời. Tất cả Bồ tát thành Phật đều phải tuân thủ ba điều này. Cái này là gốc của giới luật.

Qua đây có thể thấy, trước tiên bạn phải học làm người đã. Cho nên phước thứ nhất - “Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu thập thiện nghiệp” chính là bài học khóa nhân gian cần thiết.

Vậy “Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng”, bạn học ở đâu ạ? Phương pháp học tập của chúng ta là thực tiễn “Đệ Tử Quy”. Đây là tiêu chuẩn thấp nhất, là để tất cả chúng sanh, người người đều có thể làm đến được cái tiêu chuẩn này.

Không có cái tiêu chuẩn này thì ngay Mạnh tử, Khổng tử đến giảng văn hoá truyền thống cho bạn, bạn cũng không học được; Không có cái tiêu chuẩn này thì thậm chí Thích Ca Mâu Ni Phật, A Di Đà Phật đến dạy bạn, bạn vẫn là phàm phu. (Câu này là tôi trích nguyên ở trong Tịnh Độ Đại Kinh Khoa Chú - tập 11, chủ giảng: Hòa thượng Tịnh Không).

Còn “Từ tâm bất sát” bạn thực hiện ở đâu? Ở “Thái thượng Cảm ứng thiên”. Đây chính là giáo dục nhân quả. Trong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên có dạy bạn là: Muốn trở thành thiên tiên thì phải làm được 1300 điều thiện.

Muốn trở thành địa tiên thì phải làm được 300 điều thiện. (Nguyên văn: “Dục cầu thiên tiên giả, đương lập nhất thiên tam bách thiện. Dục cầu địa tiên giả, đương lập tam bách thiện”). Vậy là bạn nâng cấp lên rồi, bạn học làm thân trời hay là thân tiên.

Cuối cùng của phước thứ nhất này chính là “Tu thập thiện nghiệp”: Thập thiện nghiệp đạo không dễ dàng làm được nếu như bạn không có cái nền tảng bên trên.

Tại sao bạn lại không dễ, mà cổ nhân thì lại rất là dễ dàng vậy? Vì nền tảng của cổ nhân sâu dày vững chắc, đã học Nho giáo, Đạo giáo rồi ạ. Cho nên thập thiện nghiệp rất dễ dàng để làm được. Khi bạn có cái nền tảng là Đệ Tử Quy và Thái Thượng Cảm Ứng Thiên này rồi thì tất cả đều không thành vấn đề nữa. “Thập thiện nghiệp đạo” bao gồm: “Không sát sanh, không trộm cướp, không tà dâm, không vọng ngữ, không hai lời, không thêu dệt, không ác khẩu, không tham, không sân, không si”, tất cả đều không thành vấn đề. Bạn có thể làm được rất dễ dàng rồi, không còn khó nữa.

Còn không có cái nền tảng phía trước chính là Đệ Tử Quy và Thái Thượng Cảm Ứng Thiên này, thì “thập thiện nghiệp” không thể làm được, hữu danh vô thực. Đây là bài học nền tảng khóa nhân gian cần thiết.

Vâng ạ, tôi xin nhắc lại ạ, đây là bài học nền tảng khoá nhân gian cần thiết.

Sau khi bạn tốt nghiệp được cái nền tảng khoả nhân gian rồi lúc đấy hăng nói đến chuyện gọi là “liễu sinh tử, thoát luân hồi” chứ ạ.

Có bạn bảo rằng là chỉ cần niệm câu Phật hiệu là có thể vãng sanh Tây Phương Cực Lạc thế giới, vì Phật đã dạy trong kinh A Di Đà rồi mà, chẳng nhẽ Phật lại vọng ngữ sao? Làm gì mà phải rắc rối đến như thế?

Vâng ạ, đúng là trong kinh A Di-Đà, Phật có dạy: **“Nhuộc hữu thiện nam tử, thiện nữ nhân, văn thị kinh, thọ trì giả, cập văn chư Phật danh giả. Thị chư thiện nam tử, thiện nữ nhân giai vi nhất thiết chư Phật chi sở hộ niệm.”** (nghĩa là: Nếu có thiện nam tử, thiện nữ nhân nào, nghe kinh này mà thọ trì, và nghe danh hiệu chư Phật, thì những thiện nam tử cùng thiện nữ nhân ấy đều được tất cả chư Phật sở hộ niệm.)

Bạn nghe vậy bạn tưởng rằng bạn làm đã được một ít chút việc tốt thì bạn đã là “thiện nam tử, thiện nữ nhân” rồi, nên bạn chỉ cần niệm Phật là có thể vãng sinh Tây Phương Cực Lạc.

Nếu bạn hiểu như vậy là không phải đâu ạ, vì tiêu chuẩn làm người của bạn ít nhất phải thực hiện được ngũ giới, thập thiện thì bạn phải làm được đến 70-80% ạ.

Bây giờ tôi chỉ nói riêng Ngũ giới, bạn tự xem nhé. “Không sát sinh, không trộm cướp, không tà dâm, không nói dối, không uống rượu”. Bạn có thể nói với tôi rằng không sát sinh, không trộm cướp, không tà dâm, bạn bảo bạn làm được. Tuy nhiên cái làm được này thì mới chỉ tính

là theo ý thô thôi ạ, chứ tôi chưa kể là nếu tính theo cái ý gọi là tình thì bạn chưa làm được đâu. Nhưng còn không nói dối thì bạn làm được chưa? Nếu chưa làm được, thì làm người bạn còn không làm nổi, nói gì đến làm “người thiện nam”, “người thiện nữ” đây.

Cho nên muốn là thiện nam tử, thiện nữ nhân như kinh A Di Đà dạy thì bạn cần phải làm sao? Bạn hãy nghe Hòa thượng giảng nhé:

“...Tiêu chuẩn của chữ Thiện này là gì? Chính là phước thứ nhất trong Tịnh nghiệp tam phước, tức là bạn phải làm được “Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu thập thiện nghiệp”, thì lúc ấy bạn mới đạt được cái tiêu chuẩn “thiện”, hay còn gọi là thiện nam tử, thiện nữ nhân. Còn ta tự cho rằng mình thiện, cái này thì không được, vì đây là dùng tiêu chuẩn của mình, cần phải dùng tiêu chuẩn của Phật. Tiêu chuẩn tuyệt đối của Phật chính là thập thiện nghiệp. Cho nên trước tiên bạn phải nắm được cái chữ “thiện” này.

Chính vì vậy mà phước thứ nhất trong Tịnh nghiệp tam phước chính là nền tảng của tu học để được thân người. Đó chính là bài học nhân gian cần thiết.

Cho nên đúng như bạn nói, Đệ Tử Quy là tiểu học, sau đó muốn “liễu sinh tử, thoát luân hồi” thì chúng ta sẽ phải học tiếp lên trung học, rồi đại học, rồi nghiên cứu sinh. Lấy được bằng Tiến sĩ là bạn tốt nghiệp, thành tựu viên mãn đạo quả.

Tuy nhiên, đúng như bạn hỏi, nên để thời lượng học Đệ Tử Quy như thế nào cho thích hợp?

Tôi đoán chắc vì bạn thấy chúng ta chia sẻ Đệ Tử Quy đã đến lần thứ 4 mà vẫn còn có khả năng chưa dừng. Vậy thì Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, Thập thiện nghiệp đạo bao giờ thì học đây? Vậy là bài học nhân gian mãi vẫn chưa hoàn thành, nói chi đến các bài học của pháp xuất thế gian. Trong khi thời gian thì cứ trôi, không đợi ai cả, nhờ ra vô thường bỗng chợt đến thì thôi phí cả cuộc đời rồi.

*Vâng ạ, câu này tôi xin trả lời bạn như sau: **Không có thời gian hạn định cụ thể cho việc học “Đệ Tử Quy” đối với từng người.***

Ví dụ, với người lợi căn, lợi trí, bạn chỉ cần 6 tháng là bạn đã học tốt được Đệ Tử Quy, bạn hành thành thực Đệ Tử Quy viên mãn. Bạn liền tốt nghiệp, bạn tốt nghiệp tiểu học, lên lớp, sẽ không ở lại cỗi người nữa mà đi đến cỗi trời. Nhưng cỗi trời có bài khoá của cỗi trời, từng bước từng bước hướng lên trên. Đến khi bạn học tốt thì tất cả cái bài khoá của vũ trụ này, bạn sẽ được tốt nghiệp.

Nếu học không tốt, bạn bị lưu ban. Thậm chí nếu như bạn phạm phải lỗi lầm nghiêm trọng, thì không phải là lưu ban, bạn sẽ bị giáng cấp, bạn sẽ bị giáng xuống súc sanh, ngạ quỷ, và địa ngục.

Vậy tiêu chí nào biết bạn đã tốt nghiệp Đệ Tử Quy? Là bạn phải hành viên mãn được 113 điều của Đệ Tử Quy.

Nhưng làm sao biết được là bạn đã hành viên mãn được 113 điều của Đệ Tử Quy ạ? Đó là cái căn bản làm người là Hiếu bạn phải có, căn bản làm việc là Liêm bạn phải có; Thái độ làm người là “nhân, lễ, nghĩa, trí, tín” bạn phải đầy đủ; Thái độ làm việc là thành thật, khiêm hạ, có trách nhiệm và nhẫn nại, bạn cũng phải có đầy đủ.

*Nhưng nói thật là việc thực hành thuần thực Đệ Tử Quy này không dễ, vì ta ngày nay đều không được học lễ từ nhỏ, nên nay mới phải bổ túc lại. Nên để thay đổi được tập khí gọi là bất hiếu, bất để, bất tín, rồi bất kính, rồi bất cần... hoàn toàn không dễ dàng. Cổ nhân có câu: “Giang san dị cải, bản tính nan di” (có nghĩa là giang sơn thì dễ đổi, nhưng bản tính thì khó dời). Chính vì vậy mà chúng ta mới phải rà đi rà lại Đệ Tử Quy như thế này. Vậy mới nói, đây là cái lớp học cứu pháp thân huệ mạng, cho nên không thể mua bán điểm được. Cho nên nếu biết đời người là ngắn ngủi thì Đệ Tử Quy đã dạy cho bạn là **“Thời gian ít, cần chăm chỉ, công phu đủ, liền hiểu thông”**.*

“Người hiện tại học Phật không có phương pháp, tất cả đều không thực tế, chính là gì ạ? Là học vượt cấp. Không nương theo quy củ của Phật. Sách Nho gia cũng không đọc, sách Đạo gia cũng không xem, lại coi thường Tiểu thừa. Vừa học bèn vào thẳng ngay Đại thừa là điều không thể được. Lăn lộn với Đại thừa suốt đời mà có thành tựu gì hay chăng?

Kinh Vô Lượng Thọ Phật giảng vào lúc nào? Giảng vào thời kỳ Phương đẳng. Phía trước Phương đẳng thì có 12 năm cơ sở là A Hàm (chính là Tiểu thừa đấy ạ). 12 năm

này chúng ta lược bỏ nó, không học nữa, vậy có được không?

Cũng giống như nói đi học, chưa học tiểu học bỗng chốc liền lên trung học, lỗi lầm của chúng ta phạm phải là ở điểm này. Cho nên nhất thiết phải học bù, phải bổ túc thêm trước đó. Không bổ túc thì sẽ không thể nào thành tựu được.

Do vậy, nhất định phải từ Đệ Tử Quy, Thái Thượng Cảm Ứng Thiên, Thập Thiện Nghiệp Đạo để mà cấm răn. Nếu như không phải từ đây mà cấm răn, quý vị học thêm 300 năm nữa cũng vô ích. Quý vị có thể khai ngộ không? Chắc chắn không thể. Quý vị có thể đắc định không? Không thể được...” (Đây là tôi trích trong Tịnh Độ Đại Kinh Diễn Giải - Chủ giảng: Hòa thượng Tịnh Không)

“Không tin tưởng quý vị có thể thử xem, đến tuổi tác quý vị già rồi, một đời vẫn chưa thành tựu, hối hận thì cũng đã quá muộn rồi. Vốn có thể thành tựu, nhưng mà bản thân thì lại không nghe lời, chúng ta bỏ qua Tiểu thừa, sơ suất mất rồi.

Chúng ta thường thấy người học Phật, bất luận là xuất gia hay tại gia, khi chưa thông đạt Phật pháp, thì họ rất là thật thà, rất kiên thành. Nhưng hiểu được chút ít Phật pháp rồi bèn kiêu căng ngã mạn, coi thường người khác. Vậy là sai mất rồi! Không những học Phật sai, mà học Nho cũng sai luôn!

Viết thì một tay văn chương lỗi lạc, giảng thì đến nỗi hoa trời rơi lá tả, nhưng trong tâm thì ngạo nghễ, ngã mạn,

ghen ghét, nóng giận. Người ấy có học vấn hay chẳng? Không có học vấn, đó là kiến thức nông cạn!

*Quý vị muốn tu học pháp thế gian, xuất thế gian, vì sao tu học lại trở thành như vậy? **Nguyên nhân là do đánh mất cơ sở, không chiếu theo cơ sở để mà tu học!**” (Trích Sa Di Luật Nghi Yếu Lược Giảng Giải - Chủ giảng: Hòa thượng Tịnh Không).*

Bây giờ, chúng ta sẽ chuyển sang ý thứ hai mà bạn hỏi.

Thứ hai: Đệ Tử Quy là pháp hữu vi của Nho gia, vậy liệu có thể thoát luân hồi sinh tử hay không?

Tôi lại nói lại, ý này tôi quả thật không đủ trình độ để giải thích. Tuy nhiên trước đây cũng có đọc một số đoạn trích trong niệm Phật Thập Yếu của Hòa thượng Thích Thiền Tâm có liên quan đến vấn đề bạn hỏi, và thấy là rất hay, nay xin trích ra đây để bạn tham khảo, sau đây mời các bạn lắng nghe:

“Mỗi một môn tuy tông chỉ không đồng, nhưng đều là phương tiện dẫn chung về Phật tánh. Như một đô thành lớn có tám ngõ đi vào, mà ngõ nào cũng tập trung về đô thị ấy. Các tông đại khái chia ra làm hai, là Không môn và Hữu môn (đây chính là như bạn nói đấy ạ - vô vi và hữu vi).

- Không môn từ phương tiện lý tánh mà đi vào.

- Hữu môn từ phương tiện sự tướng mà đi vào.

Nhưng đi đến chỗ tận cùng thì dung hội tất cả, “sự” tức “lý”, “lý” tức “sự”, “tánh” tức “tướng”, “tướng” tức “tánh”. Nói cách khác: 'sắc tức là không, không tức là sắc, không và sắc chẳng có khác nhau.

Cho nên khi xưa có một vị đại sư tham thiền ngộ đạo, nhưng lại mật tu về Tịnh độ. Lúc lâm chung, Ngài lưu bài kệ phó chúc lại cho đại chúng, rồi niệm Phật sắp vãng sanh. Một vị thiền giả bỗng lên tiếng hỏi:

- Cực Lạc là cõi hữu vi, sao Tôn đức lại cầu về làm chi?

Đại sư quát bảo:

- Người nói vô vi ngoài hữu vi mà có hay sao?

Thiền giả nghe xong chợt tỉnh ngộ.

Thế nên Thiền và Tịnh độ đồng về một mục tiêu. Hữu môn cùng Không môn, tuy dường tưởng tương hoại mà thật ra tương thành cho nhau vậy”. Cho nên nếu nói Nho giáo là pháp hữu vi, thì ngay Tịnh độ cũng chính là hữu vi, nhưng hữu vi nào có ngoài vô vi đâu?

Chỗ này tôi xin chia sẻ thêm lời giảng của Hòa thượng Tịnh Không một chút:

“Ngay cả khoa học gia rất cảm khái mà nói “khoa học phát triển trong bốn trăm năm gần đây, sanh ra ngộ nhận nghiêm trọng”. Cái sai lầm này chính là “pháp nhị phân”. Khoa học gia đem cái hiện tượng trong vũ trụ này

phân thành hai, là vật lý cùng tâm lý. Pháp nhị phân này là sai lầm, là ngộ nhận. Từ phát hiện hiện tại mới biết được tâm lý cùng vật lý không thể phân tách, nó là một không phải là hai. Phân khai lại sanh ra rất nhiều các khái niệm sai lầm, làm rất nhiều sự việc sai lầm. Cho nên khoa học mang đến cho chúng ta không phải là hạnh phúc viên mãn, mà tác dụng phụ so với chánh diện càng lớn. Đây chính là sai lầm của “pháp nhị phân” mà hình thành.”

Chúng ta tiếp tục lời giảng của Hòa thượng Thích Thiên Tâm ạ.

“...Thuở xưa các bậc đại tri thức, mức tu chứng đã cao, biết tùy cơ nghi mà hóa đạo. Lại có những hành giả trong thời ấy có nhiều bậc thượng căn, nên giảng về lý “không” (tức là vô vi) thường có lợi.

Đời nay, người trung, hạ căn nhiều, cách giảng hóa nên dung hòa “sự lý”, “tánh tướng” (tức là không, và có), mới không gây nghi ngờ và làm thoái đạo tâm của người học Phật. Nếu đa số người chưa thể một bước đi thẳng vào cảnh chân không mà bác bỏ hình thức, tất sẽ diễn thành tai nạn “chưa được lên bờ đã vội phá bỏ chiếc bè”, làm sao tránh khỏi cảnh bị đắm chìm?

Lại còn một điều nên để ý. Nếu nói lý không mà mình chưa được không, hoặc chưa có đôi phần tư cách nào trên sự tu, tất chẳng thể cảm hóa người, chỉ thành cuộc tranh chấp hơn thua vô ích.

Trong hai lối chấp có và không, sự chấp không rất nguy hại. Kinh Lăng Già cùng Mật Nghiêm đều bảo: “Thà

chấp có như non tu, chớ chấp không như hạt cải”. Chấp có, ý nói là hằng kiềng nhân quả, sợ tội phước, lo giữ giới, tụng niệm, làm lành, tuy bị hình thức bó buộc, không tự tại giải thoát, nhưng gây được công đức và thiện căn. Còn chấp không, mình đã chưa chứng được chân không, lại chẳng chịu theo hình thức, siêng tu công đức, tất sẽ bị luân hồi và đoạ lạc.

Pháp môn Tịnh độ thời nay, tuy ít người tu chứng được “Niệm Phật tam muội” như khi xưa, nhưng có thể nương theo nguyện lực của mình, và bản nguyện của Phật A Di Đà, rồi đới nghiệp vãng sanh về cõi Tây Phương Cực Lạc. Khi về cõi ấy rồi thì không còn luân hồi, không còn bị thoái chuyển, lần lần tu tập cho đến lúc chứng quả Vô Sinh”.

Ví như người yếu chân đi núi, phải nương nhờ cây gậy mà tiến bước ạ. Lúc đầu là phải như vậy, cho đến khi đủ sức rồi thì buông gậy mà tiến thẳng tới đích.

Câu hỏi của bạn xin chia sẻ đến đây thôi.

Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay xin tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ bàn tiếp về thái độ học tập Đệ Tử Quy thứ hai, đó là giải đãi và lười nhác.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ*

*Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 76

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua nhân tiện lúc Tiến sĩ Thái dạy chúng ta:

- Học phải kiên trì;

- Học phải nỗ lực khai phát tiềm lực.

Chúng ta cũng đã tranh thủ để phản tỉnh lại thái độ học Đệ Tử Quy của lớp chúng ta. Có hai thái độ ạ: Một là nôn nóng muốn đi nhanh hơn nữa; Hai là lười nhác giải đãi. Chúng ta đã chia sẻ xong về thái độ thứ nhất là nôn nóng muốn đi nhanh hơn nữa.

Hôm nay, chúng ta sẽ phản tỉnh sang thái độ thứ hai:

2. Với thái độ học giải đãi, lười nhác

Tôi xin chia sẻ như sau, kính mong các bạn không vì thế mà sân hận:

Các bạn đã biết là đáng nhẽ buổi sáng chia sẻ Phật pháp online của chúng ta như mọi khi là bắt đầu từ 8 giờ sáng chủ nhật, vậy mà các thành viên gia đình tôi nói rằng là không kịp, nên đề nghị muộn hơn. Đấy suốt từ 8 giờ sáng, 8 rưỡi sáng, 9 giờ sáng, 9 rưỡi sáng, 10 giờ sáng. Đấy đến 9 giờ đêm vẫn cứ không có thời gian.

Thế thì chúng ta đã gặp được pháp, đại pháp đây, mà sao để phí hoài đến như thế. Gần như tối nay tôi không ăn cơm để tôi còn nói đến cái chuyện đấy với các thành viên gia đình, vì là tính cách chuồn nốt, không học.

Tại sao người xưa lại thành tựu ạ? Bạn nghe nhé:

Thứ nhất là Thích Ca Mâu Ni Phật

Lần trước đã kể cho các bạn nghe vào thời quá khứ Thích Ca Mâu Ni Phật tu Bồ tát đạo trên núi Tuyết thì gặp Quỷ La Sát, vì muốn quỷ La Sát đọc cho nghe nốt một nửa bài kệ pháp của Như Lai mà ngài đã đồng ý đổi cả cái thân mạng cho Quỷ La Sát ăn thịt.

Rồi lại vào 1 kiếp nữa Đức Phật Thích Ca Mâu Ni làm một vị đại quốc vương. Vì muốn được nghe đại pháp của Như Lai nên phải khoét trên thân cả nghìn chỗ để đổ dầu đốt đèn cúng dường cho người Bà-La-môn tên là Lao Độ Sai để được nghe bài kệ. Cho nên cuối cùng ngài mới thành Phật ạ.

Đã kể với các bạn nghe câu chuyện của Huệ Khả. Khi ông cầu đạo ông đến gặp Lạt Ma Sư tổ, mà cứ phải châu trực ở ngoài vì lúc ấy Lạt Ma Sư tổ đang ở trong cơn định.

Chờ mãi đến mấy ngày trời, tuyết rơi ngập hết cả chân, mà Lạt Ma Sư tổ vẫn chưa xuất định. Mà cuối cùng để cầu đạo thì cuối cùng ông làm gì? Ông chặt luôn một cánh tay này của mình để cầu đạo với Lạt Ma Sư tổ thì cuối cùng ông trở thành vị Tổ thứ 2 của Thiền tông.

Câu chuyện thứ ba: Vào năm 538 trước công nguyên, Không tử cùng với đệ tử của mình (là Nam Cung Kính Thúc) sang nước Chu để thỉnh giáo Lão tử. Lão tử thấy Không tử vượt ngàn dặm xa xôi đến bèn hỏi:

- Ông cho rằng mình đã đắc đạo rồi chứ?

Không tử trả lời:

- Tôi tìm đạo đã 27 năm nay nhưng vẫn chưa gặp được.

Sau đó Lão tử đã nói cho Không tử nghe về đạo, Không tử lưu lại nơi ấy vài ngày rồi mới chào từ biệt Lão tử.

Lúc về đến bờ sông Hoàng Hà, thấy nước sông cuộn cuộn chảy, Không tử đứng bên bờ sông một lúc lâu rồi bất giác cảm thán mà rằng:

- Chảy hoài như thế ư, ngày đêm không ngừng nghỉ! Nước Hoàng Hà chảy mãi không thôi, năm tháng đời người trôi đi chẳng dứt. Nước sông chẳng biết chảy về đâu, đời người chẳng biết sẽ về nơi nao! (Nguyên văn: “Tử tại xuyên thượng viết: Thệ giả như tư phù, bất xả trú dạ”).

Không tử sau khi bái kiến Lão tử, trở về nhà ba ngày sau đó trầm mặc không nói một lời nào. Cuối cùng thì chỉ nói có một câu “Triêu văn đạo, tịch khả tử”, nghĩa là “Buổi sáng được nghe đạo, buổi tối chết cũng cam lòng”.

Vậy đây ạ, Không tử trân quý đạo còn hơn cả sinh mệnh của mình, và cảm thấy nuối tiếc rằng thời gian cứ trôi không ngừng như thế này, sinh mạng thì ngắn ngủi như vậy, nếu không tu tập thì thật đáng thương thay. Chính vì cái thái độ học tập như vậy mà Ngài thành thánh ạ “Chí Thánh Tiên sư” (tức là “Bậc thầy đầu tiên đã đạt tới bậc thánh”).

Thời nay thì sao? Nam Tử Hán đây, khi gặp được Tiến sĩ Thái giảng Đường Đến Hạnh Phúc thì ông nhất định tìm mọi cách ông đến gần và dứt khoát ông sụp xuống để lạy thầy Thái.

- Trong đời tôi chỉ lạy có hai người: Một là cha mẹ, và hai là thầy giáo.

Và cuối cùng thì Tiến sĩ Thái đành phải để thành tựu cái tâm cung kính đây cho ông.

Vậy mà đã gặp đường đạo đến như thế rồi, gặp được pháp của Hòa thượng, gặp được gọi là Đường Đến Hạnh Phúc của Thầy Thái rồi, mà vẫn cứ lần nữa, hết giờ này sang giờ khác, hết ngày này sang ngày khác, rằng là “Con bận việc này, con bận việc khác”.

Trước khi đi lên đây với các bạn là tôi đã phải một cái bài pháp y như thế này để tôi nói với gia đình.

Sao không thấy là “Buồn đau là biển cả, vui sướng là ngọc châu; Khi mò được ngọc châu đáy biển, e giữa bờ tan nát biết đâu”.

Người ta thì chết dịch hàng loạt hàng loạt, vậy mà vẫn cứ “như như bất động”. Lạ thật!

Hôm qua, tôi lại được xem ở trên chỗ cái trang Facebook, chắc là đây nó link, nó liên kết với chỗ cư sĩ Trung. Tôi thấy có một bức ảnh có một con chó mẹ với 8 con chó con, được đăng tải từ ngày 15/3, cho đến hôm nay là khoảng được một tuần, 10.700 lượt view và 1.700 lượt like.

Vậy mà một cái bài Đường Đến Hạnh Phúc của chúng ta, bao nhiêu công của tất cả các đồng tu về nội tài, nhiều vô kể. Vậy các bạn tự hỏi lại mình xem các bạn đã biết quý trọng, các bạn đã biết xem và các bạn đã biết dạy con các bạn chưa? Lác đác được độ khoảng 5-6 người like.

Mà tôi nhìn thấy cái bối cảnh của cả thế giới bây giờ rơi vào dịch bệnh, rồi chết chóc, rồi họa đến. Nhưng có mấy ai biết để mà học đạo đức đâu, để mà thấy quý như Thích Ca Mâu Ni Phật, như Khổng tử, rồi như Ngài Huệ Khả, rồi như Nam Tử Hán đâu. Bao nhiêu công sức của mọi người. Cư sĩ Minh Ngọc có nói với tôi rằng là:

- Rất nhiều công sức, không nói đến chuyện công sức cư sĩ Bà ở đây nữa. Những người làm về soát băng, soát bài đã thấy, không có khi nào mà gọi là dưới được cái version 10 cả. Sửa đi sửa lại để cúng dường.

Vậy mà cuối cùng thì, từ các con mình, rồi đến rất nhiều bạn khác. Hôm nay, tôi hy vọng là các con tôi tỉnh ra, các bạn tỉnh ra. Tôi hy vọng thế.

Phải hiểu là “Thế gian thì vô thường, mà quốc độ thì nguy thùy, chỉ có đạo của ta là quý”. Ai nói câu đây hả Trung? Chính là Đức Phật trước khi niết bàn dặn dò lại đệ tử đây ạ. Vâng! Vậy mà cuối cùng vẫn cứ như thế.

Mà nhìn đây. Không hiểu các bạn thế nào? Ngày nào tôi cũng xót xa vì không biết bao nhiêu người chết. Ngày nào tôi cũng chỉ nguyện cầu một điều là, mình mở mắt ra mà làm sao đây trên thế giới những người chết vì dịch bệnh nó dừng thôi, nó tạm dừng. Rồi tôi cứ mong cầu là hai cái người bệnh nhân của Việt Nam, hai cái người bị bệnh nặng đừng chết.

Các bạn phải hiểu đối với cả cư sĩ ông cũng như tôi cũng thế, vẫn phải giữ sức khỏe lắm chứ. Đợt vừa rồi cư sĩ ông cũng phải uống kháng sinh. Tôi cũng chịu khó bồi dưỡng cho tất cả mọi người nhà. Các bạn phải hiểu không phải tôi hay cư sĩ ông cần cái, cái thân mạng này sống để làm gì đâu. Bởi vì tôi hiểu rằng là khi mình chưa tu đến nơi đến chốn, thì không thể nào mình vắng sinh được, mình đã phí hoài cả một cuộc đời này. Bắt đầu tôi thẩm thía cái câu của Hòa thượng nói là “Thọ mạng rất cần”, bởi vì nếu bạn không có thọ mạng thì bạn lấy đâu ra để bạn tu tập, để bạn tích lũy công đức đây. Vậy thì đọa lạc vẫn cứ hoàn đọa lạc. Cho nên khi ốm đau lại phải hết sức nỗ lực giữ từng li từng tí.

Từ hôm đây, tôi nói thật với các bạn, vì nói các chúng sinh nhà tôi không nghe. Tôi bảo:

- Cả nhà phải nhớ rằng chỉ cần một người mà rớt xuống, (như hôm trước tôi nói tự làm tự chịu), thì nhà mình vỡ trận. Mà nhà mình vỡ trận thì rất nhiều người không được lợi lạc.

Ừ, cứ cho các bạn không xem, không sao. Nhưng nếu như nó còn để lại theo thời gian mà vẫn còn có những người có duyên học được, thì vẫn cứ là tốt. Mà sao không nhìn thấy được điều đây?

Họa hại cứ thế đến âm âm. Hôm nay, chúng ta còn ngồi với nhau như thế này, ngày mai liệu rằng trong chúng ta có ai liệu có bị vướng vào cái vòng dịch này không? Cho nên các bạn phải nỗ lực đoạn ác tu thiện, đây là sự thật.

Các bạn có biết không ạ? Khi bài 53 của chúng ta vừa mới đăng có một vị ở một cái vị trí cao thì đã nhắn tin vào tri ân chúng ta, mặc dù lúc ấy mới có 7 người xem. Mà gần đây tôi nói thật với các bạn, tôi thấy các vị nặng ký tri ân thôi, mà tri ân thẳng đến chúng tôi. Cho nên Hòa thượng mới nói là: Đặc biệt cái người mà gọi là có trí tuệ một tí mà họ quay đầu thì vô cùng nhanh, không một bài nào họ bỏ.

Tôi không hề muốn nói ra như thế, bởi vì nếu không nói thì các bạn nghĩ là “Hay là cư sĩ Bà động viên”. Tôi không động viên, đây là sự thật.

Để kết thúc bài trao đổi về thái độ học tập Đệ Tử Quy này, tôi xin trích một đoạn khai thị của Hòa thượng Tịnh Không để bạn biết được tương lai của bạn sẽ về đâu, nếu

bạn không nỗ lực học tập, và tu hành. Mà tu hành thì lại phải bắt đầu từ nền tảng là học làm người ạ.

“Ngày nay tại sao Phật pháp lại suy thoái đến như vậy? Tại sao người tu hành chẳng thể thành tựu rạng rỡ như người đời xưa? Vì mọi người đều quên mất cội gốc, chẳng “Hiếu”, chẳng “Kính”. (Vâng ạ, đây chính là Đệ Tử Quy đấy ạ, vì Đệ tử Quy là dạy bạn “Hiếu thân, Tôn sư” mà).

Lúc trước thầy Lý thường gọi cách tu học này là “Giỡn chơi Phật pháp”. Họ chẳng tu học Phật pháp, cũng chẳng phải hoằng dương Phật pháp, mà là giỡn chơi với Phật pháp, tiêu khiển Phật pháp. Chẳng có gì làm, nên phải tiêu khiển giải trí, lấy Phật pháp để tiêu khiển. Đích thật là như vậy! Lời thầy Lý chẳng quá đáng tí nào.

Đây là nói Pháp thế gian thì như thế, chứ còn nói Pháp xuất thế gian, bạn làm thế là bạn đọa địa ngục A Tỳ đấy. Vì sao ạ? Bởi vì bạn là người học Phật, người ta nhìn bạn là người học Phật, vậy mà cảnh bạn không cảnh chuyển, vậy mà coi như bạn vẫn cứ “tham, sân, si, mạn” thì người ta bảo: Thế này người ta học Phật làm gì? Thì đây chính là phá hoại Phật pháp.

Chúng ta hãy suy nghĩ có phải chính mình đang tiêu khiển Phật pháp hay không? Có đang giỡn chơi với Phật pháp hay không? Chỉ tu một chút phước hữu lậu mà thôi, và nữa chút phước này sẽ chẳng thể hưởng ở nhân gian mà hưởng ở đâu? Hưởng ở cõi súc sinh, cõi ngạ quỷ. Tại sao không thể hưởng ở cõi người? Tư cách làm người của bạn

mất rồi nên những phước đã tu được chẳng thể hưởng ở cõi người.

*Chúng ta phải hiểu rõ ràng: Làm người thì phải biết hiếu thân, tôn sư. Phước thứ nhất của tam phước nói ở trong Quán Kinh là: **“Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu thập thiện nghiệp”**. Được vậy thì bạn mới được thân người. [Cho nên mới bảo làm thân người khó mà, “nhân thân nan đắc” mà.] Những phước báu bạn tu được mới có thể hưởng ở cõi Trời, cõi người. (Trích “Địa Tạng Bồ tát Bốn nguyện kinh giảng ký”, tập 01, Hòa thượng Tịnh Không chủ giảng).*

Bạn chỉ cần nghe qua đây là bạn biết ngay là nếu không rớt ráo thì bạn đi về đâu rồi. Bạn có làm được Thập thiện nghiệp đạo không? Không sát sinh, không trộm cướp, không tà dâm, không nói dối, không nói thêu dệt, không nói lưỡi hai chiều, không nói lời xấu ác, không tham, không sân, không si. Bạn làm được không?

Tiếp tục, “Hiếu dưỡng phụ mẫu” bạn làm được chưa? Mà bạn làm được là phải Đệ Tử Quy bạn phải thực hiện được; “Phụng sự sư trưởng” bạn làm được chưa? “Từ tâm bất sát” bạn làm được chưa? Vậy thì như thế bạn đủ hiểu là nếu bạn không rớt ráo bạn về đâu rồi.

Cho nên mới nói là: Trong cái thời buổi đại dịch này bạn phải thiện tâm, thiện ý, thiện hạnh thì bạn sẽ cứu được bạn. Quyết tâm gọi là hy sinh phụng hiến, thì đây chính là một lớp bảo vệ để cho các bạn không gặp họa trong cái thời buổi dịch này, mà chưa biết đến bao giờ đâu bạn nhé.

Vào năm 1918, tại Tây Ban Nha đã bùng nổ ra một đợt dịch - Đây là dịch cúm Tây Ban Nha, bạn nhớ nhé, 500 triệu người trên thế giới mắc phải và 5 triệu người đã chết, kéo dài trong vòng 3 năm. Bây giờ lại đến năm 2020, tức là đúng 100 năm sau.

Nhiều khi cũng nản nhưng mà nghĩ bụng “Ôi giờ ôi, mình thế này đã ăn thua gì, đến Đức Phật với Hòa thượng cũng nói là, gọi là “khô cổ, nhọc lòng”, vậy mình thế này ăn thua gì mà mình nản”.

Đây ạ, bạn phải làm được cái Tịnh nghiệp tam phước đầu tiên, được vậy bạn mới được thân người, những phước báu bạn tu được mới có thể hưởng cõi người, cõi Trời. Đây. Bạn làm được 100% bạn về cõi Trời luôn. Còn nếu bạn cộng thêm niệm A Di Đà Phật nữa thì bạn chắc chắn vãng sinh Tây Phương Cực Lạc cõi Phàm Thánh đồng cư độ, “liễu sinh tử, thoát luân hồi” luôn.

Hôm nọ trong cái bài 51 đã tả cho bạn cái cảnh gọi là Từ Thức gặp tiên. Thật ra thì không định nói kỹ đến như thế đâu, nhưng cuối cùng quyết tâm nói, là vì sao? Là vì nếu nói kỹ bạn sẽ mừng tượng được gọi là tiên cảnh như thế nào. Và quả y như thế, sau khi cư sĩ ông xem xong cái bài ấy thì bảo:

- Mình ít nhất làm sao cũng phải cố gắng tu tập, là ít nhất phải về cõi tiên, chứ không thì khổ quá rồi.

Là để bạn mừng tượng ra cõi tiên nó còn sung sướng đến như thế, vậy thì vãng sinh Tây Phương Cực Lạc thì bạn còn sung sướng như thế nào.

Vâng! Phần chia sẻ về thái độ học tập Đệ tử Quy của lớp chúng ta, tôi xin tạm dừng ở đây ạ.

Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang chánh văn 5, xin mời các bạn đọc cùng tôi ạ.]

CHÁNH VĂN 5

“Cha mẹ thích, dộc lòng làm;
Cha mẹ ghét, cẩn thận bỏ.
Thân bị thương, cha mẹ lo;
Đức hạnh kém, cha mẹ tủi.
Cha mẹ thương, dễ hiếu thuận;
Cha mẹ ghét, vẫn hiếu kính”.

Âm hán văn:

Thân sở hiếu, lực vi cụ;
Thân sở ó, cẩn vi khứ.
Thân hữu thương, di thân ưu
Đức hữu thương, di thân tu.
Thân ái ngã, hiếu hà nan;
Thân tăng ngã, hiếu phương hiền.

[Chúng ta sẽ bắt đầu học câu thứ nhất: Chánh văn]

5-1. “Thân sở hiếu, lực vi cụ” (Cha mẹ thích, dộc lòng làm)

[Chánh văn này có 5 ý như sau:

1. *Đáp ứng sở thích của cha mẹ thế nào cho đúng?*
2. *Sở thích của phàm phu là gì?*
3. *Sở thích của thánh nhân là gì?*
4. *“Dốc lòng” đáp ứng sở thích của cha mẹ*
5. *Đáp ứng sở thích của người thân.*

Chúng ta bắt đầu học ạ]

1. Đáp ứng sở thích cha mẹ phải hợp đạo lý nhân sinh

[Mục này lại có 2 ý ạ:

Thứ nhất: Dốc lòng, nếu sở thích cha mẹ hợp với nhân sinh

Thứ hai: Không làm theo các sở thích về danh và lợi

Không có nếu cái câu này không giải thích rõ thì các bạn cứ y văn giải nghĩa thì cha mẹ thích cái gì các bạn cũng làm, các bạn tưởng thế là hiếu nhưng Hòa thượng bảo nếu những cái đi nghịch lại với đạo thì các bạn là đại bất hiếu, chứ không phải là có hiếu.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng ạ:]

Thứ nhất: Dốc lòng, nếu sở thích của cha mẹ là hợp với nhân sinh

Cha mẹ thường hy vọng chúng ta, ví dụ hy vọng học nghiệp của chúng ta tốt đẹp, hy vọng chúng ta học tập tốt, chúng ta đều phải tận tâm, tận lực hoàn thành. “Thân sở hiếu” *[(Tức là “cha mẹ thích”) này]*.

Thứ hai: Không làm theo sở thích danh, lợi

Nhưng chúng ta phải tư duy một chút, hiện nay cha mẹ rất cuộc là thích điều gì? Nếu “Háo” [(Chữ “Háo” và chữ “Hiếu” này đều có cùng một nghĩa là chữ “Thích”)] của cha mẹ là “Háo” danh, “Háo” lợi thì như vậy đối với con cái có ảnh hưởng, có thể con cái cũng sẽ ham danh lợi. Khi thái độ này của chúng hình thành thì suốt cuộc đời của chúng sẽ có ảnh hưởng không tốt. Cho nên sở thích của cha mẹ phải “Thích” theo giá trị quan đúng đắn của nhân sinh.

Ngày xưa, Sở Vương rất thích thiếu nữ eo thon. Rất cuộc trong cung rất nhiều người thiếu nữ đói mà chết. Trên thích gì, người ở dưới đều làm theo sở thích của họ nên dẫn đến một nếp sống sai lầm.

[Nếu thích eo thon thì đây chính là tham gì hả các bạn? Đúng rồi ạ, tham sắc ạ, là một trong ngũ dục, gồm có là tham tài, tham sắc, tham danh, tham ăn, tham ngủ. Vâng!]

Một gia đình dẫn đến sai nếp sống nhà sẽ sụp đổ; Vua của một nước có nếp sống sai lạc thì nước sẽ mất.

Cho nên:

“Nhất gia nhân, nhất quốc hưng nhân, nhất gia nhường, nhất quốc hưng nhường”. Có nghĩa là gì ạ? Một nhà làm điều “Nhân” thì một nước cũng dậy lên điều nhân, Một nhà có sự nhường nhịn thì một nước cũng dậy lên sự nhường nhịn;

[Tiếp tục: “Nhất nhân tham lệ, nhất quốc tác loạn”], có nghĩa là: Một người tham ác, cả nước làm loạn. Một vị vua nếu tham tiền tài kết cuộc sau cùng rất có thể là phát sinh xung đột với nhân dân.

Thời xưa khi Trụ Vương sủng ái Đát Kỷ. Trong triều có một vị hiền thần là Cơ Tử. Cơ Tử nhìn thấy động tác của vua, lập tức ông ta nghĩ “Nhà Thương chắc không thể giữ được”.

Động tác của Trụ Vương là gì vậy? Thấy Trụ Vương tặng Đát Kỷ một đôi đĩa bằng ngà voi. Mới thấy có một động tác thôi mà đã biết được như vậy. Thật ra vào thời đại Trụ Vương có hiền thần phò trợ chẳng? Có, đương thời rất nhiều hiền thần đều rất có học vấn, vì ngày xưa người đọc sách đều có thể học một biết mười, nhìn thấy một vài chi tiết nhỏ liền có thể liên tưởng đến về sau sẽ có ảnh hưởng không tốt.

Thưa các bạn, vì sao Cơ Tử nhìn thấy một đôi đĩa ngà voi liền có thể đoán định được nhà Thương sắp mất? Còn chúng ta sẽ nói:

- Một đôi đĩa ngà mà nghiêm trọng đến như vậy sao?

Chúng ta hãy cân nhắc tỉ mỉ xem, khi Đát Kỷ cầm đôi đĩa ngà voi, xin hỏi cô ta dùng ly rượu gì? Có thể là ly ngọc tê giác;

Khi phối hợp với ly ngọc tê giác xin hỏi dùng đĩa gì? Có thể là dùng kim ngân để chế tạo.

Đĩa dùng kim ngân để chế tạo ra phải chăng dùng để đựng đậu hũ rau xanh, phải như vậy chăng? Không phải, mà nhất định là gì? Là sơn hào hải vị, đựng là sơn hào hải vị.

Quý vị mặc một chiếc áo sơ mi, quý vị ở đó dùng sơn hào hải vị chăng? Không có, sẽ mặc thế nào? Gấm vóc lụa là.

Mặc gấm vóc lụa là, ăn sơn hào hải vị, có chịu ở trong ngôi nhà gỗ nhỏ chăng? Không có, vậy sẽ ở đâu? Cung điện hào hoa.

Những thứ này đều cần tiền. Từ đâu mà có? Không ngừng áp bức nhân dân, của cải, xương máu của nhân dân; Cuối cùng thì nhân dân nhất định sẽ khởi lên đối kháng với họ.

Cho nên một người tham tàn, một nước sẽ làm loạn.

Thế nên ngày xưa các bậc hiền triết đích thật là họ rất có trí huệ, họ biết cách học phân tích sự vật tường tận, có thể nhìn ra sau này có ảnh hưởng không tốt; Sau đó thì nhà Thương bị Chu Võ Vương lật đổ.

Nhưng những quân vương của quân khởi nghĩa thời cổ đại, sự thật thì cũng rất có hậu, khi Chu Võ Vương làm cho nhà Thương bị diệt vong, có phá hoại con dân của nhà Thương hay con cháu của Trụ Vương chăng? *[Không có]* Không hề, mà đều quy định chia một chỗ để đời sau của Trụ Vương tiếp tục sinh tồn. Vì quân vương ngày xưa coi trọng là lòng dạ của thiên hạ, nên lấy nhân đức để phục lòng người, còn nếu phải chiến tranh chẳng qua là bất đắc dĩ.

Thời nhà Chu vì có lòng dạ như vậy nên lấy được sự quy thuận của người trong thiên hạ rất nhanh.

[Nhà Chu tồn tại được bao nhiêu năm hả các bạn? Hơn 800 năm. Đây là thời đại thịnh trị nhất và kéo dài nhất trong lịch sử phong kiến của Trung Quốc.]

Nên sở thích của các bậc làm cha mẹ là danh lợi thì đối với một gia đình cũng ảnh hưởng rất lớn.

[Tôi xin chia sẻ thêm về chỗ này: Lần trước có bạn hỏi tôi về việc “Cha mẹ thích docks lòng làm” này như sau:

“Kể từ khi con học Đệ Tử Quy, con đã biết chữ “Hiếu” là hàng đầu vì “Bách thiện hiếu vi tiên” (tức là “trăm điều thiện, hiếu đứng đầu”). Nên con thường xuyên mời mẹ con đi ăn hiệu, ăn món trứng cá hồi. Vì mẹ con rất thích món này. Ngày trẻ thì nghèo quá, gia cảnh bần hàn nên con rất thương mẹ con. Và mỗi lần đi như thế là mẹ con rất vui, ngoài ra con cũng thường đưa mẹ đi du lịch các nơi để bù vào những nỗi khó khăn, vất vả của cuộc đời mẹ đã trải qua.”

Tôi bảo (như tiến sĩ Thái vừa nói ở trên):

- Nếu sở thích mà thích danh, thích lợi thì không nên đáp ứng; thích ngũ dục lục trần thì quả báo là tam đồ. Do đó phải xem xét những sở thích này của cha mẹ, sao cho hợp với đạo, hợp với ngũ giới thập thiện.

Tuy nhiên cũng dần dần từng bước để thực hiện, không phải nói cắt là cắt ngay. Nhưng cũng không để tăng

trường tài, sắc, danh, ăn, ngủ, rồi là tham, sân si mạn cho cha mẹ. Vì nếu bạn làm điều này thì trong Liễu Phàm Tứ Huấn, ngài Trung Phong Thiền sư gọi là thiện sai.

Vì sao thế? Thiện sai là tốt trước mắt, hại về sau. Thiện đúng có thể là trước mắt không có tốt nhưng tương lai lâu dài thì tốt. Cho nên, trước mắt thì vì cha mẹ mà làm, cha mẹ được sung sướng chốc lát, tương lai sẽ đọa tam đồ ác đạo, khổ không sao nói hết, chẳng có ngày ra. Cho nên hành động này của bạn không phải là thiện đúng, không phải là hiếu.

Đương nhiên là nói như vậy cuối cùng bạn bảo không cần nữa, thế là cuối cùng bạn cắt vụn tất cả - Không phải! Mà giống như trong kinh Bản Sự:

Khi mà cha mẹ chưa hiểu đạo thì con cái là phải dần dần dùng các phương tiện để giáo hóa cho cha mẹ.

Khi tâm cha mẹ tham, bồng xển đấy - thì con cái cũng lại phải dần dần dùng các phương tiện để chỉ cho cha mẹ thấy rằng: Nếu tham thì cái hậu quả sau này nó như thế nào.

Khi cha mẹ mà không biết kính trọng Tam bảo thì con cái cũng lại phải tìm cách để giáo hóa cho cha mẹ;

Và khi cha mẹ không có được cái chí gọi là quyết tâm liễu sinh tử, pháp luân hồi thì con cái cũng phải tìm phương tiện để dạy cha mẹ.]

2. Sở thích của phàm phu là gì? Là Danh & Lợi

[Mục này lại có 2 ý a:

Thứ nhất: Quan niệm “Phú, Quý” của người đời là gì?

Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn là phú]

Người thế gian nói: “Mục tiêu của đời người chính là cầu phú quý”. Rốt cuộc thì phú quý như thế nào? Như thế nào là phú quý chân chính? Chúng ta là bậc cha mẹ, là bậc trưởng thượng cần nhận thức rõ ràng thế nào mới là phú quý chân chính?

Thứ nhất: Quan niệm “Phú, Quý” của người đời

[“Phú” là nhiều tiền, giàu có, còn “Quý” là làm quan lớn

Chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Một là: “Phú” là nhiều tiền, giàu có – Là lợi

[Vậy thì nhiều tiền giàu có ở đây chính là lợi.]

Nếu quý vị hỏi:

- Phú là gì?

Đáp án này nếu hỏi học sinh trung học, nó sẽ trả lời quý vị như thế nào?

- Có nhiều tiền gọi là “Phú”.

[Có giống chúng ta không các bạn, có ạ.]

Vì sao đáp án của chúng nó chính xác như vậy, nó bị ảnh hưởng ai?

[Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hai là: Quý là làm quan lớn- Là danh

Nếu quý vị lại hỏi nó:

- Quý là gì?

Nó sẽ trả lời thế nào?

- Làm quan lớn gọi là quý.

[Thế là phú thì là nhiều tiền, còn quý thì là làm quan. Thế là cả danh cả lợi đều đầy đủ. Nhiều người cầu làm quan là vừa được danh vừa được lợi, đúng không ạ? Tiền nhiều nữa mà. Nhưng mà trên thực tế thì sao ạ?]

Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn thành công

[Mục này lại có 2 ý như sau:

Một là: Những kết cục của việc “xông” đi kiếm tiền

4 kết cục như sau:

1- Lao tâm, lao lực

2- Bận rộn đến mức người thân xem như “đã chết”

3- “Lang đang nhập ngục”

4- Thân thể bệnh hoạn.

Hai là: Thành công là kiêm cả sự nghiệp và gia đình

Chúng ta bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng:]

Con người bận rộn suốt một đời chính là muốn hưởng thụ phú quý. Nhưng rốt cuộc họ có được hưởng phú quý thật sự chăng? Không hề.

Đời sống của con người hiện tại đều là ngộ nhận. Chúng ta xem thấy những cuốn sách trên thị trường viết: “Như thế nào gọi là thành công?” “Làm sao để một người thứ nhất kiếm được 500 vạn trong cuộc đời”, “Người thứ nhất 1.000 vạn”, những loại sách này đều bán rất chạy.

Còn những sách “Làm sao để quan hệ vợ chồng được tốt đẹp”; “Làm sao để giáo dục con cái được tốt” thì bán không chạy bằng sách này *[hoặc nói là rất kém. Cho nên Hòa thượng mới nói là “tà pháp”. Vì sao mà bạn bắt vào tà pháp nhanh như thế? Bởi vì tà sư dạy cho bạn tham sân, si, mạn, ngũ dục lục trần. Cái này nó vừa đúng với ý mong muốn của bạn, nên là cuối cùng vì thế mà bạn đi theo họ thôi.]*

Điểm này cho thấy điểm chuyên chú của con người đều là vì tiền, hình như là cảm thấy khi có tiền thì cuộc sống sẽ tốt đẹp.

[Cũng như chiều nay vừa vào cái tôi bảo: “Nếu như mà các bạn đi học đạo mà các bạn cũng nô nức như là đi ăn, đi chơi thì tốt quá, vì chiều nay không biết ở bên Đạo

tràng Phổ Hiền thế nào? Bên chúng tôi có 14 người thôi ạ. Đây ạ, cho nên có phải mình tôi nói đâu ạ, đây thầy Thái cũng nói ạ: Lúc nào cũng là đặt danh lợi lên đầu tiên, còn việc đi tu đạo thì đặt xuống dưới cùng. Tất cả đều lao đi vì tiền, mà không biết được rằng vô thường nó đến bất chợt lúc nào, tí nữa các bạn sẽ nghe.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Nào ngờ dục vọng vừa mở ra thì nhìn không thấy đáy. Cho nên cổ nhân có câu “Tham dục là vực thẳm”. Rất nhiều người cảm thấy có nhiều tiền gọi là giàu. Thật ra thì càng có tiền thì lại càng lo lắng rằng tiền của mình sẽ bị ít đi, càng có tiền thì khi thấy người bên cạnh có nhiều tiền hơn mình thì họ lại càng cảm thấy là mình nghèo.

Ví dụ: Thấy người ta có 5.000 vạn, họ có được 1.000 vạn nên cảm thấy là mình rất nghèo. Khi mình có 5.000 vạn lại thấy người khác có 10.000 vạn (tức là một ức), họ lại cảm thấy mình rất nghèo. Người như vậy lúc nào cũng cảm thấy mình giàu có chăng? Không có.

[Tôi mà có khuyên các bạn rằng:

- Thôi, kiếm tiền vừa vừa thôi, hùng hục chạy đi suốt ngày đêm như thế tôi thấy khổ quá, mà cuối cùng có mang đi được đâu.

Thế tôi khuyên thế xong tôi đưa ra bài học về Phạm Lãi thì các bạn trả lời tôi thế nào ạ:

- Bởi vì ông quá nhiều tiền rồi cư sĩ Bà ạ, ông ấy nhiều quá rồi cho nên ông không cần kiếm nữa ông ấy cũng

no đủ. Chúng con thì thiếu cho nên chúng con chỉ kiếm nốt 1 tỉ thôi, kiếm nốt 2 tỉ thôi, kiếm nốt cái nhà thôi, con tậu nốt cái xe...

Nhưng mà đảm bảo rằng nếu bạn không chịu chặn đứng cái dục vọng ấy lại thì ngày hôm sau lại con đổi nốt cái nhà này, con đổi nốt cái xe này và cứ thế là mở ra không bao giờ dừng được.

Cho nên người xưa có câu là: “Trông lên thì không bằng ai, trông xuống thì không ai bằng mình”, nhưng mà lúc nào cũng chỉ ngược nhìn lên.

Trong khi đây thì gọi là cái tâm tri sỉ ấy, muốn sửa lỗi thì phải phát được 3 loại tâm: Một là, tâm gì ạ? Sỉ tâm ạ; Hai ạ? Úy tâm; Và thứ ba? Dững tâm. Ba cái tâm ấy để giúp cho bạn thành đạo. Thì cái tâm tri sỉ đầu tiên là tại sao các ngài cũng là người phạm phu như mình mà các Ngài thành Thánh, thành Hiền thì không thấy phát. Kệ, các ngài thành Thánh, thành Hiền là việc của các ngài. Chỉ phát mỗi cái là gì? Người này họ có 1 tỉ, họ hơn mình, không được, mình phải ít nhất phải bằng hoặc hơn họ. Người kia thì họ có cái nhà to vậy thì mình nhà bé không được, cuối cùng quay đi quay lại toàn “ngũ dục, lục trần”.

Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay xin tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục về 4 kết cục của việc “Xông đi kiếm tiền”.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 77

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang học chánh văn 5.1 “Cha mẹ thích dốt lòng làm”. Chánh văn này có 5 ý, chúng ta đã học xong ý thứ nhất.

- 1. Đáp ứng sở thích của cha mẹ thế nào cho đúng? Dốt lòng làm nếu như sở thích của cha mẹ là hợp với nhân sinh; Còn không làm theo các sở thích danh lợi.*

Chúng ta đang học ý thứ

- 2. Sở thích của phàm phu là gì? Là Danh và Lợi*

- Thứ nhất; Quan niệm phú quý của phàm phu là gì? Phú là nhiều tiền; Quý là làm quan.*

Chúng ta đang dừng ở ý

○ *Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn là phú*

Một là: Những kết cục của việc “xông” đi kiếm tiền

Bây giờ mời các bạn nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi đời này có tiền mà không có trí huệ, thì tiền có thể là họa hoạn *[(Tai họa, hoạn nạn)]*. Vì sao? Khi có tiền bên ngoài nhiều sự mê hoặc như vậy? Thì có thể vì có tiền mà bắt đầu những sự hưởng thụ này và thế là bắt đầu chà đạp lên cuộc đời của mình.

Một là: Những kết cục của việc “xông” đi kiếm tiền

Từng có 1 nghiên cứu: Các chủ đại xí nghiệp *[Tức là chủ doanh nghiệp]* có mấy kết cuộc như sau: *[Xông đi kiếm tiền mà. Kết cuộc thứ nhất là:]*

1- Lao tâm, lao lực

Mỗi ngày làm việc rất nỗ lực, làm việc hơn 8 tiếng, hơn 10 tiếng đồng hồ. Nhưng đến trung niên đột nhiên phát hiện mình bị ung thư, sinh bệnh nghiêm trọng. Nỗ lực suốt 10, 20 năm đến cuối cùng cái gì cũng không mang theo được, đây gọi là lao tâm lao lực.

[Tôi thấy nếu như bạn nào mà ngộ ra được điều này thì phải nói rất là có phước. Nhưng khi mà nó chưa đến thì

các bạn không bao giờ nhìn ra, cứ như thế là lao như một con thiêu thân đi vào cái guồng quay kiếm tiền. Vì sao lại ví như con thiêu thân ạ? Vì bản chất của con thiêu thân là cứ lao vào ánh đèn đêm, mà ko hề biết rằng lao vào đấy là sẽ chết.

Hôm trước tôi đã phải đưa vào cái group gia đình tôi là:

- Các con tưởng rằng tiền thì có thể giải quyết được mọi sự sao? Trong khi bố thì mấy hôm trước bị thoát vị đĩa đệm đau lưng, cụ thì già yếu mà lẫn, em Minh Châu thì sắp sinh em bé, mà mẹ thì vừa cụ này, rồi vừa giúp bố nữa. Vậy mà các con đi từ sáng sớm tới tối mịt, không hôm nào về trước được 7h tối. Mà những lúc nghe đạo như này không chịu nghe, ôi tài thế chứ lại.

Vậy đây có phải một gia đình học đạo chẳng? Cứ mang về:

- Mẹ ơi, à hôm nay mẹ sửa nhà hết bao nhiêu tiền để con đưa;

Ngày hôm sau :

- Ừ thế mẹ lại có cần tiền chỗ này, chỗ khác không, con đưa?

Cho nên tôi đã phải thốt lên là:

- Thế con nghĩ tiền là giải quyết được hết à?

Tôi lại nhớ đến câu chuyện: Khi cái chàng trai cứ ngày nào cũng đi kiếm tiền rồi mang về cho mẹ từng gói tiền một “Mẹ cầm lấy mà bồi dưỡng”, rồi mẹ thế này thế

khác. Mẹ có cần đâu, cuối cùng mẹ cần cái gì hả các bạn? Mẹ chỉ muốn ăn cơm cùng con mỗi ngày. Thế cho nên đến khi chết, trước khi bà chết, cuối cùng bà rút ra cả một cái bọc tiền đưa lại cho con trai.

Hôm trước cư sĩ Minh Châu kể chuyện với tôi ạ, Minh Châu nói lại cho mọi người nghe xem nào?

- Dạ, A Di Đà Phật ạ! Ông nội của con sống ở dưới quê, bố mẹ con thì hay về quê, mỗi lần đi thì lại biếu ông ít tiền, thì đến khi mà ông mất thì ở trên đầu giường của ông còn nguyên một bọc tiền không tiêu một đồng nào, mấy chục triệu thì ông bảo thôi để lại cho các cháu, có nghĩa là ông chả tiêu đến tiền.

Không hiểu là có ngộ ra được điều đấy không? “Lao tâm lao lực”, rồi cuối cùng đến lúc là ốm đau sụp xuống. Nói đi nói lại một câu rằng:

- Suốt cả cuộc đời dùng sức khỏe để kiếm tiền, sau đấy đến cuối cuộc đời thì lại dùng tiền để mua lại sức khỏe, nhưng vẫn lỗ vốn. Vậy thì nên chọn con đường nào hơn? “Biết đủ thường vui”. Mà muốn biết đủ thường vui thì bạn phải biết tiết kiệm.

Mà bạn phải biết kiếm tiền được hay không là do cái nhân bạn bố thí tài. Bạn để ý nhé, Bill Gates là tỷ phú lớn nhất trên cái thế giới này, ông giành là hơn 40% tài sản để dùng đi từ thiện. Đấy ông gieo hạt giống đấy, ông giống Phạm Lãi đấy. Còn tỷ phú thứ hai là Warren Buffett đúng không? Thì ông dùng đến 99% tài sản của mình để đi từ thiện cơ. Những con người này đều là những người hiểu cái nhân bố thí tài thì sẽ được tài phú.

Vậy mà bạn không chịu, bạn cứ hùng hục đi. Mà nói các bạn không nghe, không cẩn thận các bạn lại sân lên.

Tôi chỉ thấy là cái người thông minh ấy, ở đạo tràng này tôi thấy có 2 người:

Người thứ nhất là cô Nhân: Cô biết là việc gì nên làm, việc gì mang đi được thì cô làm, sau khi chết mang đi được, không thua thiệt.

Người thứ hai là cư sĩ Yên, đây không phải là cư sĩ Yên giúp tôi trông cụ mà tôi nói thế đâu. Tôi không bao giờ, và không thể nào có thể tìm được một người nào giúp tôi trông cụ còn tốt hơn cả con đẻ - là tôi. Vì sao làm được cái điều đấy? Bởi vì hiểu nhân quả rất sâu sắc. Tại sao người ngoài có thể làm được mà con cái trong nhà không làm được?

Đây ạ! Nỗ lực suốt 10, 20 năm. Đây tôi nói là về già, nhưng mà nhiều người có đến về già đâu; Mười, hai mươi năm sau là đến cuối cùng cái gì cũng không mang được vì bị ung thư. Đây gọi là lao tâm lao lực. Đó ạ, cho nên khi phát bệnh thì sao?]

Họ nằm cho bệnh viện trong lòng có vui không? Không có gì là vui. “Tôi nhiều tiền đến như vậy không biết vào tay người đàn ông nào”. Vì vợ của họ còn rất trẻ. Họ cũng nghĩ: “Tôi kiếm tiền hơn nửa đời người đến cuối cùng tôi không dùng được”. Lúc này trong lòng họ cảm thấy thế nào? Chỉ tự đâm ngực, giậm chân, kết cuộc này có tốt chăng? Không tốt.

[Không ai nằm thay bạn trên giường bệnh, kể cả khi bạn có rất nhiều tiền. “Tuổi trẻ bỏ sức khỏe để có tiền - tuổi

già bỏ tiền để có sức khỏe”. Theo Steve Jobs - cố CEO của Apple đã nói: “Chiếc giường đắt nhất thế giới là chiếc giường bệnh”. Không hiểu nói thế các bạn có tỉnh ra được tí nào không?

Có câu “Có người sinh ra thì đã biết, vì họ cứ thế họ làm thiện một cách tự nhiên bẩm sinh vậy (đây là người thượng căn); có người phải học mới biết; có người thì gặp nghịch cảnh mới biết”.

Người đời thường thì chỉ có thể ngộ được trong hoàn cảnh nghịch. Ngay đến như con tôi, tôi đã từng chia sẻ với các bạn, mê mải kiếm tiền. Đến khi nào thì mới ngộ ra ạ? Khi bị liệt nằm trên giường bệnh, lúc đấy mới ngộ ra. May mà còn có phước đấy ạ, 14 tháng sau thì đi lại được như bình thường. Còn nhiều người khi ngộ ra, hối hận thì đã quá muộn, như bài học của nữ thủ tướng Anh Margaret Thatcher mà ta sẽ chia sẻ ở phần sau.]

Nhưng hiện nay có rất nhiều người, đích thực là “Xông” đi về hướng này. Tôi thường nói, đời người là ba chữ: “Mang, mệnh, mang”, ba chữ này nghĩa là sao?

[Trong những cái bộ phim Mỹ kinh dị ấy, ví dụ phim Zombie, gọi là xác chết có đúng không hả các bạn? Đấy, tôi cứ thấy không phải cả một nghĩa địa, bởi vì những người đấy họ đông hơn ta (nhiều lắm). Hòa thượng bảo cứ năm giờ họ đi ra đường đông lắm, người dương thế ta còn thua xa không bằng họ số lượng. Họ cứ rùng rùng thế này họ đi.

Vì sao mà họ đông thế ạ? Vì Hòa thượng bảo chúng ta sau khi chết phần lớn đều về cõi ngạ quỷ là nhiều, vì đều ko buông được tham. Vì tham thì về ngạ quỷ, sân thì về địa ngục, còn si thì về súc sanh. Người thì tham tiền, người thì tham sắc, người thì tham danh, rồi tham ăn, tham ngủ. Còn muốn được thân người thì khó lắm ạ, vì bạn phải tu ngũ giới thập thiện, nên mới gọi là “Nhân thân nan đắc” là vậy, cho nên những người Zombie này, hoặc những người ở cõi ngạ quỷ này họ đông hơn chúng ta rất nhiều.

Tôi cứ cảm thấy rằng, chúng ta cũng thế, đều tất cả hướng về một cái hướng lao xuống vực là bởi vì đi kiếm tiền. Đây là tham tài, ngũ dục là ngũ điều căn hay là cái căn gốc của địa ngục, bạn tham một cái đã đủ chết rồi nữa là bạn lại còn tham đủ năm thứ. Cho nên không phải là bạn cứ rùng rùng đi theo những chúng sinh Zombie ấy để lao xuống vực chẳng? Dù có được nghe pháp mà không ai quay lại, tài quá chứ lại. Thế mới biết là chúng ta nghiệp nặng đến thế nào?

Tiến sĩ Thái giảng tiếp: Cái chữ “Mang” thứ hai là]:

2- *Bận rộn đến mức người thân xem như “đã chết”*

[Có lúc nào nhìn thấy mặt bạn đâu?]

Một chữ có nghĩa là bận rộn, đây là chữ hội ý, bên trái là chữ “Tâm” bên phải là chữ “Vong”, nói lên tâm như thế nào? Đã chết.

Mỗi ngày bận rộn không sao nói được, đến mức không thể cảm nhận được nhu cầu của cha mẹ và vợ con ở bên cạnh. Bận rộn lâu ngày sẽ đi vào giai đoạn thứ hai, mất

không nhìn thấy nên tất cả bốn phận công việc của mình đều quên hết, chỉ có kiếm tiền.

[Bạn quá. Người thân nhìn xem như đã chết, có gặp lúc nào đâu; Sáng thì đi từ sớm tỉnh mờ tỉnh, chẳng nhìn thấy mặt đâu nữa. Tối về, thì coi như tất cả nhà đã đi ngủ rồi. Chồng đi rồi vợ đi kiếm tiền cho đến nỗi về nhà tất cả nhà đi ngủ rồi, thế là rón rén (không thì sợ người nhà kêu) leo lên giường đi ngủ. Sáng sớm lại đi, chẳng ai nhìn thấy mặt. Thế chẳng phải là chữ, một cái chữ “Mang”, mà một bên là chữ “Tâm”, một bên là chữ “Vong”, người thân nhìn anh thấy như đã chết thì là cái gì?

Đã nói cái chữ “Hiếu” ấy, một bên là chữ “Lão”, một bên là chữ “Tử”. Vậy thì chữ “Lão” nghĩa là gì? Đây là nói là cha mẹ thì có trách nhiệm dạy con. Muốn con nó có hiếu thì trước tiên mình phải có trách nhiệm dạy nó đã. Quên hết cả tất cả các trách nhiệm, bốn phận của mình, từ làm người chồng này, từ làm người cha này, từ làm người con này, từ làm người bạn này, từ làm người nhân viên, quên hết tất cả chỉ có đi kiếm tiền.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Đợi đến sau tuổi trung niên mới nhận ra: “Kỳ lạ vợ mình sao nói chuyện với mình không hợp, con cái cũng không câu thông được với tôi. Tôi hết mình vì các người như vậy, không phải đều vì cả nhà này sao? Sao cuối cùng rốt cuộc lại thế này?”

Họ cảm thấy cuộc đời rất là mờ mịt, rốt cuộc tôi đang làm gì đây? Đây là “Mang, mênh, mang”.

Rất nhiều phụ huynh bận đến mức con mình học lớp mấy cũng không biết. Thành Long có một lần đứng lúc ông ta rảnh, vì hôm đó ông không đóng phim nên liền đi đón con. Đến trường đợi con trai tan học trong lòng thầm nghĩ chắc con trai mình sẽ rất vui mừng. Đợi cả nửa ngày mà con trai không ra. Đột nhiên gặp được thầy giáo của con, thầy giáo bước đến liền nói với ông rằng:

- Con trai anh đã lên cấp hai rồi, vậy mà anh còn đến trường tiểu học để đợi.

Thế nên chúng ta cần hỏi tưởng, mục đích nỗ lực thật sự của cuộc đời là ở đâu? Không phải là chơi trò chơi kiếm tiền, đó không phải là mục tiêu nỗ lực thực sự ban đầu. Mà mục tiêu nỗ lực thật sự ban đầu không phải chính là hy vọng để có cuộc sống tốt hơn cho gia đình sao?

[Mục tiêu ban đầu là để cho cuộc sống cho gia đình tốt hơn. Tốt hơn là gì? Vợ chồng thì hạnh phúc, con cái thì ngoan ngoãn, rồi là cuộc sống kinh tế nó cũng bớt khó đi một tí. Đến lúc lao đi kiếm tiền thì quên hết tất cả, quên mất cái mục tiêu ban đầu, chỉ có tiền, tiền, tiền thôi.]

Thế nên chúng ta cần nhớ rõ mục tiêu của mình, không nên đi đến nửa đường, rồi là không còn biết phương hướng nữa.

Nhưng điều này đích thực không dễ, vì xã hội hiện nay hiện tượng so sánh nhìn lên trên cao quá nhiều.

[Vừa mới bảo là “Trông lên không bằng ai, trông xuống không ai bằng mình”, cứ nhìn thấy bên dưới bao nhiêu người còn khó hơn mình, thì mình sẽ giảm được cái lòng tham, cái dục vọng đi.]

Ngày trước cư sĩ Trung cứ rất muốn đi kiếm tiền, tìm mọi cách để kiếm tiền. Tôi mới nói thế này nhé, đây các bạn hãy tự ngắm các bạn, các bạn sẽ thấy là các bạn tham vô cùng, không thì bạn cũng không nhìn ra đâu. Cư sĩ Trung cũng không nhìn ra, đến khi tôi chỉ nhé. Tôi nói này:

- Con hãy nhìn trong đạo tràng mình con thấy có những cặp vợ chồng không có nhà, họ phải đi thuê. Ngay như vợ chồng cư sĩ Loan Hùng cũng thế, cũng phải tự thân vận động để đi mua.

Đây mẹ chỉ ví hai người gần nhất. Vậy các con có nhà chưa? Không phải một nhà mà hai nhà. Biệt thự này, 1108 này nếu không có những nhân duyên khác cũng là cho các con. Nói về nhà nhé.

Nói về xe ô tô nhé, ví dụ vợ chồng cư sĩ Loan Hùng có xe ô tô chưa? Chưa có. Vợ chồng chị Yên, anh chị ấy cũng là sinh năm bảy mảy ý, có xe ô tô chưa? Chưa có. Ngay đến cả ông bà thông gia nhà mình có chưa? Chưa có. Vậy thì như thế là hai cái rất lớn là nhà và xe các con đã có rồi.

Vậy tại sao không yên vị với một cuộc sống biết đủ thường vui. Với một cái đồng lương đầy vợ chồng mình bớt ăn tiêu đi, quần áo bớt đi, đi chơi, đi xem phim bớt đi, đi ăn uống bớt đi. Bởi vì những cái đấy không phải là hạnh phúc. Để mà bớt đi cái chuyện gọi là lao đi kiếm tiền đi, phải nhìn thấy mình hơn người rất nhiều, sao không nhìn thấy nhỉ? Mà vẫn cứ ngày hôm nay, thì con tiêu cho cho gia đình là mười triệu một tháng, ngày hôm sau thì đã nâng vọt lên là con tiêu mất hai mươi triệu rồi mẹ ạ; ngày hôm sau con ba mươi triệu một tháng rồi mẹ ạ, và gần đây thì bảo sao con

tiêu đến ba mươi năm, bốn mươi triệu một tháng vào cái gia đình con?

Các bạn cứ thử nhìn xuống xung quanh các đồng tu của chúng ta, rất nhiều bạn ở đây các bạn sẽ thấy các bạn hơn các đồng tu rất nhiều, nhưng các bạn không chịu dừng,

Cho nên nhiều tiền không phải là hạnh phúc, càng nhiều tiền càng cắn chửi nhau thì có; rồi càng nhiều tiền thì càng sinh ra gọi hư hỏng: Nào đề, nào đóm, nào gái, rồi nào rượu chè, mà mục tiêu của mình ban đầu là định đi kiếm cái hạnh phúc cho gia đình cơ mà! Vậy tại sao đi được đến nửa đường, chả cần đến nửa đường, mới đi được một cái đoạn ngắn choán thế đã quên mất cái mục tiêu đấy rồi? Cứ thế là lao đi, chẳng có “Dưỡng phụ mẫu chi tâm”, chẳng có “Dưỡng phụ mẫu chi thân” gì.

Tôi chỉ nói “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” đã. Có biết là cái tâm của cha mẹ là muốn gì không? Muốn con thành danh về đạo đức, học vấn thì không làm, cứ thế là xông đi kiếm tiền, tài thế chứ lại.

Tôi mang cư sĩ Trung, cư sĩ Hằng ra đây mắng, thế nhưng trên thực tế các bạn phải lấy đây là cái biểu pháp, để soi lại mình, xem có phải mình là luôn luôn là không biết đủ không?

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hiện tượng so sánh nhìn lên trên hiện nay trong xã hội quá nhiều, “Y phục của người ta mặc đắt hơn tôi rất nhiều, xe của họ đi nổi tiếng hơn xe tôi”. Nên lòng mình bị ảnh hưởng, vì thế không nên đi vào “Mênh, mang, mang”. Đây là tình trạng thứ nhất.

[Tình trạng tiếp theo, đây ạ, là đến là gì? “Lang đang nhập ngục”. Đó, thứ nhất là: Lao tâm lao lực, thứ hai: Người thân xem như đã chết. Bây giờ đến là]

3- “Lang đang nhập ngục”.

Vì trong quá trình kiếm tiền thường bí quá hóa liều nên xúc phạm quốc pháp.

Tôi nhớ lúc đó tôi từ Bắc Kinh đi máy bay trở về. Trên máy bay nhìn thấy người giàu nhất Nga La Tư, còn rất trẻ, xem như ông ta chỉ khoảng trên dưới 40 mà thôi. Vậy mà hiện nay trở thành phạm nhân, đã bị nhốt trong tù.

[Trước đây tôi có kể với các bạn là: Tôi có cái cô bạn giám đốc ngân hàng, trong cái phi vụ mà cho vay doanh nghiệp Hàn Quốc thì bị mất đến hơn hai nghìn tỷ, thế cuối cùng là xử tù, là 35 năm tù. Thế bằng tuổi tôi, mà cách đây tôi cho gọi là 3 năm, thế thì chết trong tù chứ còn gì nữa.]

Cho nên cuộc đời tuyệt đối không nên tham lam, vì thành tích kinh doanh, sự nghiệp chính là bỏ công sức một cách thật thà, tin rằng sẽ có hồi báo tốt.

[Công sức bỏ ra một cách thật thà, tin rằng sẽ có hồi báo tốt. Nhưng mà mình lại phải xem lại là cái lực mình như thế nào? Có làm được hay không?]

Trước đây con rể tôi có mở cái cửa hàng ở Alibaba, bạn biết Alibaba toàn là bán buôn hết. Họ đặt những cái đơn hàng rất lớn. Bạn cứ tưởng tượng xem là ví dụ họ đặt bốn mươi nghìn cái áo phông, bạn có làm nổi không? Không làm nổi! Cho nên phải biết sức mình ở đâu. Mình

mang được 1 cân thì mình mang 1 cân, mình mang 2 cân thì vậy mình mang 2 cân; Chứ nếu như mình sức mình chỉ có 2 cân thôi mà mình mang 20 cân, cẩn thận, nó sẽ gãy sụn xương sống ra mà xem, rồi sẽ rơi vào đúng 4 thứ: Lao tâm lao lực; thân thể bệnh hoạn; người thân thì xem mình như đã chết, rồi đến là lang đang nhập ngục.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Đương nhiên nếu bạn muốn con cái bạn sau này không “Bí quá hóa liều” thì quan trọng hơn là nên dạy chúng từ nhỏ “Vật tuy nhỏ chớ cất riêng”, không được lấy dùng riêng, rồi dạy cho chúng liêm khiết giữ quy tắc. Đây mới là căn bản của thái độ làm việc.

[Phải dạy cho con biết tiết kiệm, ở trên thầy đã nói “Tri túc thường lạc”.

Cái trường hợp vi phạm quốc pháp, nhưng bạn phải nhớ còn có những trường hợp như thế này mà bạn vào tù đây này. Bạn nào đang làm ăn thì bắt đầu nghe cho rõ:

Bạn khi làm ăn trên một lĩnh vực bạn sẽ cạnh tranh với lại các đối thủ trong lĩnh vực đấy. Khi bạn “Cò con”, bạn không kiếm được thì không thành vấn đề. Nhưng khi bắt đầu bạn kiếm được một cái, thì lập tức tất cả các đối thủ kia phải quay vào đánh bạn, bởi vì bạn chiếm thị trường của họ.

Đánh bạn bằng cách nào? Ruồi ở trong nước giải khát, chuột ở trong nồi lẩu là chuyện bình thường.

Nhưng mà họ sẽ rình thế này: Họ sẽ theo dõi các cái bước đi của bạn, chỉ cần một điểm mà bạn sơ sẩy, bạn vi

phạm quốc pháp chẳng hạn, là họ báo ngay cho cơ quan luật pháp. Đây là bạn vi phạm thật.

Còn trường hợp bạn không vi phạm, nhưng họ tìm cách để họ cho bạn vào tròng, và cuối cùng họ cũng mời cơ quan luật pháp vào. Trường hợp này, đến khi bạn nhập ngục rồi bạn vẫn không biết là nguyên nhân vì sao.

Cho nên mới có câu là “Thương trường như là chiến trường”, bạn có nhận ra hay không? Đây ạ,] “...người giàu nhất Nga La Tư còn rất trẻ, xem ra ông ta chỉ khoảng trên dưới 40 tuổi”. [Đấy, cũng bằng tuổi tâm cư sĩ Hằng, cư sĩ Trung bây giờ đấy, hiện giờ trở thành phạm nhân, đã bị nhốt trong tù.

Tiền sĩ Thái giảng tiếp: Chữ “Mang” thứ ba là:]

4- Thân thể bệnh hoạn

Các chủ xí nghiệp cũng có thể kiếm được một số tiền, nhưng lại khiến thân thể bệnh hoạn, vì thường thường phải có rất nhiều giao tiếp khiến thân thể không tốt.

Nếu một người đến tuổi trung niên mà sức khỏe không tốt, như vậy họ được hưởng phước chăng? Có thể suốt đời, nửa đời sau đều phải làm bạn với thuốc men, như vậy cũng không phải là cuộc sống tốt đẹp.

[Trong ba thứ “Phúc, lộc, thọ”, Hòa thượng nói là cái gì thì là quý nhất đối với người thế gian hả bạn? Thọ! Bởi vì nếu bạn có thọ mạng thì lúc ấy bạn mới hưởng được cái phước kia. Còn nếu bạn không có thọ mạng thì dù có

phú, dù quý, dù có tất cả mọi thứ bạn cũng không có cách gì để hưởng nó cả.

Thế mà bây giờ lại, đây ạ, vì là phải kiếm tiền cho nên] “... thân thể bệnh hoạn vì thường có rất nhiều giao tiếp khiến thân thể không tốt”. [Ngoài ra thì đi sớm về hôm cũng không tốt, vì đi ngược với pháp tắc đại tự nhiên mà.]

Cho nên nếu một người đến tuổi trung niên mà sức khỏe không tốt, như vậy là họ hưởng phước được ư? Có thể suốt đời, nửa đời sau đều phải làm bạn với thuốc men, như vậy cũng không phải là cuộc sống tốt đẹp.

[Vâng ạ! Chúng ta sẽ kết thúc nội dung “Những kết quả của việc “xông” đi kiếm tiền ở đây ạ. Bây giờ để mình chứng cho điều này, xin mời các bạn nghe bài đọc thêm về cuộc đời của “Người đàn bà thép” Margaret Thatcher:]

Bài đọc thêm: TUỔI XUÂN HUY HOÀNG, TUỔI GIÀ HIU QUẠNH

Margaret Thatcher là nữ Thủ tướng đầu tiên của Anh quốc (1979 - 1990), bà cũng là một trong những chính trị gia quyền lực nhất trong lịch sử, được truyền thông gọi là “Bà đầm thép” (Iron Lady) của nước Anh. Nhưng đằng sau hào quang chính trị, “Người đàn bà thép” ấy lại phải chịu đựng nỗi buồn vô tận của sự cô độc và bi ai.

Thứ nhất: Có sự nghiệp và tình yêu, nhưng thất bại khi làm mẹ

Margaret Thatcher từng nói: “Trong thế hệ của tôi, không có người phụ nữ nào trở thành Thủ tướng. Tuy nhiên, tôi đã làm được”.

Bà không chỉ trở thành nữ Thủ tướng đầu tiên ở Anh, chứng minh phụ nữ có thể đặt chân lên bục vinh quang vốn thuộc về nam giới, mà còn làm được điều mà nam giới không thể làm.

Thời trẻ, Thatcher học hành rất chăm chỉ. Nhờ nghị lực và sự kiên trì bền bỉ, bà thi đậu vào trường đại học Oxford. Thatcher đã trở thành nữ ứng cử viên của Đảng Bảo Thủ ở tuổi 25.

Vào thời điểm đó, bà gặp Denis, một thương nhân giàu có đang điều hành tập đoàn của gia đình. Denis yêu Thatcher ngay từ cái nhìn đầu tiên, lúc ấy bà là một cô gái trẻ xinh đẹp và có đầu óc chính trị. Không lâu sau, hai người tiến đến hôn nhân, sau hai năm kết hôn, bà sinh được một cặp song sinh một trai, một gái.

Nhưng bà mẹ trẻ Thatcher không có nhiều thời gian cho con cái. Khi cặp song sinh được hơn hai tuần tuổi, bà lập tức quay trở lại với sự nghiệp chính trị của mình. Bà bận rộn với các hoạt động chính trị, bỏ bê việc giáo dục con cái, cuối cùng trở thành trường hợp là mẹ thì tài giỏi nhưng con thì thất bại.

Những năm cuối đời, bà Thatcher từng nói: “Nếu thời gian có thể quay ngược lại, tôi tuyệt đối sẽ không bước

chân vào đấu trường chính trị, vì gia đình tôi đã phải trả giá quá đắt cho điều này” [Đấy ạ, đúng như Hòa thượng nói “hối hận thì cũng đã quá muộn”. Chúng ta tiếp tục:]

Bởi vì trong suốt sự nghiệp, Thủ tướng Thatcher luôn bận rộn với các hoạt động chính trị, đến mức không còn có thời gian và tâm trí để dành cho con cái.

Quan hệ giữa bà với cô con gái Carol vô cùng lạnh nhạt;

Còn cậu con trai Mark gần gũi hơn nhưng lại không cho bà được nở mày nở mặt. Cậu bé ham chơi, lười học, chẳng những thành tích học tập kém mà còn y lại vào quyền thế của mẹ mà tỏ ra cao ngạo, thường “xưng vương xưng bá” trong những năm học đường.

Mark tham gia vào cuộc đua xe năm 1982, sau đó bị lạc nhiều ngày ở trong sa mạc Sahara. Đây là lần đầu tiên kể từ khi tiếp nhận vị trí Thủ tướng, “Bà đầm thép” Thatcher rơi nước mắt trước công chúng. Bà đã phải thỉnh cầu chính phủ các nước giúp đỡ để giải cứu cho con trai mình.

Sau khi được cứu, con trai của bà lại tiêu phí một lượng rượu lớn trong khách sạn nhưng không chịu trả tiền. Cuối cùng, thì cảnh sát phải đích thân can thiệp.

Những năm sau đó, Mark lại mượn địa vị của mẹ và tiền tài của vợ không ngừng chơi bời, tham gia vào các hoạt động mạo hiểm, tiêu tiền tốn của gia đình. Khi tham gia vào cuộc đảo chính ở Guinea, cậu bị bắt ở Nam Phi và bị kết án 4 năm tù treo cùng với khoản tiền phạt khoảng 313.000

bảng Anh. Bà Thatcher cũng buộc phải cầm tiền đi Nam Phi để chuộc con trai về.

[Ở đây tôi xin chia sẻ với các bạn một chút: Vì sao anh ta lại trở thành người như vậy? Vì không có người giáo dục. Bạn xem cổ thánh tiên hiền nói có sai đâu ạ, “Phu phụ hữu biệt”, có nghĩa là vợ thì lo gia đình dạy con, chồng thì làm kinh tế, vậy mà bà Thatcher đã đi sai đại đạo, bỏ bê việc dạy con nên cuối cùng cuộc đời của nữ thủ tướng mới là ngày tàn. Chúng ta chia sẻ tiếp:]

Thứ hai: Không người thân những năm cuối đời

Trong ngày kỷ niệm 50 năm kết hôn, Thủ tướng Thatcher bất ngờ đột quy và mất đi một phần ký ức. Hai năm sau, chồng của bà qua đời, đó là cú sốc mạnh đối với bà, khiến trí nhớ của bà ngày càng kém hơn, bà thường nghĩ ông vẫn còn sống ở trên đời. Nỗi đau mất chồng không hề thuyên giảm theo thời gian. Có một lần tỉnh dậy giữa đêm khuya, bà đã khoác lên mình một bộ quần áo trang trọng, rồi đi đến nghĩa địa để thăm chồng.

Trong lễ sinh nhật lần thứ 77, Thủ tướng Thatcher nhận được bốn tấm thiệp chúc mừng, bà bày chúng lên bàn và đăm chiêu ngắm nhìn. Lúc ấy, con trai bà sống ở Tây Ban Nha, con gái thì ở Thụy Sĩ, những đứa cháu thì ở Mỹ, tất cả người thân yêu đều hiếm khi trở về thăm bà.

Carol, con gái của bà nói: “Các bà mẹ không nên mong đợi quá nhiều khi đứa con trưởng thành của họ sẽ trở về thăm nhà hay về thăm họ. Mọi người đều phải trải qua những khoảng thời gian không có gia đình bên cạnh, vì chúng tôi đã không được gặp mẹ khi chúng tôi còn nhỏ.”

[Đấy ạ, bạn đã thấy nhân quả rõ ràng chưa? Khi chúng còn nhỏ bà đã bỏ mặc chúng, vậy thì khi bà về già chúng cũng bỏ mặc bà, nhân quả công bằng. Chúng ta tiếp tục:]

Đánh đổi cho những năm tháng huy hoàng trên vũ trường chính trị là một tuổi già cô đơn, hiu quạnh. “Bà đầm thép” không thể hy vọng được vui hưởng tuổi già bên con cháu, thậm chí một ước mơ con cái sẽ trở về thăm nhà cũng là một ước mơ quá xa vời.

Đời người giống như một vòng quay tuần hoàn, khoảng thời gian không có người thân bên cạnh ai ai cũng từng trải qua, nhưng với Thatcher là những năm cuối cuộc đời trống trải, còn với các con của bà là một tuổi thơ thiếu vắng hình bóng của mẹ.

Vào lễ đại thọ ba năm sau, có lẽ vì quá tưởng nhớ đến những ngày tháng trước kia, bà đã tổ chức đại tiệc với 650 khách tham dự. Ngay cả Nữ hoàng Elizabeth II, Hoàng tử Charles và Thủ tướng Tony Blair đều đến để chúc thọ bà. Thủ tướng Thatcher đã lấy lại được phong thái năm xưa, vẫn nụ cười tự tin như ngày nào. Nhưng đáng tiếc tất cả chỉ giống như một ánh đèn loé lên trong phút chốc. Còn lại bên “bà đầm thép” ấy, vẫn là một màn đêm tịch mịch và những căn phòng hoang vắng không một bóng người thân.

Trong những năm tháng dài dằng dặc cùng với nỗi cô độc của lúc cuối đời, Thatcher lại bị đột quỵ. Mọi thứ đối với bà đều trở thành thử thách ngay đến việc xem báo cũng rất khó khăn, vừa đọc câu sau thì đã quên ngay câu trước. Ở tuổi xế chiều, bà Thatcher phải chịu nỗi khổ về tinh thần, cơ thể cũng bị bệnh tật tàn phá, lại còn phải chịu đựng sự lạnh nhạt và xa cách của con cái.

Trong phòng của nữ Thủ tướng đầu tiên của nước Anh đặt rất nhiều bức ảnh của chồng, con và các cháu. Nhưng bên cạnh bà lại không có bất cứ một người thân nào. Làm bạn với bà chỉ có bác sĩ và y tá. Cho đến phút lâm chung, con trai, con gái cũng không có mặt kịp để lo lắng hậu sự cho bà.

Thủ tướng Anh Margaret Thatcher nhận ra rằng, sự nghiệp có thể mang đến danh tiếng, địa vị nhưng đến lúc chúng ta cởi bỏ chiếc áo choàng danh vọng ấy, thì trong đêm khuya một mình cũng là lúc chúng ta hiểu rằng ai cũng sẽ dần dần già đi. Danh tiếng cuối cùng rồi cũng sẽ phai nhạt, thành tựu rồi cũng dần tan biến.

Cuối cùng, chỉ có gia đình mới là nơi trở về. Nhưng đáng tiếc rằng, đến giai đoạn cuối cùng của cuộc đời, rất nhiều tỷ phú và những chính trị gia quyền lực mới nhận ra được điều này.

Một gia đình hạnh phúc là mục đích của cuộc sống, sự nghiệp chỉ là phương tiện để duy trì mục đích đó.

Cựu Thủ tướng Anh Margaret Thatcher, người có biệt danh “Bà đầm thép” đã qua đời ở tuổi 87 hôm 8/4/2013 sau một cơn đột quỵ.

(Theo tạp chí Hoa kỳ)

[Vậy bạn đừng lao vào công cuộc danh lợi nữa, nhanh chóng nỗ lực dạy con mình đi nếu bạn không muốn cuối đời của bạn là ngày tàn, dù bạn có là “Bà đầm thép” hay thủ tướng cũng thế thôi.]

Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay xin tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục nội dung thứ hai: Người thành công là kiêm cả sự nghiệp và gia đình.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 78

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta vẫn đang học mục “Sở thích của phàm phu là gì?”.]

Chính là danh và lợi. Đây bạn xem nhé. Chúng ta khi gặp nhau đều chúc nhau phú quý, chính là giàu sang, mà giàu thì là nhiều tiền, mà sang thì là làm quan.

Quan niệm phú quý của phàm phu là như vậy, nhưng trên thực tế nhiều tiền, làm quan lớn chưa hẳn đã hạnh phúc. Cho nên trước đây tôi còn nhớ trên truyền hình có chiếu một bộ phim gọi là “Nhà giàu cũng khóc” là vậy. Vì bạn xông đi để kiếm danh lợi mà, nên kết cục tất phải dẫn đến 4 hậu quả sau: Lao tâm, lao lực, bận rộn đến mức người thân xem như “đã chết”; “Lang đang nhập ngục”; Và cuối cùng là thân thể bệnh hoạn. Đây là Tiến sĩ Thái nói cho bạn nghe về pháp thế gian.

Còn pháp xuất thế gian thì sao? Bạn mãi đuổi theo danh lợi, nào biết rằng con quỷ vô thường đến bất kỳ lúc nào, không có hẹn trước. Lúc đó luống cuống tay chân thì đã muộn, không còn kịp nữa. Không còn kịp thì bạn về đâu ạ? “Tam đồ”, khổ không nói hết, không có ngày ra.

Cho nên bạn đừng bao giờ tính rằng “Con chỉ kiếm nốt cái nhà để ở”, “Con chỉ kiếm nốt cái xe để đi”, rồi lại “Con chỉ đổi nốt cái nhà này cho rộng hơn”, rồi “Con đổi nốt cái xe này cho tốt hơn”, cứ thế, cứ thế rồi nốt 1 tỷ, nốt 2 tỷ để có cái lo tuổi già chứ, nếu không thì đến lúc đấy không làm được nữa thì ai cho mình đây.

Trong Phật giáo có câu chuyện, tiêu đề là: “Đoạn đường phải đến”, xin chia sẻ thêm với các bạn trước khi bước vào nội dung mới của bài ngày hôm nay.]

Bài đọc thêm: ĐOẠN ĐƯỜNG PHẢI ĐẾN

Lúc Phật ngụ tại Xá Vệ, có một thương gia chở hàng hóa từ thành Ba La Nại đến bán. Vừa đến thành phố trời đã

quá nhá nhem tối, ông thương gia phải dừng xe tại một dòng sông. Ông nghĩ bụng: “Ngày mai ta sẽ qua sông”.

Đêm hôm ấy một cơn giông thổi qua thành phố, mưa như trút nước. Suốt bảy ngày đêm vẫn không ngớt, nước sông dâng cao, đường xá lầy lội, dân chúng tìm chỗ trú mưa nên khách thương không có dịp bán hàng. Ông tự nghĩ: “Ta đi một đoạn đường khá dài, nếu phải đổi lộ trình chắc không kịp nữa, thôi ta ở đây đến hết mùa mưa, mùa đông, và mùa hạ để bán buôn vậy!”

[Lúc đầu chỉ định cắm cái lều qua sông, vậy bây giờ mùa mưa đến như trút nước, cuối cùng bảo “thôi, đổi lộ trình không kịp, vậy ta đành ở đây hết mùa mưa, mùa đông, mùa hạ để bán buôn vậy”.

Chúng ta tiếp tục:]

Lúc đó Đức Thế Tôn đi khát thực trên đường phố, ngang qua đoàn xe buôn, Ngài mỉm cười. Tôn giả A Nan hỏi lý do, Ngài đáp:

- A Nan, ông có thấy vị thương gia kia không?

- Bạch Thế Tôn, con có thấy.

- Đời sống của ông ta sắp hết, vậy mà ông ta còn dự định ngụ lại đây đến hết mùa này rồi sang mùa khác để bán hàng.

A Nan hỏi:

- Bạch Thế Tôn, ông ấy sắp chết sao?

Phật trả lời:

- *Này A Nan, chỉ còn bảy ngày nữa là ông ta sẽ rơi vào bụng cá.*

Và Ngài nói bài kệ:

*“Hãy tinh cần nỗ lực,
Làm những gì cần làm trong hôm nay.
Ai biết được ngày mai sẽ chết?
Chúng ta đều bất lực trước tử thần.*

*Hạnh phúc thay cho kẻ nào sống,
Từng ngày và đêm không lo lắng,
Dù chỉ một đêm.
Đó là người khôn ngoan thanh tịnh”.*

[Các bạn thử xem các bạn: “Hạnh phúc thay cho kẻ nào sống; Từng ngày và đêm không lo lắng, dù chỉ là một đêm. Đó là người khôn ngoan thanh tịnh”. Hay lúc nào cũng gọi là rồi bời lên những phiền não tính toán?]

A Nan hỏi:

- Bạch Thế Tôn, như vậy con sẽ báo tin cho ông ta biết.

Đức Phật trả lời:

- Được, ông cứ đi.

Tôn giả đến trại vị thương gia khát thực, ông cung kính cúng dường thức ăn cho Ngài. Tôn giả hỏi:

- Ông định ở đây bao lâu?

Vị thương gia trả lời:

- Bạch Tôn giả, con từ phương xa đến, nếu trở về thì quá tốn kém, nên con dự định ở đây suốt năm, bao giờ bán xong hàng thì con mới đi.

Ngài A Nan nói:

- Nay cư sĩ, ông nên biết rằng đời người thật ngắn ngủi, không biết sẽ chết vào lúc nào.

Vị thương gia hỏi:

- Sao? Bộ con sắp chết sao?

Ngài A Nan trả lời:

- Phải đó cư sĩ, ông chỉ còn bảy ngày nữa thôi.

[Vị cư sĩ này thật có phước, vì Đức Phật có Phật nhãn, có túc mệnh thông nên biết hết các đời sống từ quá khứ đến vị lai của chúng sinh. Còn chúng ta không biết nên chúng ta mới nhơn nhơn.]

- Phải đó cư sĩ, ông chỉ còn có bảy ngày nữa thôi.

Quá xúc động vị thương gia mời Phật đến cúng dường suốt bảy ngày liên tiếp. Đến ngày cuối ông xin Phật hỏi hướng phước báo cho ông. Phật dạy:

- Nay cư sĩ, người khôn ngoan không bao giờ nghĩ rằng ta sẽ ở đây suốt mùa mưa, qua đông, sang mùa hạ. Ta sẽ làm việc này việc nọ. Hãy nghĩ đến cái chết của mình.

[Cho nên Ấn Quang Pháp sư mới dán chữ gì ạ? Chữ “Tử”.]

Ngài nói kệ:

*“Ở đây ta an trú suốt.
Mùa mưa, mùa đông, mùa hạ.
Người ngu tưởng thế;
Không biết rằng mình sẽ chết.” (Kinh Pháp Cú 236)*

Nghe xong thì vị thương gia chứng quả Dự Lưu, chúng hội cũng được lợi ích. Thương gia tiễn Phật đi một quãng đường mới trở lại. Ông cảm thấy nhức đầu đi nằm. Chẳng bao lâu ông chết, thác sinh lên cõi trời Đâu Suất.

[Có phước được cúng dường Phật bảy ngày cơ mà. Mà lại được Phật chỉ cho biết rằng là: Chỉ còn bảy ngày nữa là ông chết thôi. Lúc đấy mới chịu buông xuống, còn không thì nhất định không buông xuống.

Chúng ta tiếp tục:]

“Đời sống bị tổn giảm theo từng giây, từng phút, trong từng niệm”.

[Đây gọi là gì ạ? Tam khổ. Đây là hoại khổ, từng giây, từng phút bạn già đi mà bạn đâu có biết.

Mẫu thân tôi, các bạn ngày nào cũng gặp các bạn không phát hiện ra. Nhưng nếu các bạn so sánh lại từ khi tôi bước chân lên Quang Minh này, là từ tháng 10 năm 2018, các bạn sẽ thấy mỗi một tháng mẫu thân tôi yếu đi một phần.]

“Đời sống bị tổn giảm theo từng giây phút, trong từng niệm, không được tăng trưởng, cũng như dòng nước dốc, không thể đứng một chỗ; cũng như hạt sương mai không thể đọng được lâu. Cũng như người mù dẫm đến pháp trường, mỗi một bước là gần đến cõi chết”.

[Cổ nhân có dạy:]

*“Cười thương kẻ giàu sang.
Lo giàu thêm rộn ràng!
Hũ gạo sanh sâu mọt.
Kho tiền đầy ngổn ngang.*

*Ngày cầm cân suy nghĩ.
Đêm đốt đuốc tính toán.
Hình hài tro lẫn thẩn.
Tâm trí rối bòng hoang.*

*Vô thường khi chợt đến.
Biển nghiệp sóng mênh mang!”*

[Cổ nhân đã dạy như thế rồi, cho nên là, để làm được người trí tuệ vô cùng khó. Những trí tuệ của Phật, của cổ Thánh tiên hiền, của Bồ tát nói ra nhưng chúng ta có ai chịu nghe đâu. Hoặc là nghe chỉ có hay hay vậy thôi, dứt khoát không chịu làm.

Đây là gì? Đây là mê mờ, vì sao bạn mê mờ? Vì bạn tham quá, nên bạn mê mờ, bạn không thể nghe được.

Còn Hòa thượng bảo chúng ta là gì? Ngày ngày nỗ lực tinh tấn, đi về đâu ạ? Đi về phần mộ của mình.

Vâng, bây giờ chúng ta quay lại bài giảng của Tiến sĩ Thái. Vẫn là mục:

2. Sở thích của phàm phu là gì? Là danh lợi.

Tôi xin nhắc lại mục này có 5 ý ạ:

Thứ nhất: Quan niệm “Phú, Quý” của người đời

Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn là phú

Thứ ba: Làm quan chưa hẳn là quý

Thứ tư: Ý nghĩa của “Phú, Quý” chân thực

Thứ năm: Làm thế nào để có “Phú, Quý” chân thật?

Chúng ta đã học qua ý

Thứ nhất: Quan niệm phú quý của người đời là danh, lợi; Và ý

Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn là phú.

Trong ý này, chúng ta vừa kết thúc điểm 1 ạ: bốn kết cục xông đi để kiếm tiền, “Danh, lợi”. Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang điểm 2 ạ]

Hai là: Thành công là kiêm cả sự nghiệp, gia đình.

Sau cùng các chủ xí nghiệp thành tựu, thành công chính là có thể kiêm bị cả sự nghiệp lẫn gia đình, đây mới là hoàn mỹ.

[Không thì một bên thì kiếm tiền rồi cuối cùng mất gia đình. Vợ thì đi cặp bồ, hoặc chồng thì cũng chán quá thì cũng đi với gái, nhiều người phụ nữ là như thế, nhanh nhẹn quá rồi bắt đầu làm kiếm tiền suốt ngày thế là cuối cùng

chồng có bồ lúc nào mà không có hay. Thế rồi con cái thì hư hỏng. Cho nên thành công là kiêm cả sự nghiệp và gia đình.

Bạn học Đệ Tử Quy rồi, nhưng bạn có thời gian để bạn dạy con bạn không? Chả có! Một ngày bạn thử tính xem bạn có bao nhiêu phút để bạn ngồi để bạn dạy con?

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi có một bậc trưởng bối, ông ta họ Lô, tôi gọi là chú Lô. Trong giới xí nghiệp ông cũng tương đối thành tựu, từng làm tổng tài của Yamaha, nhân công có đến tám vạn người, một xí nghiệp tương đối thành công.

Nhưng ông làm việc rất có nguyên tắc, ông đề cập đến chỉ cần là trưa chủ nhật, ông nhất định ăn cơm cùng vợ con, ông từ chối tất cả mọi giao tiếp. Khi ông kiên trì như vậy, ông đã đem đến cho vợ con cái sự cảm nhận ấm áp: Ba tôi, chồng tôi rất quan tâm đến gia đình, nên sức đoàn kết của gia đình đó rất tốt.

Thật ra khi chúng ta nhận thức được gia đình là quan trọng, tự nhiên chúng ta sẽ tích cực làm. Cho nên việc đều do người làm nên.

[Còn nếu không thì bạn lại rơi vào thế này: Bạn học thế này xong bạn biết rồi, ở ngày Chủ nhật nhất định bạn phải dành cho gia đình.

Thế nhưng mà cái tâm của bạn này, không an. Bạn ngồi một tí thì điện thoại réo lên, nào khách hàng, rồi nào nhân viên rồi đủ thứ, thế là bạn phiền não quay cuồng.

Xong rồi cái ngày Chủ nhật này thì đêm khuya 11, 12 giờ đêm bạn chưa đi ngủ để bạn làm các cái công việc kia mà.

Cho nên cái ngày chủ nhật bạn dành cho người nhà, nhưng trên thực tế chỉ có hình tướng. Bởi vì bạn ôm suốt Ipad, bạn ôm suốt điện thoại di động, rồi bạn nghe điện thoại suốt, bạn trả lời suốt, rồi bạn tính toán các thứ suốt, và cuối cùng lại mang đến cho bạn sự ồm ầu hơn. Vì sao? Vì buổi tối phải làm cho đến 12 giờ đêm chẳng hạn, 1 giờ sáng chẳng hạn.]

Thật ra khi chúng ta nhận thức được gia đình là quan trọng tự nhiên chúng ta sẽ tích cực làm. Cho nên mọi việc đều do người làm nên.

[Khi nào thì bạn nhận thấy được là gia đình này rất là quan trọng, cần phải đưa cái con thuyền gia đình này cập được bến bờ hạnh phúc? Khi bạn chân thực nhận được điều ấy thì bạn sẽ tích cực làm. Còn nếu không thì mãi mãi nó vẫn là hình tướng mà thôi.]

Cho nên tuyệt đối không nên mượn có “*Nhân tại giang hồ, thân bất do kỷ*” [*Có nghĩa là “Người ở trong giang hồ hành động không thể tự do mình định”*].

Đấy! Nhiều người nói thế:

- Tôi muốn lắm chứ, nhưng vì đã cười lên mình hổ.

À, nhiều bạn nói tôi thế đấy, đã cười lên mình hổ rồi thì bây giờ không xuống được. Cho nên là cuối cùng là gọi đi là công việc là này khác, rồi buôn bán này khác, thế rồi là hợp đồng này khác. “Tôi rất muốn về ăn cơm với vợ con

nhé, nhưng mà vì bây giờ đã cười lên mình hồ rồi, không làm thế nào được”.

Đây ạ! Cho nên Tiến sĩ Thái mới nó là mượn cái có để mà nói rằng:] “Nhân tại giang hồ thân bất do kỷ”. [“Người ở trong giang hồ hành động không thể do mình định”.

Mình có định được không? Mình định được! Chỉ cần bạn nhận thức được gia đình là quan trọng.

Đây thầy Thái vừa nói:] “Chỉ cần chúng ta kiên trì thì những người bạn này tự nhiên sẽ điều chỉnh theo nguyên tắc của quý vị.”

[Ví dụ: Dứt điểm cư sĩ Trung, cư sĩ Châu rồi các bạn, dứt điểm là cứ cái ngày Chủ nhật là tôi đi nghe pháp. Bạn làm mãi rồi quen, rồi gia đình bạn, gia đình chồng vợ bạn cũng phải đồng ý. Con cái cháu chắt bạn “Thôi, muốn làm gì thì làm nhưng mẹ cứ đến ngày này mẹ đi tu, cảm không được gửi con cháu”. Đây ạ, chỉ cần chúng ta kiên trì thì những người bạn này tự nhiên sẽ điều chỉnh theo nguyên tắc của quý vị.

Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang ý]

Thứ ba: *Làm quan chưa hẳn quý*

Con người khi làm quan, khi họ được địa vị này thì việc quan trọng nhất là gì? Khi họ có cơ hội làm lãnh đạo nhân dân, làm lãnh đạo công nhân viên, họ tuyệt đối không được lấy địa vị đó để đi áp bức người khác, cho dù đó là công việc hay việc kiếm lợi ích cho bản thân.

Còn nếu như cấp trên, người lãnh đạo có thái độ như vậy thì không ai có thể yêu quý họ. Đến lúc họ mất chức kết quả thế nào? Tất cả mọi người đều khinh bỉ họ. Cho nên làm quan chưa hẳn là quý.

[Chúng ta chuyển sang ý]

Thứ tư: Vậy ý nghĩa chân thực của “Phú Quý” là gì ạ ?

[Trong ý này có 2 điểm:

Một là: “Phú” là bản thân thường vui vẻ, hoan hỷ

Hai là: “Quý” là người khác hoan hỷ khi gặp bạn

Bởi vì nếu hỏi đến phàm phu chúng ta, chúng ta sẽ nói ngay: “Phú” là giàu, “Quý” là làm quan.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta phải chỉ cho các em biết rằng, tuyệt đối không phải có nhiều tiền mới gọi là phú.

Ví dụ nói hôm nay, nếu nó không biết thế nào là đủ, thì mặc dầu có cho nó nhiều tiền đi nữa, nó cũng không cảm thấy vui sướng và hài lòng.

Không biết bên cạnh quý vị có người nào nhiều tiền không, hoặc có cảm thấy như vậy là quá đủ không?

[Chẳng ai thấy đủ cả, có một thì muốn có hai, có ba, có bốn thì nài có năm; Có năm thì muốn có mười, có mười thì muốn có một trăm, một nghìn, cứ như thế mà dâng lên.]

Có nhiều rồi thì lại muốn nhiều hơn nữa, bởi vì khi dục vọng của con người đã mở ra thì rất khó thu hồi. “*Dục vọng mở ra là vực sâu không đáy*”, vực sâu này đặt chân xuống không thấy đáy.

[Cho nên lúc nào bạn cảm thấy, bạn có nhu cầu thêm một cái gì đấy. Ví dụ: Hai mươi bộ quần áo, ba mươi bộ quần áo, rồi bạn đi qua, lại thấy bộ cái quần áo nữa. Bạn học đạo rồi, bạn bảo: “Đây, vực sâu này đã đặt chân xuống là không có đáy, tốt hơn hết không mua”.

Bạn có cái nhà này rồi, bạn lại đi qua. Cũng như tôi trước đây rất thích mua nhà, cho nên cái số đổi sáu lần nhà, sáu - bảy lần. Nói thật với bạn, cứ đi qua nhìn thấy cái chỗ này đẹp đẹp một tý hoặc cái chung cư này hay hay, hoặc cái chỗ này được được cái là là thích ghê lắm. Cứ tìm cách để đổi thôi. Thì lúc đấy bạn phải dừng ngay lại, bạn học đạo rồi “Vực sâu này đặt chân xuống sẽ không thấy đáy”.

Vậy thì phú quý chân thực của cái ý nghĩ này là gì?]

Một là: “*Phú*” là bản thân phải thường hoan hỉ, vui vẻ.

[Đây mới là phú quý chân thực, chứ không phải phú là nhiều tiền. Còn về sau thầy sẽ nói “Quý” là gì? Quý là mọi người quý bạn, thì đây là “Quý”.

Cho nên mới nói là tại sao lại làm quan lại là quý? Bởi vì làm quan ấy (gọi là quan phụ mẫu mà, cha mẹ mà), phải chăm lo cho dân như là cha mẹ của dân. Vậy thì khi chăm lo cho dân như cha mẹ thì dân quý, thì đây mới gọi là làm quan là quý.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

“Phú” là bản thân thường hoan hỷ, vui vẻ.

Một người thật sự biết đủ thì trong lòng họ luôn cảm thấy sung mãn. Người biết đủ mới có thể thường lạc, gọi là thường vui. Cho nên phú, quý thật sự chính là ở chỗ biết đủ. Nên ý nghĩa của giàu thật sự: “Người biết đủ là giàu”. Biết đủ mới có thể thường vui, gọi là “Tri túc thường lạc”. Khi họ không biết đủ thì dù có tiền họ cũng cảm thấy thiếu thốn, rất là thiếu thốn.

Tôi từng tiếp xúc với một vài chủ xí nghiệp, họ nói:

- Xí nghiệp của tôi giả dụ không được nghe giáo huấn Thánh hiền thì đời này thật sự là rất nghèo, chỉ còn lại tiền mà thôi.

Cho nên chúng ta không nên truy cầu cuộc sống phù phiếm mà nên theo đuổi cuộc sống chân thật. “Biết đủ” mới thật sự là “Phú”.

Khi chúng ta hướng dẫn con cái như vậy, cuộc sống của nó hiểu được “Biết đủ” thì nó mới không làm nô lệ cho vật chất, mới không tôn sùng điều phù phiếm.

[Hàng ngày giờ ra, mở két ra xong đếm: Một, hai, ba, bốn, năm, sáu, bảy; Xong nghĩ ngày mai cố gắng chắt vào cho đến đến thành chín, mười, mười một, mười hai, mười ba, một trăm.

Bạn có thấy mấy hôm vừa rồi trên mạng đưa là có một số vị gọi là có tiền giàu có, ca sĩ, ca sủng gì cuối cùng

để tiền trong két mấy tỉ xong trộm nó vào nó khôn hết không ă? Vậy thì bạn giàu nhưng mà cái cuộc sống của bạn, không gọi là phú vì bạn có hạnh phúc đâu. Suốt ngày phiền não, lo lắng. Cho nên trong bài “Đoạn đường phải đến” mà chúng ta vừa chia sẻ bên trên Đức Phật mới dạy là gì ă:]

*Hạnh phúc thay cho kẻ nào sống,
Từng ngày và đêm không lo lắng,
Dù chỉ một đêm.
Đó là người khôn ngoan thanh tịnh”.*

[Cuối cùng cái gì là phước báu chân thật nhất? “Tâm thanh tịnh”. Sau đây tôi xin chia sẻ thêm với các bạn một đoạn mà Hòa thượng khai thị ă:]

“Chúng ta hàng ngày vẫn đọc “Quy y Phật nhị túc tôn”. “Nhị túc” là gì? Là trí tuệ, là phước báu, hai thứ đều viên mãn.

Nói đến phước báu phàm phu ta liền nghĩ ngay đến là nhiều tiền, nhưng phước báu của Phật lại là đại an lạc thù thắng không gì bằng, đại lạc cứu cánh viên mãn, đó chính là phước báu.

Phàm phu chúng ta thì không thấy ra được, không thể nào thể hội ra được. Vì sao vậy ă? Thích Ca Mâu Ni Phật năm xưa thị hiện ở thế gian này, đời sống của Ngài rất kham khổ, ba y một bát, nửa ngày ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ một đêm. Đó là tướng phước báu an vui đạt đến cứu cánh viên mãn.

Nhưng chúng ta thấy rồi lại cho là ngày tháng này quá khổ, chúng ta không bằng lòng sống như vậy. Nhưng

đây chân thật là an vui. Bạn không thể lý giải, và đương nhiên bạn cũng sẽ không thể tiếp nhận. Đây chính là khác biệt của phàm thánh trí ngu. Chỗ khác nhau chính là chỗ này.

Vì bạn không thể tiếp nhận cho nên bạn mới là phàm, là ngu, còn ai mà có thể tiếp nhận được, và học được những hành vi của Phật, Bồ tát thì sẽ trở thành thánh, và trí, chỗ khác nhau là ở ngay chỗ này.

Chúng ta nghe Hòa thượng giảng tiếp:]

“Chúng ta học Phật, muốn chân thật khai mở trí tuệ, phải tỉ mỉ mà quán sát hành nghi của Phật, Bồ tát, sâu sắc mà lĩnh hội, bạn phát hiện ra đó là chân lạc.

Tôi, Phật lúc giảng giải cũng đã nói qua nhiều lần, thân tâm tự tại, tâm địa thanh tịnh, không nhiễm một trần.

Đây chính là an vui nhất? Trong lòng không có việc gì, thì an vui. Cho nên người xưa thường nói “Nhiều một việc không bằng ít một việc, ít một việc không bằng không có việc gì”.

[Cho nên lần trước tôi có chia sẻ với các bạn về tấm gương của cư sĩ Bàng Uẩn, ông rất nhiều tiền, ông đem tất cả tiền này cho lên một con thuyền, rồi ông đục thủng đáy thuyền, cho tất cả của cải rơi xuống sông hết. Có người bảo rằng:

- Sao lại phí thế, không đem đi từ thiện cho người nghèo?

Hòa thượng bảo chỗ này ông biểu một cái pháp rất sâu “nhiều một việc không bằng ít một việc, ít một việc không bằng không có việc gì”, tâm địa thanh tịnh không nhiễm một mảy trần là bạn thành công.

Cho nên về ba giai đoạn tu hành ạ: Ban đầu là bạn phải đoạn ác, sau đến tu thiện là bạn cứ chấp chặt vào chỉ có làm thiện thôi. Đây gọi là “Trạch thiện cố chấp”, làm thiện mong cầu hồi báo cũng được không sao; Nhưng đến giai đoạn thứ ba là bạn phải làm thiện không mong cầu hồi báo, không chấp tướng, thì đây chính là bạn tu thanh tịnh, hay còn gọi là tịnh nghiệp. Còn nếu bạn làm thiện mà cứ chấp tướng thì cái quả báo của bạn chỉ được là thân trời người, và bạn sẽ phải quay trở lại cõi này để mà hưởng phước, hưởng phước là gì ạ? Bạn làm ông nọ bà kia chẳng hạn, đến cuối cùng khi hết phước rồi lại đọa lạc. Vậy là không rốt ráo, không viên mãn.

Cho nên mục tiêu tu hành của chúng ta phải là tu thiện không chấp tướng, bạn phải nâng cấp lên không còn là tu thiện bình thường nữa mà phải là tu thiện không chấp tướng, đó chính là bạn tu tịnh nghiệp nên Phật mới dạy bạn là “Tịnh nghiệp tam phước” là vậy.

Chúng ta nghe Hòa thượng giảng tiếp:]

Phàm phu là nhiều việc; Nhị thừa là ít việc, Phật Bồ tát là không có việc gì. Bạn làm sao có thể thể hội được? Không việc gì, nhưng ngày ngày vì tất cả chúng sanh biểu diễn, vì tất cả chúng sanh nói pháp, vẫn là vô sự. Thân - Khẩu - Ý ba nghiệp thường trụ trong Tam muội, thường trụ không tịch, chưa từng dao động bao giờ. Hay nói cách khác chưa từng khởi tâm động niệm, chưa từng phân biệt chấp trước.

[(Vâng ạ, đoạn này là tôi Trích Vô Lượng Thọ giảng giải Chủ giảng Hòa thượng Tịnh Không)]

Bây giờ chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp ạ:]

Hai là: “Quý” là người khác hoan hỷ khi gặp bạn.

Vì thế chúng ta phải hiểu rõ ý nghĩa chân chính của chữ “Quý” là **‘Nhân kính giả quý’** có nghĩa là gì? Khi mọi người nhìn thấy quý vị đều sinh lòng hoan hỷ, đều xuất phát từ trong lòng tôn kính, khâm phục quý vị thì đấy thật sự là “Quý.”

[Bạn thấy hai cái nó gần như là hai cái mệnh đề để bạn nhìn rất rõ. “Phú” là bạn thường xuyên trong tâm bạn vui vẻ, “Quý” là người khác người ta vui vẻ khi nhìn thấy bạn.]

1- Vì sao làm quan là “Quý”? Lo cho dân nên dân quý

Còn nếu bạn làm quan mà để cho từ nhân viên đến mọi người đều ghét, ghét cay ghét đắng, chỉ mong cho bạn gọi chết đi cho xong. Có không? Có đấy bạn ạ, nhiều người làm quan là bị như thế đấy, người ta chỉ mong cho gọi là chết đi cho xong. Vì sao? Vì tham quá, ác quá. Vì cái gì bạn cũng tính cho bạn hết. Thì dù bạn có làm quan, đây cũng không gọi là “Quý” được.]

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi chúng ta có cơ hội làm lãnh đạo trong Chính phủ, Công ty thì điều chúng ta cần nói đến không phải là “Quyền lực”, mà nên điều đầu tiên nói là gì? Là “Bổn phận”.

Bốn phận của người lãnh đạo vô cùng quan trọng.

Thí dụ: Là chủ một xí nghiệp, chúng ta phải luôn nhớ rằng làm sao để hướng dẫn công nhân hướng đến cuộc sống tốt đẹp hơn trên cả hai phương diện: Kinh tế và tinh thần.

[Cho nên lại nói về “Thần tài”. Hòa thượng có nói, đây bạn đi xem nhé, tất cả các doanh nghiệp mà thờ “Thần tài” bạn đều thấy là thờ: Một là ông Phạm Lãi là đời cái mũ nó như cái kiếu là cái người xưa ý, mới thứ hai là ông Quan Công, đây mặt đỏ.

Thế thì nói rằng là thờ “Thần tài”, tại sao lại thành là thờ ông Quan Công. Trước tiên nói về ông Quan Công đã: Bởi vì ông Quan Công - Ông là ông võ tướng, ông không liên quan gì đến kinh doanh, nhưng mà ông là biểu pháp cho lòng trung nghĩa. Tào Tháo thì bắt được ông ý, thì ba ngày thì mở đại tiệc, một ngày thì mở tiểu tiệc để dụ ông ấy về làm cho mình nhưng Quan Công nhất định không.

Cho nên nếu như bạn làm chủ doanh nghiệp mà bạn có được những cái nhân viên trung nghĩa như thế, họ không phải vì lợi vì hại. Họ sống có nghĩa thì gọi là “Thần thiêng nhờ bộ hạ” thì nhất định doanh nghiệp bạn sẽ phát triển, đây là đối với nhân viên.

Bây giờ đối với người lãnh đạo thì sao ạ? Chính là biểu pháp của ông Phạm Lãi. Vì ông Phạm Lãi là, gọi là ông ấy thường xuyên tán tài, gọi là ‘Tam tụ, tam tán’; Ba lần ông tán tài thì ba lần tài tụ về, cuối cùng ông trở thành giàu nhất của cái đất nước. Thế thì như thế thì tức là cái người lãnh đạo phải biết bỏ ra.

Về kinh tế là phải biết là không có tham, không có thu hết vào người càng nhiều càng tốt, vợ thật lực thì ai cũng ghét; Phải biết bỏ ra vì nhân viên, vì cuộc sống của họ, không những về kinh tế còn về tinh thần. Nếu bạn làm được như thế thì chắc chắn, bạn có đức thì ắt có người, thì lúc đấy bạn sẽ có những nhân viên trung nghĩa, thì doanh nghiệp bạn mới phát triển được. Khi doanh nghiệp bạn phát triển được thì đấy Ạ, hai ông thân tài đấy.

Chứ không phải là bạn là chủ doanh nghiệp, xong bạn chỉ có biết nói với nhân viên là ‘Anh phải trung nghĩa với tôi’ nhưng trong khi đấy thì bạn bao nhiêu bạn vợ hết; Nhân viên thì coi như là được cái đồng lương gọi còm côi, chết đói.

Còn đối với nhân viên thì sao Ạ? Người ta tin tưởng bạn, người ta cử bạn đi học, người ta cũng mong muốn về bạn giúp mình, thì toét một cái, bạn có cái bằng tử tế xong cuối cùng bạn thấy nơi khác lương cao hơn, bạn bỏ bạn đi.

Bạn nên nhớ rằng trước sau bạn gặp họa. Vì sao? Tôi mà là chủ doanh nghiệp, tôi nhìn thấy bạn chỉ có ‘lợi - hại’ như thế thì lúc này tôi cần tôi sẽ nhận bạn, xong cái việc ấy tôi sẽ hắt bạn đi ngay. Bởi vì bạn con người này không có trung nghĩa, không dùng được.

Nên Hòa thượng mới nói là tuyệt đối những cái người chỉ có ‘lợi - hại’ như thế thì chúng ta nhất định không nhận. Đây là ở trong cái bài gọi là “Làm thế nào để xã hội an định” các bạn nhớ không Ạ? Thì chúng ta nhất định không nhận.

Bây giờ lại nói, đây ạ, tôi vừa mới nói về ông “Thần tài”, làm quan thì vì sao làm quan lại được thì gọi là ‘Quý’ ? Là vì lo cho dân, dân quý. Thế cho nên gọi là làm quan là ‘Quý’.]

[Đó!] Không chỉ là lãnh đạo công nhân viên trên phương diện kinh tế, mà trên phương diện tinh thần chúng ta cũng cần trưởng thành cùng với họ. Khi quý vị xác định được vị trí này, tin rằng nhân viên của quý vị sẽ rất tôn kính quý vị.

Làm người lãnh đạo trong Chính phủ rất quan trọng, bởi vì mỗi quyết định của chúng ta, mức độ ảnh hưởng rất lớn. Cho nên ở địa vị càng cao thì càng nên thận trọng, thận trọng từ lời nói đến việc làm; Bởi mỗi lời nói, mỗi việc làm của chúng ta sẽ kéo theo phương diện ảnh hưởng rất lớn.

[Làm lãnh đạo trong Chính phủ đấy.]

Khi chúng ta có thể ở bất cứ nơi đâu cũng vì cấp dưới, vì nhân dân mà nghĩ.

[Đây gọi là ‘Chỉ công vô tư’, không có vì mình.]

Tôi tin rằng khi quý vị rời khỏi địa vị này, nhất định họ sẽ cảm ân đức của quý vị đã rất yêu quý họ, tuyệt đối không phải “Một đời vua, một đời thần” *[(Vua nào thì triều thần đấy)]*.

2- Không làm quan, được người quý cũng là “Quý”

[Vậy thì không cần làm quan, không làm quan được người quý. Có gọi là quý không? Có! Chỉ cần được người quý coi như là, gọi là quý rồi.]

Con người có phải nhất định khi có chức quyền mới có tướng quý hay không? Mới có thể khiến người khác kính trọng hay không? Không nhất định như vậy?

Vì sao? Mạnh tử nói: “**Ái nhân giả, nhân hằng ái chi; Kính nhân giả nhân hằng kính chi**” (Mình thương người thì người ta thương lại mình; mình kính trọng người thì người ta kính trọng mình)].

Làm sao để mọi người quý? Luôn giúp đỡ người.

[Giúp đỡ người, đây là pháp thứ mấy của Phật ạ? Trong “Tứ nhiếp pháp” ạ? Giúp đỡ người thì có hai thứ: Nội tài và ngoại tài, vậy thì đây là gì? Bỏ thí, dùng pháp thứ nhất.]

Ở Singapore có vị nữ sĩ tên là Hứa Triệt, năm nay 106 tuổi rồi. Mỗi ngày bà chỉ ăn một hoặc hai bữa, dục vọng ăn uống của bà rất thấp.

[Ngay bản thân tôi bây giờ phần lớn cũng là ăn để mà sống, chứ không sống để mà ăn, tức là để hưởng thụ cho nó ngon miệng, Chẳng cần, cứ chỉ cần mỗi một món canh với một món đồ chay bỏ ra là xong mà. Ào một cái tôi chỉ có mỗi bát canh, một bát. Tôi chỉ chan tí nước canh là xong.]

“Các bạn! Dục vọng thấp này có phải là do tự mình ép buộc hay không? Không phải. Thật ra thì mọi người đều nói mỗi ngày nhất định phải ăn ba bữa, có người còn ăn bốn, năm bữa là khác.

[Bạn nào mà ăn 4-5 bữa thì được phong là gì ạ? Tịnh Đàn sư giả, Các bạn biết Tịnh Đàn sư giả là ai không ạ? Trư Bát Giới.]

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục phần “Làm sao để được mọi người quý” với tám gương của nữ cư sĩ Hứa Triết này.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng đệ tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 79

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta đang dừng ở mục

Thứ tư: Ý nghĩa của “Phú, Quý” chân thực

*“Phú” là bản thân thường hoan hỷ vui vẻ
“Quý” là người khác hoan hỷ, vui vẻ khi gặp bạn*

Vậy làm thế nào để được mọi người quý ạ? Luôn giúp đỡ người.

Chúng ta đang nghe về tấm gương của nữ cư sĩ Hứa Triết, bà đã 106 tuổi nhưng rất khỏe mạnh. Không phải vì bà ăn nhiều ạ, mà ngược lại dục vọng ăn uống của bà rất thấp.

Bây giờ chúng ta sẽ nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Ăn uống thật sự rất lãng phí thời gian, quý vị có cảm giác này không ạ?

Vì sao con người phải ăn uống? Vì tiêu hao quá nhiều năng lượng cho nên phải ăn rất nhiều cơm. Khi phiền não con người càng nhiều thì càng cần nhiều thức ăn. Phiền não càng ít, thì cần ít thức ăn hơn.

Thật ra thì nữ sĩ Hứa Triết ăn ít như vậy là tự nhiên như thế. Vì sao? Vì bà không mưu cầu tư lợi cho bản thân, mà lúc nào cũng nghĩ làm thế nào để giúp đỡ được người khác. Cho nên phiền não nhẹ, trí huệ trưởng, tự nhiên không cần thiết thức ăn nhiều như vậy.

[Hòa thượng bảo là khi chúng ta ăn uống thì bao nhiêu là để cung cấp cho cái phiền não này ạ? Hơn 90% ạ. Bạn ăn nhiều là bởi vì là cái tâm này của bạn phiền não

cho nên bạn mới đói. Còn nếu như bạn thanh tịnh thật thì bạn thậm chí không cần ăn.

Người ở cõi trời “Phi Tướng Phi Phi Tướng Xứ” họ không cần ăn, vậy họ làm thế nào ạ? “Thiền duyệt vi thực” là niềm an lạc trong thiền định chính là thức ăn của họ. Nhưng mình chưa làm được thế đúng không hả bạn? Khi cần vẫn cứ phải gọi là sữa Glucerna để bổ sung dinh dưỡng đúng không ạ? Vâng ạ!

Cho nên đức Phật biểu pháp cho chúng ta là trong 49 ngày thiền định trước khi Ngài thành đạo, mỗi ngày Ngài ăn 1 hạt vừng, đây là Ngài biểu pháp cho chúng ta mới là 1 hạt vừng, còn nếu như Ngài biểu pháp không ăn gì thì có khi bạn lại sợ quá, bạn bảo thôi thế này thì con chết à, vậy con chịu thôi, con không tu được. Vâng ạ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Từ nữ sĩ Hứa Triết, chúng ta có thể lãnh hội được vì sao khi Nhan Hồi học tập theo Khổng tử, ông ấy lại được pháp hỷ sung mãn, mặc dù ông chỉ dùng “Giỏ đựng thức ăn, dùng gàu để múc nước uống. Người thường không chịu nổi cảnh sinh hoạt như vậy, thế mà trò Hồi chẳng đời chí vui thích của mình”).

[Đây là lời Khổng tử tán thán Nhan Hồi. Cho nên cuối cùng thì ông làm được điều gì ạ? Mà bây giờ cứ nhắc đi nhắc lại ạ? Đúng rồi ạ, “Sai bất quá nhị”. Không bao giờ ông bị sai lần thứ hai, nhưng mà chúng ta thì sao ạ? Vô cùng nhiều.

Trước đây chúng ta không biết, nhưng khi chúng ta đã biết lỗi rồi chúng ta vẫn không sửa được.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Khi phương diện tinh thần của một người càng nâng cao thì đối với nhu cầu vật chất quý vị tự nhiên sẽ buông bỏ, sẽ giảm bớt. Nữ sĩ Hứa Triết ăn rất ít. Áo quần mà bà mặc, bà nói bà chưa từng mua bao giờ, đều là lượm trong đồng rác.

[Nói là đồng rác thì thầy Thái giải thích luôn.]

Bởi vì bà là người Singapore, nên tôi nghĩ rằng, mặc dù áo quần bà lượm từ trong thùng rác, nhưng cũng có thể là không rách nát, mà còn có thể do kiểu dáng nó lỗi thời, nên người ta bỏ nó đi, bà cảm thấy tiếc quá nên lượm về mặc, bà mặc những quần áo này. *[Đấy!]*

Ngoài việc tiếc vật, trân quý vật phẩm ra còn có một hàm ý rất sâu xa. Đó là gì? Bà vì chăm sóc mười mấy người già, nên bà thường đem những vật dụng sinh hoạt như đồ ăn, thức mặc đến cho họ. Bà mặc những loại quần áo rất rẻ, rất đơn sơ này khi bà đến thăm viếng các nơi, đều là nơi có cuộc sống rất nghèo khổ, mà trên người bà mặc trang phục cao nhã, rồi lại xách một bao gạo đi qua, thì mọi người nhất định sẽ cảm thấy có áp lực “Liệu mình có làm bẩn quần áo của bà hay không?”;

Còn khi bà mặc giống như mọi người, thì họ cảm thấy gần gũi hơn. Khi bà đi đến nhà những người này rồi, tôi thấy khi họ nhìn thấy nữ cư sĩ Hứa Triết thì biểu hiện của họ rất hoan hỷ, rất vui mừng, giống như gặp người thân của mình vậy.

[Đó! Bạn thấy không? Nữ cư sĩ Hứa Triết - 106 tuổi nhưng mà thực hiện được cái câu trong Đệ Tử Quy là gì ạ? “Thương yêu bình đẳng tất cả chúng sinh”. Không những đối với người, mà còn thương yêu tất cả những các cái vật phẩm. Nếu bạn lãng phí các vật phẩm thì ngang với tội sát sinh vậy, từ quần áo, rồi đồ ăn thức uống.

Vì sao ạ? Hòa thượng bảo bởi vì để sản xuất ra được một cái áo này, thì phải trồng bông. Tôi hằng nói trồng bông đã, khi trồng bông như thế thì phải cày bừa, vậy thì bao nhiêu những cái con trùng trên đất ấy nó đều bị chết hết, thì đây là cũng vì cái miếng ăn, cái mặc của chúng ta mà chúng ta mắc tội sát sinh đấy. Vậy mà bây giờ bạn không chịu tiết kiệm, bạn lãng phí từ đồ ăn, đến đồ mặc.

Ừ, tôi cũng chẳng cấm là các bạn trang điểm cho xinh đẹp một tý.

Nhưng đây không phải là thích sắc. Mà ví dụ, bạn có thể là biểu pháp cho chồng, con bạn là mình tu không đến nổi lúi xùi, rồi cuối cùng chồng nó nhìn nó chán quá.

Thứ hai là bạn biểu pháp cho xã hội, nếu bạn không biểu pháp cho xã hội, người ta bảo, tôi ví dụ nhé: “Ôi giỏi ôi, con cư sĩ Bà tu một hồi cuối cùng lôi thôi lố thốc, quần áo như thế kia ai dám theo mà tu”.

Đây là hoàn toàn xuất phát vì người hết. Còn nếu như bạn lại vì mình, bạn lại muốn mình phải thật xinh đẹp, mọi người phải trầm trồ theo mình. Đây là tham sắc. Bạn nhớ quả báo của tham đi vào đâu.

Cùng là một hành vi, may mặc quần áo hoặc trang điểm nhưng xuất phát từ tâm khác nhau, mà “Đại thừa Phật pháp chỉ luận từ tâm không luận từ sự”.

Cho nên khi cư sĩ Hứa Triết ăn mặc như thế này cũng xuất phát từ tâm. Là gì? Là bởi vì muốn gần gũi với những người mà bà đang chăm sóc. Không có thì mình đến ăn mặc nó nuốt nà quá thì đây ạ, người ta nhìn thấy người ta lại cảm thấy rằng là: “Ôi không hiểu là mình có làm bẩn quần áo bà không vậy?”, vậy thì nó có một cái khoảng cách.

Tại sao nữ cư sĩ Hứa Triết có thể làm được điều là những người già ở trong Viện Dưỡng Lão Đường mà bà chăm sóc, gặp bà đều hoan hỉ? Còn mình thì với ngay cha mẹ mình, mình cũng không làm nổi. Vừa mới chăm sóc cha mẹ một tý thì kêu ca, nào là “Cha mẹ khó tính, không ai mà chiều được”, mặc dù mình cũng đã được học đạo? Đây là bạn đã phạm phải điều trong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên dạy “Biết lỗi mà không sửa”. Cho nên bạn mới không thể làm được như Nhan Hôi, cũng không thể làm được như nữ cư sĩ Hứa Triết. Vậy thì mình cam tâm đọa lạc sao?

Mẫu thân của tôi sức khỏe bắt đầu đi xuống. Nói thật với các bạn đến khi nhìn thấy cụ như thế bắt đầu mới phát tâm sám hối thật sự, và tôi bắt đầu hiểu thế nào là sám hối thật sự. Sao mà trước đây mình hư thế, mình cứ cãi mẹ cham chăm ra.

Hôm qua, cụ nằm trên giường, tôi hỏi cụ cũng không có nói. Thế là tôi chỉ có nắm lấy tay cụ bảo:

- Con xin lỗi mẹ, từ xưa tới nay con không biết thế là bất hiếu, từ khi học đạo con mới biết đây là con bất hiếu. Con xin lỗi mẹ thật nhiều.

Tôi nắm tay cụ nói được 3 lần, cụ mở mắt ra, cụ bảo tôi:

- Con đi ngủ đi.

Hôm qua tỉnh, gọi tôi là con. Lúc đấy tôi bắt đầu cảm nhận thấy lời của cái cô Túy Hoa ở trong chuyện “Nàng dâu hiếu thảo”, cái cô San Hô ấy thì là con dâu rất là hiếu thảo, nhưng cái cô Túy Hoa thì hư hỏng đối với mẹ chồng. Đến khi cô quay đầu thật sự thì cô ấy nói là:

- Mẹ ơi, sao mẹ ở với con 1 năm mà mẹ đã ra đi, mẹ không ở lại thêm với con, để con có dịp được báo hiếu mẹ, để con được bù vào cái tội lỗi mà con đối với mẹ không ra gì.

Tôi bắt đầu hiểu được lời cô Túy Hoa nói. Tôi chỉ mong muốn làm sao mẫu thân của tôi có thể ở lại sống cùng với tôi thật lâu, thật lâu. Tôi không có sợ cái chuyện chăm sóc.

Tôi cũng nói với Chúc Hạnh:

- Từ mai thì cư sĩ Bà sẽ còn phải bớt thời gian làm pháp nữa, để còn ngồi chuyện trò, niệm Phật, tâm tình cùng với cụ. Không thì rồi đến lúc cứ việc sám hối và không có cơ hội để cho mình sửa lỗi nữa.

Các bạn còn cha mẹ, các bạn đã học đạo thì các bạn phải nhớ điều này, không đến lúc không có cơ hội nữa đâu. Cố gắng làm sao đây để cho các cụ về già được hoan hỷ.

Hòa thượng có nói rằng: Bạn làm thế nào cho người già, chỉ cần cái tâm thường hoan hỷ, Hòa thượng bảo không bao giờ đọa vào tam ác đạo, ví dụ bạn là những người nhân viên ở trong Dưỡng Lão Đường chẳng hạn. Bạn làm cho những người già này tâm của họ thường hoan hỷ thì công đức của bạn là vô lượng vô biên.

Tôi thì cũng biết là trước mình bất hiếu nhiều quá, vì tôi cang cường mà, tôi cũng là có phước ở chỗ là: Khi tôi muốn báo hiếu cho mẹ tôi thì mẹ tôi vẫn còn trên cái cõi đời này để tôi được báo hiếu. Nhưng chỉ có điều phải nỗ lực hơn nữa, phải làm sao đây để cho mẹ mình cái tâm phải thường hoan hỷ.

Cho nên bài trước Tiến sĩ Thái mới dạy là: “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” là chăm sóc cho cái tâm của cha mẹ được thường hoan hỷ.

“Dưỡng phụ mẫu chi tâm” thì bạn phải nhớ là có cái ý thứ 3 là gì ạ? Là gia nghiệp ổn định đấy.

Bây giờ bắt đầu tôi đã thông cảm với mẫu thân tôi ngày xưa rồi. Mỗi một lần vợ chồng cãi nhau thì bê về nói với bố mẹ, bao nhiêu những cái tức tối là xì hết cả ra, rồi đòi bỏ, rồi đủ thứ. Thì bây giờ bắt đầu hiểu là bố mẹ lúc nào cũng muốn gia đình các con vợ chồng hạnh phúc. Đây là gia nghiệp ổn định.

Không phải ngày hôm nay thì cãi nhau: “Ôi giời ôi về thế này chúng nó cãi nhau, chúng nó bỏ nhau thì cháu mình sẽ ra làm sao”. Mỗi lần chúng nó cãi nhau là mình, cái tâm này không có yên. Đây “Dưỡng phụ mẫu chi tâm” là các bạn phải hiểu là cha mẹ lúc nào cũng muốn là gia nghiệp của con cái gọi là ổn định, vui vẻ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên Singapore tôn bà là một báu vật của quốc gia. Không chỉ người Singapore tôn xưng bà mà rất nhiều nước trên thế giới cũng mời bà đến để diễn giảng, họ vô cùng tôn kính bà. Vì thế tôi nói nữ sĩ Hứa Triết mới thực là người “Phú, Quý”. Phú quý như vậy rất có ý nghĩa, họ cảm thấy cuộc sống rất sung mãn.

[Vui không ạ? Gặp ai người ta cũng hoan hỷ với mình.]

Nếu chúng ta thích phú quý thì nên phú quý như vậy. Con cái của quý vị cũng sẽ hướng đến phương hướng đúng đắn, xây dựng cuộc đời của nó.

[Chúng ta chuyển sang ý:]

Thứ năm: Làm thế nào để có “Phú, Quý” chân thật?

[Nội dung này có 5 ý ạ:

Một: Biết đủ thường vui

Hai: Không lo, không nghĩ là vui

Ba: Thân thể khỏe mạnh là vui

Bốn: Giúp người là vui

Năm: Ăn ngon, ngủ ngon là vui

Chúng ta nghe Tiến sĩ Thái giảng ạ:]

Tôi thường nói với các quý vị phụ huynh rằng:

- Quý vị hy vọng con cái của mình cuộc sống tương lai thế nào?

Các bạn! Quý vị thử nói xem, quý vị hy vọng con cái sau này cuộc sống như thế nào? Quý vị đều không nghĩ qua à? Quý vị là người hàng ngày dẫn đường cho chúng cơ mà. Vậy quý vị dẫn chúng đi đâu? Có ai nói thử xem?

[Các bạn! Có bạn nào mong muốn rằng về sau là bạn sẽ phải có đầy đủ tiền để cho nó có một cuộc sống sung sướng, đầy đủ không ạ?

Chúng ta học đạo rồi nhì, đúng không ạ? Cho nên làm sao đây để nó là một người có ích cho xã hội và nó biết hy sinh phụng hiến. Bởi vì khi nó biết hy sinh phụng hiến, có ích cho xã hội chắc chắn nó sẽ bắt đầu từ trong gia đình, có hiếu với cha mẹ. Vậy thì cuộc sống của bạn không phải là ngày tàn, mà cuộc sống của bạn là một cuộc sống hạnh phúc.

Bây giờ các bạn xem học sinh của Tiến sĩ Thái trả lời Thầy như thế nào nhé:]

- Bình an vui vẻ.

Chúng ta vỗ tay cổ vũ cho người bạn này!

[Đấy ạ!] Quý vị dẫn chúng đi đâu? [Tiến sĩ Thái hỏi đấy ạ.] Có ai nói thử xem không?

[Có một người nói là chỉ mong rằng con tôi ‘Bình an, vui vẻ’.]

Chúng ta muốn mỗi ngày được bình an vui vẻ. Bạn cầu Quán Thế Âm Bồ tát, cầu bình an vui vẻ, có cầu tất có ứng. Nhưng bạn muốn cầu thì nhớ phải cầu như lý như pháp, không phải bánh tự nhiên trên trời rơi xuống cho ta đâu, vì chúng ta muốn vui vẻ, nên chúng ta cũng hy vọng con cái chúng ta vui vẻ, hạnh phúc.

Các bạn! Quý vị có được vui vẻ không? Có rất nhiều bạn nói rằng:

- Tôi chỉ mong nó vui là được rồi, mà không mong sau này xem nó làm được bao nhiêu tiền.

*[Đấy, chỉ cần nó vui là được rồi. Trong “Phật Thuyết Phụ Mẫu Ân Trọng Kinh”, bạn có nhớ không ạ? “**Những mong con vui vẻ, lòng mẹ mới được an**”.*

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi nói rằng:

- Yêu cầu của quý vị nghe rất đơn giản, nhưng trên thực tế làm là rất khó. Vì sao? Vì nếu như bản thân quý vị không vui thì quý vị làm như thế nào để dẫn dắt con cái quý vị được sống vui vẻ? Quý vị đã nghĩ rõ ràng chưa?

[Đấy! Thầy bắt đầu dạy nhé, làm thế nào để cho cuộc sống bạn được vui đã chứ, thì lúc ấy bạn mới dẫn dắt được con bạn vui.]

Một là: Biết đủ thường vui

- “Tri túc thường lạc”

Rất tốt, xin cho một tràng vỗ tay cho câu trả lời này.

Quý vị đã lập tức lãnh hội được. Đúng, một người biết đủ, thì khi giao tiếp với mọi người, họ đều biết cảm ơn người khác. Thái độ của họ như vậy thì bạn bè thân thích đều rất thích họ.

Hai là: Không lo, không nghĩ là vui

[Mục này có 2 ý:

1- Đạo lý nhân quả phải hiểu rõ tâm sẽ an

2- Phải đặt nền móng (Tức là gieo nhân đầy ọ) cho con từ nhỏ]

Như thế nào là niềm vui đích thực? Đó là “Không đề trong lòng”. Phải không lo, không nghĩ.

[Làm cách nào để không lo không nghĩ ạ?

Các bạn nghe Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

1- Đạo lý nhân quả phải hiểu rõ thì tâm sẽ an.

Muốn vậy, đối với đạo lý cuộc sống quý vị phải thật là dung thông, quý vị mới đạt được “Không lo không nghĩ”. “Lý đắc tâm an” (Đạo lý hiểu rõ rồi thì tâm sẽ an, mới có thể không lo, không nghĩ)

Đó là đạo lý gì vậy? Người xưa có câu:

“Con cháu tự có phước của con cháu”. Cho nên không đáng để cho quý vị lo lắng, quý vị không cần phải lo lắng nhiều.

[Không toàn ngôi ử mưu ử mẹo thôi: Làm sao cho nó có nhà này, làm sao cho nó kiếm được cô vợ tốt này, cô vợ giàu này. Thế xong rồi lại lo đến gọi là con, rồi còn cháu đủ thứ. Nhớ một điều là “Cháu con có phước cháu con”. Nếu nó không có phước, thì bạn có để cho nó lại một cái tòa lâu đài bằng vàng rồi cuối cùng cũng không còn.

Cho nên cái nhiệm vụ của bạn là làm sao để dạy cho con nó là người có đạo đức thật sự, nó biết tu phước. Thì khi nó biết tu phước thì quả báo tự đến, cần tiền thì có tiền, cần danh thì có danh, cầu gì được nấy, cầu con trai thì được con trai, cầu con gái thì được con gái, cầu danh lợi thì đều được cả.

Ngày xưa ông cụ nhà tôi có chỉ cho tôi điều này:

- Con hãy nhìn, phần lớn tất cả những vị làm to con cái đều kém. Đây nhé, chỉ cho con hai người trong lịch sử. Thứ nhất là Lưu Bị, thì con Lưu Bị là Lưu Thiện, vừa dốt vừa ngây ngô. Người thứ hai: Khổng Minh, con Khổng Minh là Khổng Lượng, ra trận có một trận là bị chết liền.

Thời hiện đại ngày nay chúng ta cũng có ví dụ về cuộc đời của nữ Thủ tướng anh Thatcher ở bài học ngày hôm trước mà tôi đã từng chia sẻ với các bạn ạ. Tôi mới hỏi cụ, tôi bảo:

- Ô quái nhỉ, tưởng là “Hổ phụ sinh hổ tử”, tại sao lại như thế ạ?

Thế xong cụ mới nói thế này nhé:

- Vì phần lớn những người đấy họ chỉ quan tâm đến cái công việc sự nghiệp của họ, họ quên mất việc dạy con.

Thế còn nếu không thì các bạn chỉ lo quả thôi. Đấy tôi vừa nói đấy, ử mưu ử mẹo để dành cho nó “Đấy nhé, mẹ gửi tiết kiệm chừng này này, chôn chừng này vàng này, cho con chừng này nhà này”. Thế cuối cùng không có dạy đạo đức gì cho nó, cuối cùng đánh vèo một cái.

Hôm trước cái cô giúp việc lên đây làm cho tôi cô ấy kể chuyện là:

- Em trước làm cho một cái gia đình thì ông cụ là cán bộ lão thành cách mạng. Thì nhà rất là to. Thế nhưng cái đứa cháu trai đích tôn của ông cụ đánh đề, thì cuối cùng nó cầm luôn cả cái nhà, thế thì mất.

Thế thì nó về nó vẫn cứ nói dối ông cụ, nó bảo là: “Ông ơi!” (vì lương của ông cụ là 25 triệu/tháng)

- Ông ơi, con là mở cái salon ô tô, thế nên hôm nay lại vay ông ít tiền.

Bởi vì ông để số tiết kiệm, ông cho vay. Cứ như thế cuối cùng nó cầm cố mất cả cái nhà không còn. Thế thì ông cụ ngoài 90 rồi, thì cuối cùng gia đình bảo bây giờ ông mà biết thì ông lên cơn sốt thì ông chết ngay. Vậy làm cách nào? Họ bắt đầu đi thuê một cái nhà khác, nhưng họ nói với ông là cái nhà này bây giờ mình phải trùng tu, sửa chữa. Thế là ông cụ tin tưởng như thế, đi.

Sau khi chuyển sang cái nhà khác rồi thì không biết có ai mới nói với ông cụ là điều đấy. Ông cụ bắt đầu hỏi đến:

- Vậy thì giấy tờ sổ đỏ của nhà này đâu?

Cuối cùng lúc ấy đành phải nói thật. Sau khi nói thật xong thì ông cụ tuyệt thực 7 ngày, xong ông cụ chết.

Cho nên nếu như bạn không nghĩ đến chuyện giáo dục đạo đức cho con.

Hòa thượng nói một câu tôi thấy rất từ bi: “**Tiên nhân vô tri, bất thất đạo đức. Vô hữu ngữ giả, thù vô quái dã**”. Là không nên trách nó làm gì cả, bởi vì nó không được dạy, mình cũng không được dạy.

Tôi cũng không trách cư sĩ Hằng, cư sĩ Trung, bởi vì ngày trước tôi học đạo là lỗ mã, bởi vì những năm ấy tôi đi sơ tán suốt. Nên tôi không có biết dạy cho con thành hệ thống như bây giờ. Nó không được dạy từ nhỏ thì bây giờ nó lỗ mã như thế mình không được trách nó, mà mình làm sao đấy mình phải cố gắng đưa nó thật sự vào cái con đường đạo.

Còn nếu không bạn chỉ lo có quả thôi thì bạn hãy nhớ đấy, cả một cái tòa lâu đài ở cái phố trung tâm cũng không còn gì. Mà xã hội đen vẫn cứ đến.

Cho nên lại nói là, người xưa có câu “Cháu con tự có phước của cháu con; Định làm trâu ngựa thì đời còn gì vui?” Trâu ngựa, làm cho nó ra thật nhiều tiền, rồi đủ các thứ, bé cháu đưa thứ nhất, xong bé đưa thứ hai, xong rồi đến lúc chúng nó lớn hết rồi, lo cho chúng nó đi học. Sau

khi lo chúng nó đi học, bảo chuẩn bị chúng nó lấy vợ lấy chồng, vậy mình còn phải trông chặt nữa, thế thì có suốt đời. Thế là vô thường ập đến, thế là xong.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên không đáng để cho quý vị lo lắng, quý vị không cần phải lo lắng nhiều.

[Vì cuối cùng người già tính cái gì cũng cuối cùng cũng chỉ lo cho con cháu thôi mà.]

Nhưng đó không phải là bảo quý vị không quan tâm đến con cái, mà là trước khi nó chưa thành niên, khi nó còn nhỏ, quý vị phải đặt nền móng vững chắc cho nó.

2 - Phải đặt nền móng (giao nhân) cho con từ nhỏ

Sau đó vì nó đã có đức hạnh thì tự nhiên về sau nó có nhân duyên cuộc sống, lúc này quý vị không cần phải không chế nó, bằng không quý vị mệt, mà nó cũng mệt.

[Bây giờ các bạn mới dạy con các bạn có thấy mệt không ạ? Mệt chứ, đúng không ạ? Nhưng mà ít nhất là cái phước mình dù có kém, tôi còn thấy rằng là, như Hòa thượng nói:

- Một trăm người bao nhiêu người biết đến đạo Thánh hiền? Vài người.

- Xong lại một trăm người biết đến đạo Thánh hiền, biết đến Phật pháp này thì bao nhiêu người biết đến đúng pháp môn để một đời này liễu sinh tử? Lại vài người.

Bạn cứ từng tầng từng tầng bạn lọc xuống như thế thì bạn sẽ thấy là Bạn thật là có phước, bạn trúng xổ số độc đắc. Vì bạn khai ngộ rồi, bạn chỉ còn việc thực hành thôi. Có đi ắt có đến thì nhất định chí ít bạn là thân người, nếu bạn thực hành thật sự.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Tôi thường đưa ra một so sánh, giống như quý vị dạy con lái xe, trước khi nó cầm vô-lăng, quý vị phải chỉ cho nó, đến khi nó đã cầm vô-lăng lái xe rồi, thì quý vị không cần ngồi một bên và liên tục kéo vô-lăng của nó, vì như vậy thì điều gì sẽ xảy ra? Xe sẽ bị liệng đi liệng lại, và cuối cùng có thể sẽ là va chạm. Cho nên trước quý vị phải sớm dạy cho nó.

Ví dụ: Phải để con quý vị hiểu được cách nhìn người thế nào, chọn đối tượng cho cuộc đời của nó như thế nào. Nếu không quý vị đợi đến khi nó lớn rồi, quý vị vẫn chưa dạy nó, lúc đó nó chọn một người bạn đời, đến lúc kết hôn rồi, quý vị lại cản trở. Vậy thì quý vị thật đau khổ, và nó cũng đau khổ.

[Phải dạy từ sớm. Chúng ta đã học là có 3 cái ngưỡng chọn lựa rất quan trọng.

Thứ nhất là: Chọn ngành nghề; Thứ hai là: Chọn lãnh đạo; Vâng, thứ ba là chọn bạn đời.

Tôi cái này được phụ thân dạy sớm lắm. Dạy đi dạy lại nhiều tiêu chí tôi không có nhớ được mấy, cuối cùng cụ chỉ nói là cái gì?

- Chỉ cần có ý định tìm hiểu ai phải báo cáo trước, vì không đủ trình độ để nhìn người. Nếu như cha đồng ý thì mới được tiếp tục, còn nếu không, không được tiếp tục.

Mới nói đến giai đoạn tìm hiểu. Thôi thế là đỡ phải nghĩ. Sau đây cụ mới nói:

- Đây, nhìn tiếp nhé: Nó đối với mẹ nó tốt thì nó sẽ đối với con tốt, không cần nhà nghèo hay nhà giàu. Bởi vì nếu nó đối với mẹ nó tốt thì chắc chắn về sau đối với con tốt. Còn nếu nó đối với mẹ nó không tốt thì chắc chắn ngày hôm nay con xinh đẹp thì nó phục vụ, còn ngày hôm sau đến lúc sinh con đẻ cái, già xấu đi rồi thì nó đi với bỏ.

Đó! thế cho nên là nếu như các bạn mà không dạy nó từ sớm đợi đến khi nó lớn rồi, quý vị vẫn chưa dạy nó, lúc đó nó chọn một người bạn đời, đến lúc kết hôn rồi, quý vị lại cản trở. Vậy thì quý vị thật đau khổ, mà nó cũng đau khổ. Chắc nhiều bạn cũng đã cảm nhận được điều này.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Cho nên muốn không lo không nghĩ, thực sự phải nhìn thấu rất nhiều chuyện của thế gian, đương nhiên đây là cảnh giới tốt, chúng ta có thể truy cầu theo hướng này.

Còn điều gì là niềm vui chân thật?

Ba là: Thân thể khỏe mạnh là vui

Thân thể khỏe mạnh cũng không thể cầu mà được. Đối với sự ăn uống của mình, đối với ưu tư của mình, quý vị đều cần có sự chăm sóc tốt mới khỏe mạnh được.

[Còn cứ ngồi cầu, cầu thân thể khỏe mạnh, không có được. Sáng nay con rể tôi đang kêu đau dạ dày. Chồng tôi bảo:

- Đây chắc là tại con đọc mạng quá nhiều.

Tôi bảo:

- Tôi cũng đọc mạng quá nhiều, tại sao tôi không đau dạ dày? Bởi vì khi tôi làm pháp là phải rất nhiều các tư liệu đi theo, đặc biệt là các câu chuyện ngoài đời, rồi của cổ Thánh, tiên Hiền xưa.

Cho nên không phải nguyên nhân đọc mạng làm cho bạn bị đau dạ dày, mà cái đọc mạng thì nó chỉ là cái hình tướng nhưng bắt đầu lại từ cái tâm này. Nếu như bạn đọc mạng, bạn phục vụ cho đại chúng, không có việc gì, chỉ có phước.

Tôi cho đau dạ dày nguyên nhân đều do tác động vào thân kinh. Lo nghĩ quá nhiều, nào việc cơ quan, rồi nào việc công ty thế là phiền não suốt.]

Cho nên thân thể khỏe mạnh, không phải là cầu mà được, mà đối với sự ăn uống của mình, đối với ưu tư của mình.

[Đấy hai thứ chế độ ăn uống, ưu tư chính là Hòa thượng nói đến tâm thanh tịnh,] quý vị đều cần có sự chăm sóc tốt mới được khỏe mạnh.

Người xưa có câu: “Ngũ phước lâm môn” (Tức là “Năm phước đến nhà” trong đó có một phước là thân thể khỏe mạnh. Nếu con người tuổi tác cao rồi thân thể không

được khỏe, thì mặc dù con cháu có hiếu thảo đi nữa cũng không hạnh phúc nhiều. Còn điều gì nữa không ạ?

Bốn là: Giúp người là vui

“Giúp người là vui”, điều này rất quan trọng. Khi con người ở mọi phương diện đều nghĩ cho mình, thì người đó sống trong sự so đo hơn thiệt.

[Lấy sự giúp người là vui, có thể dùng cách nói “Giúp người là vui” này để dạy con cái hay không? Phải nên để nó tự thể nghiệm. Bảo nó giúp người là vui, nó bảo vậy con không thấy vui. Vậy thì để nó tự thể nghiệm, thể nghiệm bằng cách nào?]

Nếu như quý vị có cơ hội đến bệnh viện, đi làm tình nguyện thì cũng nên dẫn nó theo một bên. Khi quý vị giúp những người bệnh nhân này, bệnh nhân chân thành cảm ơn quý vị, thậm chí đối với những thân nhân của bệnh nhân, họ cảm ơn quý vị, thì con của quý vị ở một bên nhất định sẽ học theo, cũng có thể hoan hỉ cảm nhận được thiện ý của người khác.

Có một thầy giáo, sau khi thầy học văn hóa Trung Quốc, cũng đem “Đệ Tử Quy” dạy cho học trò của mình. Đúng lúc vào ngày quốc tế mừng 8/3, học trò của thầy liền đến trước bục giảng, trao đổi với thầy rằng:

- Thưa thầy, chúng em quyết định ngày mai quốc tế phụ nữ mừng 8/3, mua hai bó hoa.

Thầy giáo cảm thấy rất là bối rối, bởi vì thầy là thầy cơ mà. Thầy nói:

- Em mua hai bó hoa để làm gì?

Nó nói với thầy rằng:

- Lớp chúng em quyết định một bó tặng các cô giáo toàn trường, bó còn lại tặng mẹ của mình.

Thầy giáo vừa nghe liền tùy hỷ công đức:

- Rất tốt, thầy ủng hộ các em.

Quý vị thấy, thầy giáo không ngờ, các em nhỏ học rồi lại có thể nghĩ đến những đạo lý mà thầy đã từng dạy chúng, “Phải tôn kính thầy cô giáo, phải hiếu thảo với cha mẹ”, gọi là “Hiếu thân, tôn sư”.

Ngày hôm ấy những đứa trẻ này ở trong sân trường, cầm nhánh hoa để đem tặng cho những cô giáo dạy các lớp. Có một em trai sau khi trở về, vẻ mặt tươi cười. Thấy vậy, thầy giáo đến hỏi:

- Em làm gì mà vui thế?

Nó nói với thầy rằng:

- Khi em lên tặng hoa cho cô giáo, nụ cười của cô rất rạng rỡ, cô còn nói “Cảm ơn em” nữa.

Thầy tiếp tục hỏi nó:

- Lúc đó em cảm nhận được điều gì?

Học trò liền trả lời:

- Cho có phước nhiều hơn là nhận.

[Đấy, các bạn thấy cái tâm sự của học trò, hoặc tâm sự của chồng con cũng vậy thôi. Bây giờ con nó hì hục nó vẽ một cái bức tranh, nó cũng cố gắng hết sức, nó đến nó tặng cho mẹ. Đấy Chubi, bạn thấy ở dưới nhà tôi treo cái tranh Chubi vẽ đấy.

Thì bạn mãi làm ăn nên bạn coi thường bạn bảo: “Ừ”, liếc qua một cái: “Thôi biết rồi”. Thế nó cứ đưa mãi, rồi cuối cùng bạn bảo, bạn lại còn gắt lên xong rồi cuối cùng bạn buông tung bỏ vãi. Vậy thì nó có cảm nhận được cái điều gọi là hoan hỷ khi được người khác coi như rạng rỡ khi nhận cái món quà của nó không? Bạn phải lưu ý điều này.

Cho nên là, tôi nhiều cái khi mà mừng 8-3, 20-11, Minh Anh vẽ rất đẹp – Chu Bi ý. Nó tặng cho tôi cái nào treo thì tôi treo rồi; Còn cái nào không tôi cho vào một cái hộp, tôi cất đi. Thế là lúc nào nó cũng thấy là bà tôn trọng cái này, thì nó cũng sẽ cảm thấy rất hoan hỷ.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Để cho các em đi giúp đỡ, thì nó sẽ cảm nhận được hạnh phúc của sự giúp đỡ. Chúng ta phải lấy việc giúp người làm niềm vui, cũng phải hướng dẫn con cái từ nhỏ cảm nhận những kinh nghiệm giúp đỡ này, đây là giúp người là vui.

Còn gì nữa không hả quý vị? Chúng ta nêu ra bao nhiêu niềm vui rồi nhỉ? “Biết đủ thường vui; Giúp người là vui; Thân thể khỏe mạnh” là vui, những điều này cần phải nỗ lực, không phải tự nhiên mà có được.

Còn nữa không ạ? “Không lo, không nghĩ” là vui. Tại sao quý vị cần không lo không nghĩ như vậy? Muốn “Không lo không nghĩ” thì phải có trí tuệ, cho nên chúng ta phải không ngừng nâng cao học vấn của mình.

[Khi bạn hiểu nhân quả, “Lý đắc tâm an” rồi thì bạn sẽ không còn lo nghĩ nữa.]

Năm là: Ăn ngon ngủ ngon là vui

[Đó] “Ăn ngon, ngủ ngon”, sau đó là “Đại tiện dễ dàng”, đây là sự thật. Chúng ta thấy có rất nhiều người rất phiền não hoặc là người bệnh nặng, những điểm này họ đều không làm được.

Chúng ta nói ăn ngon, ngủ ngon là có phước báo. Người thời nay không dễ gì ăn ngon ngủ ngon, bởi chuyện phiền não quá nhiều. Cho nên muốn ăn ngon ngủ ngon trước hết phải ít phiền não. Muốn vậy trước hết phải cần có trí huệ tăng trưởng.

[Chúng ta kết thúc mục 2: “Sở thích của phàm phu là gì?” ở đây ạ? Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục học đến mục thứ 3: “Sở thích của thánh nhân là gì?” Vâng ạ, thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta xin tạm dừng ở đây.]

Chúc bạn:

Thuộc lòng Đệ Tử Quy

Hành đúng từng câu chữ

Nội hóa tâm cung kính

Là bạn được thân người.

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin cảm ơn!]

Bài thứ 80

[Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua chúng ta vừa kết thúc ý thứ năm: Làm thế nào để có “Phú, Quý” chân thật.

Tôi xin nhắc lại nội dung này một chút ạ:

Phàm phu chúng ta mục tiêu phấn đấu cả đời đều là phú quý. Nhưng khi hỏi đến phú quý là gì? Làm sao để có phú quý? Thì hầu hết chúng đều trả lời phú là giàu có nên phải nỗ lực để kiếm tiền, còn quý là sang nên phải phấn đấu để làm quan, quan to. Đây ạ, sở thích của phàm phu đây, chỉ toàn là danh và lợi. Làm quan chẳng phải là danh sao? Giàu có chẳng phải là lợi sao?

Tiến sĩ Thái đã giảng cho chúng ta nghe về phú quý chân thực, Phú là trong tâm bạn phải thường hoan hỉ, vui vẻ; còn quý là người khác nhìn thấy bạn thì họ đều hoan hỉ vui vẻ.

Nhưng vì sao người xưa đã được cảm rể đạo Thánh hiền mà vẫn cứ phải dùi mài kinh sử, mong công danh đỗ đạt, để được làm quan ạ? Liệu có phải cũng vì danh vì lợi hay không ạ?

Hôm nay, trước khi vào bài mới chúng ta sẽ có chuyên mục trao đổi cùng đồng học với

Chủ đề: CẦU LÀM QUAN ĐỂ LÀM GÌ?

Chuyên mục này sẽ có 4 nội dung ạ:

Thứ 1- Tại sao lại gọi là quan phụ mẫu? Vì lo cho dân nên là cha mẹ của dân

Thứ 2- Người xưa cầu làm quan để làm gì ạ? Để tu phước được nhanh nhất

Thứ 3- Không làm quan thì làm thế nào để tu phước nhanh nhất? Giáo học

Thứ 4- Nếu không có năng lực dạy học thì làm thế nào? Thủ hộ chánh pháp

Chúng ta bắt đầu chia sẻ nội dung thứ 1]

1. Tại sao lại gọi là quan phụ mẫu? (Vì lo cho dân nên là cha mẹ dân)

Trong bài chúng ta vừa học, vì sao làm quan lại là quý? Vì lo cho dân nên là được dân quý. Cho nên ngày xưa mới gọi là quan phụ mẫu, tức là cha mẹ của dân. Vì chăm lo cho dân mà, nên mới xứng đáng là cha mẹ của dân.

Bây giờ không chăm lo, phụ mẫu là cha mẹ, thế cha mẹ nào chẳng thương con, phải chăm lo cho con chứ. Thế con nó có yêu cha mẹ không? Có chứ. Thế còn đây nếu mà không chăm lo mà cuối cùng gọi là, ví dụ sinh ra con bắt nó làm như là đầy tớ, rồi đánh đập đủ điều..., nó có thương cha mẹ không? Không có.

Chúng ta chuyển sang nội dung thứ...:

2. Vì sao người xưa cầu làm quan?

Vì làm quan tạo công đức dễ nhất, của công môn dễ tu hành.

Trong Liễu Phàm Tứ Huấn Hòa thượng có giảng như sau:]

“Người xưa hiểu nhân quả: Muốn được phước thì phải tích cực tu thiện cho nhiều. Tu thiện bằng cách nào? Công môn, chính là cửa quan dễ tu thiện nhất.

Giống như nông dân muốn tu một việc thiện thì khó khăn biết bao? Còn bạn, nếu là huyện trưởng, cái sự việc ví dụ giảm thuế như ngài Viên Liễu Phàm chẳng hạn, vạn thiện của bạn đều viên mãn rồi.

Bạn có thể giảm tô thuế, người trong huyện của bạn không những toàn thể nông dân đều được hưởng lợi ích, mà cái huyện này của bạn đâu chỉ có một vạn nông dân, mỗi một nông phu đều có gia quyến của họ. Trong nhà họ còn có cha mẹ, vợ con, tất cả đều được thọ hưởng.

[Tôi lại xin nhắc lại 5 điều giúp bạn tích thiện nhanh nhất:

- 1- Thường xuyên, cần mẫn làm thiện như con ong chăm chỉ, dù là những việc thiện nhỏ nhất bạn cũng phải nỗ lực mà làm, ví dụ như dắt một người già qua đường chẳng hạn. Đây gọi là “Tích tiểu thành đại”.*
- 2- Cúng dường, giúp đỡ người chân thật tu hành, bất kể người đấy là xuất gia hay tại gia, chỉ cần họ chân thật tu hành thì như bạn gieo hạt giống vào cái mảnh ruộng mầu mỡ, bạn sẽ bội thu.*

Đây chính là trường hợp của Hồng lão cư sĩ mà chúng ta đã đề cập từ trước, ông bị ung thư thanh quản, ông liền muốn làm một việc thiện lúc cuối đời nên đã bán rẻ mảnh đất cho đạo tràng cư sĩ Lâm Tân-Gia-Ba vốn là nơi mà Hòa thượng giảng bộ Vô Lượng Thọ lần 10 để làm thôn A Di Đà. Kết quả mấy ngày sau, xét nghiệm của ông khỏi bệnh ung thư thanh quản.

- 3- Tỷ lệ tài sản bạn cúng dường, bố thí so với tài sản bạn có càng nhiều thì phước báu của bạn sẽ càng lớn. Ở đây nói tài sản thì gồm có cả nội tài và ngoại tài ạ. Về số tuyệt đối cúng dường bao nhiêu nhiều hay ít, không quan trọng mà chỉ quan tâm tới tỷ lệ tài sản bạn cúng dường mà thôi.*

Đây chính là trường hợp mà cô gái nghèo cúng dường Tam bảo 2 đồng tiền là 100% tài sản duy nhất của cô nên phước báu của cô ngay đời đấy được làm hoàng hậu.

4- Việc thiện mà bạn làm, từ thân, khẩu, ý giúp càng nhiều người thì phước của bạn càng lớn - đây chính là tấm gương của Vệ Trọng Đạt mà chúng ta đã nhắc nhiều lần ở trong bài.

5- Cuối cùng là tu thiện không chấp tướng làm được tới tam luân thể không thì bạn liễu sinh tử thoát luân hồi, hay nói mức thấp hơn là làm thiện mà không mong cầu hồi báo ạ.

Trong 5 điều này, thì ở đây “Công môn để tu thiện” chính là điều thiện thứ 4, đó là việc thiện bạn làm giúp được rất nhiều người.

Nhưng mà bạn lại phải nhớ một điều nếu bạn chỉ mãi tích 5 điều thiện này mà quên mất chữ hiếu, thì những điều thiện mà bạn làm ở bên trên đều trở thành giả thiện, không phải là chân thiện, mà bạn phải hiếu đầu tiên ạ.

Cho nên cổ nhân mới dạy **“Bách thiện hiếu vi tiên”** có nghĩa là trăm điều thiện thì hiếu đứng đầu; Lại cũng có nói **“Bất ái kỳ thân nhi ái tha nhân giả, vị chi bội đức”**, có nghĩa là “cha mẹ mình mà mình không thương yêu mà nói thương yêu giúp đỡ người ngoài thì đây là phản bội đạo đức”.

Chúng ta tiếp tục:]

Khi ngài Viên Liễu Phàm cầu con trai, thì lúc đấy ngài phát nguyện 10 ngàn điều thiện. Lúc trước mới có 3 ngàn điều thì làm đến gọi là cả chục năm mới xong. Bây giờ

10 ngàn điều thiện vợ ngài lo lắng mãi. Có một tối bắt đầu ngài mộng thấy cái vị thần này nói là:

- Chỉ có mỗi một cái việc ông giảm thuế là đủ xong cả 10 ngàn điều thiện xong rồi.

Vì bao nhiêu người được lợi lạc.

Đấy ạ, người xưa hiểu nhân quả, biết rồi tôi cũng cầu thành thánh thành hiền, tôi cũng cầu “liễu sinh tử, thoát luân hồi”, vậy tôi phải tích thiện được nhiều nhất. Vậy con đường ngắn nhất là làm sao vào cửa quan. Tôi cố gắng, tôi tích cực đi xong bắt đầu tôi vào đấy là một cái hành vi của tôi, một cái chính sách của tôi có lợi cho cả hàng triệu người, vậy thì công đức tôi tích lũy được lớn quá rồi.

Còn một cái chính sách của bạn, có thể bóp chết không biết bao nhiêu các doanh nghiệp, không biết bao nhiêu những người nông dân. Tôi ví dụ một cái chính sách về lãi suất thôi chẳng hạn, là cuối cùng là bao nhiêu người gọi là phá sản.

Chứ không phải như chúng ta ngày nay là: Cầu làm quan là để danh với lợi. Nếu như bạn lại đặt cái mục tiêu là để cho lợi cho một mình bạn thôi thì đây là đại ác, thì thiên địa quỷ thần cũng không giúp mà vùi dập, rồi họa hại là đến liền.

Suốt từ đầu năm đến giờ, là hơn 70 vị là cán bộ cao cấp của chúng ta đã bị khởi tố, cửa quan đấy ạ. Bởi vì nếu như bạn chỉ danh lợi thì bạn hãy chắc chắn một điều rằng trước sau họa cũng sẽ đến. Làm quan để bạn hy sinh phụng hiến vì người. Cho nên công môn dễ tu thiện. Đây chính là

lý do tại sao người xưa lại mong muốn cầu công danh, tại sao lại muốn được làm quan?

Chúng ta chuyển sang nội dung thứ ba:

3. Nếu không làm quan thì liệu có cơ hội để tu thiện nhanh, và nhiều được hay không?

[Chúng ta sẽ nghe Hòa thượng giảng ạ, xin các bạn lưu ý, là xen kẽ với lời giảng của Hòa thượng là lời tôi chia sẻ thêm, nhưng mà hầu khắp những lời giảng này là tôi trích từ Liễu Phàm Tứ Huấn Giảng Giải và Vô Lượng Thọ Giảng Giải - Chủ giảng: Hòa thượng Tịnh Không, vì nếu cứ một đoạn lại trích dẫn là Hòa thượng giảng ở đâu thì sẽ không tiện cho các bạn theo dõi. Kính mong các bạn thông cảm. Chúng ta bắt đầu nghe:]

“Dụng ý của việc cầu công danh phú quý, ở trên tôi đã giảng qua với các bạn, có lẽ không nằm ngoài tìm cầu cơ hội để “Phục vụ chúng sinh”.

[Bạn nhớ cái chữ “Tìm cầu cơ hội để phục vụ chúng sinh”, vậy mà khi cơ hội đến mà chúng ta không để ý là nó lướt qua thôi.]

Tuy nhiên trong xã hội ngày nay, có thể nói về mặt bản chất đã có sự thay đổi rất lớn so với trước đây. Hiện nay nếu chúng ta muốn tìm cơ hội để phục vụ xã hội, phục vụ chúng sinh sẽ có rất nhiều, không cần phải cầu đạt công danh mà vẫn tạo được lợi ích lớn lao cho tất cả chúng sinh. Mỗi ngành, mỗi nghề có lẽ đều có cơ hội bình đẳng.

Bắt đầu từ chỗ nào mà giúp đỡ? Đây là đầu bài quan trọng hiện nay của chúng ta. Chúng ta phải quan sát tỉ mỉ xem hiện tại căn bệnh của chúng sinh ở chỗ nào.

[Từ năm 2018, trên nhiều trang mạng của Việt Nam có đưa bài viết tiêu đề...

XÃ HỘI ĐANG SAO NHỈ? CON NGƯỜI TẠI SAO LẠI VẬY?

(Tác giả là Đinh Duy Hòa)

Câu hỏi này năm ngoái, năm kia đã mạnh nha trong đầu tôi. Đến hôm nay lại đậm hơn rất nhiều.

Thứ nhất: Từ chuyện ở trường học

Cuối năm 2016 cả xã hội xôn xao vụ việc tại trường Tiểu học Nam Trung Yên - Hà Nội; xe taxi chở hiệu trưởng nhà trường vào sân trường gây tai nạn cho một cháu học sinh. Tư duy bình thường là nhận lỗi, nhận trách nhiệm. Nhưng không, trước hết là cứ chối đã rồi tính tiếp.

Rồi mới đây, cô giáo phạt học trò bằng cách bắt uống nước giẻ lau bảng. Khoan nói đến kỹ năng và nghiệp vụ sư phạm, mà trước hết cô cũng là một con người, tình người ở đâu, đạo đức ở đâu khi mà cô hành xử như vậy? Rất nhiều người nghĩ như tôi, không biết cô giáo có con, có cháu mắc khuyết điểm bị uống thứ nước như vậy thì cô sẽ nghĩ gì, sẽ phản ứng ra sao?

[Không còn một tí tình người nào.]

Rồi cô giáo 3 tháng liền không nói với học trò trong lớp một câu. Một kỷ lục không chỉ của riêng ta, mà có lẽ là của cả thế giới.

[Làm nghề sư phạm là phải dùng cái miệng để nói với học sinh, lại ba tháng không nói một câu thì đúng là kỷ lục, đặt gọi là, như là Mỹ nó có giải “Mâm xôi vàng” rồi.]

Không riêng của ta mà có lẽ cả của thế giới. Mà trò cũng lạ, ba tháng cứ vậy mà cũng không ai nói năng gì; đến lúc trò nói ra thì có vẻ như bị cô lập, vì như vậy làm ảnh hưởng đến thành tích của nhà trường khi cấp trên xem xét. Không thể hiểu rồi. Rồi chuyện cô phạt bắt trò quỳ, thì bố trò đến bắt cô quỳ.

Trò đánh thầy, đâm thủng bụng của thầy để trả thù. Phụ huynh vào hăm trường học để hành hung giáo viên. Đây là chuyện của trường học.

Thứ hai: Chuyện trong bệnh viện

Trong bệnh viện cũng không ít chuyện. Bệnh nhân, người nhà bệnh nhân đánh nhân viên y tế. Thầy giáo và thầy thuốc từ xa xưa vốn là những người được dân ta kính trọng nhất. Vì “Không thầy đố mày làm nên”, “Lương y như từ mẫu”.

[Các nghề làm thầy mà. Vì bây giờ coi như là, xénh ra một tí là bị người nhà bệnh nhân đánh cho bầm dập ra.]

Giờ đây quan niệm “Không thầy đố mày làm nên”, rồi “Lương y như từ mẫu” hình như là bị lung lay đáng kể. Nhiều giá trị xã hội, nhiều chuẩn mực đạo đức xã hội bị đảo ngược.

Nếu như thầy đúng là thầy, bác sĩ đúng là bác sĩ, thì có chuyện gì xảy ra không?

Thầy giáo và bác sĩ giờ đây có vẻ không còn nguyên vẹn như xưa. Trò thì lại càng quá trớn, vượt qua lần ranh giới đỏ giữa thầy và trò. Và đặc biệt là người dân, rất dễ bất bình, rất dễ manh động. Đánh đập, không có đánh đập thì không hài lòng.

Thứ ba: Đến tướng công an và cả chuyện phong giáo sư?

Rồi đến chuyện mấy tướng công an bị bắt để điều tra. Cơ quan công quyền sinh ra để chống lại cò bạc, thì lại đích thân đứng ra để tổ chức đánh bạc, mà là cả một hệ thống của bộ máy cơ chứ.

Khoan nói đến vi phạm pháp luật nghiêm trọng, thì ở đây, sự đảo lộn giá trị xã hội, chuẩn mực đạo đức càng mãnh liệt hơn.

Về cơ bản, trong con mắt người dân, lực lượng công an phải là mẫu mực. Mẫu mực để bảo vệ pháp luật, bảo vệ dân. Đôi khi cũng có khuyết điểm, cũng có tí vết nhưng vẫn có thể tha thứ, chấp nhận, nhưng đến mức như vậy thì quả là nghiêm trọng. Câu hỏi vẫn cứ là: Sao thế nhỉ?

Thứ tư: Rồi chuyện phong giáo sư nữa

Cả một hội đồng quốc gia làm cái việc này bao năm, qua bao tầng nấc xét duyệt. Riêng năm nay lại bị khơi ra chính thức. Mà khơi ra mới thấy nhiều cái sai, cái lỗi.

Khoan bàn đến trách nhiệm các cơ quan nhà nước có liên quan mà hãy xem những người vào cuộc phong hàm. Rất nhiều người xứng đáng, có một số ít người cũng rất xứng đáng nhưng không biết vì sao vẫn cứ bị loại. Và có

những người, tìm mọi cách để lọt, cho dù không đáp ứng được tiêu chuẩn.

[Thế hôm vừa rồi vừa mới khởi tố coi như Chủ tịch Hội đồng Quản trị của Đại học Đông Đô. Vì sao? Là cứ xoẹt một cái là cứ bỏ tiền ra rồi thì trong nháy mắt là được ngay một cái bằng.]

Trộm nghĩ, mình không xứng giáo sư, tiến sĩ nhưng bằng mọi cách đạt được để rồi đi đâu cũng trưng ra thì cái liêm sỉ tối thiểu phải có đã biến sạch trơn.

[Mất hết cả đạo đức rồi. (Lược trích ạ)]

Còn Hòa thượng giảng thì sao ạ?]

Ngày nay, ở thế gian này, có rất nhiều đồng tu nói với tôi, người tự sát quá nhiều: Người già chán ghét cuộc đời tự tử ạ, cảm thấy xã hội này không có tương lai, không còn hi vọng; người trẻ tuổi thì sao ạ? Người trẻ tuổi khi không đạt được như ý muốn cũng tự sát. Thậm chí ngay đến học sinh tiểu học và trung học, chúng ta cũng thường nghe thấy tự sát, vậy các em tự sát vì nguyên nhân gì vậy? Là do thi không đạt, điểm số không bằng các bạn. Bạn xem thế này thì thành ra thế giới gì đây?

Nguyên nhân gì vậy? Do không được dạy đạo đức từ nhỏ nên mê hoặc điên đảo, mất đi lý trí, tổn người lợi mình mà đâu có biết là tổn người thì cũng hại luôn cả mình.

Cho nên xã hội ngày nay càng ngày động loạn là vậy.

Bởi vậy, nếu là một người có lương tâm, là một người đã được tiếp nhận nền giáo dục của Thánh hiền thì nhất định phải phát tâm cứu vãn kiếp nạn này; sự việc này suy xét tỉ mỉ rất khó. Thực sự là rất khó, nhưng dầu có khó thế nào đi chăng nữa cũng phải làm. Chúng ta không thể không làm.

[Bởi vậy bạn hãy giúp cho mọi người phá mê khai ngộ? Bằng cách nào ạ? Đưa đạo đức trở về; Làm từ đâu ạ? Xiển dương giáo huấn Thánh hiền, xây dựng một xã hội tốt đẹp “đêm ngủ không cần đóng cửa, ngoài đường không ai nhặt của rơi”, nhà nhà hạnh phúc, xã hội tươi đẹp, thế giới đại đồng là bạn đã tích được đại phước. Công đức của bạn vô lượng vô biên.

Hòa thượng giảng tiếp:]

Không ở vương vị. Như Khổng tử của Trung Quốc, Khổng tử là dạy học. Là đại công vô tư, tâm yêu thương chân thành, dạy cho bất kì thành phần nào, giúp tất cả chúng sinh phá mê khai ngộ, là khổ được vui. Ông tích công đức rất lớn.

[Gia đình Khổng tử hơn 2000 năm. Đến tận bây giờ hậu duệ của Khổng tử đi đến đâu vẫn được mọi người trọng vọng. Không phải là 800 năm như nhà Chu. Làm cái gì? Giáo hóa chúng sinh, phá mê khai ngộ.

Hòa thượng giảng tiếp:]

Ngày nay, chúng ta thấy con cháu đương đại, đại khái truyền đến hơn 70 đời [của Khổng tử đấy] không những ở Trung Quốc, được người Trung Quốc tôn kính, mà khi ông Khổng Đức Thành đến Mỹ, ở Sanfrancisco, được nhân sĩ xã

hội của Mỹ tại đó tôn trọng. Mọi người vừa nghe nói là hậu duệ của Khổng Phu tử, đối đãi với ông đặc biệt kính trọng.

[Cho nên cái sự nghiệp mà Hòa thượng bảo ngày nay chúng ta không cần làm quan chúng ta cũng có thể tu được đại phước báu. Bằng cách nào ạ? Giúp người phá mê khai ngộ.]

Không cần làm quan, không có các bạn thấy thế bảo: Ủ, thế thôi, thôi mình phải phấn đấu làm quan ngay để của công môn để tu hành. Cho nên có thể tích đại phước báu từ xiển dương giáo huấn của Thánh hiền.]

Ý thứ nhất: Đối với đất nước giáo dục là hàng đầu

*Ngày nay chúng ta nói “**Phải hưng kiến đại lợi**” - Có nghĩa là xây dựng công trình phúc lợi, phải trông đại phước.*

Phải từ đâu mà trông? Nếu như đối với xã hội hiện tại, mỗi một tình trạng của nó bạn đều có thể hiểu rõ, đều có thể minh bạch, bạn liền hiểu được.

Cứu người không có cái gì quan trọng bằng phá bỏ đi những tri kiến sai lầm của họ. Làm sao để giúp đỡ chúng sinh buông bỏ cách nghĩ, cách nhìn sai lầm? Học tập quan niệm đúng đắn của Thánh hiền.

*[Cho nên tôi tin rằng nếu bạn nào học thật sự thì hai cái bài “**Vì sao phải học đạo đức**” bạn đã biết là học đạo đức là lợi cho bạn thế nào, đúng không ạ? Chứ không phải là tôi nói lý thuyết suông. Mà bạn học đạo đức xong, bạn hành theo đúng đạo đức thì chắc chắn là phước đến họa đi.*

Gia đình thì hạnh phúc, xã hội thì an định, mà quốc gia thì phát triển, và cuối cùng là thế giới đại đồng. Và đây là cái nền tảng để cho bạn có thể liễu sinh tử, thoát luân hồi.

Hòa thượng giảng tiếp:]

Cách nhìn, cách nghĩ sai lầm, cho nên phải quay trở lại học tập quan niệm đúng đắn của Thánh hiền.

*Đối với đất nước, giáo dục là hàng đầu. Do vậy có thể biết sự việc này chính là nói đến giáo dục. Cho nên thời xưa Trung Quốc, những điều được nói trong Lễ Ký: **“Kiến quốc quân dân, giáo học vi tiên”** - Xây dựng một đất nước, lãnh đạo nhân dân thì giáo học là hàng đầu.*

[Nên Hồ Chủ Tịch mới nói câu gì ạ? “Vì lợi ích mười năm trồng cây, vì lợi ích trăm năm trồng người”.

Đây là công đức lớn nhất đây. Tu phước nhanh nhất đây. Không có khác là ngoài cái việc giáo dục. Còn bạn cố gắng rồi, bạn không được thì phát ý viên thành công đức đây bạn bỏ tọt vào túi xong rồi.]

Có lẽ cũng có người nói, nền giáo dục hiện đại rất phát triển, từ thành thị đến nông thôn, các trường học mọc lên như nấm. Nếu so với thời xưa thì gấp bao nhiêu lần.

[Cái thời tôi còn đi sơ tán, bé bé, mỗi lần đi học là mười mấy cây số. Cứ gọi là đầu thì đội mũ rơm, tay thì xách cái túi. Thế là đi từ 4h sáng bạn nhé. Bởi vì cả một cái huyện đấy nó chỉ có gọi là 1-2 cái lớp học thôi. Thế nhưng bây giờ sao ạ?

Hòa thượng giảng tiếp:]

Trường học thì mọc lên như nấm. Nếu số so với thời xưa thì gấp không biết là bao nhiêu lần. Từ hình thức mà nói, điều này quả không sai. Nhưng nếu xét về thực chất thì ngày nay không có giáo dục.

Trường học tuy có rất nhiều, nhưng nội dung được dạy trong trường học là gì? Liệu chúng ta đã suy nghĩ một cách tỉ mỉ chưa? Liệu đã bình tĩnh mà quan sát chưa?

[Nền giáo dục hiện đại, nhiều nơi đặt ngược lại: Đặt trọng tâm vào sự truyền thụ kiến thức chứ không quan tâm đến giáo dục đạo đức lối sống, cho nên cái Tâm của học trò không được mở mang khiến họ dễ thành kẻ xấu. Đó là điều mà Khổng tử tối kỵ, ông xem đó là dạy tiểu xảo chứ không phải dạy người.]

Rốt cuộc, thế nào là giáo dục vậy? Giúp nhân loại nhận thức được chân tướng của vũ trụ nhân sinh. Nhận thức đúng sẽ không mê mờ, sẽ không làm ác.

[Biết nhân quả rồi là sợ ngay mà. Đây nhé, bạn nhìn nhé: Muốn có đại phước báu: Tích đại phước từ việc xiển dương giáo huấn của Thánh hiền, bạn sẽ có đại phước báu.

Hòa thượng giảng tiếp:

Thứ hai: Đối với gia đình, giáo dục cũng là hàng đầu.]

Cũng cùng một đạo lý này, người trẻ tuổi thành gia thất, kết hôn, sinh con tạo thành một gia đình. Gia đình thì cái gì là quan trọng nhất? Giáo dục vì tiên.

[Cũng giáo dục làm đầu. Thế nhưng mà bạn cứ thường xuyên bạn đặt giáo dục xuống sau cùng, còn vì bạn toàn mãi đi kiếm tiền cả. Thế thì làm gì mà cuối cùng họa với hại không đến?]

Cho nên giáo dục gia đình là đại căn bản của giáo dục. Vì vậy, làm cha mẹ không dễ dàng.

[4. Vậy nếu bạn không có năng lực hoằng pháp thì bạn làm thế nào để có đại phước báu đây?]

Câu trả lời là “thủ hộ chánh pháp” (nghĩa là hộ trì chánh pháp).

Trong Kinh Vô Lượng Thọ Giảng Giải lần 10, Hòa thượng có giảng ạ, tôi xin lược trích lại như sau, mời các bạn nghe:]

“Thủ hộ chánh pháp” - Cái công đức này là vô cùng to lớn, công đức đệ nhất trong thế xuất thế gian pháp. Chánh pháp phải gìn giữ như thế nào vậy?

[Thứ nhất: Đào tạo nhân tài giảng kinh]

Trong Hộ Trì Chánh Pháp then chốt nhất chính là bồi dưỡng nhân tài tiếp nối huệ mạng. Thời đại này của tôi đã già rồi, tương lai không giảng nổi nữa rồi. Không có người giảng, vậy thì Phật pháp chẳng phải là bị đoạn tuyệt rồi sao?

[Nhưng làm sao bạn có thể bồi dưỡng nhân tài giảng kinh đây ạ? Đến giảng bạn còn không thể giảng được. Vậy làm sao bạn có thể bồi dưỡng nhân tài giảng kinh ạ. Trong

mục bồi dưỡng nhân tài giảng kinh, Hòa thượng có đoạn nói:]

“Vậy bạn hãy đến nghe giảng, bạn đến nghe chính là hộ trì. Nếu bạn không đến nghe, họ ở nơi đó học giảng kinh, vừa nhìn xuống thấy không có mấy người, thì họ liền nghĩ rằng: “Ta không phải là người khéo giảng, ta không thể giảng kinh”, tâm liền bị thoái chuyển. Còn khi vừa nhìn xuống thấy có rất nhiều người. “Ồ! Đại khái ta giảng không tệ, ta vẫn có thể giảng”, vậy làm cho chí khí của họ được nâng cao.

[Thứ hai: Đối với đại chúng thì làm thế nào ạ?

Nếu ở lớp học vật chất là bạn đi nghe, thì người khác đi qua người ta sẽ thấy: “À, cái vị pháp sư này giảng không đến nỗi nào, cho nên không đến nỗi có vài tiểu mao, tiểu cầu, mà cũng có khá nhiều đấy. Thế thì, mình cũng đến nghe thử xem”. Thì đây chính là bạn đã tạo một cái sức hút để đưa đại chúng vào. Thế đến khi người ta thấy hay, người ta thấy lợi lạc rồi cứ thế người ta bảo nhau thì đi nghe, Hòa thượng nói thì đây chính là bạn “Thủ hộ chánh pháp”.

Vì bây giờ chúng ta học online là chính ạ, thì chính khi các bạn tri ân các bạn “like” là các bạn đang “Thủ hộ chánh pháp”. Thì từ đây bắt đầu nó sẽ tạo ra được một cái làn sóng, và người ta sẽ hút vào, người ta nghe thì công đức đấy của bạn vô lượng vô biên.

Ngoài ra trong Mười Đại Nguyên Vương của Phổ Hiền Bồ tát, Hòa thượng có nói là: Bạn làm cách nào bạn tu nhanh nhất? “Tùy hỷ công đức”.

Tôi đã từng ngồi quán xét mãi xem làm thế nào để tích được nhiều công đức nhanh nhất? Quán xét mãi. Lúc đó mới bắt đầu ngộ ra lời Hòa thượng dạy là: “Tùy hỷ công đức”. Người làm được công đức: đừng có đổ kỵ, bạn phải tán thán, nói cho người khác biết thì bạn sẽ được toàn bộ công đức của người đấy.

Vậy khi bạn tri ân như thế là bạn được toàn bộ công đức của tôi, cũng như của toàn bộ Ban Hộ pháp rồi, là cái lợi lạc thứ hai.

Vậy tại sao chỉ có một cái like mà mình bấm một cái mình được bao nhiêu là công đức? Bởi vì lợi ích cho nhiều người. Vệ Trọng Đạt chỉ khởi lên một cái tâm rằng là: Trình với vua là không sửa đập đá Tam Sơn. Vậy mà đến ngoài 40 tuổi khi ông bị Diêm La bắt xuống dưới, bao nhiêu những cái tội ác ông làm, đem lên cân vẫn không bằng một cái ý niệm kia là vì nhiều người mà.

Nói vậy sợ rằng các bạn lại không hiểu, các bạn lại tưởng là tôi quảng bá cho tôi à, không phải thế à. Mà trước tiên bạn làm việc này trước là lợi ích cho bạn đã, sau đó là lợi ích cho mọi người. Còn với tôi thì sao à?

Không phải là tôi bảo tri ân là để cho tôi, tôn vinh tôi. Chúng ta đều mong cầu một cái Pháp gọi là Pháp xuất thế gian, cho nên khi các bạn tri ân tôi, mà tôi vẫn dính vào cái danh tự đấy thì tôi sinh lòng ngạo mạn, thì ngạo mạn đấy tôi đoạ địa ngục, không có lợi cho tôi.

Cái thứ hai khi các bạn tri ân tôi là chính tôi bị tiêu phước. Các bạn có công nhận không à? Bởi vì khen tặng cũng là một loại phước báu, Hòa thượng nói, vậy thì pháp xuất thế gian cái người nói pháp là đều thiệt cả đấy.

Thế mà các bạn đang đi vào cái hướng gọi là giúp chúng sinh phá mê khai ngộ, mà cơ hội tạo phước như thế mà các bạn không nhanh chóng mà chộp lấy thì đến lúc nó qua đi thì các bạn lấy cái gì để tích ą?

Mà tôi cũng chỉ mong có thể thôi đấy ą. Tôi có nói với vợ chồng Trung - Châu là mẹ nói pháp để lấy cái công đức này hồi hướng cho mẹ con nhà Châu.

Cho nên tranh thủ từng giờ, từng phút một, đặc biệt cái thủ hộ chánh pháp các bạn phải chộp lấy. Có thể các bạn giúp người nghèo vài triệu, so với cái này nhỏ hơn nhiều. Mà bạn làm phước có dễ đâu. Ví dụ bạn giúp tiền người ta nhé. Nhưng người ta lại dùng để đi làm những cái việc trái đạo, rồi đánh đề, đánh đóm rồi các thứ. Bạn không có tí phước nào mà bạn tạo tội nghiệp.

Khi bạn cúng dường các quý thầy cũng thế. Bạn nghe Hòa thượng giảng nhé ą, tôi xin trích nguyên văn, vì câu này không dám tự nói ą, mời các bạn nghe ą :]

“Cúng dường pháp sư phải hết sức thận trọng. Phật dạy chúng ta: “Tứ sự cúng dường”.

Tứ sự là gì?

*1- Ấm thực: Pháp sư là người sống ở thế gian, không thể không ăn cơm, cho nên chúng ta cúng dường ẩm thực cho pháp sư để duy trì mạng sống của họ.
[Bạn lưu ý chữ duy trì]*

2- Y phục: Pháp sư cũng cần có áo quần để mặc. Nếu áo của pháp sư cũ rách, ta nên cúng dường cho họ

một bộ, khi thấy còn tốt thì không cần thiết cúng đường. [Bạn lại lưu ý chữ “Nếu áo cũ rách”]

[Như vậy là câu này đã rõ, không phải là cúng đường sơn hào hải vị, ăn ngon mặc đẹp. Bạn nhớ điều ấy. Tiếp tục ạ:]

3- Y dược: Khi pháp sư có bệnh, chúng ta cúng đường thuốc uống để chữa bệnh cho họ. Cuối cùng thứ

4- Là ngựa cụ: Pháp sư cũng cần có chỗ nghỉ ngơi, chúng ta cúng đường giường, mền, v.v...

Thời nay có người đem cả nhà cửa hoặc các thứ vật quý giá để dâng cúng cho pháp sư khiến cho pháp sư sống thật là sung sướng, đến nỗi Tây Phương Cực Lạc cũng không còn muốn đi nữa. Vì ở thế gian này cũng tốt quá rồi, đến Tây Phương để làm gì? Cái tâm mong cầu thành Phật đạo, liễu sanh tử thoát luân hồi tan thành mây khói. Điều này đối với việc thành tựu cho pháp sư, đào tạo pháp sư thật là một tai hại lớn không gì bằng!

Pháp sư xuất gia nghĩa là “Cắt ái ly gia”, là lìa khỏi cái nhà, không có nhà, chúng ta lại tặng cho họ cái nhà, tức là kéo họ trở về nhà trở lại. Như vậy là hại chết họ rồi, họ có đủ quyền lực, tài sản, thế là không còn cái ý chí của người xuất gia nữa, chẳng khác gì người phạm tục!

Ai đã hại họ? Chính là tín đồ đã hại pháp sư. Những tín đồ này không biết rằng hành động như vậy là phá hoại Phật pháp, tổn hại Tam bảo, mà họ lại nghĩ rằng mình đã tạo ra được rất nhiều công đức, làm được nhiều việc tốt! Than ôi! Khi mạng chung, đọa xuống dưới địa ngục gặp Diêm Vương, chừng đó còn chối cãi gì được nữa ạ!

Cho nên, Đứng về mặt tu phước trong nhà Phật, chúng ta cần phải có trí tuệ chân chính và điều này cần phải giải thích rõ ràng” (Đoạn này là tôi trích trong Mười Hạnh Nguyên của Bồ tát Phổ Hiền - Phẩm hạnh nguyên thứ bảy “Thỉnh Phật trụ thế” - Chủ giảng: Hòa thượng Tịnh Không).

“Công đức của hộ pháp cùng hoằng pháp là như nhau, hoặc là chúng ta còn có thể nói công việc của hộ pháp còn vượt hơn cả hoằng pháp.

Bạn tử mĩ mà nghĩ thử xem, bạn liền biết được. Nhân tài hoằng pháp không phải là không có, tại gia, xuất gia, bốn chúng đệ tử nếu muốn phát tâm hoằng dương Phật pháp đều không khó. Khó là ở chỗ nào vậy? Khó ở chỗ bạn có được một hộ pháp đắc lực hay không? Có được một vị thì liền có thể làm ra một số việc, nếu như có được rất nhiều vị hộ pháp, vậy thì sự nghiệp hoằng pháp của bạn có thể làm được rất nhiều việc, quyết không phải ở chư Phật, không phải ở nơi các ngài mà ở những đại Bồ tát này thị hiện làm ra những việc làm đó. Cho nên công đức của hộ pháp là không thể nghĩ bàn. (Trích Vô Lượng Thọ Giảng Giải lần 10 - VCD 04 - Chủ giảng: Hòa thượng Tịnh không).

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây. Vậy là hôm nay chúng ta vẫn chưa thể học tới mục 3: Sở thích của thánh nhân là gì? Thôi ạ, ngày mai vậy. Ngày mai thì chắc chắn.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng đệ tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

*Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai - xin
cảm ơn!]*

HẾT TẬP 4

